

16

ഇൻറർവ്യൂ

എനിക്ക് സാമൂഹ്യ ആസ്വാദിക്കണം
ജയിൽ മോചിതയായ ഫുലൻ ദേവിയുമായി
ശ്രീമതി വത്സാ മണി നടത്തിയ കൂടിക്കാഴ്ചയുടെ
റിപ്പോർട്ട്.

റിപ്പോർട്ട്

5 കരുണാകര പട്ടേലും രണ്ടു തൊമ്മിമാരും

പ്രത്യേക ലേഖകൻ

8 കരുണാകര ഉണ്ണികളുടെ കൃഷ്ണലീലകൾ

ശ്രീ. പി. സുജാതൻ

9 ലാലുവിന്റെ അശ്വമേധം

ശ്രീ. എ. സുഭാഷ്, പാട്

14 നഷ്ടപ്പെടുന്ന സ്നേഹത്തിന്റെ ഇടനിലങ്ങൾ

ശ്രീ. അനൂപ്

20 തടവറകളിൽ ചത്തൊരുന്ന ജീവിതങ്ങൾ

ശ്രീ. കാവലം ശശികുമാർ

57 ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരന്റെ മാതൃകാജീവിതം

ശ്രീ. സി. ഭാസ്കരൻ

ലേഖനം

7 ഉമ്മൻചാണ്ടിയും കേന്ദ്രബജറ്റും

ശ്രീ. എം.പി. നാരായണപിള്ള

11 അച്ഛനുമേനോൻ എന്ന പൃഥ്വി

ശ്രീ. കെ.വി. സുരേന്ദ്രനാഥ്

13 വഴിമുട്ടിയ മുന്നണികൾ നഷ്ടപ്പെട്ട നേട്ടങ്ങൾ

ശ്രീ. ബി.ആർ.പി. ഭാസ്കർ

19 അരവിന്ദനെ ഓർക്കുമ്പോൾ

ശ്രീ. മധുനായർ

36 രാഷ്ട്രീയം എന്ന അന്ധകുപത്തിൽ

ശ്രീ. എൻ.എൻ. പിള്ള

44 ഇന്ത്യൻ ജനാധിപത്യം: ഇംഗ്ലീഷ്

ന്യായാധിപന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ

ശ്രീ. കെ. സുകുമാരൻ

47 പുത്തന സ്മരണ

ശ്രീ. കൊളാടി ഗോവിന്ദൻകുട്ടി

കഥ

25 ക്ളോക്ക്

ശ്രീ. വട്ടപ്പാറ ശശി

നോവലെറ്റ്

27 പ്രാർത്ഥനകളോടെ നീല്ക്കുന്നു

ശ്രീ. ടി.വി. കൊച്ചുബാവ

നോവൽ

30 എല്ലാം ഒന്നു തുറന്നുപറയാൻ

ശ്രീ. ഇ.എൻ. പണിക്കർ

കവിത

34 ശ്രീമദ് ഭാഗവതം

വിവർത്തനം: ശ്രീ. അക്കിത്തം

39 ആരിതിനെ ഏറ്റുവാങ്ങും

റോസ് മേരി

പുത്രകാമൻ

ശ്രീ. അസ്മോ പുത്തൻചിറ

അനുഭവകഥ

40 ഒറ്റക്കുയിലിന്റെ പാട്ട്

ശ്രീമതി പ്രഭാ ഉണ്ണി

ജീവചരിത്രം

42 മാണി മാധവിയം

ശ്രീ. ദാസ് ഭാർഗ്ഗവീനിലയം

59 ശ്രീ. അച്ഛനുമേനോന്റെ

ഡയറിക്കുറിപ്പുകൾ

ഫീച്ചർ

51 നമ്മെ രക്ഷിച്ച ചിലർ

ശ്രീ. എസ്.പി. സുധീർ

60 പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ

സ്റ്റാഫ് ലേഖകൻ

66 വെള്ളിയാഴ്ച മുതൽ വെള്ളിയാഴ്ചവരെ

സ്റ്റാഫ് ലേഖകൻ

മുഖചിത്രം:

ഫോട്ടോ: ശ്രീ. രവീശങ്കർ

തുഞ്ചൻ സ്മാരക ഗവേഷണ കേന്ദ്രം: ഒരഭ്യർത്ഥന

മലയാളഭാഷയുടെ പിതാവായ തുഞ്ചത്താചാര്യന് ഇപ്പോൾ തിരുവില്വാമല സ്മാരക വിപുല കരിപ്പ് ഒരു സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രമാക്കി മാറ്റുക എന്നത് ഭാഷാസംരക്ഷണത്തിനും എല്ലാ മലയാളികളുടെയും ചിരകാല സ്വപ്നമാണ്. അതിനായുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ എളിയ നിലയിൽ ആരംഭിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഒരു ഗവേഷണകേന്ദ്രം, ക്ലാസ്സിക്കൽ സാഹിത്യത്തിൽ ഗവേഷണം നടത്താനുപകരിക്കുന്ന വിപുലമായ ഒരു ഗ്രന്ഥശാലയും, സാഹിത്യമ്യൂസിയം, ഓപ്പൺ എയർ തിയേറ്റർ, പവിലിയൻ, ഗവേഷകർക്കും അഭ്യാപകർക്കും കാര്ട്ടേജ്സ് എന്നിവയാണ് ഗവൺമെന്റ് അംഗീകരിച്ച വികസന പദ്ധതിയിലുള്ളത്. നിലവിലുള്ള ഓഡിറ്റോറിയത്തിന്റെ നവീകരണവും ലാൻഡ് സ്കെയ്‌പിങ്ങും ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒട്ടാകെ ഈ പദ്ധതിക്ക് എൺപത്തഞ്ചുലക്ഷം ഉറപ്പിക ചെലവുവരുമെന്നാണ് കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നത്. കേരള ഗവൺമെന്റ് ഇതുപറ്റലക്ഷം ഉറപ്പികയാണ് വാഗ്ദാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.

കേരള ഗവൺമെന്റ് ആദ്യ ഗഡുവായിത്തന്ന പത്തുലക്ഷം ഉറപ്പികകൊണ്ട് പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിവെച്ചിരിക്കുകയാണ്. പവിലിയൻ സ്പോൺസർ ചെയ്തുകൊണ്ട് ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക് അഞ്ചുലക്ഷം ക. തന്നുകഴിഞ്ഞു. ഹിന്ദുസ്ഥാൻ ലാററക്സ് ഒരുലക്ഷം ക.യും തിരുർ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് അർബൻ ബാങ്ക് ഒന്നുലക്ഷം ക.യും വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ബാക്കി സംഖ്യ ഉദാരമതികളായ ഓഷാസ് നേഹികളിൽ നിന്നും സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ താല്പര്യമുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും സംഘടനകളിൽ നിന്നും ഉണ്ടാവേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതിനായി അഭ്യർത്ഥിക്കുകയാണ് ഞങ്ങൾ. സ്പോൺസർഷിപ്പിനുള്ള സംഭാവന "തുഞ്ചൻ മെമ്മോറിയൽ റിസർച്ച് സെന്റർ" എന്നപേരിൽ കോസ് ചെയ്ത ചെക്കോ ഡ്രാഫ്റ്റോ ആയി അയയ്ക്കാനുപേക്ഷ. ആയ

കലാകൗമുദി

പാമ്പാലു തുഞ്ചത്താചാര്യൻ തന്റെ കലാകൗമുദി പത്രം തുറക്കുക

യ്ക്കേണ്ട വിലാസം: സെക്രട്ടറി, തുഞ്ചൻ മെമ്മോറിയൽ മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി, തുഞ്ചൻമഠം, തിരുർ-676101, കേരളം. സ്പോൺസർ ചെയ്യുന്ന വ്യക്തികളുടെയും സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പേരുകൾ നിർദ്ദിഷ്ട കേന്ദ്രത്തിൽ ശിലാഫലകങ്ങളിൽ രേഖപ്പെടുത്തിവയ്ക്കാൻ മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി തീരുമാനമെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

എം.ടി.വാസുദേവൻ നായർ
ചെയർമാൻ
തുഞ്ചൻസ്മാരക മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി.

ചെറുകുമാകളരിയിലേക്കു അപേക്ഷകൾ ക്ഷണിക്കുന്നു

വിവിധ സർഗ സാഹിത്യ ശാഖകളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന യുവപ്രതിഭകൾക്കു പഠന പരിശീലനങ്ങൾ നൽകാനുള്ള കോഴ്സുകൾ മലയാള കലാഗ്രാമത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ആരംഭിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. ആദ്യമായി ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ തുടങ്ങുന്ന ചെറുകുമാ കോഴ്സിലേക്കു അപേക്ഷകൾ ക്ഷണിക്കുകയാണ്. മുപ്പതു വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള പ്രവേശനം നൽകുക. പ്രവേശനം ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ അപേക്ഷയോടൊപ്പം സന്തോഷനായ ഒരു മാതൃക, പ്രകാശിതമായ അപ്രകാശിതമായ ആവാം. അയച്ചിരിക്കണം. അർഹത വിലയിരുത്തി പ്രവേശനം അനുവദിക്കുന്നതും ക്ലാസ്സുകൾ

എടുക്കുന്നതും മലയാളത്തിലെ പ്രമുഖരായ കാഥികളും വിമർശകരുമായിരിക്കും. അപേക്ഷാഫോറവും കോഴ്സിനേക്കുറിച്ചുള്ള വിശദവിവരങ്ങളും 22 ക. എം.ഒ. ആയോ ഡ്രാഫ്റ്റോയോ "മാനേജർ, മലയാളകലാഗ്രാമം, ന്യൂമാഹി-673311 എന്ന വിലാസത്തിൽ അയച്ചാൽ ലഭിക്കും. മാർച്ച് 25-നുള്ളിൽ അപേക്ഷകൾ രചനകളോടൊപ്പം ലഭിച്ചിരിക്കണം.

എം.വി.ദേവൻ
ഡയറക്ടർ
മലയാള കലാഗ്രാമം
ന്യൂമാഹി.673311

കവിതാക്യാമ്പ്
എൻ.വി.കൃഷ്ണവാരീയർ സ്മാരക ട്രസ്റ്റിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ, യുവകവികളെ ഉദ്ദേശിച്ച്, '94 മേയ് 11, 12, 13 തീയതികളിൽ, ഒരു കവിതാക്യാമ്പ് നടത്തുന്നു. പങ്കെടുക്കാൻ താല്പര്യപ്പെടുന്നവർ, തങ്ങളെഴുതിയ മുന്നുകവിതകൾ സഹിതം, '94 ഏപ്രിൽ ഒന്നിനു മുൻപു കിട്ടത്തക്കവിധം അപേക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

കെ.പി.രാമകൃഷ്ണൻ
സെക്രട്ടറി
എൻ.വി.കൃഷ്ണവാരീയർ സ്മാരക ട്രസ്റ്റ്
27/292 നേതാജി റോഡ്
പുതിയ
കോഴിക്കോട്-673004

ഗൗരിയമ്മയും കരുണാകരനും

'ഗൗരിയമ്മയും കരുണാകരനും' രാഷ്ട്രീയ ലേഖകന്റെ റിപ്പോർട്ടു വായിച്ചു. കലാകൗമുദി രാഷ്ട്രീയ ലേഖകന്റെ 'രാഷ്ട്രീയ മോഹങ്ങൾ' എന്ന് എന്ന് അറിയണമെങ്കിൽ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അവസാന ഭാഗത്തായി എഴുതിയിരിക്കുന്ന ഈ ഉദ്യമണികൾ വായിച്ചാൽ മതിയാകും. 'ശ്രീനാരായണഗുരുവിന്റെ സാമൂഹിക വിപ്ലവരഥയിലൂടെ തലയുയർത്തി മുന്നോട്ടുപോകുന്ന മനുഷ്യസംരക്ഷണങ്ങളുടെ പടയൊരുക്കത്തിന്റെ ശംഖൊലിയാണ് അവർ തുടങ്ങിച്ച പ്രസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നും ഉയരേണ്ടത്.' സങ്കുചിത താല്പര്യത്തോടെ മഹാനായ ശ്രീനാരായണ ഗുരുവിന്റെ പേരുപറഞ്ഞ് കേരളത്തിലെ അധഃസ്ഥിത ജനവിഭാ

ഗത്തിന്റെ പേരിൽ ഉദയം ചെയ്ത് രാഷ്ട്രീയ ഭൂപടത്തിൽ നീക്കം ചെയ്യപ്പെട്ട പ്രസ്ഥാനത്തെയും, വ്യക്തികളെയും ഇനിയും കേരളീയർ മറന്നു കാണില്ല.

മുഖ്യമന്ത്രി കരുണാകരൻ പാമോയിൽ ഇടപാടിൽ കോടികളുടെ അഴിമതി കാട്ടിയതായി സി.എ.ഇ. റിപ്പോർട്ട് പുറത്തുവന്നിട്ടും അതിനെതിരെ ഒരക്ഷരം ഉരിയാടാത്ത ഗൗരിയമ്മ, ആദരണീയനായ ശ്രീ.ഇ.എം. എസ്സിനെതിരായിപ്പോലും ആരോപണങ്ങളുടെ പുകമറ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഗൗരിയമ്മയുടെ ലേഖകൻ പറയുന്ന 'വിശുദ്ധ ദൗത്യം' ആരെ സംരക്ഷിക്കുവാനാണെന്ന് ലേഖകനു മനസ്സിലാകില്ല, പക്ഷേ കലാകൗമുദി വായനക്കാരോട് അതു വിശദീകരിക്കേണ്ടതില്ല. കോൺഗ്രസിനെ പരാജയപ്പെടുത്തുവാൻ ലിഗുമായി കൂട്ടുകൂടണമെന്നുവാദിച്ച് മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിയിൽ നിന്നും പുറത്തുപോയി കോൺഗ്രസിന്റെ വാലായി മാറിയ എം.വി.രാഘവന്റെ രാഷ്ട്രീയ പൊയ്മുഖം നാം കണ്ടുകഴിഞ്ഞു. അഴിമതിയിലും കൈക്കലായിലും നിന്ന് പൊതുജീവിതത്തെ മോചിപ്പിച്ച് സാമൂഹ്യമാക്കാൻ, ഇറങ്ങിത്തരിച്ച ഗൗരിയമ്മയും, അഴിമതി വീരൻ 'ഡോ.കരുണാകരനും' ഒരേ നാണയത്തിന്റെ രണ്ടുവശങ്ങൾ മാത്രമാണ് എന്ന് തിരിച്ചറിയുവാൻ കാലം അധികം വേണ്ടിവരില്ല.

പി.യു. ശാന്താനാഥം
'ഉദയം', കുതിരപ്പന്തി
തിരുവമ്പാടി പി.ഒ.
ആലപ്പുഴ.

ഒറ്റക്കുയിലിന്റെ പാട്ട് കലാകൗമുദി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ് 10 വർഷമായി സ്മിരമായി വായിക്കുന്ന ഒരാളാണ് ഞാൻ. ഈയടുത്ത കാലത്തായി കലാകൗമുദിയിൽ വരുന്ന ചില പാകതികൾ വളരെ അരോചകമായി തോന്നുന്നു. പ്രത്യേകിച്ച് ശ്രീമതി.പ്രഭാ ഉണ്ണി എഴുതുന്ന 'റെക്കുയിലിന്റെ പാട്ട്'. ഇത് ദയവായി ഒന്നു നിർത്താമോ? ഗൗതമന്റെ കഥ വളരെ നന്നായിട്ടുണ്ട്. ഗൗതമനും കലാകൗമുദിക്കും അഭിനന്ദനങ്ങൾ.

സുരേഷ് ടി.പി.
തിരുർ.

പ്രത്യേക ലേഖകൻ

ത നിക്കു നഷ്ടമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്താണെന്ന് വയലാർ രവി അറിയില്ല. താൻ നഷ്ടപ്പെടുത്തിക്കളഞ്ഞതെന്താണെന്ന് എ.കെ. ആന്റണി ഇനിയും തിരിച്ചറിയാതിരിക്കുന്നതുപോലെതന്നെ. ആന്റണി നഷ്ടപ്പെടുത്തിയത് കേരളം കൃത്യത്തോടെ ഓർത്തുപോകുമായിരുന്ന ഒരു നല്ല അവസരമായിരുന്നു. ഈ നാടിന്റെ ഭരണ-രാഷ്ട്രീയ ചരിത്രത്തിലെ അധമമായ അഭ്യന്തരങ്ങളിലൊന്ന് അവസാനിപ്പിച്ചുകൂടാനുള്ള അവസരം. ഇവിടെ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതിൽവച്ച് ഏറ്റവും വ്യതികേടഭരണമാണ് കരുണാകരന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഇപ്പോൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. വകയ്ക്കുകൊള്ളാത്ത കുറെ കോൺഗ്രസ്സുകാ

ണം എന്ന ചിന്തയാണ് അദ്ദേഹത്തെ നയിച്ചത്. എത്ര ചിന്താനുരണനായാലും ആ നാറും കോൺഗ്രസിന്റെ നാററത്തന്നെയാണല്ലോ എന്ന മമതാബോധത്തോടെ ആന്റണി കരുണാകരന്റെ കസേരയ്ക്കു താങ്ങായി നിന്നുകൊടുത്തു. ഇന്നും ഡൽഹിയിൽ കരുണാകരന് ഏറ്റവും ശക്തമായ പിന്തുണ കിട്ടുന്നത് ആന്റണിയിൽനിന്നുതന്നെയാണ്. കരുണാകരവിരോധികളുടെ വാടകഗൃഹയാവാൻ വിസമ്മതിച്ച ആൾ കരുണാകരന്റെ വാടകഗൃഹയെപ്പോലെ രൂപാന്തരപ്പെട്ട വിരോധാഭാസം! ഇതാണ് ആന്റണി നഷ്ടമാക്കിയ അവസരം. ഒരു കോൺഗ്രസ്സുകാരനെ തള്ളിയിടാനുള്ള അവസരം ഞാനെന്തിനുപയോഗിക്കണമെന്നാണെങ്കിൽ ബാഗ്ജിലെ കസേരയിൽനിന്ന് ബങ്കാരപ്പയെ തള്ളിയിടാൻ

കരുണാകരപട്ടേലരും രണ്ടുതൊമ്മിമാരും

രെയും തനി അവസരവാദികളും അതുകൊണ്ടുതന്നെ തല്ക്കാലം എറാൻമുളി നിലക്കുന്നവരുമായ കുറെ മറു കക്ഷിക്കാരെയും നിരത്തിവെച്ചുകൊണ്ടു നടത്തുന്ന അഴിമതിയും അപകാരവും നിറഞ്ഞ ആഭാസത്തരം. കേരളത്തെ അടുത്ത ഇരുപതുകൊല്ലത്തേക്കുകൂടി അധഃപതിപ്പിച്ചു കിടത്തുന്ന ജനവഞ്ചന. ഇത് അറിയാത്ത ആളല്ല ആന്റണി. അറിയാം. പക്ഷേ, ആന്റണി ഇന്ന് പഴയ ആന്റണിയല്ല. ഇന്നത്തെ ആന്റണിപ്രജ്ഞയ്ക്ക് അനുഭവസമ്പത്തുകൊണ്ട് പകപരിണാമം വന്ന ആളാണ്. രാഷ്ട്രീയത്തിലിന്ന് കള്ളന്മാരും ഇടക്കാരും അഴിമതിക്കാരും തെമ്മാടികളുമൊക്കെയാണ് ശക്തരായി വാഴുന്നതെന്നു തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുന്ന ആൾ. അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം കേരളത്തെ കണ്ടില്ല. പല്ലുഞെരിച്ചു കഴിയുന്ന കേരളീയരെ കണ്ടില്ല. തന്റെ പാർട്ടിയിൽ ഇപ്പോഴുമുള്ള ആയിരക്കണക്കായ നല്ല ആളുകളെപ്പോലും കണ്ടില്ല. കരുണാകരനെ വീഴ്ത്തണമെന്നു താല്പര്യമുള്ളവരുടെ വാടകഗൃഹമായി നിന്ന് താനെന്തിന് ഒരു കോൺഗ്രസ് ഗവൺമെന്റിനെ തല്ലിക്കൊല്ല

കൂട്ടുന്നിന്ന് ആന്റണിയല്ലേ? ഞാൻ പാർട്ടി താല്പര്യം നോക്കി എന്റാണ് അദ്ദേഹം പറയുന്നതെങ്കിൽ, കേരളത്തിൽ എന്തു താല്പര്യമാണ് അദ്ദേഹം നോക്കിയതെന്ന് ഡൽഹി വിട്ട് തിരുവനന്തപുരത്തു മടങ്ങിവരുമ്പോൾ ബോദ്ധ്യമായിക്കൊള്ളൂ. ഒന്നാം തീയതി തോറും പററുവരവു കണക്ക് തീർത്ത് എഴുതിവയ്ക്കുന്ന പിടികക്കാരനല്ലേ ചരിത്രം? ആന്റണിക്കുമുമ്പേ രാഷ്ട്രീയത്തിൽ വന്നയാളും ആന്റണിക്കു മുമ്പേ ഡൽഹി കണ്ടയാളും ആന്റണിക്കു പിന്നാലെ പി.സി.സി പ്രസിഡൻറായ ആളുമാണ് വയലാർ രവി. കെ.എസ്.യു.വിലും യുത്ത് കോൺഗ്രസ്സിലും നവ സമരവീര്യം നിറച്ച് കോൺഗ്രസിനെക്കുടി പുനരുജ്ജ്വലിപ്പിച്ചതിൽ രവിയും ആന്റണിയും വഹിച്ച പങ്കിനു സമാനമായി കഴിഞ്ഞ 30-35 കൊല്ലക്കാലത്തെ കോൺഗ്രസ് ചരിത്രത്തിൽ ഒന്നുമില്ല. പത്തിരൂപത്തു കൊല്ലം മുമ്പുതന്നെ ഒന്നിലധികംതവണ പാർലമെന്ററംഗവും കോൺഗ്രസ് പ്രവർത്തക സമിതി എന്ന പഞ്ചനക്ഷത്ര രാഷ്ട്രീയധി കാര ക്ളബ്ബിൽ അംഗവും പിന്നീട് എം.എൽ.

കോൺഗ്രസ് കൂട്ടങ്ങൾ
പ്രധാനമായും രണ്ടു തരത്തിലാണ്. ഒരു കൂട്ടം എപ്പോഴും അധികാരത്തിന്റെ ദോശക്കുഴപ്പങ്ങൾക്കായി നേതാക്കൾക്കു പിന്നാലെ ഇയ്വിളിച്ചു നടക്കും. മറ്റൊരു കൂട്ടം ചെറിയ കാര്യങ്ങൾ സാധിക്കാൻ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ഇനങ്ങൾക്കും വരിനിൽക്കുന്നു.

എയും സംസ്ഥാന ആഭ്യന്തര മന്ത്രിയുമൊക്കെ ആയിരുന്ന ആളാണ് വയലാർ രവി. തന്നെ ആന്റണി ഒതുക്കുന്നു എന്ന പരാതിയും, കൊണ്ടു നടന്നു നടന്ന് ഒടുവിൽ രവി ചെന്നുപെട്ടത് ശത്രുവിന്റെ ശത്രു = മിത്രം, എന്ന മാവോ സൂക്തത്തിലും കരുണാകരന്റെ ആലയിലുമാണ്. കരുണാകരനല്ലേ ആൾ! ഇത്രയുപോലും തന്റെ ബദ്യവിരോധിയും വിമർശകനുമായി നടന്ന ശുരപരാക്രമി മുഖിൽവന്ന് കൈയ്യൊക്കെട്ടി നിലക്കുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ കരുണാകരൻ ഊറിയുറിയുള്ള ആ ചിരിയാണ് ഉള്ളിൽ ചിരിച്ചു കാണണം. കെ.പി.സി.സി.യുടെ അടുക്കളത്തോലിയിൽ രവിയെ നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു. കെ.പി.സി.സി പ്രസിഡൻറ് എന്ന അണ്ടിയാണോ മുത്തത് നിയമസഭാകക്ഷി ലീഡർ എന്ന മാങ്ങയാണോ മുത്തത് എന്ന ചോദ്യവുമായി എ.കെ. ആന്റണി ഉയർത്തിയിരുന്ന പൊടി പടലത്തിൽ വെള്ളംതളിക്കുന്ന ജോലിയും രവിക്കുതന്നെ നല്കപ്പെട്ടു. അങ്ങനെ വയലാർ രവി എന്ന ഒരു കാലസിംഹം, അടുർ ഗോപാലകൃഷ്ണന്റെ സിനമാഭാഷയിൽ അധികാരശക്തിയുടെ വിനീതവിധേയനായി മാറി.

താൻ ചെന്നുപെട്ടിരിക്കുന്നത് (ആന്റണിയുടെ കൂടാരത്തെക്കാൾ) വിഷലിപ്തവും അഴിമതിഭരിതവും വിവരശൂന്യവുമായ ഒരു സർക്കസ് ക്യാമ്പിലാണെന്ന വിവരം രവിക്ക് ഇല്ലാത്തല്ല. ആ വിവരംകൊണ്ടൊന്നും ഫലമില്ലാത്തവിധമൊരു മഹാഗർത്തത്തിൽ അദ്ദേഹം വീണുപോയി. ഇതിനുമുൻപ് ഒരു കെ.പി.സി.സി പ്രസിഡൻറിനും പേരറങ്ങി വന്നിട്ടില്ലാത്തവിധം അപമാനകരമായ ജോലികളാണു വയലാർ രവി ഇപ്പോൾ ഭീചത്വം കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഏറ്റവും ഒടുവിലായി അദ്ദേഹം ചെയ്യുന്ന ജോലിതന്നെ നോക്കൂ: കെ.പി.സി.സി.യുടെ ഫണ്ടുപിരിവ് എന്ന ഒരു പരിപാടി ഉണ്ടാക്കിയ

ശേഷം അതിന്റെ പേരിൽ കോഴിക്കോട് എം.പി.മുരളീധരന്റെ പൈലറായി നടക്കുകയാണ്. കൗസരകോട്ടയ്ക്കൽ പാറശ്ശാലവരെ ചെല്ലുന്നിടത്തൊക്കെ യോഗം, സ്വീകരണം, പ്രസംഗം, പണക്കിഴി, പണമാല, രവി കുറേനരം പ്രസംഗിക്കും. മുരളീധരൻ കൂറേ നേരം കൂടി പ്രസംഗിക്കും. മുരളീധരന്റെ കാർ വന്നെത്താൻ അരമണിക്കൂറോ മറ്റോ വൈകിയാൽ രവി ഒന്നുകിൽ കാത്തുനിൽക്കും; അല്ലെങ്കിൽ തന്റെ പ്രസംഗം അരമണിക്കൂർ

മലയാളവും മലയാളിയും

മലയാളത്തിന്റെയും മലയാളിയുടെയും പ്രശ്നങ്ങൾ പ്രതിപാദിക്കുന്ന 'ഡോ. ജോർജ്ജ് ഇരുമ്പയത്തിന്റെ 13-ഉം ടി. പത്മനാഭൻ, ഒ.എൻ.വി., ഡോ. കെ.എം. ജോർജ്ജ് തുടങ്ങിയവരുടെ ഓരോന്നും ലേഖനങ്ങൾ, പ്രമേയങ്ങൾ, നിവേദനങ്ങൾ etc. അടങ്ങിയ ചരിത്ര പ്രാധാന്യമുള്ള പുസ്തകം. വില 28.00

കാനായിലെ വീഞ്ഞ്

ജോർജ്ജ് ഇരുമ്പയത്തിന്റെ കവിതാസമാഹാരം. കെ.പി. അപ്പന്റെ അവതരിക. ജി.എൻ. പിള്ളയുടെ പഠനം. വില 9.00. ആദ്യത്തേത് കറൻറ് ബുക്സിന്റെ രണ്ടാമത്തേത് എൻ.ബി. എസ്സിലും കിട്ടും.

തിരിച്ചറിവ് ദൈമാസിക്

രാജ്യത്തു നിലനിൽക്കുന്ന നിയമരാഹിത്യവും സമ്പന്നരുടെ ക്ഷേമ മാത്രം ലക്ഷ്യമാക്കിയുള്ള വികസനക്രമങ്ങളും കാരണമാക്കുന്ന മനുഷ്യാവകാശ ലംഘനങ്ങൾക്ക് എന്തും ഇരയാകുന്നത് ദർശനം. ഇടത്തരക്കാരുമാണ് പൗരാവകാശ ലംഘനങ്ങൾക്കു നേരെ സാക്ഷരപുരുഷ കണ്ണടയ്ക്കുവാൻ ശീലിച്ച സാധാരണ മലയാളി അന്തിയുടെ മലയാളി പ്രതിഷേധിക്കുവാനുള്ള ധർമ്മികശക്തി ക്ഷീരമാക്കിയ അതിപ്രസരത്തിൽ പണയപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതു തിരിച്ചറിയുവാനും വിമർശിക്കുവാനുമുള്ള എളിയ ശ്രമമെന്ന നിലയിലാണ് പൗരാവകാശ പ്രവർത്തകരുടെ മുൻകൈയിൽ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള 'തിരിച്ചറിവ്' ദൈമാസിക്.

'തിരിച്ചറിവ്' ദൈമാസിക് പിന്നാൽ പതിപ്പിൽ ടി.വി. അച്ചുതമ്പാതിൽ "ഗാന്ധിജിയും ഗാന്ധിയന്മാരും" എന്ന ലേഖനത്തിൽ ആർ.എസ്.എസ്. വിവേകാനന്ദനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെക്കുറിച്ചും, ഗാന്ധിയന്മാരായി ചമഞ്ഞു നടക്കുന്ന നിരോധന ചെറുപ്പക്കാരെക്കുറിച്ചും എഴുതുന്നു.

പ്രശസ്ത പരിസ്ഥിതിപ്രവർത്തകനായ ഡോ. എം.ആർ. ഗോവിന്ദൻ, 'തണൽ തേടുന്നതിടമെവിടെ' എന്ന ലേഖനത്തിൽ കുറിക്കുന്നത്— "നിലനിൽക്കാനാകാത്ത വികസന തരയുടെ അനിവാര്യതയായി കാലാവസ്ഥകൾ തകിടംമറിയുന്നു. അണക്കെട്ടുകളിൽ മുങ്ങി കാടുകൾ നശിക്കുന്നു; മരുഭൂമികൾ ഇനിക്കുന്നു. ഇലാസ്റ്റിക്തോൽ ഇനതകൾ ഉരുക്കിയവസാനിക്കുന്നു. വിഷമയവായുവിൽ കുടുങ്ങുന്ന മറ്റൊരു ദയനീയ ചരിത്രഗതിക്ക് കാലം സാക്ഷ്യമാകേണ്ടി വരുന്നു" എന്നാണ്.

കൂടാതെ സാഹിത്യ സാംസ്കാരികരംഗത്തെ പ്രശസ്തരായ സുകുമാർ അഴീക്കോട്, ആനന്ദ്, കെ. വേണു, മുക്തർ സി. മനോൻ, ഡോ. എം. ഗോധരൻ, മേധാവികർ, പ്രൊഫ. എം.എൻ. വിജയൻ, ആനന്ദ് രവിവർമ്മ, കെ.ജി. ശങ്കരപ്പിള്ള, മുല്ലനഴി, വൈശാഖൻ, അഷ്ടമുരത്തി, പി.എ. വാസുദേവൻ, സാറാജോസഫ്, വി.ജി. തമ്പി, ഐ. ഷൺമുഖദാസ്, കല്പന നാരായണൻ തുടങ്ങിയ മുപ്പതോളം പേരുടെ പ്രാവശ്യമായ സൂക്ഷികൾ.

മുഖപടം-റസാക് കോട്ടയ്ക്കൽ
ഒറ്റ പ്രതി 5 രൂപ, പിന്നാൽ പതിപ്പ് 10 രൂപ
പിന്നാൽ പതിപ്പിന്റെ വാർഷികവരി-30 രൂപ
വിലാസം

എഡിറ്റർ
'തിരിച്ചറിവ്' ദൈമാസിക്
അയ്യന്തോൾ, തൃശ്ശൂർ-680003
ഫോൺ-29578

കൂടി വലിച്ചുനീട്ടും. വാട്ട് എ ഫാൾ മൈ കണ്ടിടി മെൻ! കെ.മുരളീധരൻ കെ.പി.സി.സി യുടെ പല ഇനങ്ങൾ സെക്രട്ടറിമാരിൽ ഒരാൾ മാത്രം. "അവൻ രാഷ്ട്രീയത്തിൽ വരുമെന്നൊന്നും ഞാൻ കരുതിയതല്ല. എനിക്ക് താത്പര്യമില്ലായിരുന്നു. എന്റെ അനുവാദം ചോദിച്ചുവെങ്കിലും എല്ലാം അവന്റെ തീരുമാനം. അവന്റെ പ്രസംഗം കേട്ടിട്ടുണ്ടോ? ഞാൻ പ്രസംഗിക്കുംപോലെ! നോക്കൂ, അവൻ ഇന്ന് എത്ര വലിയ ആൾ!"-കെ.മുരളീധരൻ മകനെപ്പറ്റി പറയുന്നതാണ്. അതേ. കെ.മുരളീധരൻ ഇന്ന് കോൺഗ്രസിൽ വലിയ ആളാണ്. ഉമ്മൻചാണ്ടിയെക്കാൾ, വയലാർ രവിയെക്കാൾ, എ.കെ.ആന്റണിയെക്കാൾ. മുരളീധരനെ കാത്ത് ഡി.ജി.പി.മാരും ഐ.ജി.മാരും മണിക്കൂറുകളോളം ക്ഷമയോടെ നിൽക്കുന്നു. മുരളീധരനെക്കണ്ട് കാര്യങ്ങൾ സാധിക്കാൻ ഉദ്യോഗസ്ഥരും ജനങ്ങളും വരികിലെണ്ണുന്നു. മുരളീധരൻ ഇത് വിളിക്കാൻ യുത്ത് കോൺഗ്രസ്സുകാരും സേവാദാർക്കാരും മെന്നല്ല സാക്ഷാൽ കോൺഗ്രസ്സുകാരും തിരിക്കിത്തരികയെന്നു. എന്തുകൊണ്ട്? മുരളീധരന്റെ നേതൃത്വശേഷി? പ്രസംഗ വൈഭവം? രാഷ്ട്രീയ വിവരം? ചരിത്രബോധം? സംഭാഷണ ചാതുര്യം? ഭരണവൈദഗ്ദ്ധ്യം? പ്ലേ! കരുണാകരന്റെ മകൻ എന്ന ഒരൊറ്റ കാളിഹരിക്കേണിലാണ് ഈ ബഹളമൊക്കെ. ഈ സംഗതിയിലായിരുന്നെങ്കിൽ കൊടിക്കു നീൽ സുരേഷ് എന്ന എം.പി.യുടെ പി.എ. യുടെ സ്ഥാനംപോലും ഈ നവീന രാഷ്ട്രീയ പ്രഭാവകൃത്ത് ഇതിന് കിട്ടുമായിരുന്നോ? ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരാൾക്കു വേണ്ടിയാണ് കേരളത്തിന്റെ ഇടവഴികളിലും കവലകളിലും കെ.പി.സി.സി പ്രസിഡൻറ് കാത്തുനിൽക്കുന്നത്.

കാഴ്ച നാട്ടുകാർ കണ്ടത്. കോൺഗ്രസ് കൂട്ടങ്ങൾ പ്രധാനമായും രണ്ടു തരത്തിലാണ്. ഒരു കൂട്ടം എപ്പോഴും അധികാരത്തിന്റെ ദാശക്കഷണങ്ങൾക്കായി നേതാക്കൾക്കു പിന്നാലെ ഇത് വിളിച്ചുനടക്കും. മറ്റൊരു കൂട്ടം-ഇതൊരു ചെറിയ കാര്യ മാവാ-ആദർശമെന്നും പറഞ്ഞുനടക്കും. ഈ വിഭാഗക്കാരിൽനിന്നാണ് വയലാർ രവിയും ആന്റണിയും ചേർന്ന് ഒരു കാലത്ത് ഒരു പുതിയ കോൺഗ്രസ്സുള്ള ഊർജ്ജവും കരുത്തും വളർത്തിയെടുത്തത്. ഇന്ന് ആന്റണി ശൃംഗില്ല. കാരണം ആന്റണി കരുണാകരനോടൊപ്പമാണ്. ആന്റണി ശൃംഗില്ലായിരുന്നവർ-ഉമ്മൻചാണ്ടി തുടങ്ങി താഴോളമുളവർ-ഗതിമുട്ടിയ മട്ടിലാണ്. 'എ' വിടുകയും ചെയ്തു, ഐ.യിലോട്ടെത്തിയതു മില്ല എന്ന പരിതാപാവസ്ഥ. ഇതുകാരണം, മുരളീധരനെപ്പറ്റി പുതിയ ഒരു ശക്തിധ്രുവം രൂപംകൊള്ളുമ്പോൾ, അതിനോടു യോജി കാൻ വയ്യാത്തവർ ഒരു എതിർധ്രുവം കണ്ടെത്തിത്തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്-വി.എം.സുധീരൻ. കേരളത്തിലെവിടെയായാലും സുധീരൻ പങ്കെടുക്കുന്ന യോഗങ്ങളിൽ കോൺഗ്രസ്സുകാർ ശൃംഗുവൃത്യാസം മറന്ന് പങ്കെടുക്കുന്നു. പ്രതിപക്ഷ ക്ഷീരക്കാർക്കുതന്നെയും സുധീരൻ ആദരണീയനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ആന്റണിയെപ്പോലെ, രവിയെപ്പോലെ, "തെമ്മാടിത്തം കാണിച്ചാലും എന്റെ പാർട്ടിയാണ് ശരി" എന്നുപറയാൻ കൂട്ടക്കാരെ നിൽക്കുന്നിടത്തോളം സുധീരനായിരിക്കും കോൺഗ്രസ്സിലെ ശ്രദ്ധേയമായ ധ്രുവം.

ഇവിടെയാണ് വയലാർ രവിക്കു പറിയ ചരിത്രപരമായ നഷ്ടം. തന്നെപ്പിടിച്ച കെ.പി.സി.സിയുടെ പേജ്ക്കൊക്കെയും രാജാവിനോടുള്ള കുറ്റകാരണം അദ്ദേഹത്തിന് അന്ധതയും ബധിരതയും വന്നുപെട്ടിരിക്കുന്നു. പാർട്ടിയുടെയും, ഏതിന്റെ സേവനത്തിനാണോ പാർട്ടി നിലകൊള്ളേണ്ടത് ആ സമൂഹത്തിന്റെയും താത്പര്യം രവി മറക്കുന്നു. കോൺഗ്രസിലെ യഥാർത്ഥ ഇനാധിപത്യശക്തികളെ പോഷിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുകയും സംഘടനയെ ഒരൊറ്റ പ്രസ്ഥാനമാക്കുകയും ചെയ്യാൻ കരുണാകരസേവയോ കരുണാകര പുത്രസേവയോ അല്ല, പാർട്ടിയും ജനങ്ങളും തമ്മിൽ യഥാർത്ഥ ഐക്യം സ്ഥാപിക്കലാണ് വേണ്ടതെന്ന യഥാർത്ഥ്യം മറക്കുന്നു.

തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പി.സി.സി പ്രസിഡൻറാണ് വയലാർ രവി. കോൺഗ്രസ് ഭരണഘടനപ്രകാരം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട കലാപാലികളെത്തു. രവി പ്രസിഡൻറു സ്ഥാനത്തു തുടരുന്നവെങ്കിലും നോമിനേറഡ് പ്രസിഡൻറിന്റെ പദവിയെ അദ്ദേഹത്തിന്റേപ്പോഴുള്ളൂ. എപ്പോഴും ഈ പദവി പോകാം. അതുകൊണ്ടാണോ അദ്ദേഹം രാജ്യസഭയിലേക്ക് കണ്ണുവയ്ക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണോ മുരളീധരന്റെപോലും പ്രസംഗം നേടിയെടുക്കാൻ വയലാർ രവി കിണഞ്ഞുശ്രമിക്കുന്നത്. കഷ്ടം!

ഇവർക്കെല്ലാം രാഷ്ട്രീയം എന്നും വെറും പവിട്ടുപടികളാണ്.

എം.പി.നാരായണപിള്ള

ഇൻ കമ്യൂണിറ്റിയിലും ധനകാര്യമന്ത്രി ഉമ്മൻചാണ്ടി വായിച്ചറിവാൻ- സർദാർ മൻമോഹൻസിംഗം എഴുതിയുണ്ടാക്കിയ കേന്ദ്ര ബജറ്റ് അച്ചായൻ ഇതിനകം വായിച്ചിരിക്കുമല്ലോ? അദ്ദേഹത്തെക്കാൾ വിവേകവും ധൈര്യവും അച്ചായനുണ്ടെന്ന് ഇപ്പോഴെങ്കിലും മനസ്സിലായല്ലോ? ഇതൊക്കെ തുറന്നുപറയാവുന്ന കാര്യങ്ങളല്ല. സത്യം തുറന്നുപറഞ്ഞാൽ വയസ്സുകാലത്തു ഗൗരീയമ്മയുടെ നിലവരും. അതാണ് പാർട്ടി ഡിസിപ്ളിൻ. അതുണ്ട് നെഹ്രുവിനെ ഏതു ഗുരോളിലാണ് കയറിയിരിക്കുന്നത്?

മാസാമാസം ശമ്പളം കൊടുക്കാനും ഓണത്തിന് ബോണസ്സു കൊടുക്കാനും അച്ചായൻ പെടുന്നപാട് ദൈവത്തിനുപോലുമറിയില്ല. ഇതിന്റെ യഥാർത്ഥ കാരണം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികളുടെ പേരിൽ കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന സാമ്പത്തിക ബന്ധങ്ങൾ തകർത്തതാണ്. ദേശീയോല്പാദനത്തിന്റെ വർദ്ധനവിന് ആനുപാതികമായി വർദ്ധിക്കുന്ന ഒരേയൊരു നികുതി മാത്രമേ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് ഇന്നുള്ളൂ. സെയിൽസ് ടാക്സ്. കമ്പനി ആദായനികുതി, സെൻട്രൽ എക്സൈസ്, കസ്റ്റററസ്, കള്ളനോട്ടുക്കാനുള്ള സാമ്പത്തിക മൂലമായ നികുതികളെല്ലാം കേന്ദ്രത്തിന്റെ കൈയിലും, അതേസമയം സൽഭരണത്തിന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട തൂണുകളായ ക്രമസമാധാനം, നീതിവാഴ്ച, റോഡുവെട്ടൽ, പാലാവലിക്കൽ, അഗതികൾക്ക് അന്നദാനം തൊട്ട് സൗജന്യ വിദ്യാഭ്യാസം വരെയുള്ള ഭിക്ഷകൾക്കെ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ഉത്തരവാദിത്വവും. ഇങ്ങനെപോയാൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾ തെണ്ടിപ്പോകും. അല്ല, അതു സംഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഈ നില മാറണമെങ്കിൽ, കൃത്യപാളയെടുത്തുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്ന സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റുകളെ വീണ്ടും സ്വയംപര്യാപ്തമാക്കണമെങ്കിൽ, ഇലാസ്റ്റിക് ആയ-വലിച്ചാൽ നീളുന്നതും വിട്ടാൽ പൂർവ്വസ്ഥിതി പ്രാപിക്കുന്നതുമെന്നു പരിഭാഷ-നികുതികൾ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുണ്ടാകണം. കൈയിലുള്ള നികുതികൾ നഷ്ടപ്പെടുകയുമുണ്ട്.

ഈ പൾച്ചാത്തലത്തിൽ കേന്ദ്ര ബജറ്റിൽ പുതുതായി കൊണ്ടുവന്ന സർവീസ് സെക്ടർ നികുതികൾ പരിശോധിക്കുക. ഓഹരിക്കമ്പോളത്തിലെ പൊരുത്തുകാർ പിരിക്കുന്ന ബോക്കറേജ്, ടെലിഫോൺ ബിൽ, ഇനറൽ ഇൻഷുറൻസ്, പ്രീമിയം എന്നിവയുടെ പുറത്തെ അഞ്ചു ശതമാനം?

ഈ നികുതി പിരിക്കാനുള്ള അവകാശം ആർക്കാണ്? കേന്ദ്രത്തിനോ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കോ?

എന്റെ തെറിദാരുണ ഇതൊരുതരം സെയിൽസ് ടാക്സാണെന്നാണ്. അതായത് ഒരു സർവീസ് വിലക്കുന്നതിന്റെ പുറത്തുള്ള കേവലമായ വിലപന നികുതി. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ ഈ നികുതി നിർദ്ധരിക്കാനും പിരിക്കാനും പിരിച്ചത് ചെലവാക്കാനുമുള്ള പരമാധികാരം സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കാണ്.

ഇതിനായി നമുക്ക് ഭരണഘടനയുടെ ഒന്നാം പതിപ്പുമുതൽ പരിശോധിക്കണം. 1957 മുതൽ കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന സാമ്പത്തിക ബന്ധങ്ങളെപ്പറ്റി ഗവേഷണം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇ.എം.എസ്.നമ്പൂതിരിപ്പാടിനെപ്പോലുള്ളവർ മുന്നോട്ടുവരണം. പുരട്ടിച്ചിത്തലവിയും ലല്ലയാദവും മറ്റൊരാളും

മറിച്ച് യാദവമൊക്കെ അഭിപ്രായം പറയണം. കാരണം ഇത് സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റുകളുടെ നിലനില്പിന്റെ പ്രശ്നമാണ്. വരുംകാലങ്ങളിൽ ഏറ്റവുമധികം വേഗത്തിൽ വളരാൻ പോകുന്ന നികുതിയും ഈ സർവീസ് സെക്ടറിലെ പുതിയ ടാക്സാണ്. ഇപ്പോൾത്തന്നെ നമ്മുടെ ദേശീയോല്പാദനത്തിന്റെ (ജി.ഡി.പിയുടെ) നാല്പതു ശതമാനം സർവീസ് സെക്ടറിൽനിന്നാണ് വരുന്നത്. മാനുഫാക്ചററീസ് സെക്ടറിനേക്കാൾ വേഗത്തിൽ വളരാൻ പോകുന്നതും ഈ തുറയാണ്. അതുകൊണ്ട് ഇതിനെ ഒരു സെയിൽസ് ടാക്സായി വ്യാഖ്യാനിച്ചു സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റുകളുടെ വരുതിയിൽ ഈ നികുതി ഉറപ്പിച്ചു വയ്ക്കേണ്ടത് ഏതു സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന്റെയും ചുമതലയാണ്.

ഇതിനൊക്കെയും മുൻകൈയെടുക്കേണ്ടത് അത് അച്ചായൻ ചെയ്യണം. ഇന്നത്തെ നികുതി പിരിവും ഇപ്പോഴത്തെ ചെലവുകളും വച്ച് കേരളം ഭരിക്കാനുള്ള കാശുണ്ടാക്കാൻ അച്ചായനല്ല; സാക്ഷാൽ ശ്രീപരമേശ്വരൻ കൈലാസത്തിൽ നിന്ന് ഇറങ്ങിവന്ന് സത്യപ്രതിജ്ഞയെടുത്താലും പററില്ല. കാരണം മൻമോഹൻ സിംഗം ഇത്തവണ ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്ന

ഉമ്മൻ ചാണ്ടിയും കേന്ദ്രബജറ്റും

ബജറ്റിലെ കമ്മിയും പലിശനിരക്കിന്റെ വരുത്തിയിരിക്കുന്ന ഒരു ശതമാനം കുറവും കൂടി ചേരുമ്പോൾ വിലക്കയറ്റത്തിന്റെ തോത് എട്ടര ശതമാനത്തിൽനിന്ന് പന്ത്രണ്ടു ശതമാനമാകാം. ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ കാലത്ത് സംഭവിച്ചതുപോലെ അടുപ്പിച്ച് രണ്ട് മണിസൂണുകൾ മോശമായാലോ? വിലക്കയറ്റം പിടിച്ചാൽ കിട്ടാത്ത നിലയിലേത്തും. സംസ്ഥാനത്തെ ബജറ്റ് ഭരിക്കാൻ അച്ചായനല്ല; അച്ചുതാനന്ദൻ വിചാരിച്ചാൽ പറയുമോ?

ഇവിടാണ് സർവീസ് സെക്ടറിന്റെ പുറത്തെ ടാക്സ് സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ അവകാശമാണെന്ന് സ്ഥാപിച്ചുകൊടുക്കാനുള്ള ചരിത്രപരമായ സമരത്തിന് അച്ചായൻ നേതൃത്വം കൊടുക്കേണ്ടത്. അതുകൊണ്ട് ഗുണമൊന്നും കിട്ടുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കേണ്ട. പണ്ട് മറ്റൊരു അച്ചായന് ഇതിലും വലിയ ആപത്തു പറി. ഡോക്ടർ ജോൺ മത്തായി. ഇന്ത്യയുടെ ആദ്യത്തെ പ്രധാനമന്ത്രി ഊളത്തരം പറഞ്ഞപ്പോൾ അതിനോട് യോജിച്ചില്ല. രാജിവച്ചു. അതുകഴിഞ്ഞിട്ടാ? യാതായയ്ക്കാൻ എയർപോർട്ടിലേക്ക് സ്വന്തം സ്റ്റൈനോഗ്രാഫറയെങ്കിലും അയയ്ക്കാനുള്ള ഔചിത്യം അന്നത്തെ പ്രധാനമന്ത്രി കാണിച്ചില്ല. നാലു ദശാബ്ദത്തിനുശേഷം പിറകോട്ടു നോക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ കണ്ണിലെ തിമിരം മാറുന്നു. ഡോക്ടർ ജോൺ മത്തായി എന്ന ഒറിജിനൽ അച്ചായന്റെ ഉപദേശമനുസരിച്ച് പോയിരുന്നെങ്കിൽ നമുക്കിത്രയധികം ദാരിദ്ര്യവും തൊഴിലില്ലായ്മയും വരില്ലായിരുന്നു.

സർവീസ് സെക്ടറിന് പണ്ട് 'ഇക്കണോമിക്സ്' വാരിക കൊടുത്ത ഒരു നിർവചനമുണ്ട്. "കാലിൽ വീണാൽ നോവിലാത്ത സാധനങ്ങളുടെ വ്യാപാരം." ഇതനുസരിച്ച് നികുതി പിരിക്കാനുള്ള സാധ്യതകളാലാലിച്ചുനോക്കൂ. വക്കീലന്മാർ, ഡോക്ടർമാർ, ട്രാവൽ ഏജൻസികൾ, അഡ്വർടൈസിംഗ് ഏജൻസികൾ, പൊരുത്തുകാർ, ബ്യൂട്ടി പാർലർ നടത്തുന്നവർ, മലമുത്ര പരിശോധനക്കാർ, കുറിയർ സർവീസ്

പി. സുജാതൻ

ഫ

ലവുക്ഷത്തിലെ കിളി കളെപ്പോലെയാണ് രാഷ്ട്രീയക്കാർ. കായ്കനികളുടെ കാലം കഴിയുമ്പോൾ മറ്റൊരു പുരുഷത്തിൽ ചേക്കേറുന്നു.

കാലുമാറുന്നതിനെതിരെ നിയമം കൊണ്ടുവന്ന കോൺഗ്രസ്-എ ഓരോരുത്തരും ഇപ്പോൾ അധികാരം നിലനിറുത്താൻ കാലുമാറുന്ന രാഷ്ട്രീയത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയാണ്. മധുരപലങ്ങളുടെ രുചിതേടി രാഷ്ട്രീയ പക്ഷികൾ കോൺഗ്രസ്-എ എന്ന പോട്ടുവീണ മരത്തിൽ പറന്നുയരുന്നു.

നരസിംഹറാവു പാടിയ ശൃംഗാരപദം കോകിലകുളുനമാണെന്നു ധരിച്ചു കേരളത്തിലെ ചില ഉണ്ണികളും അവരുടെ കൃഷ്ണലീലകൾ തുടങ്ങി.

കെ.പി. ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണൻ ഡൽഹിയിൽ സമാന്തര എ.ഐ.സി.സി-എസ് ചേർന്ന ദിവസം വൈകുന്നേരം തുറച്ചുവെച്ച നഗരമായ കൊച്ചിയിൽ ചില കോൺഗ്രസ്-എസ് ഉണ്ണികളുടെ മനസ്സിലും പുതിയൊരു ആശയം നക്ഷത്രമിട്ടു. യാദൃച്ഛികമായിട്ടൊന്നുമല്ലാതെതന്നെ മുഖ്യമന്ത്രി കരുണാകരനും അന്നു രാവിലെ മുതൽ കൊച്ചിയിലുണ്ട്. കെ.എസ്. യുവിന്റെ സമ്മേളനം ഉദ്ഘാടനം ചെയ്ത് ചേലിൽ ഒരു പ്രസംഗമൊക്കെ നടത്തി കരുണാകരൻ പനമ്പിള്ളിനഗറിൽ മകളുടെ വീട്ടിൽ വിശ്രമിച്ചു.

കെ.പി.സി.സി (എസ്) ആസ്ഥാനം എന്നൊക്കെ സൗത്തിലെ വെട്ടത്ത് ബിൽ ഡിംഗ്സിൽ സൈരമായി കൂടിക്കൊള്ളാൻ തുടങ്ങിയിട്ട് ദശകമാണു കഴിഞ്ഞു. ചൈതന്യ എന്ന കോൺഗ്രസ് മന്ദിരത്തിനുവേണ്ടി പോരാടി ക്ഷീണിച്ച ടി.പി. പീതാംബരൻ മാസ്റ്റർ അടക്കം ഏതാനുംപേർ പാർട്ടി സംസ്ഥാന കമ്മിറ്റി ഓഫീസിലുണ്ട്. കടന്നുപുളി രാമചന്ദ്രൻ സീമലത്തില്ല. കണ്ണൂരിൽ ചില പാർട്ടി പരിപാടികളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനു പോയി.

കോൺഗ്രസ്-എസ്സിലെ ചില ഉണ്ണികൾ വൈകുന്നേരം ഒരു ചെറുജാഥ നയിച്ചുകൊണ്ട് ജോസ് ജോർജ്ജ് ചുറ്റി കിഴക്കോട്ടു കയറി

വെട്ടത്തു ബിൽഡിംഗ്സിലെ പാർട്ടി ഓഫീസ് കൈയേറുകയാണ് അവരുടെ ലക്ഷ്യമെന്ന് ആ പോക്കു കണ്ടാൽ തോന്നില്ല. ദേവസ്വയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ കുറച്ചു ചെറുപ്പക്കാർ. അവർ എത്തുമ്പോൾ അസിസ്റ്റന്റ് പൊലീസ് കമ്മീഷണർ പുരുഷോത്തമൻപിള്ളയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പൊലീസ് സംഘം സീമലത്തു വന്നു. ക്രമസമാധാനം സംഭവം വരാതെ നോക്കാൻ ജാഥക്കാരുടെയുടെ അസിസ്റ്റന്റ് കമ്മീഷണറും കെ.പി.സി.സി.എസ് ഓഫീസിന്റെ പടികയറി. പീതാംബർ മാസ്റ്ററുമായി അല്പം വാഗ്വാദം. മാസ്റ്ററേയും ഏതാനും കോൺഗ്രസ്-എസ് പ്രവർത്തകരെയും കസ്റ്റഡിയിലെടുത്തു. ജാഥയായി വന്നവരും

അന്ന് ഉച്ചയോടെ ഡൽഹിയിൽനിന്ന് കടന്നുപുളിക്കു ബദലായി കെ.പി.സി.സി. എസ് പ്രസിഡന്റ് എന്നു വിശേഷിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് കൊട്ടറ ഗോപാലകൃഷ്ണൻ കൊച്ചിയിൽ വിമാനമിറങ്ങി. കോൺഗ്രസ്സിലെ ആദർശ ശോഷണംമൂലം ആ തമ്പ് വിട്ടുപോയ ഖദർവേഷക്കാരിൽ ചില ഉണ്ണികൾക്കു മാത്രമാണ് സ്വന്തം നിലപാടിന്റെ പ്രസക്തി നഷ്ടപ്പെട്ടതായി തോന്നിയത്. കടന്നുപുളിക്കും പീതാംബരനും പുറമെ കെ.കെ. മാധവൻ, എ.കെ. ശശീന്ദ്രൻ, കുത്തിയത്തോട് ഭാസി, ധർമ്മദേവ് തുടങ്ങിയ പ്രമുഖ ഭാരവാഹികളെല്ലാം കോൺഗ്രസ്-എസ്സിൽ തന്നെയുണ്ട്. പാർട്ടിയുടെ നിയമസഭാകക്ഷി

കരുണാകര ഉണ്ണികളുടെ കൃഷ്ണലീലകൾ

ടക്കം 49 പേരെയും കയറി പൊലീസ് വാൻ ഓടിപ്പോയി. കോൺഗ്രസ്-എസ് ഓഫീസ് പൂട്ടി താക്കോൽ പുരുഷോത്തമൻപിള്ള കീശയിലിട്ടു. പിറേറ്റദിവസം ആർ.ഡി.ദയെ ഏല്പിച്ചു. അറസ്റ്റുചെയ്തു കൊണ്ടു പോയവരെയെല്ലാം രണ്ടുമണിക്കൂർ തികയും മുമ്പ് ജാമ്യത്തിൽ വിട്ടു. മുററത്തെ ചെടിയിൽ നിന്ന് ഒരു പുവ് ഇറുത്തെടുത്തു മുടിയിൽ ചൂടിയ പെൺകുട്ടിയെപ്പോലെ കരുണാകരൻ ചിരിച്ചു. ഒരു വസന്തവിപ്ലവം ഇയ്യച്ഛ.

ഓഫീസ് പൊലീസ് പൂട്ടിയ കഥയറിഞ്ഞ് കടന്നുപുളി രാത്രിയ്ക്കുമാനം കണ്ണൂരിൽനിന്നു കിതച്ചെത്തി. രാവിലെ പത്രലേഖകരോട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: "മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ അറിവോടും സാന്നിദ്ധ്യത്തോടുകൂടി പൊലീസ് കെ.പി.സി.സി.എസ് വ്യവസ്ഥാപിതമായി പ്രവർത്തിച്ചുവന്ന ഓഫീസ് കൈയേറി."

നേതാവ് എ.സി. ഷൺമുഖദാസ് അടക്കം മൂന്ന് എം.എൽ.എമാരും പുത്തൻ വിഷക്കാരനിൽ വീണില്ല. വി.സി. കബീർ, വി.കെ. ബാബു എന്നീ എം.എൽ.എമാരിൽ ബാബുവിനെക്കുറിച്ചും ഒപ്പം കുട്ടാൻ ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണൻ ഒരുക്കൊല്ലമായി പ്രയോഗിച്ച അടവുകളെല്ലാം പാളിപ്പോയി.

ഇപ്പോൾ കോൺഗ്രസ്-എസ്സിന്റെ പേരിൽ തുരുതുരാ പ്രസ്താവനകളാണ് ദിവസവും എറണാകുളത്തെ പത്രം ഓഫീസുകളിൽ എത്തുന്നത്. പാർട്ടിയിൽനിന്ന് കൂട്ട രാജി, ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണനു പിന്തുണ, ആയിരങ്ങൾ, പതിനായിരങ്ങൾ. ഈ പാർട്ടി ഒന്നായിരുന്നപ്പോൾ ഇത്ര വലിയ ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നതായി നാമറും അറിഞ്ഞിട്ടില്ലല്ലോ. ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണന്റെ മായാവിലാസം.

നടത്തുന്നവർ, കേബിൾ ടി.വിക്കാർ ഇങ്ങനെ ആലോചിച്ചാൽ എണ്ണമില്ലാത്ത സർവീസുകൾ. അവയുടെ സംഖ്യ അനൂറ്റിനോ വർദ്ധിക്കുന്നു. അതു മാത്രമോ? അത്തരം കച്ചവടങ്ങളുടെ വ്യാപ്തി അതിലുമേറെ. ഇരുപത്തഞ്ചുവർഷം മുമ്പ് ഈ ഫോറിൻ എക്സ്ചേഞ്ച് കച്ചവടം വളരെ അപൂർവമായൊരു സർവീസായിരുന്നു. ഇന്നത് പ്രതിദിനം ഒരുലക്ഷം കോടി ഡോളറിന്റെ കച്ചവടമാണ്. പണ്ട് ആശാരി വിടുപണിയിരുന്നു. തച്ചുകൊടുത്തിരുന്നു. ഇന്നൊരു പുതിയ സർവീസ് വന്നിരിക്കുന്നു. ആർക്കിടെക്ട്. തച്ചല്ല. ശതമാനക്കണക്കിനാണ് കിലി.

ഇവിടെയൊക്കെ ടാക്സ് ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം

സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കാണ് സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടുള്ള അവസരമാണിത്. നമ്മുടെ ഫെഡറൽ ബന്ധങ്ങളിലെ ഒരു നാഴികക്കല്ല്. ഒറിജിനൽ ഭരണഘടന ഇന്ത്യയെ കാണുന്നത് സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ഒരു യൂണിയനായിട്ടല്ലേ? അംഗങ്ങളോ യൂണിയനോ വലുത്? വിത്തോ പത്തായമോ?

തോട്ടങ്ങളിലും പാമോലിനുമൊക്കെ മാറിവെച്ചിട്ട് നമ്മുടെ ഇന്ദ്രപ്രതിനിധികൾ അവരുടെ ചരിത്രപരമായ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ ഗൗരവമായെടുക്കേണ്ട സമയമല്ലേ? ധനകാര്യമന്ത്രിയായതുകൊണ്ട് അച്ചയന്റെ ജോലിയല്ല. ഇക്കാര്യങ്ങളൊക്കെ ഇന്ദ്രപ്രതിനിധികളെ പഠിപ്പിക്കേണ്ടത്.

എ. സുഭാഷ്, പാട്ന

ലാ

ലുപ്രസാദിന്റെ ബീഹാറിൽ, പാറ്നനഗരത്തിൽ ഇക്കഴിഞ്ഞ ഫെബ്രുവരി 23 മുതൽ 26 വരെ ഒരു അശാമേയയാഗം നടന്നു.

അഭൂതപൂർവമായ ഇനപങ്കാളിത്തത്തോടെ പുത്രകാമേഷ്ടി യജ്ഞങ്ങളും സോമയാഗങ്ങളും അശാമേയങ്ങളും നടത്താൻ പാകത്തിൽ ഫലഭൂയിഷ്ഠത നേടിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ, കഴിഞ്ഞ ദശാബ്ദങ്ങളിലൂടെ ഇന്ത്യൻമണ്ണ്. എങ്കിലും ബീഹാറിൽ നടന്ന അശാമേയയാഗം ചില സവിശേഷ കാരണങ്ങളാൽ പ്രസക്തമാണ്. വളർന്നുവരുന്ന സവർണ്ണ ഫാസിസത്തിനെതിരെ ദലിത-അധഃസ്ഥിത ഇനവിഭാഗങ്ങൾ നടത്തുന്ന പ്രതിരോധ ശ്രമങ്ങൾ പുതിയൊരു രാഷ്ട്രീയഭാവുകത ആർജ്ജിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള ബീഹാറിലാണ് അശാമേയമെന്ന വൈദികാനുഷ്ഠാനത്തിന് യാഗഭൂമിയായുത്ഭവിച്ചത്. അതൊരു സൂചനയാണ്. പുതിയൊരു രാഷ്ട്രീയ സമവാക്യത്തിന്റെ സാക്ഷ്യതകളിലേക്കുള്ള സൂചന.

ഗായത്രി പരിവാർ

വീതിദാറിന്റെ ആത്മീയശാന്തതയിൽ, ശാന്തികുഞ്ജമെന്ന തീർത്ഥാടനാത്ത് ഗായത്രി പരിവാർ എന്നൊരാശമുണ്ട്. ആചാര്യ ശ്രീരാമ ശർമ്മയാണ് പരിവാറിന്റെ സ്ഥാപകൻ. ആചാര്യന്റെ സമാധിക്കുശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിധവ വന്ദനിയ മാതാജി ഭഗവതിദേവി ശർമ്മയാണ് ഇപ്പോൾ പരിവാറിന്റെ മുഖ്യ നേതൃത്വവും ഭരണവും.

അശാമേയയാഗത്തിന്റെ പ്രാരംഭച്ചടങ്ങായ ഭൂമിപൂജ

ലാലുവിന്റെ അശാമേയം

പുതിയ ഷീർബാലയും മരുമകൻ ഡോക്ടർ പ്രണയപാണ്ഡ്യയും പരിവാറിന്റെ നടത്തിപ്പിൽ ഭഗവതിദേവി ശർമ്മയെ സഹായിക്കുന്നു. ഭാരതീയ വേദാനുഷ്ഠാനങ്ങളെ സവിശേഷ ജാതിയിലോ വർഗ്ഗത്തിലോ തളച്ചിടാതെ അതിന് ആഗോള പ്രാപ്യത നേടിക്കൊടുക്കുകയും, അതുവഴി വൈദികാനുഷ്ഠാനങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രീയസാക്ഷ്യതകളെ ലോക

ത്തിനുമുന്നിൽ അനാവരണം ചെയ്യുകയാണ് പരിവാറിന്റെ ലക്ഷ്യം. ഗായത്രി പരിവാറിന്റെ ബീഹാർ ഏടകമായിരുന്നു അശാമേയയാഗത്തിന്റെ സംഘാടകർ. 108 അശാമേയയാഗങ്ങൾ നടത്തുകയെന്നത് പരിവാറിന്റെ വിശിഷ്ടലക്ഷ്യമാകുന്നു. എന്തുകൊണ്ട് അശാമേയം എന്ന ചോദ്യത്തിനു മാതാജി ഭഗവതിദേവി ശർമ്മ ഇങ്ങനെ മറുപടി പറഞ്ഞു, "അശ്വത്തിന് തന്നിലെ ദുർവിപാതം അഥവാ ദുഃസ്വഭാവം എന്നാണർത്ഥം. അതിന്റെ വധമാണ് അശാമേയം." ഗായത്രി പരിവാറിന്റെ മുഖപത്രമായ അഖണ്ഡ ജ്യോതിയിൽ അശാമേയത്തെ ഇങ്ങനെ വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നു— "അശ്വ"ത്തെ ക്ഷാത്രശക്തിയായും, "മേയ"ത്തെ ബ്രഹ്മവൃത്തിയായും കരുതുക. ഇവയുടെ മാഗളകരമായ സംയോഗത്തെ പരമ ഭഗവദ്ഗുണം പവിത്രകരവുമായ മഹായജ്ഞമായി കരുതുക.

പരിവാറിന്റെ തത്ത്വസംഹിതയെക്കുറിച്ചു ചോദിച്ചപ്പോൾ വളരെ സെക്കുലറായ ഒരാശയമാണ് ഭഗവതിദേവി ശർമ്മ മുന്നോട്ടു വച്ചത്— "കേരളത്തിൽ ഇനിച്ചുപോയി എന്നതുകൊണ്ടു മാത്രം പുറംലോകത്തുനിന്നും അജ്ഞാതനായ ശ്രീനാരായണഗുരുവിന്റെ 'മതമേതായാലും മനുഷ്യൻ നന്നായാൽ മതി' എന്ന മഹദ്വചനത്തെക്കുറിച്ചുപരിയായി എന്തെങ്കിലും ഗായത്രി പരിവാറിന് പറയാനുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ വസുദൈവ

അശ്വമേധ യാഗാഗ്നിയിലെ സാക്ഷി നിർത്തി നടന്ന വിവാഹങ്ങൾ

കുടുംബം, അഹിംസ, നിന്നപ്പോലെ നിന്റെ അയലക്കാരനെയും സ്നേഹിക്കുക, മതമേ തായാലും മനുഷ്യൻ നന്നായാൽ മതി തുടങ്ങിയ സന്മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ സങ്കലനമാണ് ഗായത്രി പരിവാറിന്റെ ലോകവിക്ഷണ മെന്നു പറയാം. "ഗായത്രി പരിവാറിനെക്കുറിച്ച് ഇത്രയും ബോധ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് നമുക്ക് അവർ നടത്തിയ അശ്വമേധയെത്തിലേക്കു വരാം.

ഇനപങ്കാളിത്തം—മിത്തും യാഥാർത്ഥ്യവും

ഗായത്രി പരിവാർ നടത്തുന്ന പതിനാലാമത്തെ അശ്വമേധയെത്തിലാണ് പാറന്തയിൽ നടന്നത്. മുഖ്യാതിരക്കും ഇത്രയധികം ഇനപങ്കാളിത്തം നടക്കാൻ ഈ യെത്തിനു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്ന് ഭാരവാഹികൾ തന്നെ സമ്മതിക്കുന്നുണ്ട്. സിസ്റ്റത്തിന്റെ തകർച്ചയിൽ നില തെറ്റുന്ന മനുഷ്യർ ഒടുവിൽ ചെന്നെത്തുക ആദ്യം തികയുടെ റെയിമെയ്ഡ് ശാലകളിലായിരിക്കുമെന്ന് ബീഹാറിലെ ഒരു മുതിർന്ന പത്രപ്രവർത്തകൻ പറയുകയുണ്ടായി. യെത്തിൽ പങ്കെടുത്തവരിൽ ഭൂരിഭാഗവും സ്ത്രീകളായിരുന്നു. അവരെ സംബന്ധിച്ച് ആദ്യം തികയുടെ ടിക്കറ്റിൽ ഒരു പട്ടണപ്രവേശന തരപ്പെടുത്തുക എന്നതു മാത്രമായിരുന്നു ലക്ഷ്യം.

നൂറുകൾ വിസ്തൃതിയിൽ പരന്നുകിടക്കുന്ന യെത്തിസ്ഥലത്ത് അഞ്ചു കോളനികൾ നിർമ്മിച്ചിരുന്നു. പതിനായിരത്തിൽപ്പരം ആളുകൾക്ക് ഒരുമിച്ചിരുന്നു ഭക്ഷണം കഴിക്കാവുന്ന ഊട്ടുപുരകൾ ഏഴ്. ഊട്ടുപുരയോടനുബന്ധിച്ച് പതിനെട്ട് ബൃഹത്തായ ചുളകൾ (അടുപ്പുകൾ) നിർമ്മിച്ചിരുന്നു. സംഘാടകരുടെ കണക്കനുസരിച്ച് പ്രതിദിനം ഒരു ലക്ഷത്തിലധികം ആളുകൾ ഇവിടെനിന്നും ഭക്ഷണം കഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭക്ഷണത്തിന് പ്രത്യേക ചാർജ്ജ്

ഇറക്കിക്കിട്ടിട്ടില്ല. ആവശ്യമായ സാധനങ്ങൾ സംഭാവനയായി ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. യെത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവർ ഒരുപിടി അരിയും ഒരുരുപയും സംഭാവന നൽകണമെന്നത് യെത്തിന്റെ നിയമമായിരുന്നു. കൂടാതെ യെത്തിലേക്ക് ചുറ്റും സമാപിച്ചിരുന്ന താൽക്കാലിക കടകളിൽനിന്നും തറവാടകയിനത്തിൽ നല്ലൊരു തുക സംഘാടകർക്കു ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടാവാം. ഏകദേശം നൂറുകടകളുണ്ടായിരുന്നു. മുഖ്യാതിര രൂപ, രണ്ടായിരം രൂപ എന്നിങ്ങനെ രണ്ടുനിരക്കിലാണ് വാടക നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്.

യാദവിന്റെ പുതിയ രാഷ്ട്രമീമാംസ

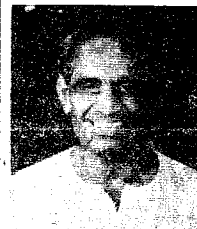
അശ്വമേധയെപ്പോലെ വിപുലവും വിശാലവുമായ ഒരു സംരംഭം ലാലുപ്രസാദ് യാദവിന്റെ ആസ്ഥാനസമിതിയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ രക്തംകർമ്മയുത്തത്തിൽത്തന്നെയാണ് നടന്നത്. ഇതുവരെ 31-ാം തീയതി വെറ്റിനറി കോളേജ് ഗ്രൗണ്ടിൽ യാഗഭൂമിയുടെ പുതു നിർവ്വഹിച്ചത് സാക്ഷാൽ ലാലുപ്രസാദ് യാദവുതന്നെയായിരുന്നു. ബ്രഹ്മമണ്ഡിതന്റെയും മന്ത്രതന്ത്രങ്ങളുടെയും ചുഷിതവും ദുഷിതവുമായ ചതി വലയങ്ങളിൽനിന്നും പുറത്തു കടക്കുവാൻ ഇനങ്ങളോട് ആഹ്വാനം ചെയ്ത ലാലുപ്രസാദ് യാദവ് വേദമന്ത്രങ്ങൾക്കു കാതോർത്ത് ചിട്ടപ്രകാരം ഭൂമിപുതു ചെയ്യുന്ന രംഗം പിറേറടിവസത്തെ പതങ്ങൾ കൃത്യമായി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തു. ഹരിജൻ-മുസ്ലിം-യാദവ അടിത്തറയിൽ പണിതുയർത്തിയ ലാലുപ്രസാദിന്റെ പ്രത്യയശാസ്ത്ര വിളളലുകൾ ഇപ്പോൾ പരസ്യമാണ്. ലാലുവിന്റെ മുന്നോക്ക സമുദായവൈരം ഇപ്പോൾ ഒരു ബുദ്ധാശ്വമേധയിൽ തിരിയുന്നു. അടുത്ത ഇലക്ഷനു മുമ്പായി അദ്ദേഹത്തിന് ഒരുപാട് ഗൃഹപാ

ങ്ങൾ ചെയ്തു തീർക്കേണ്ടി വരും. ലാലുപ്രസാദ് യാദവിന്റെ പ്രസംഗകല പ്രശസ്തമാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇന്നത്തെ അഭിസംബോധന ചെയ്യാനുള്ള അവസരം അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും നഷ്ടപ്പെടുത്താറില്ല. ഇക്കഴിഞ്ഞ ഏതാനും മാസങ്ങളിൽ ബീഹാറിൽ ജാതിരാലികളുടെ ഒരു പരമ്പരയെന്ന സാക്ഷ്യം വിട്ടു. ആദിവാസി-ഭൂമി, രവിദാസ് മഹാറാജി, ചന്ദ്രവംശി മഹാറാജി, രവിദാസ് മഹാറാജി എന്നിങ്ങനെ രാലികൾ ഇപ്പോഴും പെരുക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈ രാലികളിലെല്ലാം ലാലുപ്രസാദ് മുഖ്യാതിരയിലായിരിക്കും. ഗ്രാമസഭയിലും രാജ്യത്തിലും സാധാരണക്കാരുടെ ഭാഷ സംസാരിക്കുന്ന യാദവ് ഒരേസമയം തന്ത്രശാലിയായ ചാണക്യനും രസികനായ വിദ്യേഷകനുമാണ്. തന്റെ ദാരിദ്ര്യം നിറഞ്ഞ ബാല്യവും പിന്നോക്കസമുദായത്തിലെ ജീവിതവും തുറന്നുപറഞ്ഞുകൊണ്ട് പാവപ്പെട്ടവന്റെ മിശിഹായായി ലാലുപ്രസാദ് ബീഹാറിലെമ്പാടും സിംഹാരുരുത നേടിയിരിക്കുന്നു.

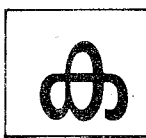
പക്ഷേ, ലാലുവിന്റെ പുതിയ സമീപത്തിലും ഉറപ്പുകൾ ഇഴഞ്ഞു നടക്കുന്നു. അണികളുടെ അഭിപ്രായമെന്നതും അസംതൃപ്തിയും മറ്റ് ഏതു ബാഹ്യശക്തിയെക്കൊള്ളും ലാലുവിനെ ഇപ്പോൾ പിടിച്ചുകയറ്റുന്നു. ഇതുവരെ 30-ന് ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ ഗാന്ധിമൈതാനത്ത് ലാലുപ്രസാദ് ഭൂമി-ആദിവാസികൾക്കു മുന്നിൽ തന്റെ വിരാട് രൂപം പ്രകടിപ്പിക്കുമ്പോൾ പുറത്ത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പൊലീസ് ഭൂമിയുവാക്കളെ ക്രൂരമായി മർദ്ദിക്കുകയായിരുന്നു. അവർ ചെയ്ത തെറ്റിറങ്ങിയിരുന്നെങ്കിൽ ലാലുവിന്റെ കളളകളെ കളും വാഗ്ദാനലംഘനങ്ങളും വിളിച്ചു പറഞ്ഞുവെന്നതാണു തെറ്റ്.

ഇക്കഴിഞ്ഞ ഫെബ്രുവരി പന്ത്രണ്ടാം തീയതി 'കുറുമി' എന്ന ജാതിസംഘം ഒരു മഹാറാജി സംഘടിപ്പിച്ചിരുന്നു. ലാലുവിന്റെ വോട്ടുബാങ്കിൽ കനത്ത ഒരുപങ്ക് കുറുമി സമുദായമാണ്. ലാലുവിന്റെ സന്തതസഹചാരിയും സുഹൃത്തുമായ നിതിഷ്കുമാർ എം.പി.യാണ് കുറുമികളുടെ നേതാവ്. എന്നാൽ ഫെബ്രുവരി 12-നു നടന്ന രാലിയിൽ ലാലുപ്രസാദ് ക്ഷണിക്കപ്പെട്ടില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല പ്രസ്തുത രാലിയിൽ ബജ്ജറാജി നേതാവ് വിനയ് കത്യാർ, മുൻ ലോക്സഭാംഗ് പിക്കർ രബീന്ദ്ര തുടങ്ങിയവർ പങ്കെടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഇത് ലാലുപ്രസാദിന് ഏറ്റവും ഒടുവിൽ കിട്ടിയ കനത്ത ആഘാതമാണ്. മീറിംഗിൽ തന്നെക്കൂടി പങ്കെടുപ്പിക്കുന്നതിന് ലാലു ലക്ഷക്കണക്കിനു രൂപ ഓഫർ ചെയ്തതായി സ്മിരിക്കിക്കാത്ത ഒരു കഥയും നില നിലക്കുന്നുണ്ട്. ഏതായാലും ലാലുവിനെ മീറിംഗിന്റെ പരിസരത്തെങ്ങും അടുപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല പ്രസംഗത്തിനിടയിൽ ലാലുവിന്റെ പേര് പരാമർശിച്ചതിന് ലാലുലോയലിസ്റ്റായ ഒരു പ്രാദേശിക നേതാവിന് പരസ്യമായി മാപ്പു പറയേണ്ടി വന്നു.

ശേഷം 58 -ാം പേജിൽ

കെ.വി.സുരേന്ദ്രനാഥ്

ഴിഞ്ഞ ഫെബ്രുവരി ആരംഭത്തിൽ വിജയവാഡയിൽ ഇരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റു പാർട്ടികളും ചേർന്നു നടത്തിയ വമ്പിച്ച രാലിയിൽ സി.പി.ഐ ഇന്നൽ സെക്രട്ടറി സ: ഇന്ദ്രജിത് ഗുപ്ത ചെയ്ത പ്രസംഗമേയ്യ ഇരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടികളും ഐക്യത്തെപ്പറ്റി പരസ്പരം സംസാരിക്കാൻ തുടങ്ങണമെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടത് വലിയ അനുചിതമായിപ്പോയി എന്നു ചിത്രീകരിച്ച് സി.പി.എം ഇന്നൽ സെക്രട്ടറി ഹർഷിഷൻസിങ് സുർജിത്ത് നിരാകരിച്ചു. ഗൗരവമുള്ള പ്രശ്നത്തെ തുടർന്ന് സി.പി.ഐ സംസ്ഥാന സെക്രട്ടറി സ:പി.കെ. വാസുദേവൻ നായർ 1964-ൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിനുണ്ടായ പിളർപ്പിനെ നിർഭാഗ്യകരം എന്നു വിശേഷിപ്പിച്ചതിനെ സ: ഇ.എം.എസ്.നമ്പൂതിരിപ്പാട് തള്ളിക്കളഞ്ഞു. പിളർപ്പ് ആവശ്യമായിരുന്നു എന്നും അതിന്റെ ഫലമായി മാർക്സിസ്റ്റു പാർട്ടിക്ക് വമ്പിച്ച വളർച്ച ഉണ്ടായി എന്നും അദ്ദേഹം ഉറപ്പിച്ചു പറയുകയും ചെയ്തു. സി.പി.ഐക്കാർ ഒരു മുൻ വ്യവസ്ഥ എന്നുള്ള നിലയ്ക്ക് സ്വയം വിമർശനം നടത്തണമെന്നും കഴിഞ്ഞ മുപ്പതുകൊല്ലക്കാലത്ത് സമസ്തപരായങ്ങളും ഏറ്റുപറഞ്ഞതിനുശേഷം ആവാം ഐക്യത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ആലോചനയെന്നും അദ്ദേഹം ഖണ്ഡിതമായും പറഞ്ഞിരിക്കുകയാണ്. സി.പി.എം.നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്വയം വിമർശനം ആവശ്യമാകുന്ന വിധത്തിൽ ഉള്ള തെറ്റുകുറ്റങ്ങളൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും അവർ ഇതുവരെ ചെയ്തതെല്ലാം ശരി മാത്രമാണെന്നും വ്യംഗ്യം. കൂടുതൽ കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ പൊതുയോഗത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽ രണ്ടുകൊല്ലം മുൻപ് അന്തരിച്ചുപോയ സി.അച്യുതമേനോനെ കടന്നാക്രമിക്കാനും ഇ.എം.എസ്. വിട്ടുപോയില്ല. ഏറ്റവും ഒടുവിൽ കഴിഞ്ഞയാഴ്ച സഖാവ് ഇ.കെ.നായനാർ ഒരു അന്ത്യശ്വാസനത്തിന്റെ

ഭാഷയിൽ ആലപ്പുഴ ജില്ലയിൽ ഗൗരവമേയ്യയുടെ ജനാധിപത്യ സംരക്ഷണസമിതിയുടെ യോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്ത കെ.കെ.കുമാരപിള്ളയെ ഇരുപത്തിനാലു മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ സി.പി.ഐയിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കിക്കൊള്ളണമെന്ന് ആജ്ഞാപിക്കുകയും ചെയ്യുകയുണ്ടായി. സഖാവ് ഇ.എം.എസ്. അച്യുതമേനോനെ ആക്രമിക്കുന്നത് ഇതാദ്യമല്ല. കഴിഞ്ഞ കൊല്ലം ആരംഭത്തിൽ അദ്ദേഹം എഴുതിയ ഒരു ലേഖനപരമ്പരയിൽ അച്യുതമേനോൻ അവസാനകാലത്ത് ഗാന്ധിസത്തിൽ അഭയം കണ്ടെത്തുകയും ശ്രീ.കെ.കരുണാകരനെ ആശയിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന് ജീവിക്കേണ്ടി വരികയും ചെയ്തു എന്നുപറഞ്ഞ് വിലപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒരു യാഥാസ്ഥിതിക മാർക്സിസ്റ്റ് എതിരാളിക്കെതിരായി പ്രയോഗിക്കാവുന്ന ഭർത്സനം എതിരാളി ഒരു

അച്യുതമേനോൻ എന്ന 'പുഞ്ച്'

ച്ചതിനെ സ: ഇ.എം.എസ്.നമ്പൂതിരിപ്പാട് തള്ളിക്കളഞ്ഞു. പിളർപ്പ് ആവശ്യമായിരുന്നു എന്നും അതിന്റെ ഫലമായി മാർക്സിസ്റ്റു പാർട്ടിക്ക് വമ്പിച്ച വളർച്ച ഉണ്ടായി എന്നും അദ്ദേഹം ഉറപ്പിച്ചു പറയുകയും ചെയ്തു. സി.പി.ഐക്കാർ ഒരു മുൻ വ്യവസ്ഥ എന്നുള്ള നിലയ്ക്ക് സ്വയം വിമർശനം നടത്തണമെന്നും കഴിഞ്ഞ മുപ്പതുകൊല്ലക്കാലത്ത് സമസ്തപരായങ്ങളും ഏറ്റുപറഞ്ഞതിനുശേഷം ആവാം ഐക്യത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ആലോചനയെന്നും അദ്ദേഹം ഖണ്ഡിതമായും പറഞ്ഞിരിക്കുകയാണ്. സി.പി.എം.നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്വയം വിമർശനം ആവശ്യമാകുന്ന വിധത്തിൽ ഉള്ള തെറ്റുകുറ്റങ്ങളൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും അവർ ഇതുവരെ ചെയ്തതെല്ലാം ശരി മാത്രമാണെന്നും വ്യംഗ്യം. കൂടുതൽ കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ പൊതുയോഗത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽ രണ്ടുകൊല്ലം മുൻപ് അന്തരിച്ചുപോയ സി.അച്യുതമേനോനെ കടന്നാക്രമിക്കാനും ഇ.എം.എസ്. വിട്ടുപോയില്ല. ഏറ്റവും ഒടുവിൽ കഴിഞ്ഞയാഴ്ച സഖാവ് ഇ.കെ.നായനാർ ഒരു അന്ത്യശ്വാസനത്തിന്റെ

'ഗാന്ധിസ്റ്റ്' (Gandhist) ആണെന്ന് പറയുകയാണ്. അതിനപ്പുറം ഒരു ആക്ഷേപവാക്ക് ഇപ്പോഴില്ല. മുൻപ് ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ട്രോട്സ്കിസ്റ്റ്, റിവിഷനിസ്റ്റ് എന്നീ വാക്കുകൾക്ക് കമ്പോളത്തിൽ പ്രസക്തിയില്ലാതായിരിക്കുന്നു. ഗാന്ധിജിയുടെ പല സിദ്ധാന്തങ്ങളോടും അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുള്ളപ്പോൾത്തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രമാണങ്ങളുടെ പ്രസക്തി ഇന്നത്തെ ഇന്ത്യയിൽ വർദ്ധിച്ചുവരികയാണ് എന്ന വസ്തുത അംഗീകരിക്കാൻ ഇത്തരം വിമർശകന്മാർ തയ്യാറായിരിക്കണം. ഇന്ത്യൻ സാമൂഹ്യ സമരത്തിന്റെ മുഖ്യധാര ഗാന്ധിജിയുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ളതായിരുന്നു എന്നും അത് അദ്ദേഹത്തെ നമ്മുടെ നാടിന്റെ രാഷ്ട്രപിതാവായി എന്നും കരുതുന്നത്-മാർക്സിസത്തിൽ നിന്നുള്ള കുറുകരമായ അപചയമാരിക്കാം അവരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ.

കേരളത്തിന്റെ ഭരണസാരഥ്യം ഒഴിഞ്ഞതിനുശേഷം അച്യുതമേനോൻ എങ്ങനെയാണ് ജീവിച്ചിരുന്നെന്നും, അന്നത് ഉയർന്നുവന്ന രാഷ്ട്രീയ പ്രശ്നങ്ങളിൽ എത്ര സ്വതന്ത്രമായ നിലപാടുകളാണ് സ്വീകരിച്ചത് എന്നും ഈ

കേരളത്തിന്റെ ഭരണസാരഥ്യം ഒഴിഞ്ഞതിനുശേഷം അച്യുതമേനോൻ എങ്ങനെയാണ് ജീവിച്ചിരുന്നെന്നും, അന്നത് ഉയർന്നുവന്ന രാഷ്ട്രീയ പ്രശ്നങ്ങളിൽ എത്ര സ്വതന്ത്രമായ നിലപാടുകളാണ് സ്വീകരിച്ചത് എന്നും ഈ നാട്ടിലെ ഇനങ്ങൾക്ക് മുഴുവൻ അറിയാം.

നാട്ടിലെ ഇനങ്ങൾക്കു മുഴുവൻ അറിയാം. പാർലമെന്ററി ജനാധിപത്യത്തിന്റെ ചട്ടക്കൂട്ടങ്ങളിൽ ആവശ്യമായ അടവുകൾക്കും, തിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തിപ്പിന്റെ സംവിധാനത്തിനും പറന്നു വിധത്തിൽ ഉരുണ്ടുകുളിക്കുകയും ചുവടുമാറുകയും ചെയ്യുന്നതിന് അദ്ദേഹം തയ്യാറായിട്ടില്ല. അതൊരു കുറുമാണെങ്കിൽ ആകട്ടെ. എന്നാൽ കരുണാകരന്റെ സൗജന്യത്തിൽ ആണ് അച്യുതമേനോൻ കഴിഞ്ഞുകൂടിയത് എന്നു പറയാനുള്ള കുസൃപ്തിയായുണ്ടെങ്കിൽ തോൽവി സമ്മതിക്കുകതന്നെ വേണം.

1969 അവസാനം മുതൽ 1977 വരെ നീണ്ടുനിന്ന അച്യുതമേനോന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഭരണത്തിന്റെ അവസാന കാലത്ത് അച്യുതമേനോൻ കരുണാകരന്റെ പയ്യണോ ഭൃത്യനോ ഒക്കെ ആയിരുന്നു എന്നാണ് ശ്രീ.ഇ.എം.എസ്.ന്റെ ഏറ്റവും ഒടുവിലത്തെ പരാമർശം. അച്യുതമേനോൻ ജീവിച്ചിരിപ്പുള്ളതുകൊണ്ട് പുഞ്ച് എന്നു കേട്ടാൽ അദ്ദേഹത്തിന് വെറും അദ്ദേഹം ഭക്ഷ്യമാത്രമായിരുന്നു. കാരണം അദ്ദേഹം എപ്പോഴും ഒരു സാധാരണക്കാരനെപ്പോലെ മാത്രം സ്വയം കരുതുകയും ചിന്തിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ആണ് ചെയ്തിരുന്നത്. അതിനപ്പുറം ആണെന്ന് സ്വയം വിശ്വസിച്ചിരുന്നോ ആകാൻ ശ്രമിക്കാനോ ഒരിക്കലും അദ്ദേഹം മെനക്കെട്ടിട്ടില്ല. ഇന്ത്യൻ വിപ്ലവത്തിന് റഷ്യൻ മോഡൽ വേണോ, ചൈനീസ് മോഡൽ വേണോ എന്ന് തീരുമാനിക്കാൻ 'ആചാര്യന്മാർ' ക്ലേശിക്കുന്നതിയിരുന്നു കാലത്ത് ഒരു സാധാരണക്കാരന്റെ സാമാന്യ ബുദ്ധി നമുക്ക് നമ്മുടെതായ ഒരു ഇന്ത്യൻ മോഡൽ പോരേ എന്ന ചോദ്യം ചോദിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു ധൈര്യം നൽകി. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന 1950-ൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതോടുകൂടി ഈ നാട്ടിലെ സാധാരണക്കാരന്റെ താല്പര്യങ്ങൾ മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകാൻ വീണ്ടുകിട്ടിയിരിക്കുന്ന ഒരു നല്ല അവസരം

പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തണമെന്നും തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ പങ്കെടുക്കണമെന്നും സാധാരണക്കാരനായ അച്യുതമനോൻ പറഞ്ഞ സമയത്ത് 'ആചാര്യന്മാർ' ഇന്ത്യയ്ക്ക് യഥാർത്ഥത്തിൽ സാമ്രാജ്യം കിട്ടിയോ, ഇല്ലയോ എന്ന തർക്കത്തിൽ കുരുങ്ങിക്കിടക്കുകയായിരുന്നു. 1948-ൽ കൽക്കട്ടാ പാർട്ടി കോൺഗ്രസ് പ്രസിഡന്റായ കൽക്കട്ടാ തി സിസ് മുന്നോട്ടുവെച്ചപ്പോൾ ഒറ്റപ്പെട്ടാണെങ്കിലും അതിന് എതിരായി ആഭിപ്രായം പറയാൻ സാധാരണക്കാരനായ അച്യുതമനോൻ യഥാർത്ഥമണ്ഡലം അദ്ദേഹത്തിന് ശക്തി നൽകി. സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ ഹാഗറിയിൽ ഇടപെട്ടപ്പോൾ അതിൽ പ്രതിഷേധിച്ച് അദ്ദേഹം പാർട്ടിയിൽനിന്ന് രാജിവയ്ക്കാൻ വരെ ഒരുങ്ങി. 1958-ലെ അമൃത്സർ കോൺഗ്രസിന്റെ പുതിയ നയസമീപനത്തെ അദ്ദേഹം കലവറയില്ലാതെ പിന്തുണച്ചു. 1968-ൽ "പ്രാഗ് വസന്തത്തെ" തകർക്കാൻ ബ്രഷ്നേവ് പ്രഭൃതികൾ ചെക്കോസ്ലൊവാക്യയിൽ നടത്തിയ സൈനിക ആക്രമണത്തിനെതിരായി അദ്ദേഹം പാർട്ടിക്കകത്ത് ശക്തമായി ശബ്ദമുയർത്തി.

യുക്താനന്തര ലോകത്ത് സമൂഹത്തെയും, ജീവിതത്തെയും ആകെ മാറ്റിമറിക്കുന്ന ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക വിപ്ലവത്തിന്റെ ശക്തികളെ കണ്ടറിയാനും അതിന് പൊരുത്തപ്പെടുന്ന വിധത്തിൽ നമ്മുടെ സമൂഹത്തെ പരിഷ്ക്കരിക്കുന്നതിനും ഉള്ള വ്യക്തമായ കാഴ്ചപ്പാട് അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. ശാന്തിയൻ എന്നു മുദ്രകുത്തി പരിഹാസപാത്രമാക്കുന്ന, നിരൂപകന്മാരുടെ വിമർശനത്തിനു ശരവ്യമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന അച്യുതമനോൻ ശാന്തിസം ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യമായി ഒരു സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ് ആവിഷ്കരിക്കുന്ന ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക നയപ്രഖ്യാപനത്തിന് തടസ്സമായി നിന്നില്ല. വെറും നയപ്രഖ്യാപനത്തിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങാതെ അരഡസൻ 'സെന്റേഴ്സ് ഓഫ് എക്സലൻസ്' സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ട്, ശാസ്ത്രത്തിന്റെ അത്യന്താധുനിക നേട്ടങ്ങൾ വികസനം വഴിച്ചുതിരിയ്ക്കുന്ന കേരളത്തിലെ സമൂഹത്തിന് അനുഭവദൈവമാക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കഴിഞ്ഞു. ഒരു സാമാന്യ മനുഷ്യന്റെ വിനയത്തോടുകൂടി അച്യുതമനോൻ എന്നപേരുള്ള 'പ്യൂൺ' നാം മാർക്സിസം പഠിക്കുന്നതോടൊപ്പംതന്നെ അഹങ്കാരവും, ഗർവ്വം കൂടാതെ ശാന്തിയായി നിന്നും ഉയർന്നുവന്നിരിക്കുന്നു. റാമമനോഹർ ലോഹ്യയിൽനിന്നും ശ്രീനാരായണഗുരുവിൽനിന്നും ഒക്കെ ഉൾക്കൊള്ളാവുന്ന നല്ല കാര്യങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളണമെന്ന് വാദിക്കാൻ ധൈര്യവും സത്യസന്ധതയും പ്രകടിപ്പിച്ചു.

അത്യധിപ്തവതിന് സഹായകരമായ പല ചവിട്ടുപടികളിൽ ഒന്ന് എന്ന ഇടുങ്ങിയ കാഴ്ചപ്പാടുള്ള അധികാരപാപ്തിയെ സംബന്ധിച്ച് മുഖ്യമന്ത്രിയായിരുന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നത്. നേരെമറിച്ച് ജനാധിപത്യ സംവിധാനത്തിൽക്കൂടി നേടാമെന്നുള്ള

സ്ഥായിയായ നേട്ടങ്ങൾ നേടിയെടുക്കാൻ പരമാവധി ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതും ഗൗരവമായി കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടതുമായ ഒരു ഉപകരണമായാണ് സംസ്ഥാന ഭരണാധികാരികൾക്കു കണ്ടത്. അല്ലാതെ ദീർഘയാത്രയ്ക്കിടയ്ക്കുള്ള താല്ക്കാലിക വഴിത്താവളമായല്ല. ഈ കാഴ്ചപ്പാടാണ് 1970 മുതൽ 1977 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ കേരളത്തിൽ നടപ്പാക്കുന്നതിൽ വച്ചേററും നല്ല രീതിയിൽ കാർഷിക പരിഷ്ക്കരണനിയമം നടപ്പാക്കാനും മലബാറിലെ വിസ്തൃതമായ സ്വകാര്യവനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കാനും കാർഷിക സർവ്വകലാശാല സ്ഥാപിക്കാനും, ലക്ഷാദീപ് പദ്യതി, കാർഷിക തൊഴിലാളി നിയമം എന്നു തുടങ്ങിയ നിരവധി ഇനക്ഷേമങ്ങളായ പദ്യതികൾ വിജയകരമായി നടപ്പാക്കാനും അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞത്.

വൈജാത്യമുള്ള നിരവധി കക്ഷികൾ ചേർന്ന ഒരു മന്ത്രിസഭയുടെ നേതൃത്വം വഹിച്ചുകൊണ്ട് വിവാദപരമായ നിരവധി പ്രശ്നങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടും എല്ലാ അഭിപ്രായ ഗതിക്കാരെയും കൂട്ടിയിണക്കി കൊണ്ടുപോകാനും, മാലിക്യത്തങ്ങൾ ബലികൊടുക്കാതെ ഐക്യം നിലനിർത്താനും കഴിഞ്ഞു എന്നു ഉള്ളതുകൊണ്ടാണ് അന്നത്തെ ശക്തമായ പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെ രുക്ഷമായ എതിർപ്പ് അതിജീവിച്ചുകൊണ്ട് എഴോളം വർഷങ്ങൾ മന്ത്രിസഭയെ നിലനിർത്താനും കേരളം കണ്ടതിൽ ഏറ്റവും നല്ല ഗവൺമെന്റെന്ന പ്രശസ്തി ആർജ്ജിക്കാനും അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞത് ഇത് ചിലർക്ക് അരോചകമായിരിക്കാം. എന്നാൽ സത്യമാണ്.

നമ്മുടെ രാജ്യം ഇന്ന് കടന്നുപോയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അന്തരാളപട്ടത്തിൽ കൂട്ടുമന്ത്രിസഭകൾ പലപ്പോഴും കുഴപ്പം പിടിച്ചതായെക്കാമെങ്കിലും അനിവാര്യമാണ്. അവ വിജയിക്കുന്നതിലാണ് രാജ്യതന്ത്രജ്ഞരുടെ കല്പന. 20 മാസം, 28 മാസം തുടങ്ങി കാലാവധി കഴിയുന്നതിനുമുമ്പ് "ഒരു വിട്ടു" ഇടവിട്ടെത്തു പോകുന്നത് സമീപനത്തിന്റെ പോരായ്മയോടൊപ്പംതന്നെ അധിശതാബോധ (Hegemonism) അതിന്റെ രുഷ്ടി കൂടിക്കലർന്നതാണ്. പ്രത്യയശാസ്ത്രപ്രകാരം എനിക്കുമാത്രമാണ് സത്യം കണ്ടെത്താനുള്ള കഴിവ് എന്നും, ആ സത്യം അംഗീകരിക്കാത്തവരെല്ലാം പിന്തിരിപ്പന്മാരെന്നുമുള്ള "വലിയേട്ടൻ" ഏർപ്പാടും, കൂട്ടുമന്ത്രിസഭ എന്ന പ്രസ്ഥാനവും ഒന്നിണക്കുകയില്ല. ഒരു കൂട്ടുമന്ത്രിസഭയിൽ തുല്യന്മാരിൽ മുമ്പൻ (Primus-inter-Pares) മാത്രമാണ് മുഖ്യമന്ത്രി. എങ്കിൽതന്നെ മുഖ്യമന്ത്രി വഹിക്കുന്ന പങ്ക് നിർണ്ണായകമാണ്. ഉദാഹരണത്തിന് പ്യൂൺ ആർ, യജമാനൻ ആർ എന്ന ത്രാസിലിട്ട് തുക്കിനോക്കുന്നതിനു പകരം, തത്ത്വദീക്ഷ കൈവിടാതെതന്നെ ഉദാഹരണത്തിൽ തീർത്തെടുക്കുകയായിരുന്നു അച്യുതമനോൻ സമീപനരീതി. ഓരോ മന്ത്രിസഭയുടെയും വകുപ്പിൽ തീരുമാനമെടുക്കാൻ പൂർണ്ണ അധികാരം അതാതു മന്ത്രിയുണ്ട്. ആവക കാര്യങ്ങളിലൊന്നും മുഖ്യമന്ത്രി ഇടപെടുക

ശരിയല്ല എന്നുള്ളതിൽ ഉറച്ചുനിന്നുകൊണ്ടുതന്നെ സി.അച്യുതമനോൻ എന്ന മുഖ്യമന്ത്രിക്ക് തന്റെ കാബിനറ്റിലെ സഹമന്ത്രിമാരെ സംബന്ധിച്ച് നേതൃത്വപരമായ പങ്കു വഹിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു എന്നുള്ള വസ്തുത അനിഷേധ്യമാണ്. എന്നുമാത്രമോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മന്ത്രിമാർ സ്വന്തം അധികാര പരിധിയിൽപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുപോലും പലപ്പോഴും സ്വയം തീരുമാനമെടുക്കാതെ മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ഉപദേശം ആരാഞ്ഞു അതനുസരിച്ച് തീരുമാനമെടുത്തിരുന്നു എന്നുള്ളത് എല്ലാവർക്കും അറിയാവുന്ന ഒരു വസ്തുതയാണ്. അതാണ് വസ്തുത എന്നിരിക്കെ ഇന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു 'പ്യൂണി'ന്റെ റോളായി ചിത്രീകരിക്കപ്പെടുന്നത് പ്രതിഷേധാർഹമാണ്.

മന്ത്രിമാർ തമ്മിലും, സംസ്ഥാന സർക്കാരും കേന്ദ്രവും തമ്മിലും, മന്ത്രിമാരും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും തമ്മിലും ഉൾപ്പെടെ, വാഗ്വാദവും തർക്കവും ഒക്കെ സാധാരണമാണ്. 1957-ലും 67-ലും 77-ലും 87-ലും, "തൊഴിലാളിവർഗ്ഗ സർവ്വാധിപത്യ"ത്തിലെത്താത്തിടത്തുമാക്കെ ഇത്തരം സംഭവങ്ങൾ നടന്നിട്ടുണ്ട് എന്നത് വസ്തുതയാണ്. വലയട്ടന്മാർ തന്നെ ദയനീയമായി തോറ്റ സംഭവങ്ങളും ഇല്ലാതില്ല. അവരിൽ ചിലർ തോൽവി തുറന്നു സമ്മതിച്ചു സന്ദർഭങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട് എന്നത് ഒരു വസ്തുത.

ഇതിനെക്കുറിച്ചും സംബന്ധിച്ച് കുററൊളി മരിച്ച് രണ്ടുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞശേഷം കേന്ദ്ര വിചാരണയ്ക്കെടുക്കുന്നത് വിചിത്രമായിരിക്കുന്നു.

വളരുന്നതും പിളരുന്നതും, പിളരുന്നതും വളരുന്നതും എന്നുള്ള അടിസ്ഥാന പ്രമാണത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവർക്ക് ഇതൊക്കെ ആവശ്യമാകാം. പാർട്ടി പിളർന്നാൽ അത് പൂരോഗതി (The Party Strengthens itself, by ridding itself of alien elements) എന്ന സ്റ്റാലിൻ വചനം (Foundations of Leninism) കണ്ണടച്ചു വിശ്വസിക്കുന്നവർക്ക് നന്മയുണ്ടാകട്ടെ.

"One divides into two" എന്ന മാറോസ്കിതം നീണ്ടാൾ വാഴട്ടെ.

എന്നാൽ വസ്തുതയെന്താണ്? വഞ്ചി ഇപ്പോഴും തിരുനക്കരത്തന്നെയാണ്.

ബംഗാളിലും, കേരളത്തിലും കഷ്ടിച്ചു പിടിച്ചുനിന്നാലും മറ്റ് 23 സംസ്ഥാനങ്ങളിലും കോൺഗ്രസ്സെന്നും, ബി.ജെ.പിയെന്നും മറ്റ് മതാധിപകവാദികളെയും ഒക്കെ ഒന്നിച്ച് അടിച്ചമർത്താൻ എന്നവകാശപ്പെടുന്ന ഫോറോമയ സമരത്തിന് ഈ സൂക്തങ്ങൾ ഉപകരിക്കുമോ?

തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം അധിശതാത്തിലുള്ള "ജനകീയ ജനാധിപത്യ സർവ്വാധിപത്യം" ലക്ഷ്യമാക്കി മാറോ മാതൃകയിലുള്ള (Dictatorship of peoples Democracy) "കേന്ദ്രീകൃത ജനാധിപത്യത്തി"ന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മുന്നോട്ടു പോകാനാണെങ്കിലും 85 കോടിയിൽപ്പെടുന്ന ഇന്ത്യയിലെ ജനം കൂടെ വേണമല്ലോ?

ബി.ആർ.പി.ഭാസ്കർ

(കഴിഞ്ഞ ലക്കത്തിൽനിന്നും തുടർച്ച)

കേ

രജ്ഞിയിലെ മുന്നണി രാഷ്ട്രീയം വളരുന്നതായി വഴിച്ചുതിരിയ്ക്കുകയാണ്. പ്രസംഗങ്ങളും മറ്റു പ്രചാരണപാധികളും ഉപയോഗിച്ച് ഭരണ പ്രതിപക്ഷ കൂട്ടുകെട്ടുകളുടെ നേതാക്കൾ ഉയർത്തുന്ന പുകമറയ്ക്കു പിന്നിൽപ്പോയി നോക്കിയാൽ ഈ വസ്തുത കാണാം. സമകാലീന രാഷ്ട്രീയ പ്രവണതകൾ മനസ്സിലാക്കുവാൻ മുന്നണികളുടെ സാമൂഹ്യ ചരിത്രം പഠിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മുന്നണിരാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ ഗണിതശാസ്ത്രവും ഭൂമിശാസ്ത്ര

വഴിച്ചുതിരിയ്ക്കുന്ന മുന്നണികൾ നഷ്ടപ്പെട്ടുനേട്ടങ്ങൾ

വ്യാപാരലാഭം എളുപ്പത്തിൽ പഠിക്കാവുന്നതല്ല സാമൂഹ്യചരിത്രം. അല്പം ബുദ്ധിമുട്ടിയാൽ ആർക്ക് എത്ര വോട്ടുകൾ എവിടെനിന്നു കിട്ടി എന്നു കൃത്യമായി കണക്കാക്കാം. എന്നാൽ ഏതു സാമൂഹ്യ പശ്ചാത്തലമുള്ളവർ ഏതു കക്ഷിയിലെ അഥവാ ഏതു മുന്നണിയെ എത്രമാത്രം തുണച്ചു എന്നു കൃത്യമായി തിട്ടപ്പെടുത്തുവാനാവില്ല.

എങ്കിലും ഒരു കാര്യം ഉറപ്പിച്ചു പറയാം. സമ്മതിദായകരുടെ ഇരയിലും മതവും എല്ലാ കക്ഷികളുടെയും കണക്കുകൂട്ടലുകളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. മതനിരപേക്ഷതയ്ക്കെതിരെ ഉപാസകരും ഇത്തരം കണക്കുകൂട്ടലുകൾ നടത്തുന്നു. അവർ ഗോപ്യമായി ചെയ്യുന്നുവെന്നു മാത്രം. ഒരു നിയോജകമണ്ഡലത്തിന്റെ സാമൂഹ്യചരിത്രപ്രശ്നങ്ങളെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു ഇരയിലോ മതത്തിനോ ആയി എല്ലാ കക്ഷികളും അതിനെ നീക്കിവയ്ക്കുന്നതിന് പല ഉദാഹരണങ്ങളും ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാനുണ്ട്.

ആദ്യതിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ കാലത്തുതന്നെ ഈ സമ്പ്രദായം നിലവിൽ വന്നു. അന്ന് പുരോഗമനശക്തികൾ ദുർബ്ബലമായിരുന്നു. അവ കരുത്താർജ്ജിക്കുമ്പോൾ ഇരയിലിരുന്ന കൂറുമെന്തും ഈ സമ്പ്രദായം ഇല്ലാതാകു

മെന്നും ആയിരുന്നു പൊതുവിശ്വാസം. നാല്പതു വർഷത്തിൽ ആ പ്രതീക്ഷ നിറവേറിയിട്ടില്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, രാഷ്ട്രീയത്തിൽ സമുദായചിന്ത മുന്നേക്കാൾ ശക്തിപ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇന്ന് കൂടുതൽ സ്ഥാനങ്ങൾ പ്രത്യേക ഇരയിൽക്കു അടിയറവയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം ലോക്സഭാമണ്ഡലം ഇതിനൊരുദാഹരണമാണ്. അനി മസ്ക്രിൻ, എസ്. ഈശ്വരൻ, വി.കെ. കൃഷ്ണമനോൻ എന്നിവർ പ്രതിനിധീകരിച്ചിട്ടുള്ള മണ്ഡലമാണിത്. ഇവിടെ എ. നീലലോഹിതാദസ് എം.എൻ. ഗോവിന്ദൻനായരെ തോല്പിച്ച ശേഷം ഒരു നാടാർ സ്ഥാനാർത്ഥിക്കു മാത്രമേ വിജയിക്കാനാവൂ എന്ന ധാരണ

പരന്നിട്ടുണ്ട്. ഇടതു മുന്നണിയും ഇത് അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടാണ് കഴിഞ്ഞതവണ സ്ഥാനാർത്ഥിയെ നിർദ്ധയിച്ചത്.

ഇന്ന് ഇരുമുന്നണികളുടെയും തിരഞ്ഞെടുപ്പു ഭാഗയേതം നിർണ്ണയിക്കുന്ന തെക്കൻ ജില്ലകളുടെ കൂട്ടമണ്ഡലം മുൻ തിരുവിതാംകൂർ സംസ്ഥാനത്തെ സാമൂഹ്യരീതി രാഷ്ട്രീയത്തിൽ ഉരുത്തിരിഞ്ഞതാണ്. ഈ പശ്ചാത്തലം അവഗണിച്ചുകൂടാ. എന്തെന്നാൽ ദക്ഷിണപ്രദേശത്തിന്റെയും ഉത്തര മദ്യ പ്രദേശങ്ങളുടെയും രാഷ്ട്രീയ മനോഭാവത്തിലുള്ള വ്യത്യാസത്തിന്റെ ഉറവിടം അതാണ്.

കേരളത്തിൽ രാഷ്ട്രീയമായ ഉണർവ്വുണ്ടായത് ഒരു നൂറ്റാണ്ടുമുമ്പ് അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടിരുന്ന സമുദായങ്ങൾ ഉയർത്തെഴുന്നേറ്റതോടെയാണ്. രാജാജിത്തിന്റെ കാലമായിരുന്നു അത്. ഭരണചക്രം സമർപ്പണസ്മാരകമായിരുന്നു. ഉന്നതജാതിയർക്കുവേണ്ടി, ഉന്നതജാതിയർ നടത്തുന്ന ഉന്നതജാതിയ സംവിധാനം. ആ സംവിധാനത്തിനെതിരെ ആദ്യമായി സംഘടിതമായി മുന്നോട്ടു വന്നത് ഈഴവസമുദായമായിരുന്നു. ഇത് യാദൃച്ഛികമായിരുന്നു.

ഉന്നത മാതൃകകളെല്ലാം ഉൾക്കൊണ്ട ഒരു നേതൃനിരയുടെ ആവിർഭാവമാണ് തല

ആദ്യകാല കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കൂട്ടുകെട്ടുകൾക്ക് പുരോഗമന ശക്തികളുടെ ഒത്തുചേരൽ എന്ന സാധൂകരണമുണ്ടായിരുന്നു. കോൺഗ്രസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ 1960-ൽ രൂപംകൊണ്ട സഖ്യത്തിന് ഫുടുകുക്ഷികളുടെ പൊതുവായ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് വിരോധം നീതീകരണം നൽകി. ഇന്നത്തെ മുന്നണികൾ അധികാരക്കസേരകളിൽ കയറിപ്പറ്റാനുള്ള ഉപാധികൾ മാത്രമാണ്. ഒരു കാലത്ത് മുന്നണി രൂപീകരണവേളയിൽ മിനിമം പരിപാടി തയ്യാറാക്കുമായിരുന്നു. ഇന്ന് മുന്നണി രാഷ്ട്രീയക്കളിയിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവർ അതിനൊന്നും മെനക്കൊടില്ല.

മുറകളായി അനുഭവിച്ചുപോന്ന അനിതിക്കും, അസമത്വത്തിനുമെതിരെ പോരാടാനുള്ള കരുത്ത് ഈ സമുദായത്തിനുണ്ടാകരുത്. പി. പല്പു, കുമാരനാശാൻ, ടി.കെ. മാധവൻ, സി. കൃഷ്ണൻ, കെ. അയ്യപ്പൻ... പ്രഗല്ഭരായ എത്ര നേതാക്കൾക്കാണ് ഒരു ചെറിയ കാലയളവിൽ ഈ സമുദായം ഇന്ന് നല്കിയത്! സങ്കുചിതമായ വർഗ്ഗീയചിന്ത. ഇവരെ തീണ്ടിയിരുന്നില്ല. വിശാലമായ അടിത്തറയുള്ള ഒരു സാമൂഹ്യപരിഷ്കാര പ്രസ്ഥാനം കെട്ടിപ്പടുക്കുവാൻ ഇവർ ധാരാളമായിരുന്നു. ശ്രീനാരായണഗുരുവിന്റെ മാർഗ്ഗാർശിതത്തിൽ ആ പ്രസ്ഥാനം ഒരു സാമൂഹ്യവിപ്ലവമായി പടർന്നു.

ഈഴവസമുദായത്തിലെ ഉണർവ് മറ്റ് അവശവിഭാഗങ്ങളിലും ചലനമുണ്ടാക്കി. അയ്യങ്കാളി പുലയസമുദായത്തിൽ ഒരു സമാന പ്രസ്ഥാനത്തിനു രൂപംകൊടുത്തു. കീഴ്ത്തലങ്ങളിലാരാടിപ്പ ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ഉന്നതജാതിയരെ അവരുടെ സമുദായങ്ങളിലെ ആന്തരികജ്വലനത്തെക്കുറിച്ച് ബോധവാന്മാരാക്കി.

ടി.കെ. മാധവൻ, കെ. അയ്യപ്പൻ, സി. കേശവൻ തുടങ്ങിയവർ ഈഴവപ്രസ്ഥാനത്തെ വിശാല ദേശീയമുന്നേറ്റത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കി വളർത്തി. പൊതുവഴികളുപയോഗിക്കുവാനും അനലങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കുവാനുമുള്ള സാമ്രാജ്യം മാത്രമായിരുന്നില്ല അവരുടെ ലക്ഷ്യം. ഉന്നതജാതിയരുടെ രാഷ്ട്രീയക്കുത്തക തകർത്തുകൊണ്ട് അവരും സമുദായാംഗങ്ങളുൾപ്പെടെ എല്ലാ ബഹുജന

അടക്കം അധികാരത്തിൽ പങ്കുള്ള ഒരു സംവിധാനം സാമൂഹ്യതയെക്കുറിച്ചുള്ള അവരുടെ സങ്കല്പത്തിന്റെ അവിഭാജ്യ ഘടകമായിരുന്നു.

കൃഷി, കച്ചവടം തുടങ്ങിയ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽക്കൂടി ധനശേഷിയാർജ്ജിച്ച് അധികാരമേറ്റെടുത്തവർ പുറത്തായിരുന്ന ക്രൈസ്തവരും ഈശ്വര തമ്മിൽ ഒരു രാഷ്ട്രീയസഖ്യം ഉണ്ടാക്കിയതോടെയാണ് തിരുവിതാംകൂറിൽ ഇന്നുകിയുന്നേററം ഉണ്ടായത്. സാമൂഹ്യസംരംഭം എല്ലാ സമുദായങ്ങളിലെയും ഉല്പത്തിയെക്കുറിച്ചുള്ള ദേശീയ പ്രസ്ഥാനത്തിലേക്ക് ആകർഷിച്ചുവെങ്കിലും, സാമൂഹ്യവിപ്ലവത്തിന്റെ കൊടിയുമായി വന്ന ഈശ്വരകളാണ് അതിനു മാംസവും മദ്യവും നല്കിയത്.

ഇന്നുകിയപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വേലിയേറ്റം തടയുവാൻ അധികാര പിരമിഡിന്റെ തലപ്പത്തിലുള്ള ദിവാനർ സിങ്കരപ്പാർട്ടിയിലാണ് ക്രൈസ്തവ സമുദായത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക ശേഷി തകർക്കുകയെന്നതായിരുന്നു. മറ്റൊന്ന്, സാമുദായിക സംഘടനകളുടെ നേതാക്കന്മാരെ വശീകരിക്കുകയെന്നതും. സമുദായ നേതാക്കൾ സ്വാർത്ഥതാല്പര്യങ്ങൾക്ക് അടമപ്പെട്ടപ്പോൾ ബഹുജനങ്ങൾ സമത്വ സുന്ദരമായ ഭാവി വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്ന ഉദാത്തമായ തത്ത്വസംഹിതയെ ആശ്ലേഷിച്ചു. അങ്ങനെ ഇടതുപക്ഷ പ്രസ്ഥാനം, പ്രത്യേകിച്ചും മാർക്സിസ്റ്റ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി, ശ്രീനാരായണൻ പ്രചോദനം നല്കിയ സാമൂഹ്യവിപ്ലവത്തിന്റെ ആത്യന്തിക ഗുണഭോക്താവായി.

നാല്പതുകളുടെ മധ്യത്തിൽ, ഉപഭൂഖണ്ഡത്തിന്റെ ഇതരഭാഗങ്ങളിലെന്നപോലെ കേരളത്തിലും മുസ്ലിം ലീഗ് സജീവമായിരുന്നു. മദിരാശി പ്രവിശ്യയുടെ ഭാഗമായിരുന്ന മലബാറിലും തിരുവിതാംകൂറിലും അതിനു ഘടകങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. തിരുവിതാംകൂറിൽ ദിവാനർ പ്രോത്സാഹനത്തിൽ കോൺഗ്രസ്സിനെതിരെ രൂപമെടുത്ത സാമുദായിക കൂട്ടുകെട്ടിൽ അതും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. വിഭജനത്തിനുശേഷം ഹൈന്ദവ-സാമുദായിക സംഘടനകളുടെ നേതാക്കളെപ്പോലെ അതിന്റെ നേതാക്കളും കോൺഗ്രസ്സിൽ ചേർന്നു. അതിനുശേഷം അവർ മതരാഷ്ട്രീയത്തിലേക്കു തിരിച്ചുപോയില്ല. മലബാർ നേതാക്കൾ മുസ്ലിം ലീഗിനു പുറമെ ഇന്ന് നല്കിയ പോഴും തിരുവിതാംകൂറിലെ മുൻ ലീഗ് നേതാക്കൾ മതനിരപേക്ഷ രാഷ്ട്രീയത്തിൽ ഉറച്ചിരുന്നു.

ആദ്യത്തെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മന്ത്രിസഭയെ പുറത്താക്കിയശേഷം നടന്ന 1960-ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ കോൺഗ്രസ്സുണ്ടാക്കിയ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് വിരുദ്ധയുണിയിൽ സ്ഥാനം കിട്ടിയതോടെ മുസ്ലിം ലീഗിന് കേരളത്തിൽ മാന്യത കൈവന്നു. മലബാർ പ്രദേശത്തെ മുസ്ലിംകളുടെ അതിനുള്ള സാധനം കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ഭരണത്തിന്റെ തിരിച്ചറുവയ്ക്കുവാൻ തടയുവാൻ പരാജയപ്പെട്ടു എന്ന ഉദ്ദേശ്യമേ കോൺഗ്രസ്സിനുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട്

നഷ്ടപ്പെട്ട സാമൂഹത്തിന്റെ ഇടനിലങ്ങൾ

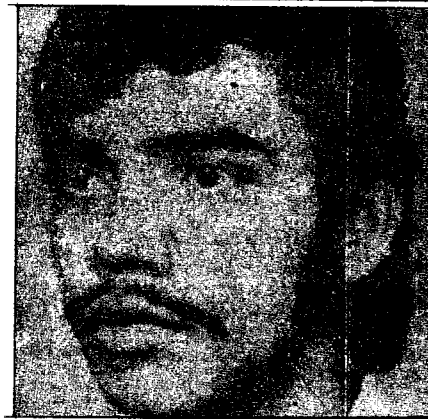
2

റവിയെക്കുറിക്കാണുന്ന പഴവാക്യം നിർണ്ണയപൂർവ്വം പരിശീലിക്കുകയാണ് ഇന്നുള്ളവർ. മനസ്സിനകമുരുവത്തിന്റെ തീരാക്കനലെരിച്ച് അനുഭവങ്ങൾപോലും വളരെവേഗം മറവിയിലേക്കു നിക്ഷേപിച്ച് പുതിയ പുതിയ സമുദായികളുടെ കൃതിചോട്ടം നടത്തുകയാണ് അവർ. ഈ തുടർച്ചയ്ക്കിടയിൽ നിന്നും വിട്ടുകൊണ്ട് തീരാവുമായുമായി ശിഷ്ടകാലം കഴിക്കുന്ന കുറച്ചുപേർ നമുക്കിടയിലുണ്ട്. അവർ ആരവുമുമാർഭാടവുമില്ലാതെ വേപഥുവോടെ കാലം കഴിക്കുന്നു. അങ്ങനെയൊരാൾക്കുമുള്ള നമുക്കിടയിലുണ്ട്. രാജാന്റെ അച്ഛനുമ്മയും അടിയന്തരാവസ്ഥയുടെ മനുഷ്യതാഹിതമായ ദിനങ്ങളിലൊന്നിൽ രക്ഷയുടെ കാവൽഭടന്മാരെന്നു സ്വയം വിശേഷിപ്പിക്കുന്ന ഒരുപറ്റം പൊലീസ് മേധാവികളും, അഹിംസാവേഷക്കാരും തകർത്ത അനേകയാവുന്നങ്ങളിലൊന്നു മാത്രമാണ് രാജാന്റെ. രാജാന്റെ അച്ഛനുമ്മയും മകനെക്കുറിച്ചുള്ള

വാത്സല്യമിയറുന്ന സ്മരണകളോടെ കാലം പിന്നിടുന്നു. അതിന്റെ ദുഃഖത്തോടെ. രാജാ നക്സലൈറ്റ് പ്രസ്ഥാനവുമായി നേരിട്ട് ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ചില സ്നേഹിതർക്ക് ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു. സൗഹൃദത്തിന്റെ പിൻബലത്തിലാണ് എൻജിനീയറിംഗ് വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്ന രാജാണെ ഹോസ്റ്റലിൽ നിന്നും അറസ്റ്റ് ചെയ്തത്. അന്ന് ഭരണത്തിന്റെ തന്ത്രശോഭരം സൂക്ഷിച്ചിരുന്നവരുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരമാണ് രാജാണെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തത്. പിന്നീട് കടയം ക്യാമ്പിന്റെ കാക്കിഭാതിനിടയിൽ രാജാൻ ക്രൂരമായി മർദ്ദിക്കപ്പെട്ടു. അതിനുവേണ്ട പിൻതുണ നല്കിയ അഹിംസാപ്രവചകർ രാജാപാശിയിൽ വിമാനം ചാർട്ട് ചെയ്തും, വായ്ത്താരി മുഴക്കിയും ഇന്നും നമ്മെ വാഴുന്നു. വീഴ്ചകളിലും വീണുപോകാത്ത വാഴുന്നോർ ഇടവിട്ടിടവിട്ട് സഹസ്രനാമം ഇപിച്ച് സ്വന്തം കുറ്റങ്ങൾക്ക് മുകൾമാർഗ്ഗം മാറുകയാണ് നിരന്തരം. രാജാണെ ഉരുട്ടൽമുറകളിലൂടെ വകവരുത്തി പഞ്ചസാരയുടെ ഹേനശക്തിയിൽ തെളിവു

കൾ തെല്ലും ബാക്കിയാക്കാതെ തന്റെ സ്ഥാനബലമുറപ്പിച്ച ഒരു പൊലീസ് മേധാവി കുറച്ചുനാൾ മുൻപ് ആത്മഹത്യ ചെയ്തു. ഇതിനു കാരണം ഒരുപക്ഷേ ആ മനുഷ്യന്റെ സങ്കാര്യമോ-ഔദ്യോഗികമോ ആയ ലോകത്തു വന്നുപെട്ട സന്നിഗ്ദ്ധത കൊണ്ടാകാം. എന്താകിലെന്ന്? അയാൾക്ക് സ്വയം കരുതി നല്കേണ്ടിവന്നു സ്വന്തം ജീവിതത്തെ. മാറി മാറിവന്ന അധികാര രൂപങ്ങൾക്കൊന്നും നല്കാനാകാത്ത ശിക്ഷ കാലം അയാൾക്കു നല്കി. ആത്മഹത്യ ചെയ്യുന്നതിനു മുൻപുള്ള ഏതെങ്കിലുമൊരു നിമിഷത്തിൽ രാജാന്റെ മുഖവും അയാൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടാകണം; താൻ ചെയ്ത ക്രൂര പരമ്പരകൾക്കിടയിൽ.

ശിഷ്ട ഇന്മമാകെ മകനെക്കുറിച്ചുള്ള സ്മരണകളിൽ കഴിയുന്നു രാജാന്റെ അച്ഛനുമ്മയും. അപ്പോഴും അധികാരത്തിന്റെ സമുദായിയിലൂടെ പോയകാലമാകെ മറന്ന് ഭൂമിയിൽ സ്വർഗ്ഗം തീർക്കുന്നവർ ശ്രമിക്കുന്നത് സ്വന്തം മക്കൾക്ക് മഹോന്നത സ്ഥാനങ്ങൾ നേടി നല്കാനാണ്. ഇവിടെയാണ് നാം തെറ്റും ശരിയും കാണുന്നത്. സ്നേഹവും യത്തിൽ ഒരു പ്രമുഖ കളിക്കാരനായത്. അതിൽ പിളർപ്പുണ്ടായപ്പോൾ ഒരു ഗ്രൂപ്പിനെ മാർക്സിസ്റ്റ്യുണി ഏറ്റെടുത്തു. മുന്നണിരാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ 1967-ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധയർഹിക്കുന്നു. അന്ന് മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടി തല്ലിക്കുട്ടിയ കൂട്ടുകെട്ടിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് അണികളുടെ കുറിനുവേണ്ടിയുള്ള മത്സരത്തിൽ അതിന്റെ പ്രതിയോഗിയായിരുന്ന ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയും മറ്റ് ഇടതുപക്ഷ കക്ഷികളായ റവല്യൂഷനറി സോഷ്യലിസ്റ്റ് പാർട്ടിയും സംയുക്ത സോഷ്യലിസ്റ്റ് പാർട്ടിയും കൂടാതെ മുസ്ലിം ലീഗ് എന്ന മതാധിഷ്ഠിത കക്ഷിയും കർഷകത്തൊഴിലാളിപാർട്ടി, കേരള സോഷ്യലിസ്റ്റ് പാർട്ടി എന്നീ ഈർക്കിൽ പാർട്ടികളും ഉണ്ടായിരുന്നു. തത്ത്വദീക്ഷയില്ലാത്ത മുന്നണി രാഷ്ട്രീയം അവിടെയാണ് ആരംഭിച്ചത്. അടുത്ത രണ്ടുപതിറ്റാണ്ടുകാലത്ത് മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടി ചങ്ങാത്തമുണ്ടാക്കാതിരുന്നവരുടെ പട്ടികയാണ് ഉണ്ടാക്കിയവരുടെതിനെക്കാൾ ചെറുത്. അതിൽ മൂന്നു പേരുകളെ യുള്ളൂ: നാഷണൽ ഡമോക്രാറ്റിക് പാർട്ടി എന്ന നായർ പാർട്ടി, സോഷ്യലിസ്റ്റ് റിപ്പബ്ലിക്കൻ പാർട്ടി എന്ന ഈശ്വരപാർട്ടി, ഭാരതീയ ഇന്താപ്പാർട്ടി എന്ന ഹിന്ദു പാർട്ടി. ന്യൂനപക്ഷ വർഗ്ഗീയതയുമായുള്ള കൂട്ടുകെട്ട് അതു സന്തോഷത്തോടെ തുടർന്നു. ഇന്ത്യൻ യൂണിയൻ മുസ്ലിം ലീഗിനെ കിട്ടാത്തപ്പോൾ അതിൽനിന്നും വിട്ടുപോന്ന ആൾ ഇന്ത്യാ മുസ്ലിം ലീഗുമായി കൂടി. കെ.എം. മാണിയുടെ

പി. രാജൻ

സ്നേഹരാഹിത്യവും അറിയുന്നത്.

മാർച്ച് രണ്ടിന് രാജാന്റെ രക്തസാക്ഷി ദിനമായിരുന്നു. ആ ദിനം മകനിലൂടെ ശേഷജന്മം സഫലമാക്കാമെന്നു കരുതിയ അച്ഛൻ മകന്റെ സ്മൃതിമന്ദിരം പൂർത്തിയാക്കാനുള്ള യത്നത്തിലായിരുന്നു. 'രാജൻ മെമ്മോറിയൽ ക്രിട്ടിക്കൽ വാർഡ്' ആ ദിവസം തുടങ്ങണമെന്നു കരുതിയെങ്കിലും സാങ്കേതിക കാരണങ്ങൾ കൊണ്ടുതന്നെ താമസങ്ങൾ നേരിട്ടു. മകൻ നഷ്ടപ്പെട്ടതിനു കോടതി വിധിച്ചുകിട്ടിയ ആറുലക്ഷത്തി പതിനെണ്ണായിരം രൂപയും മകനെ വരും

കാലമാർക്കാനായി നീക്കിവയ്ക്കുകയായിരുന്നു ഈശ്വരവാര്യർ. അദ്ദേഹം കൂട്ടികൾക്ക് ട്രഷററിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഇന്നും ദിവസങ്ങൾ പിന്നിടുന്നു; ആരോടും പരിഭവമില്ലാതെ.

ക്രിട്ടിക്കൽ വാർഡ് തീർക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾക്കിടയിൽ വരുത്താവുന്ന എല്ലാ തടസ്സങ്ങളും സൃഷ്ടിക്കുകയായിരുന്നു 'നമ്മുടെ ഗവൺമെന്റും, ഉദ്യോഗസ്ഥ വൃന്ദവും. അവയൊക്കെയും അതിജീവിച്ച് ഒരു ദൗത്യം പോലെ മകനുവേണ്ടി രാജാന്റെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിലും ജീവിക്കുകയായിരുന്നു ആ അച്ഛൻ.

നാം സാക്ഷരരെന്നും, രാഷ്ട്രീയബോധമുള്ളവരെന്നും നടപ്പു നടക്കുമ്പോൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ നഷ്ടപ്പെടുകയല്ല നമുക്കിടയിലെ സ്നേഹത്തിന്റെയും വിശ്വാസത്തിന്റെയും ഇടനിലങ്ങൾ. ഇപ്പോഴും നമുക്കൊരാൾക്കും, എല്ലാം മായ്ക്കുകയും എല്ലാം തെളിവുറത്താക്കുകയുമെന്ന വിശ്വാസമാണ്. ഈശ്വരവാര്യരുടെ ദുഃഖങ്ങൾ, ഒരു പ്രാർത്ഥനപോലെ നിശ്ശബ്ദമായിരുന്നു. ഈ നിശ്ശബ്ദ പ്രാർത്ഥനകൾ സഫലമായി, കളങ്കത്തിന്റെ ക്രൂരരൂപങ്ങൾ ചോദ്യങ്ങൾക്കുമുന്നിൽ പകയ്ക്കുന്ന കാലമെന്നയും. അല്ലെങ്കിൽ എന്തിന് പ്രാർത്ഥനകൾ...

അനൂപ്

പുതിയ സർക്കാരിൽ ലിഗിനു പ്രാതിനിധ്യം നല്കിയില്ല. നിയമസഭാഭ്യൂഷന്റെ സ്ഥാനമൊന്നുകൊണ്ടു മാത്രം അതിനു തൃപ്തിപ്പെടേണ്ടി വന്നു. രാഷ്ട്രീയവളർച്ചയ്ക്കുതക്ക ഒരു സ്ഥാനമല്ലാത്ത അത്. ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായും രാഷ്ട്രീയമായും പരിമിതപ്പെടുത്തി നിർത്തിയിരുന്ന മുസ്ലിം ലീഗിനെ കേരളമാട്ടാക്കു വളരാൻ സഹായിച്ചത് മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിയാണ്. ലിഗുൾപ്പെടെ ഏഴുകക്ഷികളുള്ള ഒരു മുന്നണിയാണ്. 1967-ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിന് മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടി ഉണ്ടാക്കിയത്. സീറുവിഭജനസമയത്ത് കൊച്ചിയിലും തിരുവിതാംകൂറിലും ലിഗിന് സ്ഥാനങ്ങൾ നല്കപ്പെട്ടു. ഈ സ്ഥാനങ്ങളിൽ, സഖ്യകക്ഷികളുടെ സഹായത്തോടെ അതു ഇയിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇ.എം.എസ് രണ്ടാമതും മുഖ്യമന്ത്രി ആയപ്പോൾ ലിഗിനെ രണ്ടു മന്ത്രിസ്ഥാനങ്ങൾ നല്കി ആദരിച്ചു.

കോൺഗ്രസ് 1960-ൽ ചെറിയ തോതിലും മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടി 1967-ൽ വലിയ തോതിലും നല്കിയ സഹായം മുസ്ലിം ലീഗിന് സംസ്ഥാനമൊട്ടാകെ തഴച്ചുവളരുവാൻ സൗകര്യമുണ്ടാക്കി. അധികാരം കയ്യെടുത്തു, ആനുകൂല്യങ്ങൾ നല്കാൻ കഴിയുന്ന പാർട്ടി എന്ന നിലയിൽ ലിഗിന്റെ സാധനം അതിവേഗം വളർന്നപ്പോൾ, മതനിരപേക്ഷ രാഷ്ട്രീയത്തിലേക്കു വന്നിരുന്ന പല മുസ്ലിങ്ങളും മതരാഷ്ട്രീയത്തിലേക്കു തിരിച്ചുപോയി. മതനിരപേക്ഷ കക്ഷികൾക്ക് മുസ്ലിം ബഹുജനങ്ങളെ ആകർഷിക്കുവാനുള്ള കഴിവ് ക്രമേണ കുറഞ്ഞു. മലപ്പുറം

പ്രദേശത്ത് അമ്പതുകളിലും അറുപതുകളിലും കോൺഗ്രസ്സിനും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിക്കും ഉണ്ടായിരുന്ന സാധനം അവയുടെ പിൻമുറക്കാർക്ക് ഇന്ന് അവകാശപ്പെടാനാവില്ല. മുന്നണിത്തലവന്മാർ കൂട്ടുകെട്ടുകളുണ്ടാക്കി യതിൽ കാട്ടിയ തികഞ്ഞ അവിവേകമാണ് ഈ സിമിതിവിശേഷത്തിനു കാരണം.

ചരിത്രപരമായ കാരണങ്ങളാൽ തിരുവിതാംകൂർ സ്റ്റേറ്റ് കോൺഗ്രസ്സിൽ ക്രൈസ്തവർക്ക് വമ്പിച്ച സാധനമുണ്ടായിരുന്നു. തിരു-കൊച്ചി സംസ്ഥാനകാലത്ത് ഒരു ക്രൈസ്തവ മുഖ്യമന്ത്രിയുമുണ്ടായി. കേരളപ്പിറവി യോടെ കോൺഗ്രസ്സിനുള്ളിലെ സമരണത്തിൽ മാറിയുണ്ടായി. ആദ്യ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് സർക്കാരിനെതിരായ പ്രക്ഷോഭത്തിൽ ക്രൈസ്തവ പൗരോഹിത്യവും രാഷ്ട്രീയ നേതൃത്വവും അതിപ്രധാനമായ പങ്കാണു വഹിച്ചത്. അതിനുശേഷം വന്ന കൂട്ടുമന്ത്രിസഭകളിൽ ലഭിച്ച സ്ഥാനങ്ങൾ ക്രൈസ്തവ നേതാക്കളെ തൃപ്തരാക്കിയില്ല. അവർ പ്രതിപക്ഷവുമായിച്ചേർന്ന് ശങ്കർ മന്ത്രിസഭയെ വീഴ്ത്തി. അതിനുശേഷം അവർ കേരളാകോൺഗ്രസ് രൂപീകരിച്ചു. പേരിൽ ഇതിപരമാർശമില്ലെങ്കിലും ഈ കക്ഷി മുഖ്യമായും പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നത് ക്രൈസ്തവ രാഷ്ട്രീയ സാമ്പത്തിക താല്പര്യങ്ങളെ-മാർക്സിസ്റ്റ് ഭാഷയിൽ, ക്രിസ്ത്യൻ ബുർഷ്വായെ-ആണ്. മന്ത്രിസഭത്തിനുവേണ്ടി കേരളാകോൺഗ്രസ്സിന് 1975 വരെ കാത്തിരിക്കേണ്ടി വന്നു. അച്യുതമനോന്റെ മന്ത്രിസഭയിൽ സ്ഥാനം നേടിയതോടെയാണ് അത് അധികാര രാഷ്ട്രീയ

കേരളാകോൺഗ്രസ്സിനെ കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ ആർ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ളയുടേതോ പി.ജെ. ജോസഫിന്റെതോ കൊണ്ടു തൃപ്തിയടഞ്ഞു. എന്തിന്, പരമ്പരാഗത ശത്രുക്കളായ കോൺഗ്രസ്സുകാരും മാർക്സിസ്റ്റുകാരും സഹശയനത്തിനു തയ്യാറായി. അശു കോൺഗ്രസ്, ആൻറണി കോൺഗ്രസ്, സോഷ്യലിസ്റ്റ് കോൺഗ്രസ് എന്നിങ്ങനെയുള്ള ലേബലുകളുമായി വന്നപ്പോൾ അവർ അഭികാമ്യമായി. സഖ്യകക്ഷികൾക്കുവേണ്ടി കോൺഗ്രസ്സും മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിയും തമ്മിലുണ്ടായ മത്സരം ക്രമേണ അപഹാസ്യമായിത്തീർന്നു. ദൈവസരത്തിൽ കോൺഗ്രസ്സും മുസ്ലിം ലീഗിന്റെയും ആർ.എസ്.പിയുടെയും കേരളാ കോൺഗ്രസ്സിന്റെയും ഇന്താപ്പാർട്ടിയുടെയും ഓരോ കക്ഷണങ്ങൾ രണ്ടു മുന്നണികളിലുമുണ്ടായിരുന്നു.

അവസരവാദപരമായ കൂട്ടുകെട്ടുകൾക്ക് മാർക്സിസ്റ്റ് നേതൃത്വം അപ്പോഴപ്പോൾ നല്കിയ വിശദീകരണങ്ങൾ അണികൾ തികഞ്ഞ സാമിക്തിയോടെ സ്വീകരിച്ചു. പക്ഷേ, മറ്റു സമ്മതിദായകർക്ക് അവ വിശ്വാസയോഗ്യമായിത്തോന്നിയില്ല. പാർട്ടിയുടെ വളർച്ച നിലച്ചു.

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ പിളർപ്പും, അക്കാലത്തും അതിനുശേഷവും രണ്ടു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടികളും തമ്മിൽ നടന്ന സംവാദവും ഇടതുപക്ഷ പ്രസ്ഥാനത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തി എന്നൊരു അവകാശവാദം അടുത്തകാലത്ത് പി.കെ. വാസുദേവൻ നായരുമായി നടത്തിയ തുറന്ന ആശയവിനി

മയത്തിനിടയിൽ ഇ.എം.എസ്. നമ്പൂതിരിപ്പാട് ഉന്നയിക്കുകയുണ്ടായി. ഇപ്പോഴത്തെ മാർക്സിസ്റ്റ് പ്രചാരണയത്നത്തിൽ ഇ.എം.എസ് പ്രഭൃതികൾ ആവർത്തിച്ചു പറയുന്നത് ബുർഷ്വാമാധ്യമങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടായ ശക്തിയായ എതിർപ്പിനെ അതിജീവിച്ചുകൊണ്ട് മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടി മുന്നേറുകയായിരുന്നുവെന്നാണ്. തിരഞ്ഞെടുപ്പു കണക്കുകൾ ഈ അവകാശങ്ങൾക്ക് ഒട്ടും പിന്തുണ നല്കുന്നില്ല.

പിളർപ്പിനു മുമ്പ് 1960-ൽ നടന്ന തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ അവിഭക്ത കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിക്ക് 40 ശതമാനം വോട്ടുകൾ കിട്ടിയിരുന്നു. പിളർപ്പിനുശേഷം നടന്ന 1965-ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ വിഹിതം 20 ശതമാനമായിരുന്നു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടേത് എട്ടു ശതമാനവും. അഞ്ചു വർഷമുമ്പ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയെ പിന്തുണച്ചവരിൽ ഒരു നല്ല വിഭാഗം പിളർപ്പിനുശേഷം നിഷ്ക്രിയരായി എന്ന് ഇതു തെളിയിക്കുന്നു.

അതിനുശേഷം നടന്ന എല്ലാ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിലും മുന്നണിയുമാണ് മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടി പ്രവേശിച്ചത്. സഖ്യങ്ങളുണ്ടാക്കുമ്പോൾ നിർമ്മാണ സ്ഥാനാർത്ഥികളുടെ എണ്ണം കുറയ്ക്കുവാൻ ഓരോ കക്ഷിയും നിർണ്ണയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു സ്ഥാനാർത്ഥിക്കു കിട്ടിയ വോട്ടുകളിൽ എത്രയാണ് അയാളുടെ പാർട്ടിക്ക് അവകാശപ്പെട്ടത്, എത്രയാണ് സഖ്യകക്ഷികളുടെ സംഭാവന (ശേഷം 65-ാം പേജിൽ).

വത്സാമണി

കൊ

ഉള്ളുകാരായി ആരും ഇരിക്കുന്നില്ല. സമൂഹവും സാഹചര്യങ്ങളുമാണ് കൊള്ളക്കാരെ സൃഷ്ടിക്കുന്നത്... ഇയ്യപകാൾ നാരായണൻ ഒരിക്കൽപ്പോഴെങ്കിലും, എലൻദേവി എന്ന കൊള്ളക്കാരിയുടെ ജീവിതകഥയും ഈ വരികളിൽ തളച്ചിടാം.

ഉത്തർപ്രദേശിലെ ബെഹമി എന്ന ഗ്രാമത്തിലെ ക്രൂരജന്മകളായ റാക്കറ്റ്മാരെ വെടിവെച്ചു കൊന്ന്, ചോരയൊലിക്കുന്ന അവരുടെ മുതലേറ്റത്തിൽ ചവിട്ടിനിന്ന് സംഹാരമാണ് വരുത്തിയ ശേഷം, ആ നിമിഷം നെറുകയിൽ തൊട്ടശേഷം ചാമ്പലിലെ

നും ചെയ്തിട്ടുണ്ടില്ല. ആരെയും ഞാൻ കൊന്നിട്ടില്ല. ജീവിതത്തിലൊരിക്കൽപ്പോലും ഞാനൊരു തോക്കെടുത്തിട്ടില്ല. പൊലീസാണ് എന്റെ കൈയിൽ തോക്കെടുത്തു പിടിച്ചത്. അതു പറയുമ്പോൾ എലൻദേവിയുടെ ശബ്ദത്തിൽ മുർച്ച. കണ്ണുകളിൽ തീനാളം.

അപ്പോൾ കൊള്ളക്കാരിയെന്ന നിലയ്ക്ക്? "ആരെയെങ്കിലും കൊല്ലുകയോ ആയുധമെടുക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത ഞാൻ അതേപ്പറ്റി എന്തു പറയാൻ? ഞാൻ ആരെയും കൊന്നിട്ടില്ല. ഒരു തോക്കെടുത്തു കാഞ്ചി വലിക്കാൻപോലും എനിക്കറിയില്ല. അവരാണ് എല്ലാ കൊലകളും എല്ലാ കൊള്ളകളും നടത്തിയിരുന്നത്. അതെല്ലാം കഴിയുമ്പോൾ ഇയ്യ എലൻദേവി എന്നവർ

എലൻദേവി

എലൻദേവിയുമായി ഒരു കൂടിക്കാഴ്ച

എനിക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യം ആവദിക്കണം

ആരണ്യനിബിഡതയിൽ അപ്രത്യക്ഷയായ എലൻദേവിയും സംഘവും ഇന്നും മായാതെ നില്ക്കുന്ന ഓർമ്മയാണ്. എലൻദേവി കീ ജെയ് വിളികൾക്കൊണ്ട് മുഖരിതമായിരുന്നു, ഒരു കാലത്ത് ഉത്തർപ്രദേശിലെ കാനനങ്ങൾ. ചാമ്പൽക്കാടുകൾ, ട്രാവേൽ ഉള്ളുകൊരേവ പോലെ പരിചിതവും.

ഡൽഹിയിലെ ഓൾഡ് ഗുപ്ത കോളണിയിൽ മാതൃലനായ ഹർഹേസിംഗ് കശ്യപിന്റെ വീട്. ഇ-20. അവിടെനിന്നും പുറത്തിറങ്ങിവന്ന എലൻദേവി അസാധാരണയായ ഒരു സ്ത്രീയാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നിയില്ല. പക്ഷേ, അവരുടെ കണ്ണിലെ തിളക്കം, പ്രതികാരാഹിയായ ദുർഗ്ഗയുടെ കണ്ണുകളിലെ തീയെന്നോ അത്? അതോ, തന്നെ അപമാനിക്കുകയും നിന്ദിക്കുകയും ചെയ്തവരോടുള്ള പകയുടെ തീവെളിച്ചമായിരുന്നോ? ഒരു കൈയിൽ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച തോക്കുമായി കൂതിപ്പറുത്ത പാഞ്ഞുപോകുന്ന കൊള്ളക്കാരിയുടെ ചിത്രം പെട്ടെന്ന് ഞാനോർത്തുപോയി.

വർഷങ്ങളിലൂടെ തന്റെ പേരിനോടൊപ്പം പതിഞ്ഞ കൊള്ളക്കാരിയെന്നും കൊള്ളക്കാരികളിലെ രാജ്ഞിയെന്നുമുള്ള വിശേഷണങ്ങളോടു കൂടിയതായാണ് അവർ പ്രതികരിച്ചത്.

"ഞാനൊരു കൊള്ളക്കാരിയല്ല. ഒരിക്കലും അങ്ങനെയായിരുന്നില്ല. അതിനായി ഞാനൊ

വിളിക്കുകയും, അതെല്ലാം ഞാനാണു ചെയ്തെന്ന് പറയുകയും ചെയ്തിരുന്നു."

തീർച്ചയായും ഒരു കുറ്റവാളി തന്റെ കുറ്റകൃത്യം ഏറ്റെടുക്കുകയല്ലല്ലോ. അങ്ങനെയുള്ള കുറ്റസമ്മതങ്ങൾ നിയമത്തിന്റെ പിടിയിലകപ്പെടാൻ കാരണമാകുമെന്ന് അവർ ഭയപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ ദുഷ്ടസാക്ഷികളെ വിസ്മരിക്കാനാവില്ലല്ലോ. വിശേഷിച്ച്, ബെഹമിക്കൊലയിൽ. കൊള്ളയ്ക്കും കൊലയ്ക്കും സാക്ഷ്യം നൽകിയവരുടെ കാര്യമോ?

ദുഷ്ടസാക്ഷികളോ? ഏതു സാക്ഷികൾ? പതിനഞ്ചോ പതിനാറോ വയസ്സുള്ളപ്പോഴാണ് കൊള്ളക്കാരൻ എന്നെ തട്ടിക്കൊണ്ടു പോയത്. മൂന്നുകൊല്ലം എന്നെ അവർ കൊണ്ടുനടന്നു. തടമാടന്മാരായ ആ കൊള്ളക്കാരൻ, ഒരു കുരുമ്പെണ്ണിനെ അനുസരിക്കുമെന്നാണോ നിങ്ങൾ കരുതുന്നത്?

കൊള്ളസംഘത്തിലായിരുന്നു ഞാൻ എന്നു കാര്യം എലൻ നിഷേധിക്കുന്നില്ല. അവരോടൊപ്പം യാത്രചെയ്യുകയും, അവരുടെ പീന കൃത്യങ്ങളിൽ എലൻ പങ്കാളിയായവുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അതു സൂചിപ്പിച്ചപ്പോൾ അവരുടെ കണ്ണുകളിൽ നിസ്സഹായത.

"അവരോടൊപ്പം യാത്രചെയ്യുകയല്ലാതെ മറ്റൊരു വഴിയും എനിക്കുമുഖിൽ ഇല്ലായിരുന്നു. നോക്കൂ, ഒരു കൊല്ലം വികം എന്നെ കൊണ്ടുനടന്നു. അയാൾ കൊല്ലപ്പെട്ടപ്പോൾ മാൻസിംഗായി കൊള്ളത്തലവൻ. അയാളും

രണ്ടുകൊല്ലം എന്നെ സൃഷ്ടിച്ചു. അവർ കൊള്ളകൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നത് കേട്ട് ഞാൻ പേടിച്ച് രണ്ടിരുന്നു. പലപ്പോഴും അവരോടൊപ്പം പോകാൻ ഞാൻ വിസമ്മിച്ചു. പക്ഷേ, ബലാപ്രയോഗിച്ചതെന്ന അവർ എന്നെ കൊണ്ടുപോയി. ഒറയ്ക്കു വിട്ടാൽ ഞാൻ ഓടിപ്പോകുമെന്നും പൊലീസിന് ഒരിക്കലൊക്കുമെന്നും അവർ പേടിപ്പിച്ചിരുന്നു. കുറച്ചുകാലം പിന്നിട്ടപ്പോൾ അവരെന്ന് ഒരിടത്തു തങ്ങാൻ അനുവദിച്ചു. അപ്പോഴും ഞാൻ ഓടിപ്പോകാതിരിക്കാൻ അവർ കരുതലൊക്കുമെന്നു.

അപ്പോൾ പ്രതികാരാഹിയായി മാറിയെന്നു പറയുന്നതോ?

നിങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചാലുണ്ടാകും, എന്നെ അവർ "സൃഷ്ടിച്ചു" വയ്ക്കുകയായിരുന്നു ചെയ്തത്. എനിക്കാരോടും പകയൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഞാനെല്ലാ കൊല നടത്തിയത്, അവരായിരുന്നു—ദുഷ്ടസാത്താക്കായിരുന്നു എലൻ അതു പറഞ്ഞത്. അതുകൊണ്ട് ആ വിധത്തിൽ ചോദ്യങ്ങൾ ഞാൻ ഉന്നയിച്ചില്ല. ഗ്രാമജീവിതത്തിൽനിന്നും ചാമ്പൽക്കാടുകളിലേക്കു പറിച്ചു നടപ്പെട്ട ഒരു വനകുസുമമായിരുന്നോ, അപ്പോൾ എലൻദേവി? ചാമ്പൽക്കാടുകളിലെ ജീവിതത്തെപ്പറ്റി ഇപ്പോൾ എന്തു തോന്നുന്നു?

അതുകേട്ട് അവർ കുറെനേരം ചിന്താധീനയായി. "കർക്കശമായിരുന്നു അവിടത്തെ

ജീവിതം. നിരവധി പ്രതിബന്ധങ്ങൾ. ഒരിടത്തും അധികസമയം തങ്ങാനാകുമായിരുന്നില്ല. സദാ യാത്ര. വെള്ളവും ആഹാരവും കിട്ടാൻപോലും പ്രയാസമായിരുന്നു."

ചാമ്പൽക്കാടുകളിൽനിന്നും എപ്പോഴെങ്കിലും സ്വന്തം ഗ്രാമത്തിലേക്കു മടങ്ങിയിരുന്നുവോ?

"ഗ്രാമങ്ങളിലേക്ക് ഞാൻ പലപ്പോഴും പോയിരുന്നു. എന്റെ ഗ്രാമത്തിൽ മാത്രമല്ല, പല ഗ്രാമങ്ങളിലും. ആഹാരത്തിന് ഗ്രാമീണരെ ആശ്രയിക്കുകയേ മാർഗ്ഗമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അതിനിടയിൽ അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടവരെ സഹായിക്കാൻ ഞങ്ങൾ പരമാവധി ശ്രമിച്ചിരുന്നു."

ഗ്രാമീണർക്ക് ഒരു റോബിൻഹുഡ്. കൊള്ള മുതൽ ഗ്രാമീണർക്കു നല്കുന്നതുവഴി എലൻദേവിയെ ഗ്രാമീണർ ഒരു രക്ഷകയായാണു കരുതിയിരുന്നതെന്ന് അക്കാലത്ത് വാർത്തകൾ പ്രചരിച്ചിരുന്നു.

അക്കാലത്ത് സ്വന്തം കുടുംബക്കാരെ കണ്ടിരുന്നോ?

ഇല്ല. ഞാനതിന് ആഗ്രഹിക്കാത്തതു കൊണ്ടായിരുന്നു. എന്റെ ഗ്രാമത്തിൽ എപ്പോഴും പൊലീസിന്റെ കാവലുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഒരിക്കൽപ്പോലും അവർക്ക് എന്നെ പിടിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല—അതു പറയുമ്പോൾ എലൻ മുഖത്ത് വിജയാഹ്ലാസം.

കൊള്ളക്കാരിയെന്ന നിലയ്ക്ക് നിങ്ങളോടുള്ള കുടുംബത്തിന്റെ നിലപാടെന്തായിരുന്നു?

ഞാൻ സ്വന്തമായൊരു കൊള്ളക്കാരിയായതെന്ന വിധത്തിലാണല്ലോ നിങ്ങൾ സംസാരിക്കുന്നത്. കാടുകളിൽപ്പോയത്, എന്റെ ഇഷ്ടമനുസരിച്ചായിരുന്നു. എന്നെ തട്ടിക്കൊണ്ടു പോകാൻ ചിലർ പണംകൊടുത്ത് കൊള്ളസംഘത്തെ വശീകരിക്കുകയായിരുന്നു. പാവപ്പെട്ട ഒരു പെൺകുട്ടിയെന്ന നിലയ്ക്ക് എനിക്കു തിരിച്ചടിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. അതിനുംപുറമെ ഞാൻ ദരിദ്രയായിരുന്നു. എന്നെ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി, അധികംനാൾ കഴിയുമെന്നുതന്നെ എന്നെ ഒരു കൊള്ളക്കാരിയായി അധികൃതർ പ്രഖ്യാപിച്ചു. ധനികയായിരുന്നെങ്കിൽ, എന്നെ തട്ടിക്കൊണ്ടു പോയതാണെന്ന് അവർ പ്രഖ്യാപിച്ചേനെ.

ബെഹമിയിൽ റാക്കറ്റ്മാരെ കൂട്ടക്കൊല നടത്തിയതിനെ എലൻദേവി ന്യായീകരിക്കുന്നുണ്ടോ?

ഇരുപത്തിരണ്ടു റാക്കറ്റ്മാരാണ് അവിടെ വധിക്കപ്പെട്ടത്. റാക്കറ്റ്മാരുടെ സംഘംതന്നെ കൂട്ട ബലാത്സംഗം നടത്തിയതിന്റെ പ്രതികാരമായിട്ടാണ്, എലൻദേവി ആ കൂട്ടക്കൊല നടത്തിയതെന്നു പ്രചരിച്ചിരുന്നു. ബെഹമി കൊലയിൽ പങ്കില്ലെന്നാണോ പറയുന്നത്?

കൊല നടക്കുന്ന രാത്രി, ഞാൻ ബെഹമിയിൽ ഇല്ലായിരുന്നു. അന്നു ഞാൻ തങ്ങിയിരുന്ന ഗ്രാമത്തിന്റെ പേര് ഞാൻ ഓർക്കുന്നില്ല. ഒരു കാര്യം തീർച്ചയാണ്. അന്ന് ഞാൻ ബെഹമിയിൽ ഇല്ലായിരുന്നു. കൊലയുടെ പാതകം പൊലീസ് എന്റെ മേൽ കെട്ടിവയ്ക്കുകയും, പത്രക്കാരോട് അവരതു പറയുകയും ചെയ്തു. ഒരു കൊള്ള നടക്കുമ്പോൾ, ഒളിവിലായ കൊള്ളക്കാരന്റെ തല

യിൽ അതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം കെട്ടിവയ്ക്കുന്നതാണു പതിവ്. വികളും മാൻസിംഗും എന്റെ പേരാണ് കൊള്ളയ്ക്കായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത്. എന്റെ പേരുപയോഗിച്ച്, ആ പട്ടികൾ അവരുടെ കുടുംബങ്ങളെ രക്ഷിച്ചു. എലൻ ശബ്ദത്തിൽ രോഷം തിളച്ചിരുന്നു. തന്നെ ഈ നിലയിലെത്തിച്ച ഭരണാധികാരികളുടെ നേർക്കാണ് അവരുടെ രോഷം കത്തുന്നത്? അതോ കൊള്ളസംഘങ്ങളുടെ നേർക്കോ? അതോ റാക്കറ്റ്മാരുടെ നേർക്കോ? എലൻ മനസ്സിൽ അടച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നതാണ്, അതു സംബന്ധിച്ച രഹസ്യങ്ങൾ.

1983-ലാണ് എലൻദേവി ആയുധവച്ചു കീഴടങ്ങുന്നത്. അർജുൻസിംഗായിരുന്നു മദ്യപ്രദേശ് മുഖ്യമന്ത്രി. മദ്യപ്രദേശിലെയും ഉത്തർപ്രദേശിലെയും പൊലീസിന് ഒരു പേടിസ്വപ്നമായിത്തീർന്ന ചാമ്പൽ റാണിയെ കീഴടങ്ങാൻ പ്രേരിപ്പിച്ച കാരണം എന്തായിരുന്നു?

തിഹാറിൽനിന്നും മോചിതയായശേഷം

"1972-ലാണ് വിനോബഭാവയുടെ ശാന്തി ദൗത്യം തുടങ്ങുന്നത്. പല കൊള്ളക്കാരും ആചാര്യഭാവയുടെ ആഹ്വാനമനുസരിച്ച് കീഴടങ്ങിയിരുന്നു. പരമാവധി എട്ടുകൊല്ലം തെരയും എട്ടുമാസത്തെയും തടവിനുശേഷം ആയുധവച്ചു കീഴടങ്ങുന്നവരെ വിട്ടയയ്ക്കുമെന്ന് ഗവൺമെന്റ് ഉറപ്പു നല്കുകയും ചെയ്തു. ഇതുസംബന്ധിച്ച് രംഗത്തു വന്ന മദ്യസ്ഥാപനം എന്നെയും സമീപിച്ചു. കീഴടങ്ങാൻകൊണ്ടുള്ള പ്രയോജനം എന്നെ അവർ ബോധ്യപ്പെടുത്തി. എന്നാൽ കീഴടങ്ങുന്നതിന് ഞാൻ ചില ഉപാധികൾ വച്ചു. ഞാൻ കീഴടങ്ങുമ്പോൾ, എന്റെ കുടുംബത്തിന് ആവശ്യമായ സംരക്ഷണം നല്കണമെന്നായിരുന്നു അതിലൊന്ന്. മറ്റൊന്ന്, എന്റെ സഹോദരൻ ഒരു ജോലി കൊടുക്കണം. (എലൻദേവി സഹോദരൻ ഇപ്പോൾ മദ്യപ്രദേശ് പൊലീസിലാണ്.) മൂന്നാമത്തെ ഉപാധി, ഉത്തർപ്രദേശ് പൊലീസിന് എന്നെ കൈമാറുന്നതാണ്. അതനുസരിച്ച് കീഴടങ്ങിയ എലൻദേവിയെ ഗാളിയർ ഇയിലിലായിരുന്നു പാർപ്പിച്ചത്. അൻപത്തിമൂന്നു

കേസുകളായിരുന്നു അവരുടെമേൽ ചുമത്തിപ്പെട്ടത്.

"ഇയിലിലായിരുന്നപ്പോൾ എന്നെ വെട്ടിയിരുന്നത്, കീഴടങ്ങിയത് ശരിയായിരുന്നോ എന്ന ചിന്തയായിരുന്നു. എട്ടുകൊല്ലവും എട്ടുമാസവും ഇയിലിൽക്കഴിഞ്ഞാൽ വിടാമെന്നായിരുന്നു കരാർ. എന്നാൽ എന്റെ പല സാധികളും (കുട്ടികൾ) അതിനുമുമ്പേ ഇയിൽമോചിതരായി. അവർക്ക് അതിനുവേണ്ടി ചെലവാക്കാൻ പണമുണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ ദരിദ്രയായിരുന്നു. എനിക്കതിനുള്ള വകയില്ലായിരുന്നു. പിന്നാക്കക്കാരായ മല്ലാസ് (തോണിക്കാർ) വിഭാഗക്കാരായിരുന്ന എനിക്കുവേണ്ടി ഒരക്ഷരം ഉരിയാടാൻ ആരുമില്ലായിരുന്നു. ആ അവസ്ഥ എന്നെ വല്ലാതെ മെലിഞ്ഞു. എന്നാൽ ഇന്ന് അതല്ല സ്മിതി. എന്നെ സഹായിക്കാൻ ഇന്ന് പലരുമുണ്ട്. രാഷ്ട്രീയക്കാര്പോലും അതിനുവേണ്ടി മുന്നോട്ടു വന്നിട്ടുണ്ട്. എട്ടുകൊല്ലത്തിനു പകരം നീണ്ട പതിനൊന്നു കൊല്ലമായിരുന്നു ഞാൻ

ഇയിലിൽ ചെലവിട്ടത്."

"നിങ്ങൾതന്നെ എനിക്കു പറഞ്ഞുതന്നു. ആരോട് ഞാൻ പടവെട്ടണം, ഈ അനിതിക്കെതിരായി? എന്നെ മോചിപ്പിക്കാതിരിക്കാൻ ഇപ്പോൾപ്പോലും പലരും ശ്രമിച്ചിരുന്നു." അതും പറഞ്ഞ് അവർ ആത്മഹതയാണെന്നു കൂട്ടിച്ചേർത്തു. "അല്ലെങ്കിൽത്തന്നെ ആരോടു പടവെട്ടാൻ. കാലത്തിന്റെ കൈകളെ തിരിച്ചു കൊണ്ടുവരാനാകുമോ?"

പുറത്തുള്ള സംഘാടനങ്ങളുമായി സമ്പർക്കം എലൻദേവി ശ്രമിച്ചോ?

"ഇല്ല. ഇല്ല. അല്പം ആലോചിച്ചശേഷം. അവർ തുടർന്നു." ഇല്ല. ഞാനതിനു തയ്യാറല്ല. അവരെയൊന്നും എനിക്കു കാണുകയേ വേണ്ട. അവരിൽ പലരും ഇന്നു നേതാക്കളാണ്. പണവും അധികാരവും ഉള്ളവർ. എനിക്കവരുടെ മുഖപോലും കാണണം."

എലൻദേവിയുടെ കണ്ണിൽ രോഷത്തിന്റെ തീ. സംഘാടനങ്ങളുമായുള്ള പുനഃസമാഗമം കഴിഞ്ഞുപോയ ഇരുണ്ട ദിനങ്ങളെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുമെന്ന വിചാരമായിരുന്നോ അതിനു കാരണം? എന്റെ വിചാരധാര മനസ്സിലാ

ഫുലൻദേവിയും മാതൃലതയും

ക്കിയിട്ടെന്നവണ്ണം അവർ പറഞ്ഞു: മനോമൂല്യം കുന്ന ഭൂതകാലം വിസ്മരിക്കാനാണ് ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നത്.

വളരെയേറെ പ്രചാരണസന്നാഹങ്ങളോടു കൂടി മോചിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഫുലൻദേവിക്ക് കനത്ത സംരക്ഷണമാണ് ഏർപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. അവർ തമ്മുന്ന ഹർഫുൽസിംഗ് കശ്യപിന്റെ വീട്ടിൽ സായുധരായ പൊലീസുകാർ കാവൽ നിലക്കുന്നു. വീട്ടിനകത്തുമുണ്ട് സായുധരായ പൊലീസുകാർ. ആക്രമണം ഉണ്ടാകുമെന്ന ഉൽക്കണ്ഠയാണോ ഇതിനു കാരണം?

“ഇല്ല. ഒരിടത്തുനിന്നും അപകടമുണ്ടാവുമെന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നില്ല. എങ്കിലും സംരക്ഷണം നൽകേണ്ടതാണ് എനിക്കു തോന്നി. പതിനൊന്നു വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം വീണ്ടുകിട്ടിയ സാത്വന്ത്ര്യം ആസ്വദിക്കാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.”

പൊലീസിനെക്കുറിച്ച് എന്തു തോന്നുന്നു? “ഓ, അവർ വൃത്തികെട്ടവർതന്നെ. പാവങ്ങളെ അവർ ഒരിക്കലും സഹായിക്കില്ല. ധനികരും പ്രതാപികളുമാണ് അവരുടെ സഹവാസം. ഇയിലിയിൽനിന്നു, വിശേഷിച്ച് ഗാളിയർ ഇയിലിയിൽനിന്നു ജീവനോടെ ഞാൻ പുറത്തു വരുമെന്ന് അവർ വിചാരിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, വെറും പത്തുരൂപയ്ക്കു വിലയ്ക്കു വാങ്ങാവുന്നവരാണ് പൊലീസുകാർ.

അപ്പോൾ തിഹാറോ? “തിഹാർ ഇയിൽ പേരെങ്കിലും ഇയിലാണ്. അവിടം വളരെ ശാന്തമാണ്. ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ അങ്ങേയറ്റം ദയാലുക്കളും.

തിഹാർ ഇയിൽ ഐ.ജി കിരൺബേഡിയെക്കുറിച്ച് നല്ലതു മാത്രമേ അവർക്കു പറയാനുള്ളൂ. കിരൺബേഡി വിരമിച്ചതുമുഖമെങ്കിലും മാന്യതയുള്ള ഒരു സ്ത്രീയാണ്. എല്ലാവരോടും അവർ എത്രമാത്രം കരുണയോടുകൂടിയാണെന്നോ പെരുമാറുന്നത്? ഇയിലിലെ അന്തരവർസികൾക്കും അവരുടെ കുട്ടികൾക്കും എല്ലാ സൗകര്യങ്ങളും ചെയ്തു കൊടുക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഇയിലിലാണ് കഴിയുന്നതെന്ന തോന്നലേ ഉണ്ടാകൂ.

ഇയിലിലുള്ളവരെ സാക്ഷരരാക്കാൻ അവർ നടത്തുന്ന സേവനം എത്ര ശ്രദ്ധാർഹിച്ചാലും അധികമാവില്ല.

വനിതകളുടെ വാർഡിലായിരുന്നു ഞാൻ. എല്ലാവരും എന്നോടു നന്നായി മാത്രമേ പെരുമാറിയിരുന്നുള്ളൂ. എങ്കിലും ചിലർക്ക് എന്നോട് അമർഷം ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഇയിലിലെ ദിവസങ്ങൾ എങ്ങനെ തള്ളി നീക്കി?

പ്രധാനമായും ഞാൻ ഈശ്വരസേവയിൽ മുഴുകിയിരുന്നു കഴിഞ്ഞത്. ദുർഗ്ഗാദേവി യായിരുന്നു, എന്റെ ഉപാസനാമൂർത്തി. എല്ലാ നേരവും ഞാൻ ദുർഗ്ഗാദേവിയെ ഭജിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു എന്ന് ഇതിനർത്ഥമില്ല. ദൈവങ്ങളെയെല്ലാം ഞാൻ ആദരിക്കുന്നു. എങ്കിലും പരമമായ എന്റെ വിശ്വാസം ദുർഗ്ഗാദേവിയെയാണ്.

അതെന്തു ദുർഗ്ഗാദേവി? അതുകേട്ട് ഫുലൻ ചിരിച്ചു. കണ്ണുകളിൽ കൃത്യം. “എന്തുകൊണ്ടെന്നോ? എല്ലാത്തരം തിന്മകളെയും നശിപ്പിക്കുന്നത് ദുർഗ്ഗാദേവിയല്ലേ?”

സത്യന്ത്രയായല്ലോ? പുത്തനായി കൈവന്ന സാത്വന്ത്ര്യത്തോട് എന്തു തോന്നുന്നു?

എനിക്കു കൈവന്ന സാത്വന്ത്ര്യം ആസ്വദിക്കാൻ നിങ്ങളൊന്നും എന്നെ അനുവദിക്കുന്നില്ല. ഇയിലിയിൽനിന്നും മോചിപ്പിക്കപ്പെടാൻ പോകുന്നുവെന്ന വിവരം എന്നെ വല്ലാതെ ഇളക്കിക്കളഞ്ഞു. പുറത്തു വന്നതിന്റെ തലേ രാത്രി എനിക്ക് ഒരുപോള കണ്ണടയ്ക്കാനായില്ല. തീർച്ചയായും ഞാൻ ആഹ്ലാദവതിയാണ്. എങ്കിലും ലേശം പേടിയും തോന്നുന്നു. അതൊരു നീണ്ട കാത്തിരിപ്പായിരുന്നു. എനിക്ക് അതോടും വിദേഷമില്ല. എന്റെ ദുരിതങ്ങൾക്ക് ആരെയും കുറപ്പെടുത്തുന്നില്ല. എല്ലാം ദൈവഹിതമായിരിക്കാം.

അപ്പോൾ “പുതിയ” ഫുലൻദേവിയുടെ ഭാവിപരിപാടി?

സമാജ് സേവ (സാമൂഹ്യസേവനം)യാണ് എന്റെ ലക്ഷ്യം. സ്ത്രീകളോടുള്ള ക്രൂരതയ്ക്കെതിരെ ഞാൻ അടരാടും. അടിച്ച

മർത്തപ്പെട്ടവരെയും അവശരെയും ഉദ്യമിക്കാനായിരിക്കും ഞാൻ പ്രവർത്തിക്കുക. അത്തരക്കാർക്കുവേണ്ടിയുള്ള കുരിശുയുദ്ധത്തിലെ മുന്നണിപ്പോരാളിയാവും, ഞാൻ. ആ സമരത്തിൽ സഹായിക്കാൻ അഭ്യസ്തവിദ്യരും സാധിന മുള്ളവരും എന്നെ സഹായിക്കാൻ സന്നദ്ധരായിട്ടുണ്ട്.

ഇതൊക്കെയാണെങ്കിലും നിങ്ങളെ പ്രതികാരദാഹികൾ കാത്തിരിക്കുന്നില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കാനാവാമോ?

നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ ഞാനെന്തിനു ഭയപ്പെടണം? ഞാനോടും തെറ്റു കാണിച്ചിട്ടില്ല. ആ നിലയ്ക്ക് മററാരെങ്കിലും എന്നോട് തെറ്റു കാണിക്കുന്നതെന്തിന്?

എവിടെയാണ് താമസിക്കാൻ ഉദ്ദേശ്യം?

ഈ രാജ്യത്തെ മുഴുവൻ ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നു. ബന്ധുക്കളുമായി താമസിക്കാനാണ് ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നത്. ഇന്ത്യ എനിക്കുള്ളതാണ്. ഞാൻ ഇന്ത്യയ്ക്കുള്ളതും. പാവപ്പെട്ട വർക്കു നീതികിട്ടുന്നുണ്ടോയെന്ന അന്വേഷണവുമായി രാജ്യമാസകലം ഞാൻ യാത്ര ചെയ്യും.

അപ്പോൾ സ്ത്രീകൾക്കെതിരായ ക്രൂരതകൾക്കെതിരായുള്ള സമരത്തിലാണോ ശ്രദ്ധിക്കുക?

അങ്ങനെയല്ല. സ്ത്രീകളുടെ കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ച്. എന്നാൽ സഹായം ആവശ്യമുള്ള എല്ലാവരോടും ഞാനുണ്ടായിരിക്കും. സ്വന്തം അവകാശങ്ങൾ ഉന്നയിക്കാൻ കഴിവില്ലാത്തവർക്കുവേണ്ടിയായിരിക്കും ഞാൻ സമരം ചെയ്യുക. എനിക്കുവേണ്ടി, ചെറിയ സഹായംപോലും എത്തിച്ചേരുന്ന ഗ്രാമങ്ങളിലെ എന്റെ സുഹൃത്തുക്കളെ ഞാൻ ഒരിക്കലും മറക്കുകയില്ല.

ഈ ലക്ഷ്യസാക്ഷാത്ക്കാരത്തിനായി എന്തെങ്കിലും തുടങ്ങിയോ?

എന്തു നടപടി? ഞാൻ പുറത്തുവന്നതല്ലേയുള്ളൂ. ഇയിലിലായിരുന്നപ്പോൾ, എന്നോടൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നവർ അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങളുമായി എന്നെ സമീപിച്ചിരുന്നു. പലരും, അവർക്കു നേരിടേണ്ടി വന്നിട്ടുള്ള അനീതികളെപ്പറ്റി എനിക്ക് എഴുതുമായിരുന്നു. ഇയിലിലായിരുന്നതിനാൽ എനിക്കൊന്നും ചെയ്യാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നില്ല. ഞാൻ നിസ്സഹായമായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ആ സ്ഥിതി മാറി. അവശതകളും അനീതികളുമായി എന്നെ സമീപിക്കുന്നവർക്കുവേണ്ടി ഞാൻ പട പൊതുതും.

ഫുലന്റെ നിയമോപദേഷ്ടാവ് ഇതിലിടെ പെട്ടു പറഞ്ഞു: രാജ്യത്തുടനീളം ശാഖകളുള്ള ഒരു അഖിലേന്ത്യാ സംഘടന അടുത്തുതന്നെ രൂപീകരിക്കുന്നുണ്ട്. ആ സംഘടനയുടെ അഭ്യർത്ഥം ഫുലൻദേവിയായിരിക്കും. അതൊരു സാമൂഹ്യസംഘടനയായിരിക്കും. ഇതിനുപുറമെ പാവപ്പെട്ടവർക്ക് വൈദ്യ സഹായം നൽകാൻ മറ്റുരയിൽ വിരാഗന ഫുലൻദേവി ധർമ്മ ഔഷധാലയവും സ്ഥാപിക്കും.

വിവിധ രാഷ്ട്രീയപ്പാർട്ടികൾ ഫുലൻദേവിശേഷം 58 -ാം പേജിൽ

മധുനായർ

അരവിന്ദൻ നമ്മോടൊപ്പമില്ലെന്ന സത്യം ഓർമ്മിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് മാർച്ച് പതിനഞ്ച് വീണ്ടുമെത്തുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ നവോത്ഥാന സിനിമാ രംഗത്ത് മായാത്ത മുദ്ര പതിപ്പിച്ച അരവിന്ദൻ എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും ഒരു പെരുന്തായിരുന്നു. സ്നേഹോദാരമായ ആ പെരുമാറ്റവും മധുരമായ ആ പ്രകൃതവും ഒരു ദുഃഖസ്മൃതിയായി എക്കാലവും തുടരും

അരവിന്ദനെ ഓർക്കുമ്പോൾ

ജി.

അരവിന്ദൻ ദിവംഗതനായിട്ട് മാർച്ച് 15-ാം തീയതി മൂന്നു വർഷങ്ങളാകുന്നു. എന്റെ കുടുംബം അമേരിക്കയിൽനിന്നും നാട്ടിൽ വന്നിട്ട് മാസങ്ങൾ മാത്രം തികയുന്നു. ഇരുട്ടിക്കിറി അരിഷ്ടിച്ഛ പൊട്ടിവിടർന്ന ഒരു പ്രഭാതം. എന്റെ പത്തു വയസ്സുകാരൻ മകൻ, റേഡിയോ കേട്ടിട്ടാ വന്നു ഉറക്കെ വിളിച്ചുറിയിച്ചു.

“ഡാഡ്, യുവർ ഫ്രണ്ട് ഡൈഡ്.”

എന്റെ സുഹൃത്ത് അന്തരിച്ചു.

നാട്ടിലും വിദേശത്തുമായി നൂറുകണക്കിനു പേരെ എന്നോടൊത്ത് അവൻ കണ്ടിരിക്കണം. എന്നിട്ടും അരവിന്ദന്റെ കാര്യത്തിൽ “സുഹൃത്ത്” എന്ന ഏകവചനം അവൻ എങ്ങനെ ഉപയോഗിച്ചു?

“വാക്കുകൾ കുട്ടിച്ചൊല്ലാൻ വയ്യാത്ത കിടാവിന്റെ” ഈ പ്രയോഗം എന്നെപ്പോലെ എത്രയോ പേർക്ക് അർത്ഥവത്തായിത്തീർന്നിരിക്കണം.

അരവിന്ദന്റെ തിരോധാനം ഈ നഗരത്തിനേല്പിച്ച സാംസ്കാരിക ദാരിദ്ര്യം ഇന്നും എന്നെപ്പോലെ അനുഭവിക്കുന്ന എത്രയെത്രയോ പേർ കാണും. ഈശ്വരവിലാസം റോഡിലെ ‘കേദാരം’ പറഞ്ഞറിവുമാത്രമുള്ള കേസരി സദനെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചിരുന്നു. സദാ സയമവും വന്നുപോയിരിക്കുന്നവർ. അവർ തമ്മിൽത്തന്നെ പലതരത്തിലുള്ള ചർച്ചകൾ. എല്ലാം ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ട് മിക്കപ്പോഴും ഒന്നും ഉരിയാടാതെ മുന്നിപോലിക്കുന്ന അരവിന്ദൻ. മൗനത്തിനിത്രയും വാചാലതയോ? ഏതു വിപ്ലവകാരിയുടേയും ജീവിത മൂല്യ നിർണ്ണയങ്ങളിൽ പുനർചിന്ത അടിച്ചേല്പിക്കുവാൻ ആ ജീവിതരീതി ഉപയോഗിക്കേണ്ടി വന്ന വാക്കുകൾ വിരലിലെണ്ണാവുന്നവയ്ക്കും.

ജി.അരവിന്ദൻ എന്തായിരുന്നു? കാര്ട്ടൂണിസ്റ്റ്, സിനിമാ മേക്കർ, സംഗീത സംവിധായകൻ, കോസ്റ്ററും ഡയറക്ടർ, നാടകശില്പി. ഈ തൂക്കളിലെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം ചരിത്രത്തിനുപോലും അതീതമാക്കുവിലാമാണ് ആയുസ്സിന്റെ പകുതിപോലും ആകുമ്പോഴേ അദ്ദേഹം ഞൊടിയിടയ്ക്കുള്ളിൽ പിടഞ്ഞുമരിച്ചത്. അരവിന്ദന്റെ സിനിമയ്ക്കുള്ള ഏറ്റവും വലിയ അംഗീകാരം സത്യജിത് റേയുടെ വാക്കുകളാണ്. ഒരു ഇന്റർവ്യൂവിൽ തന്നെക്കുശേഷം ആരെന്ന ചോദ്യത്തിന് അദ്ദേഹം തുറന്നടിച്ചു. “മേ ബി അരവിന്ദൻ.”

ഉത്തരായനം എന്ന സാദാ സിനിമയിൽ തുടങ്ങി കാഞ്ചന സീതയിലും തമ്പിലും എസ്തപ്പനിലുമൊക്കെ സിനിമയുടെ അൾട്രാ മോഡേൺ സങ്കല്പങ്ങൾ പരീക്ഷിച്ച് അവ സാന്നിദ്ധ്യം തന്റെ വ്യക്തിപ്രഭാവത്തിന്റെ

കാതലായ നർമ്മഭാവം അപ്രോളുകളിൽ പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ തയ്യാറായി. പിന്നെ ഗോൺ വിത്ത് ദി വിഷസിനെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുവിലാമാണ് ധ്വനിപ്രതിഷ്ഠ നേടിക്കഴിഞ്ഞ ചില സാഹിത്യ കൃതികളെ സിനിമയാക്കാനുള്ള ആഗ്രഹങ്ങൾ സഫലീകരിക്കുമ്പോഴേ വിട പറയേണ്ടിവന്നതിൽ അരവിന്ദന്റെ ആത്മാവ് എന്ത് അസംസ്ഥമായിരിക്കും? പൊറൊക്കാടിന്റെ വിഷകന്യകയും, കാളദാസന്റെ മേഘ സന്ദേശവും ഒക്കെ സെല്ലുലോയിഡിൽ ജീവൻ വയ്ക്കുന്ന രംഗം വിവരിക്കുമ്പോൾ വാചാലത പരിമിതമായിരുന്നെങ്കിലും ആ കണ്ണുകളുടെ തിളക്കം ഒരപൂർവ്വ കാഴ്ച തന്നെയായിരുന്നു.

പതിനഞ്ചു കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പ് വാഷിംഗ്ടൺ ഡി.സിയിൽ ഡ്യൂ പോയിന്റ് സർക്കിളിലൊരു ഹോട്ടൽമുറിയിൽ വച്ചാണ് അരവിന്ദനെ ആദ്യമായിക്കണ്ടുന്നത്. യു.എസ്. സ്റ്റേറ്റ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന്റെ അതിഥിയായി വന്ന അദ്ദേഹത്തിനെ നേരിട്ടുചെന്ന് പരിചയപ്പെടുകയായിരുന്നു. “ചെറിയ മനുഷ്യരും വലിയ ലോകത്തിന്റേ”യും ശില്പിയെക്കണ്ടുവാനുള്ള ഒരാഗ്രഹം മാത്രം മനസ്സിൽ. അരവിന്ദൻസിനിമകൾ എന്നെപ്പോലെതന്നെ അമേരിക്കൻ പ്രവാസിക്ക് പുത്രവാർത്തകൾ മാത്രം ആയിരുന്നു. ആ പരിചയം അരവിന്ദന് ഒന്നും നേടിക്കൊടുത്തിട്ടുണ്ടാവില്ല. ആയിരങ്ങൾ കവിതയ്ക്കു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുഹൃദ്വലയത്തിലെ ഒരു എളിയ കണ്ണിമാത്രം ഞാൻ. എന്നാൽ ഞാൻ നേടിയതോ, സിനിമയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒട്ടും മോശമല്ലാത്ത അറിവ്, സംഗീതത്തോടുള്ള ആരാധന, ചിത്രകലയോടുള്ള ബഹുമാനം, അറിവിന്റെ പരിധിയെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധം, മാനുഷിക ബന്ധങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പുനർചിന്ത, എളിയൊന്നു വികാരത്തിന്റെ ദൈവികത, വെറും മെററിയെലിസ്റ്ററിക് ലോകത്തിന്റെ പൊള്ളവരും.

പുതുലോകത്തിലേക്ക് കൂടിയെറിയവെന്ന ലേബലും വലിച്ചെറിഞ്ഞ് പെററനാട്ടിലേക്ക് രണ്ടുദശകങ്ങളുടെ അകന്നുനില്പിനുശേഷം തിരിച്ചെത്തിയപ്പോൾ അരവിന്ദൻവിടെയുണ്ടെന്നത് എന്തൊരാശ്വാസമായിരുന്നു! എനിക്ക് ഒരു പഴയ വീട് കണ്ടുപിടിക്കുന്നതുപോലും അരവിന്ദന്റെ ജോലിയായിരുന്നു. അരവിന്ദന്റെ മരണത്തോടെ എനിക്ക് എന്റെ സുഹൃത്ത് നഷ്ടമായി. അനാഥൻ എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം എത്ര വേദനയോടെ ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഈശ്വരവിലാസത്തിലെ കേദാരത്തിന്റെ പടികൾ ഇന്നും സമചിത്തതയോടെ എനിക്കു കയറുവാനാകുന്നില്ല. വർഷങ്ങൾ പറന്നകന്നിട്ടും ഉള്ളിലെ വേദനയുടെ തീക്ഷ്ണത കൂടിവരുന്നുവോ?

കാവിലം ശശികുമാർ

ത

തടവുകാരോട് മനുഷ്യത്വ പരമായി പെരുമാറണമെന്ന് ഇങ്ങനെയൊരു കേരള ഹൈക്കോടതി നിർദ്ദേശം...

കോടതി നിർദ്ദേശിച്ച പ്രത്യേക അഭിഭാഷക കമ്മീഷനുകളുടെ റിപ്പോർട്ടിന്റെയും ഹൈക്കോടതി ഇവയുടെ ഇതിൽ സന്ദർശനത്തിന്റെയും ഒരു ജീവപര്യന്തം തടവുകാരന്റെ പരാതിയുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബോക്സാപ്പട്ട ഇയിൽത്തന്നെ മുൻനിർത്തിയാണി നിർദ്ദേശം...

ഇനിയുമെന്തെല്ലാം അറിയാൻ കിടക്കുന്നു, ഇയിലിരിക്കുകയുണ്ട്!

പാർപ്പിടസൗകര്യത്തെക്കുറിച്ചാണ് കോടതിയുടെ ആദ്യത്തെ പരാമർശം. കേരളത്തിലെ മൂന്നു സെൻട്രൽ ഇയിലുകളിലായി 5473-ൽ പരം തടവുകാരുണ്ട്. ഇതിൽ തിരുവനന്തപുരത്തെ പൂജപ്പുര ഇയിലിൽ മാത്രം ആയിരത്തി മൂന്നുറപ്പിലാണ്. പൂജപ്പുര ഇയിലിന്റെ 'ക്യാസിനി' തൊട്ടായിരത്തിൽ താഴെയാണ്.

10 ബ്ലോക്കുകളിലായാണ് തടവുകാരെ ഇവിടെ പാർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതിൽ രണ്ടെണ്ണത്തിൽ ഒന്ന് ആശുപത്രി. മറ്റൊന്ന്, കൊഫെ പോസ്റ്റ് തടവുകാരെ പാർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതും. ബാക്കിയുള്ള എട്ടെണ്ണത്തിലാണ് ഈ ആയിരത്തി മൂന്നുറോളം പേരെ അടിയടിക്കിരിക്കുന്നത്.

തലചായ്ക്കാൻ ഇടമില്ല

630രോ ബ്ലോക്കിലും കുറഞ്ഞത് 150 പേർ. ബ്ലോക്കിനെ മൂന്നു ഹാളുകളായി വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നു. ഓരോ ഹാളിലും കുറഞ്ഞത് 45 പേർ. ഒന്നിൽ സ്വസ്ഥമായി കിടന്നുറങ്ങാവുന്നത് 35 പേർക്ക്. ഇതിനു പുറമെയാണ് കുറഞ്ഞത് 10 പേരെക്കൂടി ഉൾക്കൊള്ളിക്കേണ്ടത്. ഒരാളുടെ പായ, അയൽക്കാരന്റെ പായയുടെ കീഴിൽ അഥവാ മുകളിൽ! അതായത്, രണ്ടുപേർക്കു കിടക്കാനുള്ളിടത് മൂന്നുപേർ പായ വിരിക്കണം.

ഇനി ബാക്കി സൗകര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചാണെങ്കിൽ ഒരു ഹാളിൽ ആകെയുള്ളത് രണ്ടു കക്കൂസ്. ഒന്ന് ബ്ലോക്കിലും കക്കൂസിനുള്ളിൽ പൈപ്പുവഴി വെള്ളം കിട്ടുമെന്നു കരുതണ്ട. അഥവാ കിട്ടിയാൽ, അത് രാത്രി ഒരുമണിക്കൂറു...

ശേഷം നാലു മണിവരെ. (പക്ഷേ, ഈ സമയമൊക്കെ തടവുകാരൻ നിർബ്ബന്ധമായി ഉറങ്ങിക്കൊള്ളണമെന്നാണ് ഇയിൽ നിയമം) കൂളിക്കേണ്ടതും ഈ കക്കൂസുകളിൽ തന്നെ. പുറത്തുനിന്ന് വെള്ളം—ഇതിനു തന്നെ ഇയിലിനുള്ളിൽ അരക്കിലോമീറ്ററും അതിനപ്പുറവും പോണം—ഇരുമ്പുതൊട്ടിയിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു വന്നുവേണം ഉപയോഗിക്കാൻ. ഇതിനും ചിലപ്പോൾ മണിക്കൂറുകളോളം കയ്യവിൽ നിലക്കേണ്ടി വരും. ഓരോ ബ്ലോക്കിലും ചെറിയ വാട്ടർ ടാങ്കുകൾ കെട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൊന്നിലും വെള്ളം സാധാരണ ഉണ്ടാകാറില്ല. അഥവാ, ഒരു ടാങ്ക് (ഈ ടാങ്കിന് ശരാശരി വലിപ്പം, നീളം മൂന്നു മീറ്റർ, വീതി 2.5 മീറ്റർ, ഉയരം 2 മീറ്റർ) വെള്ളം കിട്ടിയാൽ ഇതുകൊണ്ടുവേണം ഒരു ബ്ലോക്കിലെ നൂററിയമ്പതോളം പേർ കൂളിക്കാൻ, വസ്ത്രം നനയ്ക്കാൻ, പാത്രം കഴുകാൻ...

കുടിക്കാൻപോലും വെള്ളമില്ല വേനൽക്കാലത്താണ് സാധാരണയായും ദുരിതം കൂടുതൽ. എങ്ങുമില്ല വെള്ളം.

തടവറകളിൽ ചത്തൊരയുന്ന ജീവിതങ്ങൾ

സംസ്ഥാന ഇയിൽ പരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റി ബഹുജനങ്ങളിൽനിന്നും മറ്റും നിർദ്ദേശങ്ങൾ സ്വീകരിച്ച്, അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സർക്കാരിനു സമർപ്പിച്ച ഒരു റിപ്പോർട്ടുണ്ട്. അതിലെ ശുപാർശകൾ നടപ്പിലാക്കിയാൽ തടവുകാർക്ക് മാനുഷിക പരിഗണന ലഭിക്കാനിടയുണ്ട്. എന്നാൽ ഭരണാധിപന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തെ ഇയിലുകളിലെ സൗകര്യങ്ങൾ ഇപ്പോൾത്തന്നെ കുടുതലാണത്രേ.

നിറഞ്ഞ വെള്ളം കുടിക്കേണ്ടി വരുന്നത്. ഇയിൽ സൗകര്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പു പണിത ഒരു ബ്ലോക്ക് ഉപയോഗമില്ലാതെ കിടക്കുകയാണ്. നിർമ്മാണത്തിലെ തകരാറുകൊണ്ട് കോൺക്രീറ്റ് ഇടിഞ്ഞും ഭിത്തി തകർന്നും തീരെ ഉപയോഗമില്ലാത്ത ഈ ബ്ലോക്കു നിർമ്മാണം വഴി ലക്ഷ്യങ്ങളാണു പാഴായത്. തടവുകാരെ തരംതിരിക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ചാണ് കോടതിയുടെ മറ്റൊരു നിർദ്ദേശം. ഇയിൽ മാനസിക പരിവർത്തനത്തിനുള്ള ശിക്ഷണാലയമാണെന്നാണ് പൊതുവെ സങ്കല്പം. പക്ഷേ, സങ്കല്പവും യാഥാർത്ഥ്യവും തമ്മിലുള്ള അന്തരം വളരെ വലുതാണ്. പോക്കറടിക്കാൻ മുതൽ കുട്ടക്കൊലപാതകിവരെ ഇടപേർന്നു കഴിയുന്ന 'മാതൃകാസ്ഥാന' 'മാണിത്'. അവരുടെ 'സോദരത്വേ'യുള്ള ഇടപെടൽമൂലം ആ ദാനപ്രദനങ്ങളിലൂടെ എല്ലാവരും അന്യോന്യം തൊഴിൽ പഠിക്കുന്നു.

മദ്യപിച്ചു പൊലീസുവണ്ടിക്കു കൈകാണിച്ചവൻ (ശിക്ഷ 14 ദിവസം), കള്ളവാരനു നടത്തിയവൻ (ശിക്ഷ 3 മാസം), പോക്കറടി ചുവൻ, ചെറിയ മോഷണം നടത്തിയവൻ, കഞ്ചാവു വിറ്റവൻ, കള്ളനോട്ടുചുവൻ, വിഗ്രഹം കവർന്നവൻ, ഭാര്യയ്ക്കു ചെലവിനു കൊടുക്കാത്തവൻ, ബ്രൗൺ ഷുഗർ കടത്തിയവൻ (ശരാശരി ശിക്ഷ 8 വർഷത്തിൽ താഴെ), ഭാര്യയെ കൊന്നവൻ, പിഞ്ചുകുട്ടിയെ ബലാത്സംഗം ചെയ്തവൻ, സഹോദരനെ കൊന്നവൻ, രാഷ്ട്രീയ വൈരം തീർക്കാൻ കൂട്ടുചേർന്നു കൊല നടത്തിയവൻ, കുടുബത്തെ മുഴുവൻ ഒറ്റയ്ക്കു കൊന്നവൻ (ശിക്ഷ ജീവപര്യന്തം) ഇങ്ങനെ വൈവിധ്യമാർന്ന കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്കു ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടവർ കൈപ്പാലം പരസ്പരം ഇടപഴകാൻ ഇവിടെ അവസരം ലഭിക്കുന്നു! ഇവിടെ ഒരു തരംതിരിവുമില്ല.

ഇയിലുകൾ ക്രിമിനൽ സ്കൂളുകൾ

നിരപരാധിയോ ലഘുവായ കുറ്റം ചെയ്തവനോ ശിക്ഷാവധി കഴിയുമ്പോൾ അവർ 'നോട്ടോറിയസ്' ക്രിമിനലായി മാറും. പൂജപ്പുരയിൽനിന്നു മോഷണക്കേസിൽ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ട ഒട്ടേറെപ്പേരെ തൃശ്ശൂരിലെ വിന്യൂർ സെൻട്രൽ ഇയിലിലേക്കു മാറ്റുകയുണ്ടായി. പക്ഷേ, സൗകര്യമില്ലാത്ത ആവശ്യപ്പെടുന്ന മറ്റു തടവുകാരെ അങ്ങോട്ടു മാറ്റുകവഴി വിഭജനലക്ഷ്യം അസാധ്യമായി. അതതു ഇയിലുകളിൽത്തന്നെ പ്രത്യേകം ബ്ലോക്കുകളിൽ ഓരോ വിഭാഗം കുറ്റവാളികളെയും പാർപ്പിച്ചാൽ അപകടകരമായ ഈ ഇടപഴകൽ ഒഴിവാക്കാം. കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചപോലെ, ഇയിലുകളെ 'ക്രിമിനൽ സ്കൂൾ' പദവിയിൽനിന്നു മാറ്റുകയും ചെയ്യാം. ഇയിൽ കാര്യങ്ങൾ നോക്കാൻ ആവശ്യത്തിനു സ്റ്റാഫിനെ നിയോഗിക്കണമെന്ന്...

കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ സ്ഥിരം സ്റ്റാഫുകൾക്കു പുറമെ, എംപ്ലോയ്മെന്റ് എക്സ്പെഞ്ച് നിയമനം വഴി വരുന്ന താൽക്കാലിക ജീവനക്കാരും ഇയിൽ വാർഡർമാരുമുണ്ട്. സാമൂഹിക ജീവിതത്തിൽ തിരിച്ചു ചെല്ലാൻ തക്ക മനഃപരിവർത്തനം ഉണ്ടാകുവാനും കുറ്റം വാളിയോട് ഇയിലിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്തു സമീപനം കൈക്കൊള്ളുന്നു, അതിന് ഇയിൽ ജീവനക്കാർ എന്തു ചെയ്യുന്നു എന്ന ചോദ്യത്തിനാണ് ഇവിടെ പ്രസക്തി. കേരളത്തിലെ (കേരളത്തിലെ മാത്രമോ എന്നു സംശയം) ഇയിലുകളിൽ ഇതുവരെ ഇയിൽഭേദനം ഉണ്ടാകാത്തത് പൂജപ്പുര മാത്രമാണ്. ഇതെഴുതുമ്പോൾ ശിവജിയും കൂട്ടരും തടവു ചാടിയിരുന്നില്ല. അതായത്, ഇവിടെ ഇയിൽസുരക്ഷ സംബന്ധിച്ച കാര്യത്തിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥർ 100 ശതമാനം കർത്തവ്യനിഷ്ഠരാണെന്നർത്ഥം. തടവു...

കാരിൽത്തന്നെ സിനിയായിട്ടുള്ള ആൾക്കാർ കാണി അതതു മുറികളിലെയും ബ്ലോക്കുകളിലെയും 'ഭരണാധികാരം'. (ഇവർ മേസ്ത്രിമാരെന്ന് അറിയപ്പെടുന്നു. ച. മ് വാർഡറുടെയും വാർഡർമാരുടെയും നിർദ്ദേശപ്രകാരം അവരുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ ഇയിൽ പട്ടിക, തൂക്കുക, തടവുകാർക്കു വേണ്ട നിർദ്ദേശം നൽകുക തുടങ്ങിയവ ചെയ്യുന്നതും ഈ മേസ്ത്രിമാർതന്നെ.) പിന്നെ, കൂടുതൽ സ്റ്റാഫെന്ന് നിർദ്ദേശത്തിനു പിന്നിൽ കോടതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത് നിശ്ചയമായും തടവുകാരുടെ മാനസിക പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാനും അവർക്കു ശിക്ഷണം—ശിക്ഷയല്ല—നൽകാനും കഴിയുന്നവരാകണം. ഇത്തരം സ്റ്റാഫിനു വേണ്ട യോഗ്യത എന്തായിരിക്കണം? ആ യോഗ്യതയനുസരിച്ചാണോ നിയമനം നടത്തുന്നത് എന്നീ കാര്യങ്ങളിൽ കൂടി ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

അടിമകളെക്കാൾ ദയനീയം എല്ലാ തടവറകളുടെയും മുമ്പിൽ 'തടവുകാർ അടിമകളല്ല' എന്നൊരു ബോർഡു കാണാം. കേരളത്തിലെ ഒരു ഇയിലിലുമില്ല അത്തരമൊരു ബോർഡ്. അതുകൊണ്ടു തന്നെയാവണം തടവുകാരോട് ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ മനഃസ്ഥിതിയിലെ യജമാന ഭാവം! 'എടാ' എന്നു ചേർത്തല്ലാതെ ഇവിടെ സംബോധനയില്ല. നിർദ്ദേശത്തിന്റെയോ അനേഷണത്തിന്റെയോ മുമ്പിൽ അല്ലെങ്കിൽ പിൻപിൽ ഒരു അശ്ലീലപദമില്ലെങ്കിൽ ആ ഓഫീസറെ ശ്രദ്ധിച്ചോളൂ—അയാൾ ഒരു എംപ്ലോയ്മെന്റ് എക്സ്പെഞ്ച് നിയമനക്കാരനാവും. തടവുകാരന്റെ കുടുംബപശ്ചാത്തലം അനേഷിക്കുന്ന ചില ഉദ്യോഗസ്ഥരുണ്ട്. പക്ഷേ, ലക്ഷ്യം അവനെ ഉദ്യോഗസ്ഥനാക്കി മാറ്റി എന്തെങ്കിലും 'കിടയ്ക്കുമോ' എന്നറിയുകയാണ്. (ഇങ്ങനെ വീടനേഷിച്ച് അവിടെ ചെന്ന് സഹായം വാഗ്ദാനം ചെയ്ത് 'സംതിഹ്' വാങ്ങിയവരുടെ കഥയും ഇയിലിൽ പറഞ്ഞുകേൾക്കാറുണ്ടത്രേ.) അനുനിമിഷം മറ്റു തടവുപുളികളിൽ നിന്നും ഒരു തടവുകാരൻ അനുഭവിക്കുന്ന മാനസിക-ശാരീരിക പീഡനങ്ങളേ. കോടതി നിർദ്ദേശിക്കുന്ന കൂടുതൽ 'സ്റ്റാഫ്' തടവുകാരന് എങ്ങനെ ഗുണം ചെയ്യും, ചെയ്യണം എന്നു ചിന്തിക്കുന്നവരായിരിക്കണം. തടവുകാരന്റെ ജോലിയും വേതനവുമാണ് അടുത്ത പ്രശ്നം. തടവുകാരിൽ കററശിക്ഷ വിധിക്കപ്പെട്ടവർക്കേ പണിയെടുക്കേണ്ടതുളളൂ. ഇവരിൽത്തന്നെ പലരും ജോലികൾ ചെയ്യാൻ നിയോഗിക്കപ്പെടുന്നവർ. അടുക്കള, ഇൻസൈഡ് വർക്ക്, വർക്ക് ഷോപ്പ്, പ്രിൻറിംഗ് പ്രസ്സ്, ഔട്ട്സൈഡ് വർക്ക്, ലൈറ്റ് വർക്ക് എന്നിങ്ങനെയാണ് ജോലിവിഭജനം. പലതിനും ശമ്പളം പലത്. ഇതിൽ പ്രസ്സ് ജോലി, സർക്കാരിന്റെ പ്രസ്സിൽ തടവുറക്കെക്കൊണ്ടു പണിയെടുപ്പിക്കലാണ്. അതായത് പ്രസ്സിൽ നടക്കുന്ന നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കൊണ്ട് ഇയിൽ വകുപ്പിനു ലാഭമൊന്നുമില്ലെന്നർത്ഥം. ഒരു തടവുകാരന് 25 രൂപ എന്ന തോതിൽ ഇയിൽ വകുപ്പിന് വരുമാനം ലഭിക്കുന്നു. തടവുകാരൻ പ്രസ്സിൽ ജോലിയെടുക്കുന്നു. അവന് ജോലിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 4 രൂപവരെ വേതനം കിട്ടും. തിരഞ്ഞെടുപ്പു തുടങ്ങിയ സീസൺ സമയങ്ങളിൽ അവർക്ക് നിന്നു തിരിയാൻ സമയമുണ്ടാവില്ല. ചിലപ്പോൾ 'ഓവർ ടൈം' പേരിൽ പണിയെടുപ്പിക്കും. ശമ്പളത്തിൽ നേരിയ വർദ്ധനയുണ്ടാകും. പക്ഷേ, എത്രയധികം ജോലിയെടുത്താലും ഓരോരുത്തർ 'മാക്സിമം സാലറി'യിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടാവില്ല! എത്ര ജോലിയെടുത്താലും തടവുകാരനു പരമാവധി ലഭിക്കുന്ന വേതനത്തിനു ക്ലിപ്തതയുണ്ട്. അതിനാൽ എത്ര 'എക്സ്ട്രാ' പണിയെടുത്താലും ശമ്പളം ഒന്നുതന്നെ. ഇങ്ങനെ ഒരു പ്രസ്സ് ജോലിക്കാരനു മേടാവുന്നത് കൂടിയാൽ 120 രൂപ. ഇതിൽ 40 രൂപ...

വിട്ടിലേക്കുയർക്കാം. അത്രയുംതന്നെ ഇതിലിനുള്ളിൽ ചെലവിടാം. ബാക്കി 40 രൂപ ശിക്ഷകഴിഞ്ഞു പുറത്തിറങ്ങുമ്പോൾ സമ്പാദ്യമായി കിട്ടും. ഒരു ജീവപര്യന്തം തടവു ശിക്ഷക്കാരന് എല്ലാമുറിയെ പണിതാൽ 14 വർഷം കഴിഞ്ഞ് (അതാണ് ജീവപര്യന്തത്തിന്റെ കാലാവധി) പുറത്തിറങ്ങുമ്പോൾ കിട്ടാവുന്ന തുക 20,160 രൂപ. (ഇതിൽ പൈസയൊന്നും ചെലവഴിക്കാതിരിക്കുകയും വിട്ടിലേക്ക് അയയ്ക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ മാത്രമേ ഇത്രയും തുക ഉണ്ടാവൂ.)

ഇത് ഇതിലിറക്കി ഉന്നതവേതനം. വർക്ക് ചെയ്ത് തുടങ്ങിയ ഉന്നത മേഖലകളിലെ പണിക്കർക്ക് ഇതിലും ഏതായാലും കുറഞ്ഞ തുകയേ കിട്ടൂ.

വർക്ക് ചെയ്ത് 4 വിഭാഗമുണ്ട്. തുണിനെയ്ത്ത്, മരപ്പണി, ഇരുമ്പുപണി, തുകൽപ്പണി. തുണിനെയ്ത്തിൽ ദിവസം 10 മീറർ തുണി നെയ്താൽ (ഒരു ടാസ്ക്) കിട്ടുന്നത് 1 രൂപ 20 പൈസ. ഒരു ടാസ്ക് പ്ലിക്കാൻ എല്ലാമുറിയെ പണിയണം. പണിയെടുക്കാൻ ശരിയായ നിർദ്ദേശം നൽകാറില്ല. പല തനികളും കേടായിപ്പോയവയായും ഇങ്ങനെ ഒട്ടേറെ പൊരായ്മകൾ. പരിശോധനയ്ക്കു വരുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ശാസന, ഭീഷണി, പീഡനം എന്നിവ വേറെയും. ഒരുമാസം പണിയെടുത്താൽ മിക്കവാറും കിട്ടുന്നത് 25 രൂപ. ഇതിന്റെ മുന്നിലൊന്നേ തടവുകാരനു ഇതിലിൽ ചെലവിടാൻ കിട്ടൂ.

നുള്ള. മറുതളവർക്ക് ചോപ്പുകളിലെ സ്മിതിയും ഇതുതന്നെ.

മിനിമം കുലിയും സർക്കാറും

കേരള ഹൈക്കോടതി ഒരു വിധിയിലൂടെ തടവുകാരുടെ മിനിമം വേതനം 4 രൂപ ആക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ ഇതിനെതിരെ സുപ്രീം കോടതിയിൽ അപ്പീൽ സമർപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണു സർക്കാർ. സർക്കാർ വാദം ഇതിലിലെ പ്രവൃത്തികളിൽനിന്നു വരുമാനമില്ലെന്നാണ്. വർക്ക് ചെയ്തവർക്ക് പുളികൾ നടത്തുന്ന കറിയായനത്തിന്റെ ഫലം മറു വഴിയിലൂടെ ചോരുന്നതായി ആരോപണമുണ്ട്.

ഇന്നു തടവുകാർ പണിയെടുക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു ജോലിയോടുള്ള ആത്മാർത്ഥത കൊണ്ടല്ലേയല്ല. മറിച്ച്, പരിശോധകരുടെ ഭീഷണി പേടിച്ച്, അവരുടെ ചിത്തവിളി കേൾക്കാതിരിക്കാൻ, തടിക്കോടാതിരിക്കാൻ മാത്രമാണ്. തടവുകാരുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തെ സംബന്ധിച്ചാണ് കോടതിയുടെ മറുപടി. നിർദ്ദേശം. തടവുപുളികൾ എസ്.എസ്. എൽ.സി പരീക്ഷ എഴുതുന്നതും മറ്റും ചിത്രസഹിതം പത്രത്തിൽ വാർത്ത വരുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഇതിലിൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു ലഭിക്കുന്ന സൗകര്യം തികച്ചും പരിമിതമാണ്. പക്ഷേ തന്റെ പണിതീർത്തിട്ട് അധികൃതർ വഴിപാടുപോലെ നടത്തുന്ന പരിശീലന ക്ലാസ്സിൽ പങ്കെടുത്ത് പരീക്ഷയ്ക്കിരിക്കുന്നതും ഇതിലൊന്നും പഠിതാക്കളുടെ മാത്രം കഴിവും ഭാഗ്യവുമാകുന്നു. പരീക്ഷ എഴുതാൻ പോകേണ്ടത് കനത്ത പൊലീസ് ബന്ധവസ്ഥയിൽ. ഇത് ഒരു വിദ്യാർത്ഥിക്ക് ഏതമാത്രം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. പഠിക്കാൻ സൗകര്യം നൽകിയാൽ, വേണ്ട പ്രോത്സാഹനം നൽകിയാൽ ആയുസ്സ് തടവറയിൽ കളയുന്ന ഏതപേർക്ക് അത് ആശ്വാസമാകും? (പുളികൾ ഇതിലിൽ പലപ്പോഴും പഠിച്ച് എ. ടെക് പാസായവർക്കുണ്ടത്രെ. അത് അവരുടെ കഴിവും നിർദ്ധാരണവും കൊണ്ടാണെന്നു മാത്രം.)

ഇതിലിലെ സമ്പന്നരും ദരിദ്രരായ തടവുകാരുടെ തരംതിരിവിനെക്കുറിച്ചാണ് കോടതിയുടെ മറുപടി പരാമർശം.

പണത്തിനുമേലേ പര്യന്തം പഠിക്കില്ലെന്ന പഴഞ്ചൊല്ല് സാർത്ഥകമാകുന്നതിലൂടെയാണ്. ഒരു ക്രിമിനലായി പുറത്തു വരുന്ന നിങ്ങൾക്ക് ഇവിടെയും ഒരു ക്രിമിനലായിത്തന്നെ വാഴണം? സുസാധ്യം. കാണേണ്ട വരെയൊക്കെ കാണേണ്ടതുപോലെ കണ്ടാൽ മതി. നിങ്ങൾക്ക് ദിവസവും വൈകിട്ട് ഓരോ 'സ്കാൾ' കഴിക്കുന്ന ശീലമുണ്ടോ? മൂടക്കണ്ട. അതിനും സൗകര്യമുണ്ട്. കഞ്ചാവ് ഒഴിവാക്കാനാവാത്തതാണോ? പ്രശ്നമില്ല. അതും ലഭ്യമാണ്. പക്ഷേ, സ്ത്രീസേവയ്ക്കു മാത്രം നിർബ്ബന്ധിക്കരുത്. 'സോറി' മതിലിനുള്ളിൽ കടത്താൻ പാടാണ്. പൊതിഞ്ഞൊ പൊക്കറിയിട്ടോ തൊപ്പിക്കുള്ളിൽ വെച്ചോ സാധനം കൊണ്ടുവരാൻ പറിപ്പല്ലോ.

നിയമപ്രകാരം നിഷേധിക്കപ്പെട്ട വസ്തുക്കൾ കൊണ്ടുവരുന്നതോ ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ. അവർക്ക് നഷ്ടപ്പെടാനൊന്നുമില്ല. കിട്ടാനുള്ളതൊ കൈനിയെ പണം—പക്ഷേ, ഈ സൗകര്യങ്ങൾ ലഭിക്കണമെങ്കിൽ തടവുകാരനും വേണം പണം.

തടവുകാരനുമായി സ്മിതി സൗഹാർദ്ദം പുലർത്തുന്ന ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനുമായി അയാൾക്ക് ഈ 'ഇടപാടു' കളിക്കേണ്ടതാണ്. ഒരുപോതി കഞ്ചാവ് പോക്കറിയിട്ട് ഒരു തടവുകാരനു കൊടുത്താൽ 'കുറവാളി' സ്നേഹിക്ക് തടവുകാരന്റെ വീട്ടിൽനിന്നു മണിയോർഡർ 100 ക. വരും. കൊടുക്കുന്ന

സാധനത്തിന്റെ ഗ്രേഡനുസരിച്ച് തുകയും കൂട്ടും. ഈ ഇടപാടുകൾക്കൊന്നും ഒരു തടസ്സവുമില്ല.

ഇനി ഇതിലിൽ കൂടുതൽ സുഖസൗകര്യം വേണോ? കാണേണ്ടവരെ കാണുക. ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ കൊടുക്കുക. അത്രയേ വേണ്ട. കഷ്ടപ്പാടു നിറഞ്ഞ പണിയിൽനിന്നു അതേ ക്ലേശകരമല്ലാത്ത പണിയിലേക്കു മാറണോ? പണി നിർദ്ധയിക്കുന്ന ആൾക്ക് വിഹിതം കൊടുക്കാൻ സമ്മതിക്കുക. കാര്യം സാധിക്കും.

ആരോഗ്യ പരിപാലനമെന്ന പ്രഹസനം

തടവുകാരനു ലഭിക്കുന്ന മാനുഷിക പരിഗണനയ്ക്ക് ഉത്തമോദാഹരണമാണ് ഇതിലിലെ 'മാതൃകാപരമായ' ആരോഗ്യ പരിപാലന സംവിധാനം. രോഗശുശ്രൂഷയ്ക്ക് ഇതിലിൽ മുന്നൂറോ ചികിത്സ ലഭ്യമാണ്. ആയുർവേദം, ഹോമിയോ, അലോപ്പതി. അലോപ്പതി ഡോക്ടർ എല്ലാ ദിവസവുമുണ്ട്. ആയുർവേദം ശനിയാഴ്ച, ഹോമിയോ ബുധനാഴ്ചയും.

ആയുർവേദ ഡോക്ടർക്ക് എല്ലാ രോഗികൾക്കും മുന്നൂറുണ്ട്—പടവലാടി കഷായം. തലവേദനയുണ്ടോ? എങ്കിൽ ചില ഗുളികയും ഒരു എണ്ണയും ചികിത്സ വിധിച്ചാലും മുന്നൂറു കിട്ടാൻ ഏറെക്കാലം കാക്കണം. എറപ്പാൾ ചോദിച്ചാലും ഒരേ മറുപടി 'ഫണ്ടില്ല, മുന്നൂറു കിട്ടാനില്ല. പകരം ഈ ഗുളിക കഴിക്കൂ.'

അലോപ്പതി ഡോക്ടർക്ക് രോഗകാരണമെല്ലാം മാനസികം. മുറിവുണ്ടെങ്കിൽ മുടി കെട്ടും. പ്രത്യക്ഷമായ രോഗമില്ലെങ്കിൽ പ്രശ്നം മാനസികം.

ഡോക്ടർ: വീട്ടിൽനിന്നു വന്നിട്ടെത്ര നാളായി?

രോഗി: രണ്ടാഴ്ച.

ഡോക്ടർ: അതാണു പ്രശ്നം. മരുണൊന്നും വേണ്ട. വീട്ടിൽനിന്നു കത്തു കിട്ടുമ്പോൾ മറിക്കൊള്ളൂ. (രോഗി നെഞ്ചു തടവുന്നു. ഉള്ളിൽ വല്ലാത്ത വേദന.)

ചിലപ്പോൾ രോഗിയുടെ മറുപടി 'കത്ത് ഇന്നലെ വന്നു' എന്നാണെങ്കിലോ? അതിനും ഡോക്ടർക്കു പരിഹാരമുണ്ട്—'വീട്ടിലെ വിഷമങ്ങൾ അറിഞ്ഞുകൊണ്ടോ. രണ്ടുദിവസം കൊണ്ടു മാറിക്കൊള്ളൂ.'

ഡോക്ടറെ കാണുമ്പോൾ പത്രജോലിക്കാരായ ചില തടവുകാരും ചികിത്സ വിധിക്കാറുണ്ട്: രണ്ടു പാരമ്പരീകരങ്ങൾ, ഒരു അനാൽ ജിൻ—?

രോഗിക്കൊണ്ടു തീരെ വയ്യാതിരിക്കുന്ന രോഗികളെ പുറത്ത് മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രിയിൽ പറഞ്ഞയയ്ക്കും. പക്ഷേ, അതിനു സാധ്യത വേണം. ഏതു രോഗത്തിനും ചികിത്സയുണ്ടെന്നും ചികിത്സ നൽകുന്നുണ്ടെന്നുമാണ് റിക്കാർഡ്. പക്ഷേ, രോഗിക്കു ലഭിക്കുന്നത് പാരമ്പരീകരമാൾ.

തക്കമയത്തു ചികിത്സ കിട്ടാതെ തടവുകാർ മരിച്ച സംഭവവും വിരളമല്ലത്രെ. പക്ഷേ, രേഖയിൽ കാരണം ഹൃദ്രോഗമായിരിക്കും!

അസഹ്യമായ അസ്വസ്ഥതനിമിത്തം ഇതിലിൽ ഡോക്ടറോടു ശബ്ദമുയർത്തി ഒരു രോഗി സംസാരിച്ചാൽ—കഥ തീർന്നതുതന്നെ. ഡോക്ടർ ഒരു ചിഹ്നമുയർത്തി മതി. 'രോഗി' പത്താകെട്ടെന്നു കൂപ്രസിദ്ധമായ മാനസിക രോഗികളുടെ ബ്ലോക്കിലെത്തുകയായി. ഇങ്ങനെ പല സംഭവങ്ങളും പുളികൾ എടുത്തു പറയും. അസ്വസ്ഥത ഏതുമ്പോൾ ചില തടവുകാർക്ക് മാനസിക വിഭ്രാന്തി ഉണ്ടാകാറുണ്ട്. ഇങ്ങനെയുള്ളവരെ മുഴുഭ്രാന്തനാക്കുന്ന ബ്ലോക്കാണ് പത്താം കെട്ട്. മാനസികപീഡനത്തിനു പുറമെ ശാരീരികമർദ്ദനത്തിനും ഇവിടം കൂപ്രസിദ്ധമാണ്. ഇവിടെ എത്തിപ്പെടുന്നവർക്ക് പിന്നെ മോചനം ഒരു വിദ്യരസപ്തം മാത്രം. ഇവരുടെ ശിക്ഷാകാലം കഴിഞ്ഞാലും പുറത്തുപോകാനാവില്ല. ബന്ധുക്കളൊരക്കിലും മേൽപടി തടവുകാരനെ സമ്പൂർണ്ണ ഉത്തരവാദിത്വം ഏറ്റെടുത്ത് കൊണ്ടുപോകണം. ഇതിൽ മുകുതനാകുന്ന ടിയാനുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എല്ലാറ്റിനും 'ഉത്തരവാദി' കൊണ്ടുപോകുന്ന ആളായിരിക്കും. മിക്കവാറും ആരും ഇതിനു തയ്യാറാകില്ല. ബന്ധുക്കളായാൽപ്പോലും തിരിച്ചു വീട്ടിലെത്തുന്ന ആൾ ഒരു മുഴുഭ്രാന്തനാണെങ്കിൽ?

തടവുകാരനു പരാതി പറയാനും രേഖപ്പെടുത്താനും സംവിധാനമില്ലാതില്ല. പക്ഷേ, എല്ലാം ഒരുതരം വഴിപാടു ചടങ്ങു മാത്രം.

ഇതു വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് നിർദ്ധയിച്ചതും അപര്യാപ്തവുമാണ്. പക്ഷേ, അതുപോലും വിധിപ്രകാരം ലഭിക്കുന്നില്ല. ഒരു തടവുകാരനു ദിനപ്രതി നൽകുവാൻ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള ആഹാരക്രമം ഇങ്ങനെയാണ്. അരി 750 ഗ്രാം, ഗോതമ്പ് 200, പഞ്ചസാര 12, തേയില 3, നാളികേരം 42, ഉള്ളി 14, മുളക് 7, പുളി 7, മല്ലി 3, മഞ്ഞൾ 1, പാമോയിൽ 12 മില്ലി ഗ്രാം, ജീരകം 194 ഗ്രാം കായം 220 മില്ലി ഗ്രാം, കുമ്പളങ്കു 220 മില്ലി ഗ്രാം, വെള്ളുള്ളി 440 മില്ലി ഗ്രാം, ഉളുവ 65 മില്ലി ഗ്രാം, പരിപ്പ് 14 ഗ്രാം, പയർ 85 ഗ്രാം, കടല 28 ഗ്രാം, ഉരുളക്കിഴങ്ങ് 57 ഗ്രാം (ഇത് ഇറച്ചിയുള്ള ദിവസം മാത്രം) തൈര് 55 ഗ്രാം.

പരാതിക്കാരന് നരകം

എല്ലാ ആഴ്ചയിലും ഇതിൽ സുപ്രണ്ട് പരേഡ് നടത്തുന്നു. തടവുകാർ അവരവരുടെ പാർപ്പിടങ്ങളിൽ പരേഡിന് അണിനിരക്കണം. പരേഡിലാണ് തടവുകാരന്റെ സമീപഭാവവും മറ്റും പരിശോധിക്കേണ്ടത്. ഈ സമയത്ത് പരാതി വല്ലതുമുണ്ടെങ്കിൽ പറയുകയും ചെയ്യാം. പക്ഷേ, പറയുന്നവർ ചുരുക്കം പറഞ്ഞാലും വിശേഷിച്ച് ഫലമില്ലതാനും.

പരാതിയില്ലാത്തതുകൊണ്ടല്ല പറയാത്തത്. ഓരോ വിഭാഗത്തിന്റെയും മേധാവി പരേഡിൽ കാണും. പരാതിക്കാരനു നേരെ അവർ കണ്ണുതുട്തും, പിന്നെ കണ്ടോളാമെന്ന് ആംഗ്യം കാട്ടും—പിന്നെ കാണുകയും ചെയ്യും. ചിലപ്പോൾ 'ഇടി'യും 'ഒറുമുറി'യും (ഐസൊലേറഡ് സെല്ലാണ് ഒറുമുറി.) ആവും. ഓരോ ബ്ലോക്കിലും പരാതിപ്പെട്ടി വയ്ക്കാറുണ്ട്. അവയുടെ പുട്ടം മറ്റും അത്ര സൂക്ഷ്മമല്ല. വാർഡർമാർക്കു വേണമെങ്കിൽ പരിശോധിക്കാം. പരാതിക്കാരനെ പിടികൂടാം. പിന്നെത്തേ കഥ പറയണോ?

മുന്നൂറേയും ആഹാരം, ഉറങ്ങാനിടം, ഉടുക്കാൻ തുണി, മതിലിനകത്ത് സാത്വന്ത്ര്യം. പുറമെനിന്നു നോക്കുന്നവർക്ക് സംഗതി കൃശാൽ. പക്ഷേ, തടവുകാരുടെ അന്നം, വസ്ത്രം, സാത്വന്ത്ര്യം എല്ലാം അപഹരിക്കപ്പെടുകയാണ്. തടവുകാർക്ക് അപഹാര്യത്വം അനർഹമായ കൈകളിലും പോക്കറുകളിലും ചെന്നുവീഴുന്നു.

തടവുകാരനു നൽകേണ്ട ആഹാരക്രമമുണ്ട്.

മീൻ 70 1/2 ഗ്രാമാണ്. ഇറച്ചി 71 ഗ്രാം. ഇതു രണ്ടും ആഴ്ചയിൽ ഒരിക്കൽ. കപ്പ 170 ഗ്രാം, പച്ചക്കുഴ 30 ഗ്രാം, എണ്ണ (കുളിക്കാൻ) 67 ഗ്രാം. പ്രതിദിനം ആഹാരത്തിലെ 'മിപ്പം' പിടിക്കൽ വഴി ശരാശരി അയ്യായിരം രൂപ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവർക്ക്, അവർ അഴിമതിക്കാരാണെങ്കിൽ സമ്പാദിക്കാനാവുമത്രെ. ഇങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടുള്ള ചിലർ പിന്നീട് ഉദ്യോഗത്തിൽ തരംതാഴ്ത്തപ്പെടുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ആഹാരത്തിന്റെ കാര്യം ഇങ്ങനെ. വസ്ത്രത്തിന്റെയും മറാനുകുലുങ്ങുണ്ടെയും കാര്യത്തിൽ നടക്കുന്ന വെട്ടിപ്പുകൾ വേറെ. തടവുകാരനു മാസംതോറും പുതിയ വസ്ത്രം വിതരണം ചെയ്യണമെന്നാണ് ചട്ടം. എന്നാൽ മുന്നൂറാസത്തിലൊരിക്കൽപ്പോലും പുതുവസ്ത്രം നൽകുന്നത് അപൂർവ്വം. മുന്നൂറർക്കു ശിക്ഷ കഴിഞ്ഞവർക്കു കിട്ടേണ്ട ആനുകൂല്യമാണ്. വിരിപ്പ്, പുതപ്പ്, ചെരിപ്പ് ഇതെല്ലാം ഇതിലിൽ തടവുകാർ തന്നെ നിർമ്മിക്കുന്ന കിലും അവ പോകുന്നവഴി ആർക്കും അറിയില്ല.

വിനോദിക്കാനും വിജ്ഞാനം സമ്പാദിക്കാനും തടവറയിൽ പ്രത്യേകം സംവിധാനമുണ്ടെങ്കിലും ഇതു വിനിയോഗിക്കുന്നത് ഒരുപിടിപ്പേർ മാത്രം. കാരണം, സൗകര്യങ്ങൾ

രോഗികൾ ശ്രദ്ധിക്കുക

നിങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുന്ന എല്ലാ രോഗസുരോഗങ്ങൾക്കും ബലഹീനത, നാഡീതളർച്ച, ധാതുക്കുറവ്, ശക്തിക്കുറവ്, വെള്ളപ്പോക്ക്, സ്വലനരോഗങ്ങൾ, മൂത്രാശയ രോഗങ്ങൾ, എല്ലാ വാതരോഗങ്ങൾക്കും ഫലപ്രദമായി ചികിത്സിച്ചു സുഖപ്പെടുത്തുന്നതാകുന്നു. പല മരുന്നുകൾ കഴിച്ചിട്ടും നിരാശയിൽ കഴിയുന്നവർ വിദഗ്ദ്ധ ചികിത്സയ്ക്കായി സമീപിക്കുക

എം. ഹയ്യാത് റാണ, ആയുർവ്വേദ വൈദ്യൻ, ഹെൻഡിനറി ഫിസിക്കൽ

ആൽഫ ഡിസ് പെൻസറി,

മണക്കാട് മാർക്കറ്റിനു പുറകുവശം, കുര്യാത്തി, തിരുവനന്തപുരം-9.

പുർണ്ണ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഒരു നമ്പൂർണ്ണ റഫറൻസ് ഗ്രന്ഥം

പ്രൊ: എ.പി.പി. നമ്പൂതിരിയുടെ.

പുർണ്ണ ഇംഗ്ലീഷ് - ഇംഗ്ലീഷ് - മലയാളം ഡിക്ഷണറി.	120 ക.
പുർണ്ണ ഇംഗ്ലീഷ് - ഇംഗ്ലീഷ് - മലയാളം കൺസൈസ് ഡിക്ഷണറി.	75 ക.
പുർണ്ണ ഇംഗ്ലീഷ് - മലയാളം ഡിക്ഷണറി.	90 ക.
പുർണ്ണ ഇംഗ്ലീഷ് - മലയാളം ഹോക്കർ ഡിക്ഷണറി.	45 ക.

എല്ലാതരം പുസ്തകങ്ങളും ലഭിക്കുന്ന കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ സ്ഥാപനം

TBS Publishers' Distributors
TBS Building, G.H. Road, Calicut - 673 001.
Phone : 60085, 60086.

പരിമിതവും വളരെ വളരെ പഴഞ്ചെന്നും. ഒരു ലൈബ്രറിയുണ്ട്. അത്യാവശ്യം വായിക്കാനുള്ള പുസ്തകങ്ങളുണ്ടാകുന്നു. പക്ഷേ, തടവുകാർക്ക് ആകെ ഒഴിവുള്ള ഞായറാഴ്ച അതു തുറന്നെങ്കിലായി. തുറന്നാലും വിതരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നത് ഒരുപിടി പിറന്നോവലുകൾ മാത്രം—മാനസിക പരിവർത്തനത്തിന് പ്രയോജനപ്പെടുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നാണ് നിയമമെങ്കിലും.

കുടിക്കാഴ്ചകൾ ഒരു ചടങ്ങ്

ഇയിലിലെ പ്രാകൃത സമ്പ്രദായങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഏറെ പറയാനുണ്ട്. പതിനാണ്ടുകൾക്കുമുമ്പ് നടപ്പിലാക്കിയവയും പിന്നീടൊരിക്കലും പരിഷ്കാരത്തിന്റെ സ്പർശമേൽക്കാത്തവയുമായ എത്രയത്ര സമ്പ്രദായങ്ങൾ. ഇതിൽ പ്രത്യേകം എടുത്തുപറയേണ്ട ഒന്നാണ് തടവുകാരും അവരെ കാണാനെത്തുന്നവരും തമ്മിലുള്ള ഇന്റർവ്യൂ. കോടതി കുറിക്കാനായി കണ്ടെത്തി തൂക്കിലടയ്ക്കപ്പെടുന്ന കുറ്റവാളികളെ സന്തോഷത്തോടെ ബന്ധുക്കൾക്കോ വല്ലപ്പോഴും കണ്ടു സംസാരിക്കാനുള്ള ഒരവസരവുമാണ് ഈ കുടിക്കാഴ്ചയാണ്. ഇതാകട്ടെ, പ്രാകൃതമായ ഒരിടപാടായി ഇന്നും തുടരുന്നു. തടവുകാരും കാണാൻ വരുന്നവർക്കും ഈ പരിപാടി കൂടുതൽ മനോഹരമായൊരു കാര്യമല്ല. നിശ്ചിത സമയത്തേ കുടിക്കാഴ്ച അനുവദിക്കുക. കാണാൻ വരുന്ന ആൾ ഇയിൽ സൂപ്രണ്ടിന് അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കുന്നു. ഇത് ക്ഷേമ വകുപ്പ് ഓഫീസർ പരിശോധിച്ചശേഷം തടവുകാരനെയും കാണാൻ വന്ന ആളിനെയും ഒരു വലിയ ഇനാലയ്ക്കിരുപ്പറമ്പ് നിറുത്തി കുടിക്കാഴ്ച നടത്തുന്നു. കാണാൻ വന്ന ഒരു ആൾക്കൂട്ടത്തിന്റെയും തടവുകാരുടെ ഒരു കൂട്ടത്തിന്റെയും ഇടയിൽ വേണം സ്വകാര്യങ്ങളും വ്യക്തിവിശേഷങ്ങളും കൈമാറേണ്ടത്, സംഭാഷണത്തിലെ 'കുറുകരമായ രഹസ്യം' പിടിക്കാൻ അടുത്തിരിക്കുന്ന വെൽഫെയർ ഓഫീസർക്കും സഹായിക്കും കേൾക്കുംവിധം വേണം സ്വകാര്യം പറയുക.

തടവുകാരന് തന്നെ കാണാൻ വന്ന ഭാര്യയോടോ മറിപ്പോ അടക്കം പറഞ്ഞാൽ

ഓഫീസർ കോപിക്കുകയായി. 'ഷെൻ' ചെയ്യണമെന്നു തോന്നിക്കുന്ന 'മുഡി'ലാണെങ്കിൽ ഒരു അൾലിപ്രയോഗവും ഉണ്ടാകും. കുടിക്കാഴ്ചയ്ക്കു മുന്നുമിന്നിറുന്ന ഈ സന്ദർശനവും കുടിക്കാഴ്ചയ്ക്കു ഇരുവർക്കും തീരെ സംതൃപ്തി നല്കാൻ പര്യാപ്തമല്ല. അമ്മ മകനെ കാണാൻ, മകനോ മകളോ അച്ഛനെ കാണാൻ, ഭാര്യ ഭർത്താവിനെ കാണാൻ, സഹോദരി സഹോദരനെ കാണാൻ എത്തുന്ന ഈ 'ചടങ്ങിന്' അവർക്ക് പരസ്പരം വാർത്തകൾ കൈമാറാൻ കൂറു കൂടി സൗകര്യമാകുംവിധം ദേശത്തി വരുത്തിക്കൂടെ? കിലോമീറ്ററുകൾക്കപ്പുറത്തു നിന്നു വരുന്ന ബന്ധുക്കൾക്കോ സുഹൃത്തുക്കൾക്കോ തടവുകാരനോട് എന്തെല്ലാം പറയാനുണ്ടാവും. അതെല്ലാം നിമിഷനേരത്തിനുള്ളിൽ ഒരു ആൾക്കൂട്ടത്തിനിടയിൽ വച്ച് ഓഫീസർ കേൾക്കത്തക്കവിധം പറയാൻ പറയുമോ?

വിശേഷങ്ങൾ അറിയാനും അറിയിക്കാനും തടവുകാരനുള്ള മറ്റൊരുപാടി തപാൽ സൗകര്യമാണ്. അതും പരിമിതം. ഇയിലിൽ നിന്ന് ഒരു തടവുകാരന് മാസത്തിൽ നാലുവീതം പോസ്റ്റ് കാർഡ് വിതരണം ചെയ്യും. ഇതിൽ എഴുതുന്നതു മുഴുവൻ വെൽഫെയർ ഓഫീസർ സെൻസർ ചെയ്യും. പിന്നീട് ഇവയിൽ സ്റ്റാമ്പോട്ടിച്ച് അയയ്ക്കും. ചിലപ്പോൾ ഇതിന് ആഴ്ചകൾ പിടിച്ചെന്നു വരും.

ഇൻലൻറ് ലറ്ററും അയയ്ക്കാം. പക്ഷേ, തടവുകാരൻ കാര്യക്കൊടുത്തു വാങ്ങണം. അതും ഒരുമാസം നാലെണ്ണം.

തടവുകാരനു വരുന്ന കത്തും സെൻസർ ചെയ്തേ കൊടുക്കൂ. ചില കത്തുകളിലെ 'കൗതുകവാർത്തകൾ' ഇയിൽ സ്റ്റാമ്പിന്റെ ഇടയിൽ വിതരണം ചെയ്യപ്പെടാറുണ്ടത്രെ!

തടവുകാരന് ക്ഷൗരചെയ്യാൻ ഏർപ്പാടുണ്ട്. ഷേവിംഗ് ആഴ്ചയിലൊരിക്കൽ നിർബ്ബന്ധംതന്നെ. ബാർബർമാരായി ജോലി ചെയ്യാൻ തടവുകാരുണ്ട്. പക്ഷേ, 'ക്രിയ' അപകടകരമാണ്. കാണാം, പതിനാണ്ടുകൾ പഴക്കമുള്ള ഉപകരണങ്ങളാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഷേവിംഗിനുപയോഗിക്കുന്ന കത്തി കാലപ്പഴക്കംകൊണ്ട് തേഞ്ഞുതീരാറായിരിക്കും. ബ്ലേഡുകൊണ്ടുള്ള ഷേവിംഗ് വളരെ അപൂർവ്വം. ആകെയുള്ള പത്തിൽത്താഴെ കത്തികൾകൊണ്ടു വേണം ആയിരത്തിയെത്തുന്നിറട്ടത്തുവരെ ഷേവുചെയ്യാൻ. പല തരത്തിലുള്ള രോഗം പിടിച്ചുപറ്റും ഇയിലിൽ വരുന്നു. ഇവർക്കു വേണ്ട രീതിയിൽ ചികിത്സ കിട്ടുന്നില്ല. ഇത്തരം രോഗികളുടെമേൽ ഉപയോഗിച്ച ക്ഷൗരക്കത്തികളാണ് മറ്റുള്ളവരിലും പ്രയോഗിക്കുന്നത്. അതിന്റെ വിലയെപ്പറ്റി പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

സാഹിത്യകരോഗങ്ങളുടെ

കുട്

630രോ വട്ടവും പരോളിൽ പുറത്തിറങ്ങി തിരിച്ചു വരുന്ന തടവുകാരനെ എല്ലാവരും പരിശോധനകൾക്കും നിശ്ചിത കാലാവധി

ക്കുംശേഷമേ പൊതു വാർഡിലേക്കു വിടാവൂ എന്നാണ് നിയമം. അത് ഏറെക്കുറെ പാലിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, പരിശോധന പലപ്പോഴും വഴിപാടാണ്. ചിലപ്പോൾ ഡോക്ടർ, പരിചയത്തിന്റെയും സ്വാധീനത്തിന്റെയും പുറത്ത് തീരെ പരിശോധന വേണ്ടെന്നു വെച്ചെന്നു വരാം.

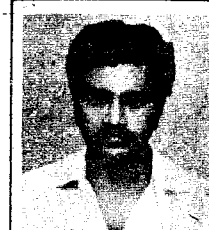
പുറത്തിറങ്ങി തിരിച്ചുവരുന്ന തടവുകാരെയും പുതിയ തടവുകാരെയും ആദ്യപട്ടത്തിൽ പാർപ്പിക്കുന്ന ബ്ലോക്കിൽ കാലുകുത്തിയാൽ എന്തെങ്കിലും ഒരു രോഗം പകരുമെന്ന് ഉറപ്പാണ്.

ഇതൊക്കെയാണ് ഇയിലിനകത്തെ സ്മിതി. എന്നാൽ പൊതുധാരണ മറിച്ചാണ്. കുറുവാളിക്ക് ഭക്ഷണവും പാർപ്പിടസൗകര്യവും ചികിത്സാസൗകര്യവും സർക്കാർ ചെലവിൽ കിട്ടുന്ന സുഖവാസകേന്ദ്രമാണ് അതെന്നാണ് പലരും കരുതുന്നത്. ഉള്ളുകളിലെ അവാർക്കിയില്ലല്ലോ.

കാലാകാലങ്ങളിൽ സർക്കാർ ഇയിൽ പരിഷ്കരണ സമിതിയെയും ഇയിൽ വകുപ്പ് ഉപദേശക സമിതിയെയും രൂപവൽക്കരിക്കാറുണ്ട്. പക്ഷേ, ഫലത്തിൽ രണ്ടും കടലാസു സമിതികൾ മാത്രം. ഉപദേശക സമിതി കുറഞ്ഞത് ആറു മാസത്തിനിടയിൽ കൂടി തടവുകാരുടെ സ്മിതി വിലയിരുത്തണമെന്നാണ് വ്യവസ്ഥ. ഇത്തരം സമിതികളാണ് അനിശ്ചിതകാല ശിക്ഷ വിധിച്ച തടവുകാരന്റെ മോചനം സംബന്ധിച്ച തീരുമാനം എടുക്കേണ്ടതും. എന്നാൽ ഈ സമിതി യോഗം ചേരുന്നതോ വർഷങ്ങൾ കൂടുമ്പോൾ മാത്രവും. ജീവപര്യന്തം എന്ന അഞ്ചക്ഷരവിധിയിൽ കുരുങ്ങി ജീവിതം നശിക്കുന്നവർ എത്രയത്രയാണ്! അവർക്ക് ഇടയ്ക്കു മനുശാന്തി നല്കിയിരുന്നത് പരോളായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ അതിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ കർശനമാക്കിയതോടെ ആ ആശ്വാസവും പരിമിതമായി.

സംസ്ഥാന ഇയിൽ പരിഷ്കരണ കമ്മിറ്റി ബഹുജനങ്ങളിൽനിന്നും മറ്റും നിർദ്ദേശങ്ങൾ സ്വീകരിച്ച് അതിന്റെയടിസ്ഥാനത്തിൽ സർക്കാരിനു സമർപ്പിച്ച ഒരു റിപ്പോർട്ടുണ്ട്. അതിലെ ശുപാർശകൾ നടപ്പിലാക്കിയാൽ തടവുകാർക്ക് മാന്യജീവിതം പരിഗണന ലഭിക്കാനിടയുണ്ട്. എന്നാൽ ഭരണാധിപന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തെ ഇയിലുകളിലെ സൗകര്യങ്ങൾ ഇപ്പോൾത്തന്നെ കൂടുതലാണത്രെ. അതൽ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ഇയിലുകളിൽ സന്ദർശനം നടത്തിയ അധികാരികൾക്ക് പുതിയ പരിഷ്കാര നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ ഒട്ടും താത്പര്യമില്ലെന്നും. അതിനാൽ പരിഷ്കരണ റിപ്പോർട്ട് പഴയ ഫയൽക്കുസാരത്തിൽ ചിലവെരിക്കും.

തടവുകാരും മനുഷ്യരാണ്. അവരെ മനുഷ്യവർത്തനത്തിനായാണ് കോടതി ഇയിലിലേക്കയയ്ക്കുന്നത്. മാനസിക-ശാരീരിക പീഡനത്തിനല്ല എന്ന കാര്യം ആർ ഓർക്കുന്നു! തടവുകളിൽ ചത്തേത്തരുന്ന ജീവിതങ്ങളെക്കുറിച്ച് സമൂഹം അപ്പോൾ ബോധവാന്മാരാകും!

വട്ടപ്പാറ ശശി

ആശയം

കമുറി തുറന്ന് അയാൾ അകത്തുകയറി. പാൻസും ഷർട്ടും മാറാതെ കസേരയിൽ ചാഞ്ഞിരുന്നു. പലകടകളിൽ കയറിയിറങ്ങിയശേഷം വാങ്ങിയ, അലങ്കാരക്കടലാസ്സിൽ പൊതിഞ്ഞ പ്രസരൻഷൻ ടീപ്പോയിമേൽ വച്ചു. ബട്ടണുകൾ ഇളക്കി ഷർട്ട് വിടർത്തിയിട്ട് ചാഞ്ഞുകിടക്കുമ്പോൾ മനസ്സിലൂടെ ഒരു ഭാരം നീങ്ങിപ്പോകുമ്പോലെ അയാൾക്ക് അനുഭവപ്പെട്ടു. പുറത്ത് കാണിക്കാറില്ലെങ്കിലും മനസ്സിന്റെ ഉന്മേഷം ചോർന്നുപോയിട്ട് വളരെക്കാലമായെന്ന നല്ലപോലെ അയാൾക്ക് അറിയാം. സുഹൃത്തുക്കളുടെ സ്നേഹശാസനകളും ഉപദേശങ്ങളും ഒഴിവാക്കാൻ ചിരിയും തമാശയും വേണ്ടുവോളം സംഭാഷണങ്ങളിൽ കലർത്തി അയാൾ ജീവിതത്തെ ഒരു തുടർക്കഥയാക്കുന്നു എന്നേയുള്ളൂ.

ഒരിക്കൽ, സിനിമാതീയേറ്ററിന് വെളിയിൽ വച്ച്, അല്പം അകലെ മാറിനിന്ന് പതിഞ്ഞ സാരത്തിൽ രമേശൻ കുഞ്ഞുകൃഷ്ണനോടു പറഞ്ഞ് അദ്ദേഹം കുറി:

"ഹരി അതോടെ തീർന്നുവെന്നു ഞാൻ കരുതിയത്. പക്ഷേ നമ്മള് വിചാരിച്ച പോലൊന്നുമല്ലല്ലോ അവൻ. നമ്മെയാക്കെ അമ്പരപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അവനിപ്പോഴും പിടിച്ചു നില്ക്കുന്നു. സമ്മതിക്കണം അവനെ."

"ശരിയാണ്." കുഞ്ഞുകൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞു: "അന്നത്തെ ആ സീനുകൾ ഇന്ന് ഓർക്കാതെ വയ്യ. പാതിരാത്രി ആയാൽ ഒറയ്ക്കിരുന്ന് പാട്ടല്ലേ? 'എന്റെ ജീവിതം അന്ധകാരത്തിലകപ്പെട്ടുപോയി. എന്റെ സുര്യൻ ഒരുമിക്കായി നിലപെട്ടില്ല പോയി' എന്നൊക്കെ ഞാൻ കരുതിയില്ല ഒരിക്കലും ഇവൻ രക്ഷപ്പെടുമെന്ന്."

ഈ നഗരവിട്ട് മറ്റൊരു നഗരത്തിൽ ചേക്കേറാൻ രമേശൻ ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനു തയ്യാറെടുന്ന് അറിയിച്ചപ്പോൾ ഈ ലോഡ്ജുകളിലും മറ്റൊന്നുമായി അയാൾ. ലേഖനയുടെ സാന്നിധ്യം ഈ

മുറിയിൽ നിറഞ്ഞുനില്ക്കുന്നത് ഒരു അസംസ്ഥതയല്ല എന്നായിരുന്നു അവന്റെ സംശയം. പക്ഷേ താനെവിടെപ്പോയാലും പഴയ സുഹൃത്തുക്കളുമായുള്ള ബന്ധം കത്തുകളിലൂടെ പുതുക്കുമല്ലോ എന്നയാൾ പറഞ്ഞു. ആ കത്തുകളിലൂടെയും സുഹൃത്തുക്കളിലൂടെയും ലേഖനയുടെ ഓർമ്മ വീണ്ടും അരിച്ചെത്തുന്നു എന്നായിരുന്നു തന്റെ മറുപടി. പിന്നൊരു കാര്യമുള്ളത്, ലേഖനയുടെ സാന്നിധ്യം ഇപ്പോൾ ഈ മുറിയിലൊന്നുമില്ല, തന്റെ മനസ്സിലാണ്. മനസ്സിൽനിന്ന് അവളെ നീക്കാൻ

ആർക്കു കഴിയും? മനസ്സ്, ഹൃദയംപോലെ ഒരവയവമായിരുന്നെങ്കിൽ ഡോക്ടർമാർ ട്രാൻസ്പ്ലാന്റ് നടത്തുമായിരുന്നു. ഒരു പക്ഷേ മനസ്സ് അദൃശ്യമായി സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടത് വികാരങ്ങളുടെ പ്രയാണത്തിനർക്കണം. അയാൾ പോക്കറിയിൽനിന്ന് സിഗരറ്റ് പുറത്തെടുത്തു. സിഗരറ്റൊടുക്കുമ്പോൾ ഓരോ പ്രാവശ്യവും ഡോക്ടറെ ഓർക്കുന്നു. ഒരിക്കൽ നിരന്തരമായ ചുമ കാരണം ഡോക്ടറെ ചെന്നുകണ്ടു. കുറിച്ചുതന്ന മരുന്നുകൾ കഴിച്ചിട്ട് ഏഴുനീക്കുന്നുകണ്ട് എക്സറേ എടുപ്പിച്ചു. എക്സറേ വെളിച്ചത്തിൽ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചു നോക്കി ഡോക്ടർ ശാസിച്ചു: "നിങ്ങൾ പുകവലി പൂർണ്ണമായും നിർത്തണം. ഇപ്പോൾത്തന്നെ യു ഹാഫ് ഗോട്ട് ബ്ലാക് ലാഗ്സ്."

അതുകേട്ട് ഡോക്ടറുടെ മുഖത്തുനോക്കി മന്ദഹസിച്ചിരുന്ന തന്റെ മനസ്സിൽ ഇവിടം

വിചാരങ്ങളാണ് വന്നത്: "മരിക്കാൻ എനിക്ക് പേടിയില്ല ഡോക്ടർ. മരണം ഒരു സത്യമാണെന്നിരിക്കെ ഒരു വേലിക്കെട്ടുണ്ടാക്കി ജീവിതത്തെ അതിൽ തളച്ചിടണോ?" പ്രേമത്തിന്റെ നാളുകളിൽ വേലിക്കെട്ടിനെക്കുറിച്ച് മറ്റൊരു രീതിയിലാണ് താൻ സുഹൃത്തുക്കളോടു പ്രതികരിച്ചത്. പ്രേമം തന്റെ മനസ്സിനും ജീവിതത്തിനും സായം വേലിക്കെട്ടുയർത്തിയപ്പോൾ പറഞ്ഞു: "പ്രേമം അതിന്റെ പൂർണ്ണതയെ പ്രാപിക്കുന്നത് ഈ വേലിക്കെട്ടുള്ളപ്പോഴാണ്."

LATEST BOOKS
You want the latest book or magazine? Come and get it in absolutely no time. Enjoy 14 days' reading time. Off and on readers are permitted to read without membership.

ELOOR
LENDING LIBRARIES

1 Floor, Press Club Road, Ennakulam Ph: 363539
11 Floor, Smiles Land Bldg, Thiruvananthapuram Ph: 71636
Other Floors - Bangalore Ph: 5591408
Madras Ph: 6216351

വിശാലമായ കടൽപ്പുറങ്ങളിലല്ല. നിഴലുകൾ നീളുകയും കുറുകുകയും ചെയ്യുന്ന പാർക്കുകളിലല്ല. പ്രേമം പൂർത്തിയാകുന്നത് നാലു ചുറ്റും മറയ്ക്കുന്ന ഇരുൾവീണ ഇത്തിരി ഇടങ്ങളിലാണ്.

സിഗരറ്റ് പുകയിലുടെ മനസ്സ് ആശ്വാസം കൈവരുത്തുമ്പോൾ ചെറിയൊരു മാതിരിയൊരു ശബ്ദം അയാളുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. ആദ്യം സംശയിച്ചത്, ലേഖയുടെ അഭ്യുദയമായ ശബ്ദമാണോ അതെന്നാണ്. അവളുടെ ചിരികളും സംഭാഷണങ്ങളുമൊക്കെ ഈ മുറിയിൽ കുന്നുകുടി കിടപ്പുണ്ടല്ലോ. അതിൽ നിന്നൊരു ശബ്ദം യദൃച്ഛയാ ചലനം കൊണ്ടതാണോ?

ഇവിടെ മാത്രമല്ല, ലേഖയുടെ ശബ്ദം സംഭാഷണങ്ങളായും ചിരികളായും ഈ നഗരത്തിലെ പാർക്കുകളിലും ബീച്ചുകളിലും തങ്ങിനില്പുണ്ട്. നവ ദമ്പതികളെന്ന് കാണുന്നവർക്കു തോന്നുവിധം ഒരു ബൈക്കിൽ രമേശനും മാലതിയും. ഭരണാരു ബൈക്കിൽ താനും ലേഖയും...

ഒരിക്കൽ പഞ്ചാമണലിൽ വളഞ്ഞിരുന്ന് പാൽപ്പുത നൂരപ്പിച്ച് അടുത്തുവരുന്ന തിരക്കളെ നോക്കി ലേഖ പറഞ്ഞു:

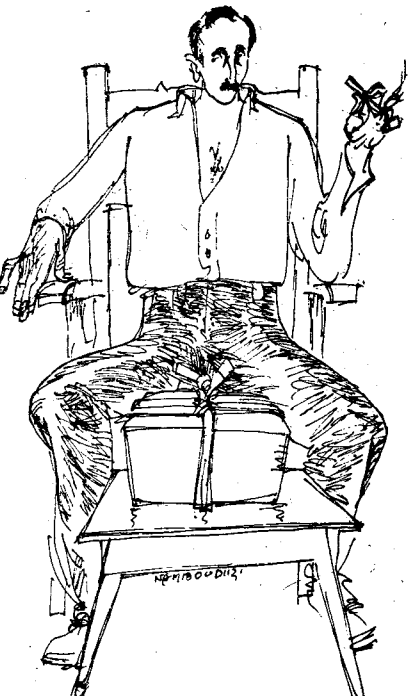
"ആദ്യം രമേശൻനെയും മാലതിനെയും കല്യാണം. പിന്നെ എന്തും ഹരീദോ."

മാലതി തർക്കിച്ചു.

"നോ. നോ. ആദ്യം നിന്റേതും ഹരീദോ. പിന്നെ ഞങ്ങളുടെ."

അവർ തമ്മിൽ തർക്കമായി. തർക്കം മുത്തപ്പാൾ രമേശൻ ഇടപെട്ടു.

"നിങ്ങളുടെ തർക്കം നിങ്ങൾക്ക്. ഞങ്ങൾക്ക് കല്യാണം കഴിക്കണോന്നു തോന്നുമ്പോൾ."

നിന്നെ രണ്ടിനോ പിടിച്ച് ഞങ്ങളുടെ കെട്ടും."

കരയിൽ വന്നിടിച്ചു ചിരിയ തിരപ്പോലെ മുഴങ്ങിക്കെട്ടു കൂട്ടിച്ചിരി.

ടിപ്പോയിയിലെ പ്രസരൻഷൻ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടപ്പോൾ ശബ്ദത്തിന്റെ ഉറവിടം അയാൾക്ക് മനസ്സിലായി.

രമേശനും മാലതിയും നാളെ മാത്രമേ രജിസ്ട്രാർ ചെയ്യുകയാണ്.

അവരെ കുറും പറഞ്ഞിട്ടു കാര്യമില്ല. പതിനഞ്ചു വർഷത്തിലേറെ അവർ ഈ ചടങ്ങ് നിട്ടിക്കൊണ്ടു പോവുകയായിരുന്നു. മാലതിയും ലേഖയും ഒരിക്കൽ പരസ്പരം വാതു വച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ. അവർ വാടകവീട്ടിൽ ഒരുമിച്ച് താമസം തുടങ്ങുന്നതിനുമുമ്പ് പറഞ്ഞു:

"ഇനി ഞങ്ങൾക്കും ഒരു വിവാഹം വേണ്ട, ഹരി. എങ്കിലും ഒരു കുറയ്ക്കു കീഴിൽ ഞങ്ങൾ ഒരുമിച്ചു കഴിയും. ലേഖ നമ്മോടൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നപ്പോൾ ഞങ്ങളെങ്ങനെ ആയിരുന്നോ അതേ രീതിയിൽ. അതേ വിശ്വാസത്തിൽ. പിന്നെ അച്ഛനമ്മമാരാകാൻ ഞങ്ങൾക്കൊരിക്കലും ഉദ്ദേശവുമില്ല."

രമേശൻ ഇപ്പോൾ നാല്പതു വയസ്സാവും. മാലതിക്കുമാവും മുപ്പത്തെട്ട്. രണ്ടാഴ്ച മുമ്പ് അവർ ഈ മുറിയിൽ വന്നിരുന്നു. കുറു ബോധത്തോടെയാണ് രമേശൻ സംസാരിച്ചു തുടങ്ങിയത്.

"ഞങ്ങളുടെ ആഗ്രഹം നടന്നില്ല ഹരി. മാലതി കൺസീവ് ചെയ്തു. അബോർഷൻ നടത്താൻ ഞാൻ വളരെ നിർബ്ബന്ധിച്ചു. അവൾ സമ്മതിക്കുന്നില്ല. അവൾക്ക് അമ്മയാകണമെന്ന്."

ആലോചിച്ച് നേരം കളയാനെന്നും പോയില്ല. "മാലതിയുടെ ആഗ്രഹം നടക്കട്ടെ." അയാൾ പറഞ്ഞു. "പക്ഷേ, ഒരു കുഴപ്പമുണ്ട്." മാലതി പറഞ്ഞു: "കുഞ്ഞ് ഒരു ബാർഡുതാണ്."

യാണ്. സമൂഹം കുഞ്ഞിനെ അംഗീകരിക്കണമെങ്കിൽ അതിനെ പ്രസവിച്ച സ്ത്രീയും അതിനു കാരണക്കാരനായ പുരുഷനും വിവാഹിതരായിരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ സ്കൂളിൽ ചേർക്കുന്ന ദിവസം മുതൽ ആ കുഞ്ഞിന്റെ ശനി തുടങ്ങും."

മാലതിയുടെ മനസ്സിലിരിപ്പ് പൂർണ്ണമായും ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് അയാൾ പറഞ്ഞു:

"അതിനെന്താ? രണ്ടുപേരും കൂടി ഒരു തീയതി നിശ്ചയിച്ച് വിവാഹിതരാകണം."

"വിവാഹം എന്ന് പറയുമ്പോൾ ഹരി ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്..." രമേശൻ ഇടപെട്ടു: "ഒരു രജിസ്ട്രാർ മാത്രമേ ആവാം ഹരി."

"മതി. ധാരാളം."

എങ്കിലും താൻ ചടങ്ങിൽ പങ്കുകൊള്ളുകയില്ലെന്ന് അവരോട് പറഞ്ഞിരുന്നു. ലേഖയില്ലാതെ... അവർ നിർബ്ബന്ധിച്ചുമാറില്ല.

ഒരുപക്ഷേ അഭ്യുദയമായിനിന്ന് ലേഖ തന്റെ മനസ്സിനെ കുത്തിയിരിക്കുകയുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നുരാവിലെ ഉണരുമ്പോഴാണ് ബോധാധിനത ഉണ്ടായത്. നാളത്തെ ചടങ്ങിൽ പങ്കെടുക്കുന്നമെന്നില്ല. പക്ഷേ ഇന്നു വൈകുന്നേരം അവരുടെ വീട്ടിലൊന്നു ചെല്ലാമല്ലോ.

അവരെ ആദ്യം അന്യഗ്രഹിക്കേണ്ടത് താനല്ലേ? ചെല്ലുമ്പോൾ വെറുംകൈയോടെ ചെല്ലുന്നത് ശരിയോ? ഒരു ഉപഹാരം ആദ്യം നല്കേണ്ടതും താനല്ലേ?

രാവിലെ ഓഫീസിൽ ഫോൺ വിളിച്ച് അവധി പറഞ്ഞു. നഗരത്തിലെ മുന്തിയ ഗിഫ്റ്റ് സെന്ററുകളിൽ കയറുമ്പോൾ മനസ്സിൽ കരുതി. പ്രസരൻഷൻ ഒരു ഫ്ലൂവർ വേസറും, ടെഡി ബെയറോ ആകരുത്. അത് തീരെ തുച്ഛമായിരിക്കരുത്. ബട്ട് സാതിഷ് യൂസ്ഫുൾ ആൻ്റ് അററാക്ടിവ്. പല സാധനങ്ങളുടേതായിട്ടുള്ളത് സ്റ്റാൻഡിംഗിലെ വില നോക്കി ഇഷ്ടപ്പെടാതെ ഇറങ്ങി നടന്നു. ഒടുവിൽ, നിരത്തിലൂടെ നടന്നുനീങ്ങുമ്പോൾ ഒരു വാച്ച് കടയിൽ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ മോഡലുകളിൽ ഓസിയുള്ള ക്ലോക്കുകൾ ഇരിക്കുന്നതു കണ്ടു. അപ്പോഴാണ് ആലോചിച്ചത്. ഒരു വാൾ ക്ലോക്ക് ആയാലേന്താ? സാതിഷ് യൂസ്ഫുൾ. അതേസമയം രസമുള്ള ഒരു മോഡൽ നോക്കിയെടുത്താൽ അററാക്ടിവുമാവും. ഒരു സ്മരണ ചുവരിലിരുന്ന് എല്ലാവർക്കും ദൃശ്യമായി ഭവിക്കട്ടെ.

അയാൾ പ്രസരൻഷൻ കൈയിലെടുത്തു. കടക്കാരൻ ക്ലോക്കെടുത്ത് പൊതിയുമ്പോൾ പെട്ടെന്നാർത്തപോലെ ചോദിച്ചു: പ്രസരൻഷൻ കൊടുക്കാനാണോ സാർ? അതെ എന്നുകേട്ടപ്പോൾ പൊതിയാനെടുത്ത പേപ്പർ മാറി അലങ്കാരക്കടലാസെടുത്തത് അയാൾ ഓർത്തു.

അയാൾ നൂലുകൾ അഴിച്ച് കടലാസ് മാറി. ചുവർ ക്ലോക്ക് കൈയിലെടുത്തു. ഹൃദയസ്വർഗ്ഗംപോലെ ടക് ടക് എന്നു മിടിക്കുന്ന ക്ലോക്ക് സൂക്ഷ്മീകൃതനോക്കി അയാൾ അദ്ഭുതം കുറി. താനെന്താണ്. കൂർത്ത കൊക്കും ബലിഷ്ഠമായ ചിറകുകളും ഉള്ള കഴുകന്റെ മോഡൽ തിരഞ്ഞെടുത്തത്?

ടി.വി.കൊച്ചുബാവ

കഴിഞ്ഞ ലക്കത്തിൽനിന്നും തുടർച്ച

ആ പഴയകാല വിശ്വാസങ്ങൾ

പ

ബിക്കത്തി കാരത്തു ഉപുതുകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹന്റെ ബീവിക്ക് വയറിലാകെ ഒരു പരവേശം, പെരുപെരുപ്പ്. ഇന്നലെ ബീവിയി

പ്രാർത്ഥനകളുടെ നിരീക്ഷണം

തൂന്ന് കഞ്ഞി കുടിക്കുമ്പോൾ വടക്കേലെ ചെറുക്കൻ കരിങ്കണ്ണൻ സെയ്താലി കൊതിയിരിക്കിക്കൊണ്ട് അതുവഴി പോയപ്പോഴേ ഉറപ്പിച്ചതാ, പെട്ടെന്ന്. കുറച്ച് ഉപ്പും മുളകും കൂടി ഉഴിഞ്ഞെടുത്ത് അടുപ്പിലിട്ടു പൊട്ടിച്ച് കൊതിയും കണ്ണും അകറ്റാമെന്നു കരുതി എഴുന്നേറ്റപ്പോൾ വലിയമ്മ തടഞ്ഞു:

"പാടില്ല ബീവേ. പള്ളേല ഇപ്പോ അത് പാടില്ല."

ബീവിക്ക് മുന്നാമാസം. നാലാമത്തേത്. വിടുന്നിയെ മേക്കായി കാണുന്നതിലുള്ള ആഹ്ലാദം കൊണ്ട് ബീവിക്ക് സന്തോഷം കാലം. വലിയമ്മാക്കും അങ്ങനെയൊന്നും വലിയമ്മാക്ക് ബീവിക്ക് കിട്ടിയതൊക്കെ തീനി കാനല്ലാതെ നേരില്ല. വലിയമ്മാക്ക് ഒരു മോളും, മോൾക്കൊരു മോൻ അദ്ദേഹനും ആയിപ്പോയതിലുള്ള ചോദനം ചെറുതല്ല. ഇപ്പോഴും. ബീവി അദ്ദേഹന്റെ ഭാര്യയായി വന്ന് പത്താം മാസം സലീമിനെ പെററിട്ടുകൊടുത്തപ്പോൾ, അതുകഴിഞ്ഞൊരു കൊല്ലത്തിനുള്ളിൽ ഹക്കിമിനേയും അതുകഴിഞ്ഞു പതിനാലു മാസത്തിനുള്ളിൽ അദ്ദേഹന്റെ തന്നെപോലായിട്ട് ആബിദാനെയും പെററിട്ടുകൊടുത്തപ്പോൾ ബീവി ആ തറവാട്ടിലെ രാജാത്തിയാവുകയായിരുന്നു. പ്രസവരക്ഷയുടെ ഓളപ്പിൽ കൂടുതൽ മോഞ്ചത്തിയാവുകയായിരുന്നു. ഇതിപ്പോ ആബിദാനെ ചെറു വയറോഴിഞ്ഞ് രണ്ടു മാസത്തിനുള്ളിലാണ് പള്ളേലായിരിക്കുന്നത്. ഇക്കണക്കിനു പോയാൽ വലിയമ്മാന്റെ ഉമ്മാന്റെപോലെ പത്തേക്കിലും പെററി ബീവി കൂടുമ്പോൾ തീലനകൃത്യമെന്ന് ഉറപ്പായി കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വലിയമ്മാക്കും അമ്മായിക്കും.

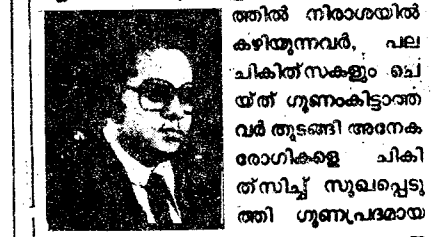
ഇപ്പോൾ ബീവിക്ക് വയറിലാകെ ഇടങ്ങേ. പള്ളേലുള്ളപ്പോൾ അതു പാടില്ല വല്ലാതെ പരിമേലാണ് അമ്മായിയും വലിയമ്മയും പണിക്കത്തിയെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നത്.

"ഉമ്മച്ചാരേ, മുന്തിയ കൊന്റും തട്ടിരിക്കുന്നത്."

പണിക്കത്തി പറഞ്ഞു. അവരുടെ വലിയ വായിൽ നാവുമാത്രം ചലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മന്ത്രം! ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക്, കൈവെള്ളയിൽ വച്ചിരിക്കുന്ന നീരികയിലായി ഉപ്പിലേക്ക് പണിക്കത്തി നീട്ടി ഊതിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അതിയെങ്കിലും കോട്ടുവാ കൊണ്ട് പണിക്കത്തി ഇടവലംകൊണ്ടു. കോട്ടുവാക്കളുടെ വർഷികയെന്ന എണ്ണങ്ങളിലേക്ക്, അതു വഴി കൊതിയുടെ ഉഗ്രതയിലേക്ക് അതിച്ചു

വിവാഹത്തിനു മുൻപും പിൻപും

നിങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന നാഡിതളർച്ച, ബലഹീനത, ബലഹീനത, മൃഗാശയരോഗങ്ങൾ എന്നിവ അനുഭവപ്പെട്ട് കുടുംബജീവിതത്തിൽ നിരോധനം കഴിയുന്നവർ, പല ചികിത്സകളും ചെയ്ത് ഗുണംകിട്ടാത്തവർ തുടങ്ങി അനേക രോഗികളെ ചികിത്സിച്ചു സുഖപ്പെടുത്തി ഗുണപ്രദമായ കുടുംബജീവിതം പ്രദാനംചെയ്യുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ പ്രസിദ്ധതയുള്ള ഡോ. ഐ.ജെ. റാണയെ സമീപിച്ച് നിങ്ങളുടെ കുടുംബജീവിതം സുഖപ്രദമാക്കുക.

കുടുംബജീവിതം പ്രദാനംചെയ്യുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ പ്രസിദ്ധതയുള്ള ഡോ. ഐ.ജെ. റാണയെ സമീപിച്ച് നിങ്ങളുടെ കുടുംബജീവിതം സുഖപ്രദമാക്കുക.

റോയി മെഡിക്കൽ ഹാൾ

നോർത്ത് ഓവർബ്രിഡ്ജിനു സമീപം എറണാകുളം, കൊച്ചി-18 കോള-ഇൻഡ്യ (വിദേശത്തുള്ളവർക്ക് കത്തുമുഖേനയും ചികിത്സിക്കുന്നതാണ്)

നോക്കിയിരുന്നു ബീവിയും അമ്മായിയും വലയുമായും.

മുതലവസാനിപ്പിച്ച്, അരക്കയൽ കഞ്ഞി വെള്ളത്തിൽ ഉപ്പിൽ പാതി കലക്കി ബീവിക്ക് കുടിക്കാൻ കൊടുത്തു പണിക്കത്തി.

“ഇപ്പോ കൊറയും..” പണിക്കത്തി ഉഷാറോടെ പറഞ്ഞു എന്നിവട്ടർ ബീവിയുടെ കാച്ചിത്തുണി നല്ലതുപോലെ താഴോട്ടിറക്കി വയറിൽ അവിടവിടെ തെക്കിനോക്കി. ആ അടിവയർ ഒരു സമുദയ സ്വപ്നംപോലെ നിന്നു.

നല്ല വീർമതണ്ട്. കൊടം പിടിക്കണം..” പണിക്കത്തി ഗൗരവപ്പെട്ടു.

വലയമ്മ പഴുത്തണി കിറി തിരിയുണ്ടാക്കി, വെളിച്ചെണ്ണയിൽ നനച്ചെടുത്തു. പണിക്കത്തി മഞ്ഞളെപ്പ് കുഴമ്പുണ്ടാക്കി. ഒരു ചെറിയ മൺകുടവും പരന്ന പാത്രവുമായി അമ്മായി വന്നു. കുടം പിടിക്കാനുള്ള ഉരുപ്പടികൾ തയ്യാർ.

പരന്ന പാത്രത്തിലേക്ക് കഞ്ഞിവെള്ള മൊഴിച്ച് മഞ്ഞൾക്കുഴമ്പുതലേക്കു കലക്കി പണിക്കത്തി. പാത്രത്തിന്റെ നടുക്കായി, മഞ്ഞൾവെള്ളത്തിലുയർന്നു നിൽക്കാവുന്ന ഒരു കല്ലെടുത്തു വച്ചു. തിരി കത്തിച്ച് ബീവിയുടെ വയറിനു നേരെ മുന്നുവട്ടുമുഴിഞ്ഞു കല്ലിന്മേൽ വച്ചു. വേറൊരു തിരി കത്തിച്ച് കുടത്തിന്റെ വായ്ക്കടുത്തുപിടിച്ച് അതു കൊണ്ട് ബീവിയുടെ വയറിനു നേരെ മുന്നുവട്ടുമുഴിഞ്ഞ് വയറത്തിൽ കല്ലിലെ തിരി കുമ്മലേക്ക്, പാത്രത്തിലെ മഞ്ഞൾവെള്ളത്തിലേക്ക് കുടം കമിഴ്ത്തി. കുടുകുടു... വെള്ളം മുഴുവൻ കുടം വലിച്ചു.

“ഹൃയീന്റെ റഞ്ചു, എന്തു കൊതി!”

അമ്മായി തുറക്കുണ്ണികളോടെ നിന്നുപോയി.

“ഒൻ പൊന്നാരമോളെ ബീവേ, എന്താ മാത്രം വേദന നീ തിന്നട്ടുണ്ടാവും ഒൻ മുത്ത്മോളെ..”

അമ്മായി ബീവിയുടെ വയറിൽ കുപയോടെ തലോടിപ്പോയിക്കൊണ്ടു കൂടി. ഇരിക്കുവേലകയിൽ ചന്തിയുറപ്പിച്ച് കൈ പിറകോട്ടു കൂത്തി നടുവകത്ത് ബീവി ഇരുന്നു. വെള്ളം മുഴുവൻ കുടംവലിച്ചതോടെ വയറിലെ ദണ്ണത്തിന്റെ വ്യാപ്തി സ്വപ്നമായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പാത്രത്തിൽനിന്നു കുടം വലിച്ചെടുക്കാൻ നന്നേ ശ്രമം വേണ്ടിവന്നു പണിക്കത്തിക്ക്. ഇതുപോലെ ഇനി രണ്ടുവട്ടം കുടി കുടം കമിഴ്ത്തണം. കൊതിയെ ആവാഹിക്കണം.

മുന്നോട്ടുവട്ടത്തോടെ ബീവിക്ക് നല്ല സുഖവും മധുരമായ തളർച്ചയും അനുഭവപ്പെട്ടു. അവൾ വലയമ്മാടെ മടിയിൽ തല ചേർത്തുവെച്ച് മയങ്ങാൻ കിടന്നു.

പണിക്കത്തി വെളിയിൽ വരുമ്പോൾ അയൽപക്കത്തെ പെണ്ണുങ്ങളെല്ലാമുണ്ട് അവിടെ. അവൾ അമ്പരപ്പോടെ, ഇളുത്താസയോടെ പണിക്കത്തിയെ നോക്കി.

“മയങ്ങൂ. പുഷ്പംപോലെ നമ്മളത് നുള്ളി എടുത്തു. കൊതിയാർന്നു. മുട്ടൻ കൊതി..”

പണിക്കത്തി അതു പറഞ്ഞിട്ട് നോക്കു നോക്കുണ്ട് അമ്മാനും രാമകൃഷ്ണനും കുടി കരിക്കണ്ണൻ സെയ്താലിയെയും പിടിച്ചുവലിച്ച് വരുന്നു. അടക്കാത്തൊണ്ടിന്റെ ഒരു മാലയും അവനെ അണിയിച്ചിരിക്കുന്നു. പിറകിൽ അവന്റെ സമപ്രായക്കാരുടെ കുക്കിവിളികൾ. നാണക്കേടുകൊണ്ടാവണം സെയ്താലി വിങ്ങിക്കരഞ്ഞിരുന്നു.

പെൺകുട്ടത്തിൽ സെയ്താലിയുടെ ഉമ്മയും ഉണ്ടായിരുന്നു.

“കള്ളഹിമാനിനെ നല്ലൊന്നം തച്ചോളിൻ..” ഉമ്മ പറഞ്ഞു. നെഞ്ചിൽ കൈയമർത്തിപ്പിടിച്ചു. “അന്നം കണ്ടാ വായിനോക്കി നിക്കും വെടക്ക്..”

“ഉമ്മ..” സെയ്താലി ദീനമായി വിളിച്ചു. നിറഞ്ഞ കണ്ണുകൾ ഒളിപ്പിക്കാൻ ഉമ്മ പെട്ടെന്ന് തിരിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നതവൻ കണ്ടു.

“ഞാൻ നോക്കില ഉമ്മ. ബീവിതാത്താനെ തൊക്കണ്ടിയല്ല അളൊന്നേ, റസുലാണേ..” “കള്ളസത്യം ഇടല്ലേ പഹയാ..” അമ്മാൻ പറഞ്ഞു: “പിന്നെങ്ങനെ ബീവിക്ക് കൊതി തട്ടി?”

“അമ്മാനിക്കാ..” സെയ്താലി കണ്ണു നിറോടെ അമ്മാന്റെ കാലിലേക്കു വീണു. അത് അമ്മാൻ തീരെ പ്രതീക്ഷിക്കാത്തതായിരുന്നു. സെയ്താലിയുടെ കുരുമ്പു ഹദയത്തിൽ നൊമ്പരം തട്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതുവരെ കാണിച്ചതൊക്കെ ഒരു രസത്തിന്. ഇതുങ്ങനെ യല്ല.

“ഞാനെല്ലാരോ സ്നേഹംകൊണ്ട് നോക്കുന്നതാ അമ്മാനിക്കാ. അതൊക്കെ ഇങ്ങനെയാണല്ലോ.. ഒൻ തെറൊ?”

സെയ്താലി കരഞ്ഞു. അമ്മാനു തോന്നി കാലിൽ കിടക്കുന്നത് ഹക്കീമാണെന്ന്. ഇടനെഞ്ചു പൊട്ടി അമ്മാൻ. യത്നിയായ മോനാണ്. മോനെ, നിന്റെ തെറൊല്ല നിന്റെ നോട്ടത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന വിധിവിപരീതങ്ങൾ.

അമ്മാൻ അവനെ പൊക്കിയിരിക്കെത്തു, തന്നോടു ചേർത്തുപിടിച്ച് തലോടിക്കൊടുത്തു. പോട്ടെ, പുനാരമോനെ പോട്ടെ....

അവന്റെ കഴുത്തിലെ അടയ്ക്കാത്തൊട്ടുമാല അയാൾ പൊട്ടിച്ചു കളഞ്ഞു. അവന്റെ സമപ്രായക്കാർ പിന്നാലെക്കുറേ ശബ്ദിച്ചു. അവർ നിശ്ശബ്ദമായി നടന്നുപോയി. പെൺ കുട്ടത്തിൽ ഒരുമ്മയുടെ ഹൃദയത്തിൽ പുലരിക്കാറു വീശി.

അകത്ത് വീണ്ടും ബീവിയുടെ കരച്ചിലുയർന്നു. ഇത്തവണ ബീവി ചില ചേർപ്പുകൾക്കൊക്കെ കാണിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. സെയ്താൻ ബാധിച്ച തെളിപിരികൾ എന്ന് വലയമ്മാക്ക് തോന്നി.

“വെക്കം പോയി മുസ്ലയാരെ വിളിച്ചുണ്ടാ മോനെ..”

വലയമ്മ, അമ്മാനോട് നിലവിളിച്ചു. അമ്മാൻ പോകേണ്ടിവന്നില്ല. ഇതിനോടകം മുസ്ലയാറുടെ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. നടുവകത്ത് ബീവിയുടെ കാട്ടായങ്ങൾ നോക്കി കുറച്ചുനേരം മുസ്ലയാർ നിന്നു. അനാവൃതമായി കിടക്കുന്ന ആ വയറിന്റെ സ്വർണ്ണനിറത്തിൽ പിശാചുക്കളുടെ തേർവാഴ്ച മുസ്ലയാർ കണ്ടു. ഒട്ടനേരം മുസ്ലയാർ ചിത്താമർഗ്ഗമായിനിന്നു. പിന്നെ ഗൗരവപ്പെട്ട ഒരു ചിരി ചിരിച്ചു.

“വസ്തിയെടുക്ക്..” മുസ്ലയാർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. വലയമ്മ പത്തായത്തിൽ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന വസ്തി

യെടുത്ത് പലവട്ടം കഴുകി ശുദ്ധി വരുത്തി മുസ്ലയാർക്കൊപ്പിച്ചു. മുസ്ലയാർ പുല്പായയിൽ ചുമം പടിഞ്ഞിരുന്ന്, നീളൻ കൂപ്പായത്തിന്റെ കീശയിൽ നിന്നു അരിവരുത്തുണ്ടാക്കിയ മഷിയുടെ ഒരു കുപ്പിയും ഒരിരിക്കിലിയും പുറത്തെടുത്തു വച്ചു. ഊശാൻ താടിയിൽ ഉഴിഞ്ഞുഴിഞ്ഞ് ദിക്കിറുകൾ ചൊല്ലി. അതിനുശേഷം മഷിയിൽ ഊർക്കിൻ മുക്കി വസ്തിയുടെ പരിശുദ്ധിയിൽ എഴുതാൻ തുടങ്ങി. ബിസ്മില്ലാഹി...

മുസ്ലയാർ എഴുതുന്ന നേരത്ത് ചുറ്റുപാടു കൾ നിശ്ശബ്ദമായിരുന്നു. കുടിയിരുന്നവരാരും ഒരക്ഷരം ശബ്ദിച്ചില്ല. ബീവിയുടെ വേദനിച്ചുള്ള കരച്ചിലുകളിലേക്ക് മുഖം ചേർത്തുവെച്ച് അവർ അനങ്ങാതിരുന്നു.

എഴുതിക്കഴിഞ്ഞ വസ്തിയിൽ മുന്തിച്ചതിയ വെള്ളംകൊണ്ട് മുസ്ലയാർ കഴുകി. എന്നിട്ടും വെള്ളം ബീവിയുടെ വായിലേക്ക് കനീശോടെ ഒഴിച്ചുകൊടുത്തു. കുപ്പായക്കീശയിൽ നിന്നു വേറൊരു കുഞ്ഞിക്കുപ്പിയെടുത്ത് അതിലെ വെളിച്ചെണ്ണ ബീവിയുടെ വയറിൽ പുരട്ടിക്കൊടുത്തു. “എല്ലാം ശിഹയാക്കിത്തരട്ടെ, ആമീൻ..” അപ്പോൾ ബീവി ഒന്നു പിടഞ്ഞുയർന്നു. ചെരിഞ്ഞുമാറിത്തു. കാച്ചിത്തുണിയുടെ പിറകിൽ, ചോരയുടെ സ്വർഗ്ഗം.

“ഒൻ മോളെ!”

കാര്യം മനസ്സിലാക്കിയതും അമ്മായി നെഞ്ചെത്തിച്ചുപോയി. അമ്മാനെ പ്രസവിക്കുംമുമ്പേ കണ്ണുനീരിനും നൊമ്പരങ്ങൾക്കുമിടയിലൂടെ ഇതുപോലെ മുന്നു കൂഞ്ഞുഭ്രമണങ്ങൾ പാതിക്കിറങ്ങി പടച്ചവന്റെ കാര്യം അതിലേക്കു പോയത് അവരോർത്തു. ബീവിയിലൂടെ ഇവിടം കുട്ടികളുടെ സ്വർഗ്ഗസ്തോപ്പാക്കാൻ വിചാരിച്ചിട്ടില്ലാ...!

അമ്മാൻ വിശ്വസ്യലോടെ ദാമോദരന്റെ തോളിലേക്കു മുഖം ചേർത്തു പിടിച്ചു. “ഒൻ കൂഞ്ഞ്...”

സമാധാനിക്ക് അമ്മാനേ..” ദാമോദരൻ അമ്മാന്റെ പുറത്ത് തട്ടിക്കൊടുത്തു. അതിലൂറും എന്തിനാവും! അമ്മാന്റെ ഹൃദയവേദന ഉൾക്കൊള്ളാനാവില്ല. ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിത്തള്ള പറഞ്ഞതാണ് കാര്യം:

“പത്ത് പൊന്നിരുന്ന ബീവീടെ ഒരു കൊല്ലം വെർത്തേ പോയി. നാലും ഒന്നും പററാതെ കിട്ടിലോ. ദൈവബാഗ്ഗം..”

ആ പഴയകാല സംഹിദർഷൻ

കിണിക്കൊന്നകൾ ചിരിക്കുന്ന പകൽ. വിഷ്ണുക്കുട്ട ശർക്കരനിൽ മുക്കി മതിയാവോളം തിന്ന് കുട്ടികൾ പടക്കം പൊട്ടിക്കാൻനിർത്തി. എല്ലാവരുടേയും കൈ നിറയെ കുമ്മാരേട്ടൻ ഒലപ്പടക്കം കൊടുത്തിരുന്നു. ഇനി കുട്ടികൾ വാദിച്ച ഒരു പടക്കം പൊട്ടിക്കുണ്ട്. ഇവിടെ രണ്ടെണ്ണം പൊട്ടുമ്പോൾ അങ്ങത്തറയിലെ കണാരന്റെ വീട്ടിൽ നാലെണ്ണം പൊട്ടും. ഹക്കീമിന് കണാരൻവിടെയാണ് വിഷ്ണു. സലിമിന് കുമ്മാരേട്ടൻവിടെയും. ഉമ്മായ്ക്കും വലയ്ക്കും

മ്മായ്ക്കുമുള്ള വിഷ്ണുക്കുട്ട കൊണ്ടുപോയി കൊടുത്തിട്ടു വന്നതേയുള്ള ദാക്ഷായണിയമ്മ. വാപ്പ അമ്മാൻ കണാരൻവിടന്നു വിഷ്ണുക്കുട്ട തിന്ന്, ദാമോദരൻവിടന്നു വിഷ്ണുക്കുട്ട തിന്ന്, ഇപ്പോൾ കുമ്മാരേട്ടൻവിടെ എത്തിയതേയുള്ളു.

വിഷ്ണു കുടാൻ ഇത്തവണ അപ്പുറത്തെ കുടികിടപ്പുകാരൻ അമ്മിവാസുവും കുമുദവും ചെറുക്കൻ കോരുവുമുണ്ട്.

“വടക്കുംമുറിച്ച് ദേവസീടെ കടല് പോർക്കിനെ വെട്ടിതാ ഇന്ന്. ഞാൻ വാങ്ങിച്ചില്ല. താൻ തിന്നിലോലോ..”

കുമ്മാരേട്ടൻ മുറുക്കാൻ നീട്ടിത്തുപ്പി രസിച്ച പറഞ്ഞു. തൊട്ടടുത്തിരുന്ന് മുറുക്കാൻ ഇടിച്ചു കൊടുക്കുന്നതായിരുന്നു വാസു. കുമ്മാരേട്ടന് മുറുക്കാൻ ഇടിച്ചുതിന്നുന്നതാണ് പ്രിയവും.

അമ്മാൻ കുമ്മാരേട്ടൻ പറഞ്ഞതുകേട്ട്, അതിലെ പ്രത്യേകസ്നേഹം മനസ്സിലാക്കി പുഞ്ചിരി പൊഴിച്ചു. അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോഴുണ്ട് കിണററിൻകരയിലേക്ക് കുടവുമായി പോകുന്ന ദേവകി. അവൾ കുളിച്ച് കോടിത്തുട്ടത്തിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെ ഇരിക്കുമ്പോഴുണ്ട് ദേവകിയുടെ മോളെ, ചന്ദ്രിക, ഒരു മത്താപ്പ പെട്ടിയുമായി ഉമ്മറത്തേക്കുവരുന്നു. അവളും കോടിയിണത്തിരിക്കുന്നു. ദാസന്റെ തനി ച്ചായ. ഒർമ്മകളുടെ മഴയിൽ അമ്മാൻ നനഞ്ഞു.

“അച്ചാച്ചന്റെ മോളിങ്ങ് വാ..”

കുമ്മാരേട്ടൻ അവൾക്കു നേരെ കൈനീട്ടി. അവൾ ഓടിവന്ന് കുമ്മാരേട്ടന്റെ മടിയിൽ കയറി ഗൗരവത്തിലിരുന്നു. കുമ്മാരേട്ടനവളുടെ നെററിയിൽ വാത്സല്യത്തിന്റെ ഉമ്മകൾ കൊടുത്തു.

“വിഷ്ണുൻന്ന് അവരവിടെ ഒറയ്ക്കിരി കണ്ടല്ലോന്ന് കരുതി ഞാൻ പോയി കൊണ്ടന്നു. എന്നായാലും കൊണ്ടുണ്ടെല്ലേ. അച്ചന് പട്ടാളത്തില് ഉടനെ കിട്ടിയല്ലോ ഉടനെ പുടമുറിന്നാ തീരുമാനം..”

“നന്നായി കുമ്മാരേട്ടോ..”

അതു പറയുമ്പോൾ അമ്മാനിന്റെ. കുമ്മാരേട്ടന്റെ കാലിൽ നമ്മസ്ക്കരിക്കണമെന്നുവരെ തോന്നലുണ്ടായി അമ്മാൻ.

“അല്ല, അച്ചനെ കണ്ടില്ലല്ലോ?”

“വിഷ്ണുൻ കൈകൊട്ടിക്കളി ഇത്തവണ ഗോവിന്ദൻവിടെ ഞ്ഞൊന്നാ തീരുമാനം. അച്ചം കുട്ടാളികളും കളിക്കാനുള്ള മുററം ശര്യക്കാൻ പോയതാ..”

ഇനി ഉച്ചയണു കഴിഞ്ഞാൽ എല്ലാവരും ഗോവിന്ദൻവിടെക്കിറങ്ങും. പുതുവസ്ത്രങ്ങളുടെ സംഗമം. കൈകൊട്ടിക്കളിയുടെ വ്യത്യസ്തതകൾ. സാഹചര്യം സംഭവമായി പാട്ടുകൾ പാടി, കൈകൾ കൊട്ടി, സ്നേഹത്തിലുലിഞ്ഞ്, താളനിബർധനയിൽ അങ്ങനെ കളിച്ചു ക്ഷീണിക്കുന്നവർക്ക് നാരങ്ങാ വെള്ളവും സാദാരവും കടുകൊപ്പിയുമായി ഗോവിന്ദനും മാലതിയും കൂട്ടരും...

“അച്ഛാ..”

ഓടിയിത്തു വന്നു സലിം. അവൻ കുമ്മാരേട്ടനെ വിളിച്ചു: “അച്ഛാ..”

അവന്റെ കൈവിൽ മാന്തിപ്പിച്ച് ചോര

പൊടിഞ്ഞിരുന്നു.

“എന്തെ ഞായത്ത്?” കുമ്മാരേട്ടൻ നെഞ്ചിടിപ്പോടെ ആരാഞ്ഞു. എന്നാൽ അമ്മാനിൽ പ്രത്യേകിച്ചൊന്നും തോന്നിയില്ല. കുട്ടികൾ തമ്മിൽ മാന്തിയതാവും.

“നമ്മുടെ കോരു എൻറയ്യിന് പടക്കം കിട്ടാൻ മാന്തിട്ട്...”

സലിം കിതച്ചു. അപ്പുറത്തെ മാന്തിച്ചോടെ കുട്ടികൾക്കു നടുവിൽ സലിമിനെ പകയോടെ നോക്കി നിന്നിരുന്നു കോരു. കുമ്മാരേട്ടൻ കിടപ്പാടം കൊടുത്തനുഗ്രഹിച്ച ഈ ഇരിക്കുന്ന അമ്മി വാസുവിന്റെ മോൻ.

കുമ്മാരേട്ടൻ കോരുവിനെ മാടിവിളിച്ചു. ഇങ്ങോട്ട്. അവൻ വന്നില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, അതു ശ്രദ്ധിക്കാത്ത ഭാവത്തിൽ തിരിഞ്ഞു നിൽക്കുകയാണുണ്ടായത്. കുമ്മാരേട്ടൻ പിടന്നയും സൗമ്യനായി. കുട്ടികളല്ലേ, കുറുമ്പൊക്കെ വേണം. എന്നാലും മാന്തി ചോര വരുത്തുന്നതൊന്നും നല്ല കളിയല്ലല്ലോ.

“കോരു ഇങ്ങട്ട് വാ..”

“വരില്ല..”

കോരു തറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു. അഞ്ചു വയസ്സിനേക്കാൾ വലിപ്പമുള്ള ശബ്ദദാർഢ്യം കുമ്മാരേട്ടനെ വിവർണ്ണനാക്കിക്കളഞ്ഞു. അമ്മാനും വല്ലാതായി. കുരട്ടാളാണ്, എങ്കിലും ഇത്ര അനുസരണക്കേട്; അതും വഴിയിൽ കിടന്നവരെ വിളിച്ച് ആശ്രയം കൊടുത്ത കുമ്മാരേട്ടനോട്! പിഴച്ചുതുടങ്ങിയോ കുമ്മാരേട്ടനോ? അല്ല, ഇതിലിപ്പോ എന്തായിത്? ഒരു വള്ളിലുരുൽ കൊണ്ടു നേരെയൊക്കാവുന്ന അനുസരണക്കേട്, കുമ്മാരേട്ടൻ കിടപ്പാടം കൊടുത്തൊക്കെ കുട്ടികൾ അറിഞ്ഞ് വില കൊടുത്തൊക്കണമെന്നില്ലല്ലോ.

(അടുത്ത ലക്കത്തിൽ അവസാനിക്കും)

ഡി. സി. ബുക്സിന്റെ

ശ്രീമഹാഭാഗവതം

1994 ഏപ്രിൽ 14-ന് വിഷ്ണുദിനത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നു

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛന്റെ ശ്രീമഹാഭാഗവതം - കിളിപ്പാട്ട് കമ്പ്യൂട്ടറിൽ ടൈപ്പ്സെറ്റ് ചെയ്ത് ഓഫ്സെറ്റിൽ അച്ചടിക്കുന്ന മലയാളത്തിലെ ആദ്യത്തെ ഭാഗവതം

സംശോധകൻ: എം. എസ്. ചന്ദ്രശേഖരവാരീയർ

വർണചിത്രങ്ങളുൾപ്പെടെ 20 ചിത്രങ്ങൾ

രൂപത്തിലും ഭാവത്തിലും ഏറ്റവും മികച്ച പ്രസിദ്ധീകരണം.

വലിയ സൈസ് ഡിമെ 1 1/4 472 പേജ്. ഡീലക്സ് ബൈൻഡിങ്.

മുഖവില 175 രൂപ വീണ്ടും 50 രൂപ ലാഭിക്കുക.

പ്രീപബ്. സൗജന്യത്തിൽ 125 രൂപമാത്രം.

തവണ : 135 രൂപ (25+55+55) ഈ പ്രത്യേക സൗജന്യം ആദ്യം പണമടയ്ക്കുന്ന 3000 പേർക്കായി ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ബുക്കിങ്ങിന്: കറൻ്റ് ബുക്സിന്റെ 15 ശാഖകളും

47 ഏജൻസികളും

മണി ഓർഡർ: ഡി. സി. ബുക്സ്, കോട്ടയം - 1

ജി.എൻ. പണിക്കർ

അഞ്ച് ചേരിപ്പോർ

റെ

യിൽവേ സ്റ്റേഷൻ നൽകി നാട്ടിലേക്ക് ഓട്ടോറിക്ഷയിൽ യാത്ര ചെയ്യുമ്പോൾ സുന്ദരിയായി സുഭാഷിണി തന്റെ പരിപാടി പ്ലാൻ ചെയ്തു. അമ്മ മകനോടായി പറഞ്ഞു: "മാധവനെ കണ്ടുപിടിക്കണം..."

പറമ്പുമൊക്കെ ആ ശവത്തിനെഴുതിക്കൊടുക്കില്ലെന്നു കണ്ടു? സാഹിത്യകാരൻപോലും! എന്താണ് സാഹിത്യം? എന്താ ഒക്കെ എഴുതിക്കുട്ടിയെ? താൻ എന്തെങ്കിലും അതിൽനിന്ന് വായിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഓ, അതിനാണ് തനിക്ക് നേരവും സൗകര്യവും! എഴുതിയെഴുതി കടലാസ്സും മഷിയും കളയുക. നാലുകാശുണ്ടാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ? അതുമില്ല... ഒന്നിനും കൊള്ളാത്തവരാണ് കുനിഞ്ഞിരുന്നു കൂത്തിക്കുറിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞതാണോ? ബോംബെയിലെ മകന്റെ ഫ്ലാറ്റിൽവെച്ചു പരിചയപ്പെട്ട മി.സിംഗല്ലേ അതു പറഞ്ഞത്... ആണെന്നു തോന്നുന്നു... കള്ളക്കടത്തിലൂടെ കോടിശമ്പനായ സിംഗ് പറഞ്ഞതാ സത്യം.

മറ്റൊരാൾക്കു പറയാൻ

ലോകപ്രശസ്തന്റെ അന്ത്യം നാട്ടുകാരിയെ... സുനിലോർത്തു: സുരേഷ് ചേട്ടനും മോഹിനിക്കും മാത്രമാണ് അച്ഛനെക്കുറിച്ച് അല്പമെങ്കിലും മതിപ്പ്. ഇല്ലാത്ത അച്ഛനെ പൂച്ഛിച്ചിട്ടില്ല... തന്റെ കാര്യത്തിൽ അച്ഛൻ ഒരു താത്പര്യവുമില്ലെന്ന് അമ്മ ഇടയ്ക്കിടെ പറയും.

"അമ്മാവിക്ക് ആരുമില്ലെന്ന ചിന്തയാണ്... മറു മക്കളെല്ലാം ഓരോ വഴിക്കു പോയില്ലേ, അവരവരുടെ കാര്യം നോക്കി..." അമ്മയ്ക്ക് ഏറ്റവും ഇഷ്ടമുള്ള മരുമകളും ശ്രീലതയാണ്. ചേട്ടത്തിയോട് ഉള്ളിലൊതുക്കിയ ദേഷ്യവും... തന്നോടും ഭാര്യയോടുമുള്ള പ്രത്യേക മമതകൊണ്ടാണ് ബോംബെയിൽ തന്റെ താമസസ്ഥലത്തുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ വകവയ്ക്കാതെ അമ്മ അങ്ങങ്ങു ന്നത്.

നാട്ടിലെ വീടും പറമ്പും തനിക്കു നൽകാമെന്നാണ് അമ്മ ആവർത്തിച്ചുവർത്തിച്ചു പറയുന്നത്. അതു കൈവരിച്ചു പോകരുത്... നാട്ടിലെ കുടുംബ വീട്ടിൽ താൻതന്നെ താമസമാവണം. അതാണ് അയാളുടെ ആഗ്രഹം. വാശി. സുനിൽ ഓർക്കുകയായി. എങ്കിലും, അയാൾ മനസ്സിൽ പറഞ്ഞു: അമ്മ അച്ഛനെ ഒന്നായിക്കൂട്ടി ഡൽഹിയിലും ബോംബെയിലും ഒക്കെ ഓടിയിട്ടില്ലേ, ഇതെല്ലാം സംഭവിച്ചത്? ഇല്ല, അങ്ങനെ ചോദിക്കുക വയ്യ. അമ്മ ബോംബെയിലെത്തിയത് തനിക്കു ഹിതമായില്ലെന്ന വ്യാഖ്യാനമാവും അപ്പോൾ. അനുകൂലിച്ചോ പ്രതികൂലിച്ചോ ഒന്നും പറയാൻ വയ്യാത്ത ദൈവസ്ഥിതിയാണ് ഒട്ടുമിക്കപ്പോഴും. അമ്മയുടെയും മുത്തശ്ശിയുടെയും എല്ലാം പ്രകൃതം അതാണ്. പുറത്തുനിന്നു വന്നുകയറുന്ന പുരുഷന്മാർ-ഭർത്താക്കന്മാർ-ഭാര്യമാരുടെ വിടുപണി ചെയ്തു കഴിയണം. അതിൽ സായുജ്യം കാണുന്ന മരുമകന്മാർക്ക് തികഞ്ഞ തൃപ്തിയും ആഹ്ലാദവും... പണത്തിലും സ്വത്തുലും ഔദ്യോഗിക പദവിയിലും മാത്രമാണ് നോട്ടം. എങ്ങനെയും കൂടുതൽ കൂടുതൽ പണവും വസ്തുവകകളും ഉണ്ടാക്കുക. അതിനായുള്ള നെട്ടോട്ടത്തിനിടയ്ക്ക് മറന്നുപോയ ബന്ധങ്ങളും പരിഗണനകളും വഴിവക്കിലിറങ്ങുകയുണ്ടാകുന്നു... തലസ്ഥാന നഗരിയുടെ വിലകുറയുന്നതോടൊപ്പം...

സുകു... അമ്മയുമുണ്ട്. ഒരത്യാവശ്യം. നിന്റെയും സഹായം... "എന്റെ സഹായമോ? കാര്യം പറ." സുനിൽ എല്ലാം സംക്ഷിപ്തമായി പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. എല്ലാം കേട്ടശേഷം സുകു അഭിപ്രായപ്പെട്ടു: "സുനിലേ... കാര്യം വളരെ സൂക്ഷിച്ചു വേണം കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ... ദേവരാജൻ സാറിനെ ആളുകളിനെയും അങ്ങേയോടു അനുഭാവമുള്ളവരുമാണ് നാട്ടുകാർ..." "കേശവൻകുട്ടിയെപ്പറ്റി കാര്യമെന്താണ്?" "കാണണ്ട എന്ന് ഞാൻ പറയില്ല. അയാൾ ഭരണകക്ഷി നേതാവ്. പൊലീസിലും മറ്റും വലിയ പിടിച്ചുള്ളവൻ... പക്ഷേ..." "എന്തായാലും മുഴുവൻ പറയ്." "പൊലീസ് കേസും മറ്റും എടുത്താൻ സംഗതി കൂടുതൽ വഷളാവുകയേ ഉള്ളൂ... അതൊക്കെ വേണാനാണ്?" "സംഗതി ഇതാണ്-ആ വീടും പറമ്പും എല്ലാം ഇപ്പോൾ അവിടെ താമസിക്കുന്നവർ കൈക്കലാക്കാനിടവരുത്..." "ദേവരാജൻ സാർ സ്വന്തമായി ഉണ്ടാക്കിയതല്ലേ അത്? അത് അങ്ങേയ്ക്കിഷ്ടമുള്ളതുപോലെ ചെയ്യാമല്ലോ? ഇപ്പോൾത്തന്നെ വല്ല രേഖയും ചമച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നും അറിഞ്ഞു കൂടട്ടേ..."

അമ്മയുടെ രീതി കണ്ടും കേട്ടും ദേഷ്യംവന്നു സുനിലിന്. അമ്മ നിമിത്തമല്ല, ഇതെല്ലാം ഈവിധം നാശമായത് എന്ന് ചോദിക്കണമെന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, അതിനുള്ള ധൈര്യം പോരാ... അമ്മയ്ക്കു അതു മതിയാവാം പിന്നീട് എപ്പോഴും കരയാനും പരാതി പറയാനും... എന്തായാലും അതയൊന്നും പറയാണ്ട... എങ്കിലും സുനിൽ വിധായുജ്ഞ പ്രകടിപ്പിച്ചു: "നാട്ടുകാരെ മുഴുവൻ അച്ഛന്മാർക്കുപിള്ളുന്ന ഈ ശീലം അമ്മ കളയാണം..." "ഓ... നാലുകാശിനു വകയില്ലാത്തവരാണല്ലോ നിനക്കു പണ്ടും വലിയവരും വേണ്ടത്തക്കവരും..." സുനിൽ മനസ്സിൽ പറഞ്ഞു: ഇല്ല, അമ്മയോടു തർക്കിച്ചിട്ടു കാര്യമില്ല. ചൊട്ടയിലെ ശീലം... ഓട്ടോറിക്ഷയിൽ നിന്നിറങ്ങിയപ്പോൾ തന്നെ ദേഷ്യംകൊണ്ടു കലിത്തുള്ളുകയായിരുന്നു സുഭാഷിണി. അമ്മയോടൊപ്പം വന്നത് ബുദ്ധിപൂർവ്വമായോ എന്ന സംശയംതന്നെ ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങി. സുനിലിന്. എന്തായാലും ഇനി തീർച്ചപ്പെടുത്തില്ല. എല്ലാം കാണുകയും നേരിടുകയും തന്നെ... വീടും പറമ്പും തനിക്കു കിട്ടിയാൽ അത് വലിയ രക്ഷയായി. അച്ഛന്റെ ജോലി തനിക്കു കിട്ടാൻ എന്തോ മാർഗ്ഗമുണ്ടെന്ന് ഒരിക്കൽ അമ്മ പറഞ്ഞിരുന്നു... പക്ഷേ, മുന്നൂറാലു വർഷത്തോളം സർവ്വസ്വമുള്ളപ്പോൾ നേരത്തേ പെൻഷൻ വാങ്ങി അച്ഛൻ അതു

സാധ്യമല്ലാത്തതാണ്-അങ്ങനെയൊന്നുമില്ല അമ്മ പറയുന്നത്...

വിട്ടിൽ അച്ഛനല്ലെ, സുനിൽ സംശയിച്ചു മുററത്തത്തിയപ്പോൾ. ആൾത്താമസമുള്ള മട്ടിലു വിടിന്... സർവ്വത ശാന്തം... കാര്യമുണ്ടായിട്ടും കാര്യമില്ലാത്തതും ആകോശിച്ചിരുന്ന അമ്മയുടെ ശബ്ദം എപ്പോഴും ഉയർന്നുകേട്ടിരുന്ന വിടാണു്...

വരാന്തയിൽ കയറി, കടുത്ത രോഷത്തോടെ മുൻവശത്തെ കതകിൽ ആഞ്ഞുപവിട്ടി സുഭാഷിണി. സുനിലിന് തടയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. സത്യത്തിൽ അതിനുള്ള ധൈര്യമോ, ആജ്ഞാശക്തിയോ അയാൾക്കില്ലായിരുന്നു... അകത്തുനിന്നു കതകിന്റെ ഒരു പകുതി തുറന്നു സേതുലക്ഷ്മി...

അവൾ ആകെ അമ്പരന്നുനിന്നു രണ്ടുമുന്നെ നിമിഷം... പരിഭ്രമവും ഭയവും ആ മുഖത്ത് വ്യക്തമായി... പക്ഷേ, നിമിഷങ്ങൾക്കകം ആത്മവിശ്വാസം വീണ്ടെടുത്തുകൊണ്ട് അവൾ ചോദിച്ചു:

"ഓ... ചേച്ചിയോ?"

"ചേച്ചി...? ഞാൻ നിന്റെ ചേച്ചിയോ...? കതകു തുറക്കട്ടെ..."

സുഭാഷിണി അടിച്ചിരുന്ന വാതിൽപ്പാളിയിൽ വീണ്ടും ആഞ്ഞുപവിട്ടി...

സേതു ചോദിച്ചു:

"ഇത്ര ഉറക്കെച്ചവിട്ടുണ്ടോ, തട്ടിയാൽ മതിയായിരുന്നല്ലോ. ഞാൻ തുറന്നുതന്നു മായിരുന്നല്ലോ..."

"തട്ടിയോലുടനെ കതകു തുറക്കുന്നവളാണ് നീ എന്നറിയാം..."

"ചേച്ചി ഞങ്ങൾ പാവങ്ങളായിരിക്കാം. പക്ഷേ, ആക്ഷേപിക്കരുത്..."

"ആക്ഷേപിച്ചാലേന്തു ചെയ്യുമെടി, നീ? നിനക്കു നക്കിക്കുടിക്കാൻ കഞ്ഞിവെള്ളമെങ്കിലും തന്നിട്ടുള്ളവളാണ് ഞാൻ. അതു നീ മറക്കരുത്..."

"ഞാൻ ഒന്നും മറന്നുട്ടില്ല. ചേച്ചിക്കു ഞാൻ ഇവിടെ ജോലിക്കാരിയായി നിന്നിട്ടുണ്ട് ശരിതന്നെ. പക്ഷേ..."

"ഓ... ഇപ്പോൾ നീ ഇവിടെത്തെ വലിയമ്മയായി അല്ലേ?"

"എന്താ സേതു ബഹളം? ആരാണ് ഈ സ്ത്രീ...?"

നാല്പതിനടുത്തു പ്രായംവരുന്ന ഒരാളാണ് പുറത്തുനിന്ന് വരാന്തയിലേക്ക് അധികാരപൂർവ്വം കയറിവന്ന് അതു ചോദിച്ചത്...

പരിഹാസമായി സുഭാഷിണിയുടെ സാരം.

"ആരാണ് ഈ സ്ത്രീ? കുട്ടിക്കൊടുപ്പു കാർക്ക് സ്ത്രീകളെ അറിയല്ല. ഇത് എന്റെ വിടാണു്..."

"നിങ്ങളുടെ വിടാണെങ്കിൽ എവിടെയായിരുന്നു നിങ്ങൾ ഇതുവരെയും?"

അതുവരെ മിണ്ടാതെ നിന്ന സുനിൽ അയാളോടായി പറഞ്ഞു:

"മിസ്റ്റർ, ഇത് എന്റെ അമ്മയാണ്, ഈ വീട് ഞങ്ങളുടെയാണ്..."

"അതൊന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുടാ... ദേവരാജൻ സാറിന്റെ വീട്ടിൽ ഞങ്ങൾ വാടകയ്ക്കു താമസിക്കുകയാണ്. സാറാണ് ഞങ്ങൾക്കു വാടകയ്ക്കു തന്നത്..."

"ദേവരാജൻ സാർ...! അലവലാതികൾക്കു ചേർന്ന അലവലാതി..."

"നിങ്ങളുടെ ഭർത്താവെന്നു പറയുന്ന അങ്ങനെ ഞങ്ങൾക്കറിയാം... ഭർത്താവിനെക്കുറിച്ചു പറയാനുള്ള അസഭ്യവും തെറിയുമൊക്കെ അങ്ങനെയൊന്നു പറഞ്ഞാൽ മതി... ഇപ്പോൾ വരും. ലൈബ്രറിയിലോ, ബുക്ക്സ്റ്റാളിലോ പോയതാണ്..."

ചുറ്റുമുള്ള വീടുകളിലെ മിക്കവാറും എല്ലാ സ്ത്രീകളും ഏതാനും പുരുഷന്മാരും ബഹളം കേട്ട് മതലിനരികിൽ ഓടിക്കൂടിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു...

"ഇറങ്ങട്ടെ തേവിടിശ്ശി പുറത്ത് എന്റെ വീട്ടിന്..."

ഒരടി മുന്നോട്ടുവന്നു ഗോപാലൻ പറഞ്ഞു:

"അല്പംകൂടി സൂക്ഷിച്ചു, മര്യാദയ്ക്കു സംസാരിക്കണം. ഞങ്ങൾ വാടക കൊടുത്താണ് താമസിക്കുന്നത്..."

"ഓ... വാടക!... ഇങ്ങോട്ടുതന്നെയായിരിക്കും വാടക!..."

പുറത്തുനിന്ന സ്ത്രീകളിൽ ഒരാൾ ഉറക്കെ പറഞ്ഞു:

"ഇവൾക്കെന്താ ഭ്രാന്തോ?..."

മുററത്തുനിന്നവരുടെ നേരെയായി സുഭാഷിണിയുടെ കോപം:

"വന്നിരിക്കുന്നു ആട്ടം കാണാൻ... നിങ്ങൾക്കൊക്കെ എന്തുവേണം?"

"ഞങ്ങൾക്കു ഒന്നും വേണ്ട. ഞങ്ങൾക്കു സൈരമായി ഈ നാട്ടിൽ കഴിയണം. അത്രേയുള്ളൂ..."

"ആ സാറ്റ് ഒറയ്ക്കു ഇവിടെ കഴിയുകയായിരുന്നല്ലോ? ഭാര്യയെന്നു പറയുന്ന നീ എവിടെ പോയിരുന്നു ഇത്രയുംകാലം?"

ചോദ്യകർത്താവ് വ്യക്തമായതുകൊണ്ടാവും സുഭാഷിണി പൊട്ടിത്തെറിച്ചില്ല. അവൾ പറഞ്ഞു:

"ഞാൻ എന്റെ ഈ മോൻമുത്തു പോയതാണ്... ബോംബെയിൽ..."

എഴുപതോളം പ്രായംവരുന്ന വ്യക്ത ആൾക്കൂട്ടത്തിനിടയിലൂടെ ഗേറ്റു കടന്ന് അകത്തു കയറി വന്നു പേ...

"സുഭാഷിണി... നീ ഗുസ്തിപിടിത്തമൊക്കെ കളഞ്ഞ് മര്യാദയ്ക്കു നീല്ല്..."

"ഞാൻ ഗുസ്തിപിടിക്കുന്നത് നിങ്ങൾ കണ്ടോ?"

"ഞങ്ങളും ഈ നാട്ടുകാരെ തന്നെടി..."

അതിനിടെ ആരോ പറഞ്ഞു:

"സാറ്റ് വരേന്..."

ദേവരാജൻ വരാന്തയിൽ വന്നുകയറുമ്പോൾ ഗേറ്റിനു പുറത്ത് കൂട്ടംകൂടിനിന്നവരോടായി പറഞ്ഞു:

"എന്താ എല്ലാവരുമായി? ഇവിടെ എന്തൊ വിശേഷമുണ്ടായതുപോലെ, നിങ്ങൾക്കെല്ലാം അകത്തുകയറി വരാന്തയിലും കൈവരിയിലും മായി ഇരിക്കാരല്ലോ. ഇതന്നു കാണുകയല്ലേ നല്ലത്?"

പുഞ്ചിരിച്ചിരുന്ന ദേവരാജൻ അക്ഷോഭ്യനായിരുന്നു; സുഭാഷിണി കോപംകൊണ്ടു കലിത്തുള്ളുകയും...

പുറത്തുനിന്നുതെയുള്ളു. വ്യക്തമാത്രം വരാന്തയിൽ കയറി കൈവരിയിലിരുന്നു. എന്താണ് സഭാവിഭാഗം പോകുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാക്കാനുള്ള ജിജ്ഞാസയായിരുന്നു എല്ലാവർക്കും...

സുഭാഷിണിയെ കണ്ടാവാം കാണിക്കാതെ ദേവരാജൻ സുനിലിനോടു ചോദിച്ചു:

"നീ എപ്പോൾ വന്നു?"

"ഇപ്പോൾ എത്തിയേയുള്ളൂ..."

ദേവരാജൻ തെറ്റിക്കൊ വിളിച്ചു:

"സേതു... സേതു..."

"എന്തോ..."

സേതുലക്ഷ്മി പുറത്തുവന്നു. ലുങ്കിയും ബ്ലൗസ്സുമാണ് വേഷം. മാറ്റുമയ്ക്കാൻ ചെറിയ ഒരു തോർത്തിട്ടിരുന്നു. അവളെ ദഹിപ്പിക്കുവാനോ നോക്കിനിന്നു സുഭാഷിണി...

"ഈ കൂട അങ്ങനത്തു കൊണ്ടുവയ്ക്കു സേതു..."

അവൾ കൂടവാങ്ങി അകത്തുപോയി...

ദേവരാജൻ ഗോപാലന്റെ നേർക്കു തിരിഞ്ഞു:

"ഗോപാലാ, എന്താ ഇവരെല്ലാം വന്നു നീല്ക്കുന്നത്? ഇവിടെ എന്തുണ്ടായി?"

"എനിക്കറിഞ്ഞുടാ സാർ..."

"നിനക്കറിഞ്ഞുടോ?"

"സാർ ഞാൻ ഒന്നു പറയാം..."

"ഒന്നല്ല, എത്ര വേണമെങ്കിലും പറഞ്ഞോ. കേൾക്കാൻ തയ്യാർ..."

"ഞങ്ങൾ ഇവിടെ വാടകയ്ക്കു താമസിക്കുന്നത് സാറിന്റെ ഭാര്യയ്ക്കു ഇഷ്ടമല്ല... പക്ഷേ, ഞങ്ങളെ അവർ ആക്ഷേപിക്കുന്നത്..."

"നിറുത്ത്... നിറുത്ത്... എന്റെ ഭാര്യയ്ക്കോ? ഭാര്യ എന്നുപറഞ്ഞാൽ ഗോപാലന് അർത്ഥം അറിയാമോ? എനിക്കു ഭാര്യ ഇല്ലാതായിട്ടു വർഷങ്ങളായി, അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഭർത്താവല്ലാതായിട്ട്. പിന്നെ, നിങ്ങൾ താമസിക്കുന്നത് എന്റെ വീട്ടിലാണ്. നിങ്ങൾ വാടക തന്നാലും ഇല്ലെങ്കിലും ഇവിടെ താമസിക്കുന്നത് ഞാൻ സമ്മതിച്ചിട്ടാണ്. അതിന് ഇപ്പോൾ എന്തു തടസ്സമുണ്ടായി...?"

"ഞങ്ങളെ ചീത്ത വിളിക്കുന്നത്..."

"അതു ശരി... ഗോപാലൻ റോഡിലൂടെ പോകുമ്പോൾ ഒരു ഭ്രാന്തൻ 'എടാ മോനെ, എവിടെ പോണോടാ തെണ്ടി' എന്നു ചോദിച്ചുനിൽക്കട്ടെ... ആ ഭ്രാന്തനോട് നീ കയർക്കുമോ? വഴക്കിനു പോകുമോ?"

പുറത്തുനിന്നവർ പുഞ്ചിരിച്ചു. അതുകണ്ട സുഭാഷിണി, തനിക്കെതിരായ ഒളിയമ്പിന്റെ നോവിൽ അസന്തോഷമായി, സുനിലിനോടു പറഞ്ഞു:

"വാടാ മോനെ... നമുക്ക് വേറെ വഴിയുണ്ടോ എന്നുനോക്കാം..."

സുനിലിനെയും പിടിച്ചുവലിച്ചുകൊണ്ട് സുഭാഷിണി പുറത്തിറങ്ങുകയായി... സുനിലിനോടായി ദേവരാജൻ ചോദിച്ചു:

"മോൻ ഒറയ്ക്കു വരുമോടാ? ബോംബെയിലെ വിശേഷങ്ങളൊന്നും ചോദിച്ചില്ല... ശ്രീലതയ്ക്കും കുട്ടികൾക്കും..."

സുനിൽ മൃഗമൃഗത്തു:

"സുഖം തന്നെ..."

സുഭാഷിണി പുറത്തുകടന്നു നടന്നുപോയപ്പോൾ കൂടിനിന്നവരിൽ ചിലർ പുഞ്ചിരിച്ചു. ചിലർക്ക് ദേഷ്യം വന്നു-വിശേഷിച്ചും സ്ത്രീകൾക്ക്. കല്യാണം ചെയ്ത് മുന്നൂറാലു കുട്ടികളുടെ അമ്മയായ ഭാര്യയെ പുറത്തിറക്കി വിടുന്ന പുരുഷനോടുള്ള രോഷം... ഭാര്യയുടെ, സുഭാഷിണിയുടെ പക്ഷം പിടിച്ചുപറഞ്ഞവർ, മനസ്സുകൊണ്ടാണെങ്കിലും... പക്ഷേ, സുഭാഷിണിയുടെ സംസാരവും പെരുമാറ്റവും നേരിട്ടു കേൾക്കുകയും കാണുകയും ചെയ്ത അവരിൽ പലരും ഉള്ളുകൊണ്ട് അവൾക്കെതിരായി തിരിഞ്ഞിരുന്നു... സേതുലക്ഷ്മിയോടവർക്ക് സഹതാപമായി. ദേവരാജൻ സാറിനോട് ദയ കലർന്ന എന്തോ ഒരു ഭാവവും...

അവരോടായി ദേവരാജൻ പറഞ്ഞു:

"നിങ്ങൾക്കെല്ലാം ഓരോ ചായ തരണമെന്നുണ്ട്. സേതു പാലിരിപ്പുണ്ടോ?..."

കൂട്ടത്തിൽ നിന്ന് ആരോ പറഞ്ഞു?

"അതൊന്നും വേണ്ടാ സാർ... ഞങ്ങൾക്കെല്ലാം ചായ തരാനുള്ള പാലും മറയും കാണില്ല... ഞങ്ങൾ പോട്ടെ..."

പുറത്തുനിന്നവർ ഒന്നൊന്നായി ഒഴിഞ്ഞു പോയപ്പോഴും കൈവരിയിലെ വ്യക്ത അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു. അവരോടായി ചിലർ കൊണ്ട് ദേവരാജൻ പറഞ്ഞു:

"അവൾ ഇതുകൊണ്ടൊന്നും നിറുത്തു നവളല്ല, അമ്മച്ചി... ഇനി ചിലപ്പോൾ പൊലീസുമായിട്ടായിരിക്കും വരിക... അല്ലെങ്കിൽ റവറികളുമായി... വരട്ടെ, എല്ലാം കാണാം..."

വ്യക്ത പറഞ്ഞു:

"അവളുടെ പ്രകൃതം പണ്ടേ അതാ... മോനേ... പിടിവാശിക്കാരിയാ... എന്തു ചെയ്യാം മോനേ?... നിന്റെ വിധിയായ്വാം!"

ചായയുമായി എത്തിയ സേതുലക്ഷ്മിയുടെ കണ്ണുകൾ കലങ്ങിച്ചുവന്നിരുന്നു. ചായ വാങ്ങി വ്യക്തയ്ക്കു നല്കിയിട്ട്, ദേവരാജൻ ചോദിച്ചു:

"സേതു, നീ പേടിച്ചുപോയോ?"

"ഓ..."

"സാറമല്ല സേതു... എന്തെല്ലാം കണ്ടാലാണ് ഈ ജീവിതമൊന്നൊടുങ്ങുക?..."

ഗോപാലൻ പറഞ്ഞു:

"ഞങ്ങളെ കൊല്ലാനുള്ള കലിയുണ്ട് അവർക്ക്..."

ദുഃഖിതനായിരുന്ന ദേവരാജന്റെ മുർച്ഛാവിൽ മുത്തമിട്ട് ഇങ്ങനെ പറയണമെന്നു തോന്നി സേതുലക്ഷ്മിക്ക്:

"സാറ്റ് വിഷമിക്കരുത്... സാറിന് ഞാനുണ്ട്..."

ചായകുടിച്ച് പുറത്തിറങ്ങാൻ തുടങ്ങവെ വ്യക്ത പറഞ്ഞു:

"ഞാനിറങ്ങട്ടെ മോനേ... വഴക്കൊന്നും ഇല്ലാതെ നോക്കണം... മോനാ ക്ഷമണം..."

അവിടെ നിന്നിറങ്ങിയ സുഭാഷിണി സുനിലിനെയും കൂടി നേരെ പോയത് കേൾവൻ കൂട്ടിയുടെ വീട്ടിലേക്കാണ്. ഭരണകക്ഷി നേതാവ്, പൊലീസിൽ സാധിനമുള്ളവൻ...

ദീക്ഷണിപ്പെടുത്തൽ അങ്ങനെ എല്ലാ വകുപ്പും കൃത്രികയററിത്തന്നെ കേസെടുക്കാം. അതു പോരോ?"

എന്തു മറുപടി പറയണമെന്നറിയാതെ സുനിൽ ശങ്കിച്ചുനിന്നപ്പോൾ സുഭാഷിണി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

"എല്ലാം അങ്ങനെയൊന്നു നടക്കട്ടെ... അവളും അവനുമായി പൊലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ കയറിയിറങ്ങി നടക്കട്ടെ... മറ്റൊരാൾ ഒറപ്പെടുട്ടെ... നാണക്കമുണ്ട്... എങ്കിലേ ഇതു നീല്ക്കൂ..."

അപ്പോഴും സുനിലിന്റെ മനസ്സിൽ സംശയങ്ങൾ ബാക്കി നിന്നു. പക്ഷേ, അമ്മയെ എതിർക്കാനുള്ള മനസ്സോ, കരുത്തോ, അയാൾക്ക് ഇല്ലായിരുന്നു എന്നുമാത്രം...

-അച്ഛനെ ഒന്നു ഒറയ്ക്കു കണ്ടു സംസാരിച്ചാലോ? ഈ ആശയം ഒരിക്കൽ പ്രകടിപ്പിച്ചപ്പോൾ അമ്മ സംഹാരമുദയ-പ്പോലെ ചാടി:

"ഓ... നീ ചെന്ന് മനപരിവർത്തനം വരുത്താമെന്നായിരിക്കും! പട്ടിയുടെ വാല് കൂഴലിലിട്ട് നിവർക്കാൻ പററില്ലെടാ... പാഴ്വലയ്ക്കിറങ്ങിപ്പോട്ട് മാനം കെടണ്ട... നീ എന്റെ മോനാണ്. അങ്ങനെ മാനം കൊടാനുള്ളവനല്ല..."

ഒരു പൊതി എടുത്ത് കേശവൻകുട്ടിക്കു നല്കിക്കൊണ്ട് സുഭാഷിണി പറഞ്ഞു:

"അത്യാവശ്യ റവലുകൾക്കുള്ള ചെറിയ ഒരു തുക..."

അതുവാങ്ങി മേശയ്ക്കകത്തുടുമെന്നാണ് സുഭാഷിണി പ്രതീക്ഷിച്ചത്; ഇങ്ങനെ പറയുമെന്നും:

"ഇതൊന്നും വേണ്ടായിരുന്നു. ഇത് എന്റെ സ്വന്തം കാര്യം പോലെയാണ്..."

പക്ഷേ, കേശവൻകുട്ടി അതുടനെ തുറന്നു-നോക്കി; അതിനകത്തിരുന്ന് നോട്ടുകൾ എണ്ണി. ഇരുനൂറ്റമ്പതുരൂപ മാത്രം...

അയാൾ തലയുയർത്തി സുഭാഷിണിയെയും സുനിലിനെയും നോക്കി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു:

"ഇതുകൊണ്ട് എന്തു ചെയ്യാനാണ്? ടാക്സി പിടിച്ച് തുറന്നുതപ്പുരത്തൊന്നു പോയിവരുമ്പോൾത്തന്നെ ഇതു തീർന്നു-കഴിഞ്ഞിരിക്കും... ഉടനെ ചെലവിടാൻ എന്റെ കൈയിലും കാശില്ല..."

സുഭാഷിണി ചോദിച്ചു:

"ഇനി എത്രകൂടി വേണ്ടിവരും?..."

"ആദ്യഗഡുവായി ആയിരമെങ്കിലും തരണം... ചെലവുകൾക്കുകൾതന്നെ തരാം... എനിക്ക് നിങ്ങളുടെ ഒരു ചിലിപ്പെസുപോലും വേണ്ട, കേട്ടോ..."

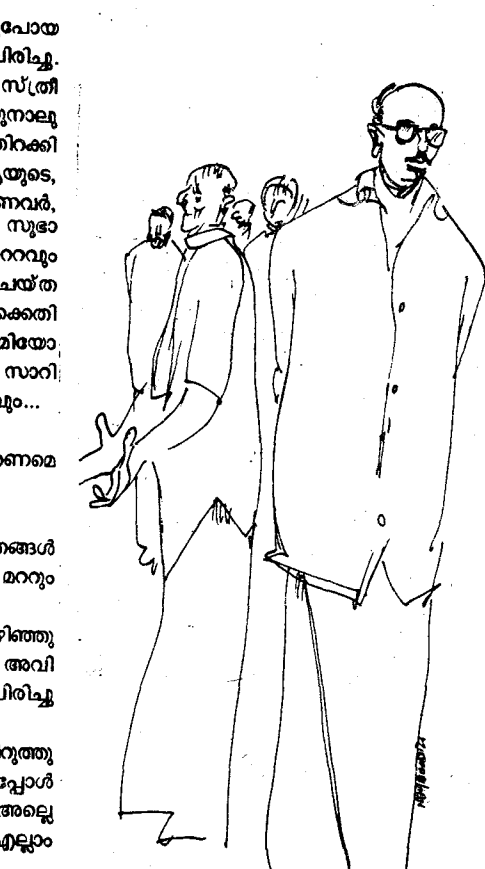
സുനിൽ പറഞ്ഞു:

"ഞങ്ങൾ അങ്ങനെ വിചാരിച്ചില്ല..."

ഹാൻഡ്ബാഗു തുറന്നുകൊണ്ടു സുഭാഷിണി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

"കാൾ എത്രവണമെങ്കിലും ചെലവിടാം... ആ ദുഷ്ടനെ ഒരു പാഠം പഠിപ്പിക്കണം... അത്രേയുള്ളൂ..."

"ഓ... അത്-ഞാനേറു..."

നാട്ടിലെ പ്രമാണി... എല്ലാംകേട്ട് അയാൾ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു:

"ഓ! ഇത്രയൊക്കെ കാര്യം? പൊലീസിനെ വിട്ട് അവളെയും അവളുടെ ഭർത്താവിനെയും അടിച്ചോടിക്കണം... പിന്നെ നിങ്ങൾ ചെന്ന് അവിടെ ഭർത്താവിനോടൊപ്പം താമസിക്കണം. അത്രതന്നെ..."

സുഭാഷിണിക്കു തോന്നിയ ആഹ്ലാദത്തിനതിരില്ലായിരുന്നു.

"പിന്നെ കുറച്ചു ചെലവൊക്കെ വരും. പൊലീസിനും മറയും... തിരുവനന്തപുരം വരെ ഒന്നു പോകുകയും വേണം... ഹോം മിനിസ്റ്റററെ നേരിൽ കണ്ടെ തീരു... എങ്കിലേ, പൊലീസ് അറച്ചുനീല്ക്കാതെ നടപടി എടുക്കൂ..."

കേശവൻകുട്ടി പറഞ്ഞതിൽ ഒരു കാര്യത്തോട് സുഭാഷിണിക്കു മനസ്സുകൊണ്ടു യോജിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. താൻ ചെന്ന് അവിടെ കൂടെ താമസിക്കുന്ന കാര്യം. അതു നടപ്പില്ല. തനിച്ച് വച്ചും ഉണ്ടും കഴിയട്ടെ. അല്ലെങ്കിൽ ഹോട്ടലുകളുണ്ടല്ലോ... പക്ഷേ, മനസ്സിലുള്ളതു തുറന്നുപറഞ്ഞില്ലെന്നു മാത്രം.

"സുനിലേന്തു പറയുന്നു?"

"അണ്ണൻ പറഞ്ഞതു ശരിതന്നെ. പൊലീസിനെക്കൊണ്ട് എങ്ങനെ കേസെടുപ്പിക്കാമെന്നാണ്?"

"അവനും അവളും പൊലീസിന്റെ ലിസ്റ്റിലുള്ളവരായും... അന്യഭവനത്തിൽ അതിക്രമിച്ചുകടക്കൽ, വ്യഭിചാരം, തട്ടിപ്പ്,

(രൂപം)

വിവർത്തനം:
അക്കിത്തം

പ്രഥമസ്കന്ധം:
അഞ്ചാമധ്യായം
വ്യാസനാഭ സംവാദം

ശ്രീമദ് ഭാഗവതം

ശ്രീപിശ്ച വർണ്ണിച്ചിട്ടുമാലപിച്ചിട്ടു.

സർവ്വാർത്ഥ പൂഷ്കലം തീർത്തു
ഭാരതം മഹദ്ഭൂതം;
ഇച്ഛിച്ച ലക്ഷ്യത്തിലെത്തി-
യെന്നല്ലി ത്വന്മനോഗതം?

അനേഷിച്ചതു നീ കണ്ടു
പരബ്രഹ്മം സനാതനം;
എന്നിട്ടുമകുതാർത്ഥൻ പോൽ
പ്രഭോ, ദുഃഖിപ്പിതോ ഭവാൻ

വ്യാസർ പറഞ്ഞു:

തവോക്തിപോലൊക്കെയുമുണ്ടെന്നി-
ന്നാത്മാവിനെനാൽ പരിതുഷ്ടിയില്ല;
എന്താണതിൻ കാരണം? ഓതിയാലു-
മഗാധബുദ്ധ്യേ, വിധിപുത്രനാം നീ.

ഗുണങ്ങളാൽ വിശമസംഗിയായി-
സ്സുഷ്ടിച്ച പാലിച്ചു ഹനിക്കുവോൻ താൻ
നിനക്കു പാസ്യൻ പുരുഷൻ പൂരാണൻ;
ഹൃദിസ്ഥമങ്ങയ്ക്കു സമസ്ത ഗുഹ്യം.

ത്രൈലോക്യാചാരിൻ, രവികാന്തിമാന-
ങ്ങളിൽ ചരിച്ചിടുന്ന വായുതുല്യൻ;
പരാവര ബ്രഹ്മസൂര്യർമ്മിഷ്ഠ-
നങ്ങോർത്തു കണ്ടെൻ കുറവോതിയാലും!

നാരദർ പറഞ്ഞു:

ഘോഷിച്ചില്ലങ്ങു വേണ്ടത്ര
ഭഗവൽകീർത്തി നിർമ്മലം;
നൃനം താനിതരജ്ഞാനം,
തോഷമിശ്വരദർശനം.
ധർമ്മാദിപുരുഷാർത്ഥം നീ
വിസ്തരിച്ചെങ്കിലും മുന്നേ,

വാസുദേവന്റെ മഹിമ
കീർത്തിച്ചില്ലത വിരോടെ.

ജഗത് പവിത്രം ഹരിലീലയെന്നിയേ
വൃഥാ വചശ്ചിത്രപദങ്ങൾ; വായസം
തത്തും ചളിക്കുണ്ടൽ രമിക്കയില്ലോടോ
സുവാസിതം മാനസ ഹംസവാസന.

ഉണ്ടാം പ്രതിശ്ഠോക്തമബദ്യമെങ്കിലെ-
ത്തന്ന നാമങ്ങൾ യശോകീതങ്ങളാം;
ആ വാങ്മയം പാപഹരം മഹാജനം

ശോഭിക്കയില്ല പൃത്യഭാവശൂന്യനെ-
ഷ്കർമ്മോഗതം ജ്ഞാനനിരഞ്ജനതവം;
വൃഥാ ഭവിപ്പൂ, തദനർപ്പിതങ്ങളാം
അമംഗളാകാരണ കർമ്മസഞ്ചയം.

അമോഘദൃക്കാണ്ണു ഭവാൻ മഹാമതേ,
ശുചിശ്രുതൻ, സത്യരതൻ, ധൃത്യവ്രതൻ;
ജനാവലിക്കാകെ വിമുക്തി കൈവരൻ
ത്രിവിക്രമൻ തൻ കഥയോർത്തു ചെൽക നീ.

ഈശങ്കലുൾക്കണ് പതിയായ്കയാൽ, ഇട-
യ്ക്കാരൂപനാമങ്ങളിൽ മുട്ടുമെങ്കിലും
കാററിൻ കരുത്താൽക്കടവത്തടുക്കുമ-
നാവാത്ത തോണിക്കു സമാനമേ മനു.

സംസക്തരോടങ്ങുരിയാടി കാമുക-
മ്മവും സാധർമ്മത്തിലകപ്പെടും പടി;
അക്കാരണത്താൽ ജ്ഞാനമോർത്തിക്കതപോ-
മതല്ല നേരെന്ന മഹദ്വചോദ്യം.

കർമ്മങ്ങൾ കൈവിട്ടവനെന്നി മരണരാശി-
ക്കനന്തപാരാനുഭവം വരാ, ദൃഢം;
പ്രവർത്തമാനർക്കു ഗുണാശ്രിതർക്കു നീ
കേൾപ്പിക്കാൻ വേണമവന്റെ ചേഷ്ടിതം.

ത്യക്തസാധർമ്മൻ ഹരിതൻ പദാഞ്ചുജം
ജ്ഞിച്ച പകൻ നിപതിച്ചുപോകിലും

അവനഭ്യോ വരലില്ല; മൂക്തി കൈ-
വരാ സാധർമ്മിഷ്ഠൻ അഭേതനാവുകിൽ.

ഉപര്യധഃഭ്രാന്തജനത്തിനേതല-
ഭൃമാണതിന്നായ്ക്കിണയാവു കോവിദൻ;
പൂർവ്വാർജ്ജ്വലം കർമ്മഫലം സുഖാസുഖം
കിട്ടാതെ വയ്ക്കുവേ കാലശക്തിയാൽ.

മുക്തൻ സേവിയുന്നമന്യരെന്നപോൽ
സംസാരിയായ്ത്തീരുകയില്ലൊരിക്കലും;
മുക്തൻ പദാഭാജ്ഞ രസജ്ഞനോർക്കുവാ-
നാവാത്തതാണു രൂപിതൻ വിപാടനം.

സചേതനാ ചേതനമീ പ്രപഞ്ചവും
തദീയ കർത്താവാമഭിന്ന സത്തകൾ;
അലിപ്തനങ്ങയ്ക്കറിയുന്നതെങ്കിലും
കാര്യങ്ങളേതാണു പറഞ്ഞതാണു ഞാൻ.

അമോഘദൃക്കണ്ണെങ്കിലും ഇഗൽ-
ശുഭത്തിനായിട്ടു ജനിച്ചു ഭൂമിയിൽ
പരാവരൻ തൻ കലയായ്;ത്തുടങ്ങണം
മഹാനുഭാവാഭ്യുദയ പ്രകീർത്തനം

മനുഷ്യർ വേദാധ്യയനം ശ്രുതിസ്മൃതി-
പ്രസിദ്യ കർമ്മങ്ങൾ തപസ്സു ദാനവും
ചെയ്തുത്തമശ്ലോക ഗുണാനുവർണ്ണനം
സാധിപ്പിതെന്നല്ലി കവിപ്രഭാഷിതം?

ജനിച്ചു ഞാൻ വൈദികഭൃത്യയിങ്കൽ മു-
ജ്ജ്ഞമത്തിലെന്നിട്ടു നിയുക്തനായ്, മുന്നേ,
പ്രാവ്യഡ്ബ്രതാചാരികളായ യോഗികൾ-
ക്കവശ്യ ശുശ്രൂഷകൾ ചെയ്തുവാൻ ക്രമാൽ.

ഞാനനപേതാഖില ചാപലൻ മഹാ-
ശാന്തൻ, കളിക്കോപ്പിൽ മയങ്ങിടാത്തവൻ;
കൃപാമൃതം തുകി നുകർന്നിതെന്നിലെ-
ശ്ശുശ്രൂഷണ വ്യഗ്രത കണ്ട യോഗികൾ.

ഭുജിച്ചു ശിഷ്ടത്തെയാരെറ്റ നേരമാ-
ദിജ്ജപ്രസാദേന വിമുക്തപാപനായ്
ഏവം പ്രവർത്തിച്ച മദീയ ചേതന-
യ്ക്കുണ്ടായി തദ്യർമ്മ വിശുദ്ധിതൻ രൂപി.

മനോജ്ഞമാം കൃഷ്ണകഥാമൃതം ശ്രവി-
ച്ചനുഗ്രഹത്താലവിടെ ദ്വിനേദിനേ
വസിക്കെയോരോ പദവും നൂണയ്ക്കയാൽ
പ്രിയ ശ്രവസ്സിലുദിച്ചു മേ രൂപി.

അമട്ടിലന്നാർജ്ജിത ഭക്തിമൂലമാ
പ്രിയശ്രവസ്സിലുദിച്ചിതൻ മനം
ബ്രഹ്മം സ്വരൂപം; സദസ്ത് വിഭേദമോ
മായാവികല്പം വഴിയെന്നു കണ്ടു ഞാൻ.

ശരത്തിൽ വർഷത്തിലഭംഗമാ മഹാ-
മുനീന്ദ്രൻ കീർത്തിച്ചതു വിഷ്ണുവൈഭവം;
അതൊക്കെയും കേൾക്കെ വളർന്നിതെന്നിലും
വിശുദ്ധ്യമാം ഭക്തി രജസ്തമോപഹം.

ചാതുർത്ഥാസ്യാന്ത്യത്തിൽ വേർപെ-
ട്ടിടവേ വത്സലർഷികൾ
ഗുഹ്യഭാഗവതജ്ഞാന-

മുപദേശിക്ക കാരണം
ബാലൻ ദാന്തൻ ഭാഗ്യവാനായ്
ഞാൻ വെറും പരിചാരകൻ;
അനുരക്തൻ പ്രശ്നിതൻ ശ്ര-
ദ്ദധാനൻ മൂക്തപാപനായ്.

എത്തിപ്പൂ, ഭഗവാൻ വാസു-
ദേവബ്രഹ്മന്റെ മായയെ
വെളിപ്പെടുത്തിട്ടും ജ്ഞാനം
ഭഗവച്ചരണങ്ങളിൽ.

ഇവിടെസ്സുചിതം ബ്രഹ്മൻ,
ഭഗവൽ ബ്രഹ്മമാവിതം
ഈശ്വരാർപ്പിതമാം കർമ്മം
താപത്രയ ചികിത്സിതം.

രോഗകാരണമാം വസ്തു-
വതേപടി കൊടുക്കുകിൽ

രോഗശാന്തി വരില്ലെന്ന
വാസ്തവം ലോകസമ്മതം.

നരകർമ്മങ്ങളൊക്കെപ്പോ-
സ്യതി ഹേതുക്കളെങ്കിലും
ഈശ്വരാർപ്പിതമാം കർമ്മ-
മൗത്തിടുന്നു വാസന.

ഇവിടെച്ചെന്തുകീർമ്മം
ഭഗവത് പരിതോഷണം;
ഇതിൽനിന്നുളവാം ജ്ഞാനം
ഭക്തിയോഗ സമനീതം.

ഈശ്വരീർദ്ദിഷ്ടമാം ഈശാർ-
പ്പിത കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യവേ
പാട്ടും സ്ഥിതിക്കും കൃഷ്ണന്റെ
ഗുണവും നാമവും ജനം.

നമിപ്പേനങ്ങയെ സ്റ്റാക്ഷാൽ
ഭഗവാൻ വാസുദേവനെ,

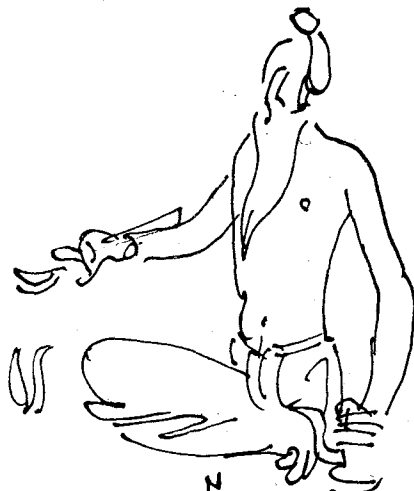
പ്രദയ്ക്കുന്ന സങ്കർഷണനെ,
നമിപ്പേനന്നിരുദ്യനെ.

ഏവം മുർത്യധീയാനത്താ-
ലമുർത്തൻ മന്ത്രമുർത്തിയെ
യജ്ഞമുർത്തിയെ വന്ദിച്ചാൽ
സമ്യക്ദർശനനാപ്പമാൻ

തന്റെ നിർദ്ദേശമേവം ഞാ-
ന്നുഷ്ഠിക്കുക കാരണം
എനിക്കേകീ കേശവൻ സ്വ-
സ്വരൂപജ്ഞാനമൈശ്വരം.
വേണ്ടത്ര കേട്ടു വിളവിൻ പ്രശസ്തി നീ;
പ്രസിദ്യമിയാററവഴിക്കു പോക നീ
ബുദ്ധ്യേ ജ്ഞാതാസുവിനനുപോകുവാൻ,
ദുഃഖാർത്തൻ ക്ഷേമമെന്നു മാറുവാൻ.

ശ്രീമദ് ഭാഗവതത്തിൽ പ്രഥമസ്കന്ധം
അഞ്ചാമധ്യായം കഴിഞ്ഞു.

(തുടരും)

സുതൻ പറഞ്ഞു:

വർഷി സസുഖാസിനൻ
വീണാപാണി യശോനിധി
മന്ദഹാസേന ചാരത്തെ
ബ്രഹ്മർഷിയോടു ചോദ്യമായ്.

നാരദർ പറഞ്ഞു:

പാരാശര്യ, മഹാഭാഗ,
പരിതോഷിപ്പിതോ ഭവാൻ
മനശ്ശരീര സാസ്ഥ്യത്താൽ?
അതോ, ദുഃഖിച്ചിടുന്നുവോ?

എൻ.എൻ. പിള്ള

നാ

കക്കത്തിലെ ഒരു നട നെപ്പോലെയൊണ് മനുഷ്യൻ എന്ന ആദ്യമായി പ്രഖ്യാപിച്ചത് റോമൻ ചിന്തകനായ എപ്പിക്ടറ്റസ്സാണ് പറയപ്പെടുന്നത്. പിന്നെ സൊഫോക്ളിസും ഷേക്സ്പിയറും മറ്റു പലരും ഇതുതന്നെ പറഞ്ഞു. ഓർമ്മ വച്ചുതൂതൽ അതേ ആശയം അറിയാതെ, പറയാതെ, അനുസ്മൃതമായി ഞാനും അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. “കണിയാതെ പിടിച്ചു തെങ്ങേൽ കോറി” എന്നു പറഞ്ഞമാതിരി രണ്ടുമാസ മുൻപ് ഓർക്കാപ്പറത്ത് സംസ്കൃത സ്കൂൾ അദ്ധ്യാപകനായ ഞാൻ ഒരു സുപ്രഭാതത്തിൽ അതാ രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തകനാകുന്നു. പന്മനയിൽ വെച്ചു കുമ്പളത്തു ശങ്കുപ്പിള്ളച്ചേട്ടന്റെ തൃക്കൈയിൽനിന്നു കിട്ടിയ കോണിഗ്രസ്സിന്റെ അങ്കി വസ്ത്രമായ വെർമുണ്ടും വെർമുണ്ടും അണിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞാനാകെ മാറി.

“ആളാമ്പലംബിനിമധ്യം ഭാരതീയ ഹിമപ്രഭാ സംസ്താതാഹസ്ത കവചാ സാജ്ജുണ്ഡ ലോകസമ്മതാ”

മുട്ടറം നീളം, മനോഹരം, തനി ഭാരതീയം,

തൃശ്ശൂരിന്റെ നിറം, വിശ്വദാനം മറയ്ക്കുന്ന കൈനീളം, ഏവശൃതി വചനനേ ത്രിലോക സമ്മതിയാർജ്ജിച്ച ഈ പ്രപഞ്ചകണ്ഠാക 1945-ൽ നാടാടക എന്റെ ദേഹത്തു കേറിയത് രാഷ്ട്രീയം എന്ന പകർച്ചവ്യാധിയുടെ കൊടാണ്.

സുപ്രഭാതം അന്ന് ഒരു സുദിനമായിരുന്നു. അന്ന് സ്മോക്ക് കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കോട്ടയം തിരുനക്കര മൈതാനത്ത് സംഘടിപ്പിച്ച ഒരു പൗരമഹായോഗത്തിൽ, അക്കാലത്തെ അത്യുഗ്ര തീവ്രവാദികളെന്നറിയപ്പെട്ടിരുന്ന അരുണ അസ്ഥലിയും അശോക് മേത്തയും പ്രസംഗിക്കുകയാണ്. അതിനു മുൻപ് ഐ.എൻ.എയിൽ വച്ച് നേതാളി സുകാഷ് ചന്ദ്രബോസിന്റെ പ്രസംഗമല്ലാതെ രാഷ്ട്രീയചരായുള്ള മററൊന്നും തന്നെ ഞാൻ നേരിട്ട് കേട്ടിരുന്നില്ല. അരുണയുടെ തീവ്വരതി പ്രസംഗമാണത്രെ! അശോക് മേത്തയുടെ പണ്ഡിതോചിതവും. കേൾക്കണം, ശ്രദ്ധിച്ചു കേൾക്കണം.

പ്രസംഗം ഒരു കലയാണെന്ന് ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. മനുഷ്യൻ ചരിത്രം സൃഷ്ടിച്ചതല്ല തന്നെ തോക്കുകൊണ്ടല്ല, നാക്കുകൊണ്ടാണെന്നും പറയുന്നു. വാക്കാണ് തോക്കായി മാറിയത്. എനിക്ക് കൂട്ടിക്കാലം മുതൽതന്നെ

പ്രസംഗം-പ്രഭാഷണം-അതായത് പ്രകീർഷണയുള്ള ഭാഷണം ഒരു ഹരമായിരുന്നു. കേട്ടുകേട്ടുവന്നപ്പോൾ പ്രജ്ഞയുടെ വിനീതയാവഹവും അതുകൾക്കുവുമായ ഒരു വികാസമാണ് പ്രസംഗകല എന്നെനിക്ക് ബോധ്യപ്പെട്ടു. ഇന്നും എനിക്ക് നല്ല പ്രസംഗം കേൾക്കുന്നതിഷ്ടമാണ്. അതു പോലെതന്നെ ശുദ്ധ വാചാലതയോടു ബദ്ധപ്പെടാത്തവരാണ്, അറപ്പും. അമരത്തിൽ "വാചാലോ ബഹുഗർഹ്യവാക്" -എന്ന നിന്ദ്യമായ വാക്കുള്ളവർ-എന്നൊരു നിർവ്വചനം തന്നെയുണ്ട്. എങ്കിലും എന്റെ പത്രങ്ങളാമത്തെ വയസ്സിൽ നിലപോയതുവട്ടം കേട്ട മനത്തു പത്മനാഭന്റെ നായർ പ്രസംഗം മുതൽ ഇന്നേക്ക് രണ്ടുമാസം മുൻപു കേട്ട സുകുമാർ അഴീക്കോടിന്റെ അനുശാചനം

കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒന്നും മനസ്സിലാക്കാതെ അനൗന്നിതൃണ്ട്. ഇതിൽ തൊണ്ണൂറ്ററഞ്ചു ശതമാനവും 'ഒറൽ ഡയറിയ' എന്ന അത്യാധാമിതമായ ഒരു വാഗ്ഗേഹഗമാണെങ്കിലും പലപ്പോഴും അനുകമ്പാർഹമാണ്. അത്യാധാമിതഭാഷിതം അപകടകരമാവിധത്തിൽ അദ്ധ്യക്തവും ദുർബലവുമാകുകയും ചെയ്യും. ഇതിനുംപുറമെ മസുരിയിൽ 'കരിഞ്ചപ്പാട്ട' മാതിരി 'അമ്മിറൊറാലേലിയ' അമ്മിറൊറാഫേസിയ'-എന്നി പേരുകളിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഒരുതരം പ്രഭാഷണ നരകാധിമുഖ്യം. ഒററ അമർത്തലിന് അഞ്ചു വെടിതിരുന്ന യന്ത്രത്തോക്കിന്റെ അലർച്ച മാതിരിയുള്ള സംഘർഷ നിർഭരമായ ഈ ധൃതഭാഷണത്തിനു പററിയ നിർവ്വചനമാണ് 'Stuccato effect of jazzed up stychomythia' എന്ന്. അതിന്റെ അക്രമണവും ഞാൻ സഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ നിന്നെല്ലാം വ്യത്യസ്തമായി എട്ടിന് തേങ്ങാ മാതിരി മുട്ടിനുമുട്ടിനു പല കവിതാശകലങ്ങൾ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് വാരി വിതറിക്കൊണ്ടുള്ള കഥാപ്രസംഗമോഡൽ സാഹിത്യ പ്രസംഗങ്ങളുമുണ്ട്. ചിലത് ബഹുരസമാണ്, ചിലത് പരമവോന്മുഖ്. കൂത്ത്, കുടിയാട്ടം, കഥകളി തുടങ്ങിയ പ്രാചീന തനതു കലാരൂപങ്ങളുടെ അതിനിശ്ശലമായ അന്തർഹിത സൗന്ദര്യം

രാജീവ് എന്ന മനുഷ്യകുത്തിൽ

പ്രസംഗം വരെ വലുതും ചെറുതുമായ ഏതയെത്ര പ്രസംഗം ഞാൻ കേട്ടിരിക്കുന്നു. മാധ്യമം?

‘പണ്ടുള്ള പണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠർ
പരമാകാശമിരിക്കിലും
പുസ്തകാകൃതി പുണ്ടിന്നും
ഭൂഷിപ്പിക്കുന്നു ഭൂതലം’

എന്ന കവിവാക്യമനുസരിച്ച് ഡെമോസ്തനീസും പെരിക്ളിസും തുടങ്ങി ചർച്ചിച്ചുവരേ എത്രയോ രാജ്യതന്ത്രജ്ഞരുടെയും പണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠരുടെയും പ്രഭാഷണ കോലാഹലങ്ങൾ ഞാൻ വർഷങ്ങളിൽക്കൂടി വായിച്ചുറങ്ങിരിക്കുന്നു. ശ്രോതാക്കളെ പ്രകമ്പനം കൊള്ളിക്കുന്ന സുഭാഷ് ചന്ദ്രബോധിന്റെ പ്രസംഗം നേരിട്ടുകേട്ട് ഞാൻ കോരിത്തരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇംഗ്ലീഷിൽ റെട്ടറിക്ക്, ഏലക്വെർസ്,

ഒരറ്റിനിത്യത്തിൽ വിശേഷണങ്ങൾക്കുപറയുന്ന എത്രയോ വാചാഭാഷാവിധങ്ങൾ ഞാൻ പരിചയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ നഗ്നമായ 'ഡമോഗോസിസം' എന്ന് പറയാവുന്ന ഹിന്ദുവുളള ഗർഭജനങ്ങൾ ഞാൻ റേഡിയോയിൽ

അജൈപ്പറിയും ക്രമദീപികകളെപ്പറിയും മറ്റു മുളള അക്കാഡമിക് പ്രസംഗങ്ങൾ കേട്ടാൽ ചിലപ്പോൾ ആത്മഹത്യ ചെയ്യണമെന്നു തോന്നിപ്പോകും.

കഴിഞ്ഞ അവതൂ വർഷത്തിനുള്ളിൽ ഞാൻ കേട്ടിട്ടുള്ളതിൽ വച്ച് ഏറ്റവും നല്ല പ്രസംഗം കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ, ചിന്മയാ നന്ദൻ, എം.പി.മന്മഥൻ, സുകുമാർ അഴീക്കോട് എന്നിവരുടേതാണ്. ഇതിൽ കെ.ബാലകൃഷ്ണന്റേതും സുകുമാർ അഴീക്കോടിന്റേതും പ്രസിദ്ധമായ 'ഏഷ്യാറ്റിക് സ്റൈറ്റ്' എന്ന വകുപ്പിൽപ്പെട്ടതാണ്.

★ ★ ★

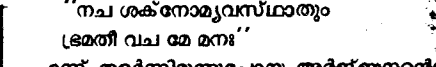
അടുത്തകാലത്ത് സഹനസമര സിദ്ധാന്തത്തിൽ മാമോദീസ മുങ്ങി യുഗവാഗ്ധിയെന്നായി. മതമാഹിയ ഞാൻ അന്ന് കോട്ടയത്തെത്തുമ്പോൾ തിരുനക്കര ഫൈനാനോ വമ്പിച്ച ഒരു ജനാവലിയായ് നിറഞ്ഞുകാവണിഞ്ഞിരുന്നു. ഉത്രയം വരിമ്പി ഒരു ഞ്ഞക്കടയ ഹരിൻ.

നാട്ടിൻ്റെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. എൻ്റെ നാട്ടുകാർ ഇത്രകണ്ട് രാഷ്ട്രീയപ്രബുദ്ധരാരാണല്ലോ എന്ന അറിവ് എന്ന അഭിമാനപൂർവ്വകതനാക്കി. ഭാരത സാമ്രാജ്യത്തിനുവേണ്ടി നേതാജിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ സായുധ സമരത്തിൽ പങ്കെടുത്ത്, വിധിവിപര്യയം കൊണ്ട് പരാജയപ്പെട്ട്, മടങ്ങിയെത്തിയ ഒരു വീരസേനാനിയായി പലരും എന്ന അഭിമാനഭിജ്ഞാനുഭവങ്ങളിലും മറ്റൊരു വിഭാഗം ഒരു രാജ്യദ്രോഹിയായ ജാപ്പ് ചാരനായിട്ട് അവതരിക്കുന്നുമുണ്ട്. ഏതായാലും ഞാൻ കോട്ടയത്ത് ഏറെക്കുറെ ശ്രേഷ്ഠനാണ്. എങ്കിലും അന്നത്തെ ആശാസത്തിൽ ഒരു ശോതാവെന്ന നിലയിൽ മാത്രമായിരുന്നു എൻ്റെ സാന്നിധ്യം.

കൃത്യസമയത്തുതന്നെ നേതാക്കന്മാരെ വഹിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വാഹനമെത്തി. ഒരു വലിയ വിഭാഗം ജനങ്ങളിൽനിന്നും ഹർഷാരവമുയർന്നു. പേരെടുത്തു പറഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള ജയ് വിളികളാൽ മൈതാനമാകെ മാറൊലിക്കൊണ്ടു. എന്നാൽ പ്രസംഗവേദിക്കു തൊട്ടുമുന്നിൽ കാലേകൂട്ടിത്തന്നെ സ്മലം പിടിച്ചിരുന്ന ഒരു വിഭാഗം ചെറുപ്പക്കാരിൽ നിന്നും യാതൊരു പ്രതികരണവുമുണ്ടാകാതിരുന്നത് എന്നെ അദ്ദേഹപ്പെടുത്തി. ഞാൻ നിന്നിരുന്നത് പ്രസംഗവേദിയുടെ അരികിലായിരുന്നു. യോഗത്തിൽ അദ്യക്ഷനായിരുന്നെന്നൊന്നും ഞാനോർക്കുന്നില്ല. അതുണാ അസഫലിയും അശോക് മേത്തയും രണ്ടുവിധത്തിൽ ശ്രദ്യേയരായിരുന്നു. അരുണ തീരെ ചടച്ചല്ല, തടിച്ചമല്ല; സുന്ദരിയല്ല, വിരൂപയുമല്ല. ആകെക്കുടി ഒരാർഷ പരിവേഷത്തിലമർന്ന സ്വൈത്രണ ചൈതന്യം. അശോക് മേത്തയെ കണ്ടതും ആദ്യം അദ്ദേഹമായിരുന്നു. ഇത്രയും ചടച്ച മനുഷ്യൻ എങ്ങനെ ഇത്രയും പ്രശ്ലഭനായി? ആ പ്രഭാഷണം അത്യുജ്ജ്വലമാണത്രെ! കഷ്ടം! അന്നിനിശ്ചയ കേൾക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

അരുണാ അസഫലിയുടെ പ്രസ്ഥാനം തുടങ്ങി. അക്ഷോഭ്യവും സ്പന്ദയ്ക്കും അനർഗ്ദ്ധവുമായ ആ പ്രസ്ഥാനം ഒരബലയുടേതായിരുന്നുല്ല. ധീരനായ ഒരു ബലവാൻറെത്തന്നെയായിരുന്നു. എന്നാൽ കഷ്ടപ്പെട്ട് ഒരഞ്ജമിനിട്ടു കഴിഞ്ഞത്, 1942-ലെ കിററ് ഇൻഡ്യാ സമാധൈപ്പറിയിൽ അതിൽ ഇൻഡ്യാൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ പാർട്ടി കൊണ്ടൊണ്ട ദേശീയ വിശ്വേ നിലപാടിനെപ്പറ്റിയുള്ള പരാമർശ മാത്രമായിട്ടും വെടിക്കു മുന്നിലെന്ന ജനങ്ങളിൽനിന്നും തികച്ചും പുരിയ നിർദ്വികൃതമായൊന്നത്തക്ക വിചാരത്തിൽ സംഘടിതമായ ഭാവുകമാണ് ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അരുണാ അസഫലിയെയും ഈ യെയും പിച്ഛിച്ചിരിക്കുന്നു കളയുമെന്ന മുട്ടിൽ അലറിവിളിച്ചുകൊണ്ട് തിരമാലകൾ മാതിരി ഒരു സംഘം മുന്നോട്ടു നടന്നു. കോട്ടയത്തെ അന്നത്തെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് നേതൃനിരയിൽപ്പെട്ട അഖലക്കാന്റെ പിഎൻ. കുമാരനും മുണ്ടായ്ക്കൽ അവനാച്ചൻ എന്നിവരെപ്പറ്റുന്ന എം.എം.എസ്.എസ്.എസ്.എസ്. എന്ന ആ പ്രതിരോധ നിരയുടെ നേതാക്കൾ.

മനുഷ്യർ രക്ഷപ്പെടുമ്പോൾ മുഹമ്മദിയായി മാറുന്ന അ കാഴ്ച ചതുർന്ന് സ്വാധീനമായിരുന്നു.

എന്ന് തളർന്നിരുന്നുവോയ അർജ്ജുനനെൻ്റെ അപസ്ഥിരത ഞാനോർത്തു. ആരോട്തരിലേ ഇതാണ് മെട്ടുകിൻ ഈ പോക്ക് എവിടെ ചെന്നുനില്ക്കും? ആ പ്രകടനത്തിൽ മനുഷ്യ മഹത്വവിശ്വാസ വിരോധമല്ലാതെ ജ്ഞാനവിഹീനത മറ്റൊന്നുയുടെ കണികപോലും കണ്ടില്ല. 'ഫാസിസം നശിക്കട്ടെ' എന്ന ആഹ്വാനം പോലും ക്ഷുദ്രവും പ്രാകൃതവുമായ ഒരു ശാക്തേയോരാധനാക്രമ (Cult) മായേ തോന്നിയുള്ള ആ പ്രകടനത്തിൽ സംസ്കാരത്തിന്റെ നിഴൽ പോലും കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

“താതോന്നിയാവതല്ലേയും
സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ലക്ഷണം
നിയമത്തിനു ഭീഷ്മപ്പട്ട
നിൽപ്പു നിശ്ശേഷ സൃഷ്ടിയും.”
എന്ന കവിവാക്യം ബുർഷാസിദ്യാന്ത
മൊന്നുമല്ല. സ്വാതന്ത്ര്യാഭാസങ്ങൾ കർശന
നിയമങ്ങൾ കൊണ്ട് നിർദ്ദാക്ഷിണ്യം
തടഞ്ഞു പറയു. ‘ടിറണി’, ‘മെമ്മോറിറ്റി’
യുടേതായാലും ‘മൈനറിറ്റി’യുടേതായാലും
ആപൽക്കരം തന്നെയാണ്. ഇങ്ങനെ പലതും
ഓർത്തുകൊണ്ട് ഞാൻ വീട്ടിലെത്തി. ഉത്തര
വാദ പ്രകാശനത്തിന്റെ ആദ്യപാഠം! ഒരു
കാര്യം തീർച്ച; ധർമ്മനിരതമായ സിംധുപുന
ങ്ങൾക്കേ ധർമ്മനിരതമായ വ്യക്തികളെ
സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിയൂ. കഴുത കണ്ണാടിയിൽ
ക്കുടി നോക്കിയാലും കഴുതയെ മാത്രമേ
കാണൂ.

★ ★ ★

പ്രസംഗം ഒരു കലയാണെന്ന് ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. മനുഷ്യൻ ചരിത്രം സൃഷ്ടിച്ചതുകൊണ്ടല്ല, നാക്കുകൊണ്ടാണെന്നും പറയുന്നു. വാക്കാണ് തോക്കായി മാറിയത്. എനിക്കു കൂട്ടിക്കാലം മുതൽതന്നെ പ്രസംഗം-പ്രഭാഷണം-അതായത് പ്രകർഷണയുള്ള ഭാഷണം ഒരു ഹരമായിരുന്നു.

ഇതെല്ലാം കണ്ടുകൊണ്ട് കൃസലില്ലാത്തുള്ള ആരുന്നായുടെയും മേത്തയുടെയും നില അർത്ഥകരവുമായിരുന്നു. എന്നൊരു വൈരുദ്ധ്യം! ഭീരുത്വത്തിന്റെ ഭൂതാവേശം ഒരു വശത്ത്, ധീരതയുടെ തിരനോട്ടം മറുവശത്ത്. ഈ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ കാവുതിണ്ടൽ പടയണി മിനിട്ടുകൾക്കുള്ളം നില്ക്കുന്നു. ഇതാണ് ഇനകിയ ഇന്റാഡിപ്തത്തിന്റെ ശ്രുതിയെങ്കിൽ അതിന്റെ രാഗമാലിക എങ്ങനെയിരിക്കും? അവസ്ഥാനം പ്രതിരോധം ആക്രമണത്തിൽ എത്തുമെന്ന ആശങ്ക പരന്നതും 'ദേ പൊലീസ് വരുണേ' എന്നൊരു ശബ്ദം എവിടെനിന്നോ കേട്ടു. പിന്നെയൊരു ഭൂകമ്പമായിരുന്നു. മൃഗക്കൂട്ടമായ ആൾക്കൂട്ടം നിർലക്ഷ്യമായ ഒരു കൂട്ടമായതാമരംഭിപ്പൂ-Stampede. മിനിട്ടുകൾക്കുള്ളിൽ അത്ഥികളെയും വഹിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വണ്ടി യാതൊരു പ്രതിബന്ധവും കൂടാതെ സ്ഫുലിഗമിച്ചു.

യോഗസംഗ്രഹത്തിന് വിഷ്ണുനായി വി
ട്ടിലേക്ക് നടക്കുമ്പോൾ പണ്ട് കുരുക്ഷേത്ര
ത്തിൽ, പതിനെട്ടാം യുദ്ധത്തിൽ, 'സേന
യോഗദയോർമദ്യ'ത്തിൽ,

ഒന്നു രണ്ടാഴ്ച കഴിഞ്ഞ് ഒരുദിവസം തിരുവനന്തപുരം സ്പോർട്ട് കോൺഗ്രസ് ഓഫീസിൽ നിന്നും എതിരെ ഒരു കത്തുകിട്ടി. കൊല്ലത്ത് ഒരു മഹാസമ്മേളനം നടക്കുന്നെന്നും അതിൽ എ.പി.പിള്ള, എൻ.എൻ.പിള്ള എന്ന രണ്ട് ഐ.എൻ.എ സേനാനികൾക്ക് ഒരു സ്വീകരണം നൽകുന്നെന്നും കാണിച്ചുകൊണ്ട്. ഇതിൽ കൊല്ലത്ത് അഞ്ചാലുമാർ സ്വാഗതയായ എ.പി.പിള്ള ഐ.എൻ.എയിലെ ഒന്നാം ഫീൽഡ് പ്രൊപ്പഗൻഡാ യൂണിറ്റിന്റെ കമാൻഡന്റ് ഞാൻ രണ്ടാം യൂണിറ്റ് കമാൻഡന്റുമായിരുന്നു. ആഴ്ചകൾക്കു മുൻപ് ശ്രീ.കുവളത്തു ശങ്കുപ്പിള്ളയെ കണ്ടെത്താൻ ആരംഭിച്ചു നിമിത്തനിയമ പരിണാമാണ് കൊല്ലം സമ്മേളനത്തിലേക്കുള്ള ക്ഷണം.

ഞാൻ കൊല്ലത്തെത്തുന്നത് സമ്മേളന ദിവസം വൈകിട്ട് നാലുമണിയോടുകൂടിയാണ്. ബോട്ട് ഇട്ടിയിൽനിന്ന് കയറിച്ചെല്ലുമ്പോൾ പിൽക്കാലത്ത് 'നളന്ദാ ലോഡ്ജ്' എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന അതിഥിമന്ദിരം അതിനു മേലെ ഒരു മുറിയായിരുന്നു സമ്മേളനത്തിന്റെ സൗകര്യം. സൗകര്യം അവിടെ എത്രയും പെട്ടെന്ന് തയ്യാറാക്കിയിരുന്നതായിരുന്നു എന്നുവന്നു.

ആ സമ്മേളനത്തിലെ വോളന്റിയർ ക്ലബ്ബ് പ്ററൻ ശ്രീകണ്ഠൻ നായരായിരുന്നു. ആ

പ്രഭാ ഉണ്ണി

20, മെയ്.
എന്റെ ബാല്യം.

ഇതെഴുതുമ്പോൾ നേരം പതിമൂന്നി. ആലോചനയുടെ വരുന്ന മഴ. എല്ലായിടത്തും മെയ് പൂക്കൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കൊന്നമരം അതിന്റെ മുഴുവനാഭരണവും അഴിച്ചുവെച്ചിട്ടില്ല. വിത്തും കൈക്കൊള്ളുമായി വന്ന കിളി അന്യദേശത്തേക്കിറങ്ങി. ഇനി മഴയുടെ കാലം. നമ്മുടെ മകൾ മഴ കാണുന്നു. ആദ്യത്തെ മഴ-പൂതുമണ്ണിന്റെ മണം അവർക്കു വേർതിരിക്കാറായിട്ടില്ല. പുനാററയെ സകാ

ത്വം നോക്കാനവർക്കറിയാം. കുഞ്ഞിക്കണ്ണിൽ പല ഭാവങ്ങളും ഉളിമിന്നുന്നുണ്ട്. ഞാൻ ബാലയുടെ വിവാഹത്തിനു പോയിരുന്നു. അച്ഛൻ (ഇയതിടെ) എന്നെ കണ്ടപ്പോൾ ചേർത്തുനിർത്തിപ്പറഞ്ഞു. "പ്രഭ വന്നില്ലേങ്കിൽ വിഷമായില്ല എന്നല്ല. വന്നപ്പോൾ എനിക്ക് ഇയതിയാണ്" ഞാൻ വല്ലാതെ വികാരാധീനയായിപ്പോയി കൂട്ട. അച്ഛന്റെ നിറക്കണ്ണി-നിറഞ്ഞ സ്നേഹം. മടങ്ങുമ്പോൾ ഞാനോർക്കുകയായിരുന്നു. ഒരു യാത്ര വയ്യാനുകയായി ഞാൻ മടിച്ചാൽ എനിക്ക് നഷ്ടപ്പെടുന്നതൊന്നുമായിരുന്നു. അവിടെ എല്ലാവർക്കും സുകുമാരനെ അറിയാം. എനിക്ക് ചിലവെന്നു. ഇത്ര പ്രസിദ്ധനാവാൻ ഇത്ര വലിയ ആളാണോയീ സുകുമാരൻ? ചിലരെക്കൊക്കെ ശങ്കരമാമയയും അനേഷിച്ചു-വരൻ യോഗ്യൻ തന്നെ. ബാലയ്ക്കു ചേരും. ഇയതിടെ അഭാവം ശരിക്കും അവരെ വേദനിപ്പിച്ചിരുന്നുവെന്നു തോന്നി. തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ മോൾ കരഞ്ഞുവോ എന്നാശങ്ക മാറി. അറിയാം എന്നെയും എന്ന മട്ടിലൊരു ചിരി എന്നോട്. തീർന്നു. എല്ലാം എഴുതി മനസ്സു ശരിയാക്കണം എന്ന് കൂട്ട. ശരിയാണ്-എവിടോത്തൊടൊതെ എഴുതണ കത്തുകളാണിപ്പോ. എന്തെഴുതാനും ഒരുതരം യോ. ഇതൊക്കെ എങ്ങനെ നീ വ്യാഖ്യാനിക്കുമെന്ന ആശങ്ക. ഇതിനൊക്കെ എന്തു കാരണമുണ്ടായിട്ടാ എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ-എനിക്ക് മരിച്ചില്ല. കൊച്ചു കൊച്ചു സംഭവങ്ങളിലൂടെ ഉള്ളിൽ വേരുണിയുവാൻ-എല്ലാ വീഴ്ചയും ഞാൻ സഹിക്കാൻ തയ്യാറായതാണ്. ഒന്നും മനഃപൂർവ്വമായിരുന്നില്ല. എന്നിട്ടും ഓരോന്നും ഓർത്താൽ വല്ലാത്ത വിഷമം. അതോരോന്നും എടുത്തെഴുതാൻ... ഞാനൊരു ചെറിയ കാര്യം ചോദിക്കട്ടെ. ഏതെന്നോട് പഴയ ഇഷ്ടം തോന്നുന്നില്ലെന്നുണ്ടോ? ഉണ്ടെന്നു പറഞ്ഞാലും വിശ്വസിക്കാൻ തോന്നുന്നില്ല.

അനുഭവങ്ങളെല്ലെ എല്ലാം തോന്നിപ്പിക്കുന്നത്. ഏതനിയോ ഇവിടെയെന്ന് ഏക പ്രചോദനം ഈ ഗാഢമായ സ്നേഹം മാത്രമാണെന്ന്. അതിനു കുറവു സംഭവിക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നാൽ... പറയൂ. എന്താണ് ഞാൻ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നത്? കൊച്ചു കൊച്ചു കാര്യങ്ങളാണ്-ആർക്കും ചിരിക്കാവുന്നതരം-എന്നാലും എനിക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടതെന്താണ്? എന്റെ മനസ്സിൽ ശൂന്യത നിറയ്ക്കാൻ എത്രയത്ര അപരാഹ്നങ്ങൾ. അതിനു ചേർന്ന ഒരു വീഴ്ച. വേണ്ട-ഒന്നും പറയണ്ട. ഞാൻ ഓർക്കുന്നു. അടുത്തതായി ഒരു സിഗ്നൽ മുഴമിടാൻകൂടി നേരമില്ലാതെ കൂത്തിക്കൊടുത്തി... ഈ ആഷ്ടമേ കാണുമ്പോൾ, ഇനിയും കളയാത്ത ഈ മുറിഞ്ഞുണ്ടുകൾ കാണുമ്പോൾ

ഒരുതലിലിന്റെ പാട്ട്

എന്റെ ഓർമ്മകൾക്കൊത്തൊഴും. ഒടുവിൽ ഒരുനാൾ ട്രിപ്പിൾ മുഖമമർത്തി ഞാൻ ചിന്തിച്ചു. ഒന്നു വേഗം ഈ അവധി തീർന്നെങ്കിൽ-ഉറു. ഞാൻ പ്രാർത്ഥിച്ചു. ഞെട്ടണ്ട ഇതു കേൾക്കുമ്പോൾ. ലോകത്ത് ഒരു ഭാര്യയും ഇങ്ങനെ സ്നേഹശൂന്യയായിട്ടുണ്ടാവില്ല എന്നു കരുതണ്ട. ഞാൻ ചിന്തിച്ചത് മറുവിലാണ്. പോയാൽ എന്തായാലും എനിക്ക് നിന്റെ സ്നേഹം വരികളിലൂടെ ലഭ്യമാവും. അടുത്തായാൽ ആ 'കെയർ' പോലുമില്ല. എനിക്ക് ഭ്രാന്താണെന്ന്, ഒരാ വേശത്തിൽ ഓടിവന്ന് ഇരുകവിളിലും അമർത്തുമ്പോ നീ പ്രതികരിക്കാറുണ്ടല്ലോ-ഈ ചിന്തകളും ഭ്രാന്താണെന്നു പറയും-അഥവാ ചൈൽഡിഷ്നസ് മാറാത്തൊന്നെന്നു പറയും. അതൊന്നുമല്ലെങ്കിൽ ഇവിടെയാണ്, സന്ദർശനം നാലാം പറയുക. എന്തു പറഞ്ഞാലും ഞാൻ വേദനിപ്പിക്കുന്നതു നേർ. അങ്ങനെയൊന്നും വിട്ടു കൊടുക്കില്ലെന്നു എപ്പോഴും പാഞ്ഞിരുന്ന് ഞാൻ എവിടെയാണ് എത്തിയത്? അനുഭവങ്ങൾ ഇത്രയധികം തിക്തമായാൽ ഞാൻ വിടെ കരഞ്ഞാണിവ തീർക്കുക! ഏതു വഴിയിലിവിടെ നിന്നാണ് കൂട്ട എനിക്ക് നിന്നെ വീണ്ടുകിട്ടുക? വാരിക്കോരിത്തനിട്ടും വീണ്ടും കൈനീട്ടി വാങ്ങിയതാണല്ലോ; ഞാൻ-ആ സ്നേഹം എനിക്ക് നഷ്ടമാവുകയോ?

ഇപ്പോൾ എനിക്ക് കുറേക്കൂടി ആത്മവിശ്വാസം തോന്നുന്നു. നിന്റെ വരികൾ എന്നെ ആവോളം ആനന്ദിപ്പിക്കുന്നു. ഒന്നും മുടിവെട്ടി മനസ്സു ചിത്തയാക്കല്ലെ മോളെയെന്ന അപേക്ഷ നിന്റെ കണ്ണിലൂടെ എനിക്കറിയാനാവുന്നു. ഇതുതന്നെയാവാം ഞാനാഗ്രഹിച്ചത്. അവധി തീർന്നോട്ടെയെന്ന്. അടുത്തുണ്ടായിരുന്നതിനേക്കാൾ സാമീപ്യം എനിക്കിപ്പോളനുഭവമാകുന്നുണ്ടല്ലോ. അന്നത്തെ ഏതനിയെന്ന് എന്തൊരു വ്യത്യാസം! ഇപ്പോൾ വഴക്കുപറയുമ്പോൾപോലും വാത്സല്യം വഴിയുന്നു. ഒരുദിവസം മുഴുവൻ ഞാനന്വേഷിച്ചു വന്നില്ലെങ്കിലെന്നെ മറന്നിട്ടു കൂടി ഞാലും എന്നു തോന്നിപ്പിച്ചത്-ഹോ എനിക്കോർത്തു. ഇപ്പോൾ കുറെ ആശ്വാസം തോന്നുന്നു-നിന്റെ സാന്ത്വനം എന്നെ കുറേ ഹൃദയമായി ശരിയാക്കും ഇല്ലെ കൂട്ട? ഗ്രീഷ്മ സുഖമായിരിക്കുന്നു. വഴയ്ക്കൊണ് ഭക്ഷണം. അച്ഛൻ ചോദിച്ചു പറഞ്ഞപ്പോ ചിരിക്കുന്നു.

നിർത്തട്ടെ? എന്താ നോക്കുന്നത്? വല്ലതും? സു

25, മെയ്.
എന്റെ ബാല്യം.
ഇന്ന് കേരളത്തിന് പ്രധാനപ്പെട്ട ദിവസം. കാസർഗോഡ് ജില്ല വരുന്നു. മിനുവിനു പ്രധാനപ്പെട്ട ദിവസം. കാലത്ത് അവളുടെ പ്രകാശമേൽ പോയി. തനിപ്പാക്കിയപ്പോയ അവളെയോർക്കുമ്പോ എനിക്ക് വല്ലാതെ തോന്നുന്നു. എനിക്ക് ഇപ്പോഴും ഈ ദിവസം എന്ന ആശ്വാസവും. ഇന്നലെ രാത്രി അവരിവിടെ വന്നിരുന്നു. പോവുന്ന ഒടുവിലെ നിമിഷാവരം യാത്രയുമായി അവർ. പാവം. മിനിഞ്ഞാനവരം ഞാൻ വെയിലിലാണ് കണ്ടത്. ഞാൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. മനസ്സിൽ തണുപ്പുണ്ടായാൽ മതി നോ പ്രോബ്ബം. ഞാൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കിയതായില്ല. ഉള്ളിൽ ഊറിക്കൂട്ടുന്നതെന്താണ്? യാത്ര പറയുന്നത് ബാലവല്ലല്ലോ ഒറ്റയ്ക്കൊക്കിപ്പോവണമെന്നെല്ലല്ലോ. ഹാ, എന്തൊരാശ്വാസം-ആ ദിവസങ്ങളൊന്നും ആദ്യാനുഭവമല്ലാത്തതിട്ടും സഹിക്കാൻ വയ്യ. ടൗണിൽ പോയി വന്നതെയുള്ള. ഓട്ടോ കാത്തുനിൽക്കുമ്പോ തപാൽക്കാരൻ-കൈയിൽ തന്നെ കത്ത്. റോഡിൽ നിന്നെ കത്തുവായിച്ചു. അതിനുള്ളിൽ മററൊരു ഇടി-രഹിതവട്ടെന്റെ വൈവോഴ്സ്. ഉടനെ ഓർത്തത് നമ്മുടെ അവധികളാണ്. ഒരു തമാശ ഗൗരവാവുമ്പോ എന്തൊരാപ്തമാണ് സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. വല്ലാതെ യോമായി എനിക്കൊപ്പം. ഒരിക്കൽ ഒന്നിച്ചാൽ പിന്നീടൊരിക്കലും അകലാനാവില്ല എന്നാണെന്നന്റെ പാവം മനസ്സിലിരിപ്പ്. പരിഭവങ്ങളും പിണക്കങ്ങളും സുലഭമായാലും ഇത്രയൊന്നും അകലം

സൃഷ്ടിക്കാനാവില്ല. നമ്മുടെ മനസ്സെല്ലെ എല്ലാവർക്കും. പക്ഷെ ഇതൊന്നും സത്യങ്ങളല്ല. അസത്യങ്ങളും, അർത്ഥസത്യങ്ങളും. അല്പം വൈവശ്യവും കൊണ്ട് ഉടലെടുത്തതാണ്. താൻ വാങ്ങിക്കൊടുത്ത കൗതുക വസ്തുക്കൊണ്ട് തന്നെത്തന്നെ സന്തോഷിപ്പിക്കും? അതത്-പറയൂ പലവട്ടം-നീ നല്ല മനസ്സിനുടമയാണെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു-രഹിതവട്ടെൻ ഉപദേശിക്കും-ഇപ്പോൾ ഒരു നല്ല സുഹൃത്താവണം എന്റെ ബാല്യം. ശ്രമിക്കും-ഇക്കാര്യത്തിൽ ഞാൻ കൂടുതലൊന്നു പറയാൻ? അനീടെ കലയാണെന്നു ഞാനാണ് ബുദ്ധിഷ്യൻ. എന്നെ പറയില്ലെ? കല്യാണം പ്രമാണിച്ച് ഞാനും വാങ്ങി മാഷെ ഒരു പട്ടച്ചെല-ഗ്രീഷ്മയ്ക്ക് വേഗം മുളയാഴിക്കാലോ, നല്ല കളര് നോക്കിക്കോ എന്നു ബാബു-കോപ്പി സർഗ്ഗം റ്റു ബ്ലൂ-നേവി ബ്ലൂ ബോർഡറോടെ. നന്നായില്ലെ? ഇല്ലെങ്കിൽ വേണ്ട ടോ. ബാലു എന്നെഴുതി പലവട്ടം-ചോദിക്കാൻ മറന്നു-സംബോധന പിടിച്ചില്ലേ (പിടിച്ചില്ലെ) ചാൽ വിളിച്ചുവിളിച്ചിഷ്ടാക്കിയെ ഞാൻ-ഇയാളെ എനിക്ക് പിടിച്ചിട്ടാണോ എന്ന കരുത്തക്കുടുത്തുണ്ടല്ലോ എന്റെ പക്കൽ. പുതിയ വീട്ടിൽ മനഃസമാധാനം കുറഞ്ഞാണ്-അങ്ങനെയൊന്നും വിചാരിക്കരുത്. മനസ്സു ശരിയാവാൻ കുറച്ചു നിമിഷങ്ങളുണ്ടു കിട്ടിയാൽ മതി. എങ്ങനെയോ കിട്ടിയ പോലുകൾ ഒരു തഴുകലിൽ ഉണക്കാം. ഒരു സാക്ഷാത്കാരമായ, ഹൃദയശാന്തിന്റെ നാൻദിയായ നമ്മുടെ വീട്ടിനെ അങ്ങനെ കരുതേയ്? അതത്-ഒരു ചെറിയ തോന്നൽ, ചെറിയ ചെറിയ കാരണകൊണ്ടു ശക്തിപ്പെട്ടാൽ-നമ്മുടെ കഴിയേണ്ട വീടാണ്-മനസ്സിനെ അങ്ങനെ ചിന്തിക്കാനേ അനുവദിക്കരുത്. 26. ഇന്നലെ പിന്നെ തുടരാൻ പറയില്ല. മോൾക്കു ചെറിയ കോൾഡ്. വാശി അതാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഇന്നലെ വന്ന അച്ഛന്റെ കത്തിലല്ലെ കൂട്ടി മുളയാഴിച്ചത്! ബോൾപോയിന്റർ പേനയായ കാരണം ഞാൻ രക്തപ്പെട്ടു. ദിനേശിന്റെ ശ്രീമതി വന്നിട്ടില്ല. പതിപ്പ് ക്ഷയാണല്ലോ-അതുകഴിഞ്ഞാലേത്തും. അമ്മായേമ അസാരസ്യങ്ങളുമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ട്-അതിനി എവിടെയെത്തുമെന്നു കണ്ടറിയാം-അമ്മായേമ പ്രശ്നം ഇല്ലാത്തതെനിക്ക് മാത്രം. സുഖം-തപാൽ ചെയ്യണ്ട ഫോയി.

28, മെയ്.
എന്റെ കൂട്ട.
ഇന്നലെ, ഇന്നുമൊക്കെ കത്ത്-സന്തോഷം-സമാധാനം. മാരിവിലിനിപ്പോൾ നിറങ്ങളുടെ ആധികൃതം-കണ്ണുമെന്നു. മനസ്സിനെ നൊരു ലാഘവം-മതി. എനിക്കിത്രയൊക്കെ ധാരാളം. ഞാനിതെഴുതുമ്പോൾ ജാനകി പാടുന്നു, "കണ്ട നാൾ മുതൽ നിന്റെയീ മുഖം എന്റെ സ്വന്തമായ് തീർന്നതല്ലേയോ" എന്ന്. ഇദാ, മുന്നിൽ ഓഫീസിലിരുന്നു

ജോലി ചെയ്യുന്ന ബാലു-മുഖം മാറോടണച്ച് എനിക്കും പാടിയിരിക്കാൻ തോന്നുന്നു. അതൊന്നും പാടില്ല അല്ലേ? അമ്മയായി, പണ്ടത്തെ കളിക്കുട്ടിയൊന്നുമല്ലല്ലോ-എന്നാലും ഒന്നുക്കെ ബാലു എന്നു വിളിക്കാൻ തോന്നുന്നു. (ഇവിടാർക്കും അങ്ങനെയൊരു പേരുള്ളത് അറിയില്ലല്ലോ) ഒന്നു വരു, വേഗം ഈ കാപ്പി കുടിച്ചു പോയ്ക്കോളൂ... എനിട്ടടുത്തുവരുമ്പോ കിട്ടുന്നത് കാപ്പിയില്ല. രണ്ടു കവിളിലും നുള്ളി വിടുക-ഞാനപ്പോ പല്ലുകടിച്ചുപിടിച്ചിരിക്കും. എനിക്കറിയില്ലെന്റെ ഭഗവാനെ!!! എന്താ അറിയില്ല. എന്നെ വല്ലാതെ സാധിനിപ്പിക്കാണെന്നു വന്നത്. ആകെ ഇളക്കിമാറി. എവിടെ നോക്കിയാലും നേരിയ ഒരൊച്ചിൽ പോലും ബാക്കിയില്ല. ഇത്രവേഗം എന്റെ പാവം മനസ്സ് തെളിയുമെന്ന് സപ്തത്തിൽക്കൂടി കരുതിട്ടില്ല. ഏതെൻ സാമീപ്യം കിട്ടിയതല്ലല്ലോ ഈ എന്തൊക്കെ വിട്ടൊഴിയുന്നും കരുതിട്ടില്ല. ഇദാ, എൻ

മാരിവിലിനിപ്പോൾ നിറങ്ങളുടെ ആധികൃതം-കണ്ണുമെന്നു. മനസ്സിനെ നൊരു ലാഘവം-മതി. എനിക്കിത്രയൊക്കെ ധാരാളം. ഞാനിതെഴുതുമ്പോൾ ജാനകി പാടുന്നു, "കണ്ട നാൾ മുതൽ നിന്റെയീ മുഖം എന്റെ സ്വന്തമായ് തീർന്നതല്ലേയോ" എന്ന്. ഇദാ, മുന്നിൽ ഓഫീസിലിരുന്നു

ഇതരികിപ്പോന്ന കൂട്ടിയൊരു ഞാൻ പറഞ്ഞു-വെറുതെ, അതെ വെറുതെ എന്റെയുള്ളിലേക്കു ഭാവന പെരുത്തു. ഇന്ന് ബെഡ്റൂം ലാബിനു നീലനിറമായെങ്കിലെന്ന് ഞാനാശിച്ചു. എന്റെ കണ്ണ് നീറുന്നുണ്ടോ? അപ്പോൾ ഞാനിരുന്ന് നിനക്കായി ഒരു കവിതയെഴുതി. അത് ഞാൻ മററൊരിക്കൽ കുറച്ചുകൂടി ഭംഗിയോടെ അയച്ചുതരാം-അതിലൊരു ഭാഗം ഇങ്ങനെയാണ്- നീയെന്റെ ഏറ്റവും അടുത്തിരിക്കുക-നിന്റെ മനോഹരമായ ഭാവത്തോടെ എന്നോടു പ്രേമപൂർവ്വതയോടെ നടത്തുക-നമ്മുടെ കൗമാരകാലത്തേക്കു മടങ്ങാം-എപ്പോഴും ചിരിയുക നിൽക്കുന്ന ആ സുന്ദരം ഇന്നുമവിയെണ്ടാവാം-ഭ്രാന്തൻപോലെന്നോ, തേവിടിച്ചിട്ടുവെന്നോ ആളുകളിനെ എന്തു വേണമെങ്കിലും വിളിക്കട്ടെ- ഏറ്റവും ലോലമായ മനസ്സോടെ നമ്മെ അനുഗ്രഹിച്ചത് അത് മാത്രമാണല്ലോ- ഈ പുല്ലിൽ, നീയെന്റെ ഏറ്റവും അടുത്ത്... ഒരു ഭാഗം ഇങ്ങനെ-ഇനി വഴക്കുമുണ്ട്-പൂർണ്ണരൂപം ഞാൻ തരാം. ഉപ്പോ, എന്നെ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് കരയാൻ തോന്നുന്നുവെന്നോ? എന്തിനാ കൂട്ട? എന്തി ട്ടെന്നെയും കരയ്ക്കാനോ? എനിക്ക് കരയേണ്ട-ചിരിപ്പാൻ മതി. കാരണം ഈ പാരിലെ സ്നേഹം മുഴുവൻ ഇന്നെന്റെയുള്ളിലുണ്ട്. ഒരു പുറംകരുന്നിലയോളമായാലൊ, ചിരി മനസ്സു നിറഞ്ഞതായാൽ പോരേ? ബാലുന സംബോധന, അതിൽത്തന്നെ നോക്കിയിരുന്നു-ഭ്രാന്താണ് പെണ്ണിന് ന്നും തോന്നുവോ? തോന്നാലും വിരോധമല്ല, എന്റെ ഭ്രാന്തകളിയെന്ന് ഉലകത്തിന് നിനക്കു മാത്രാണൊ-സാരമല്ല, ഈ ഭ്രാന്ത കൂടി സഹിക്കുക. നല്ലപ്പോലെ ഉറക്കം വരുന്നു. നല്ലയുറക്കത്തിൽ വന്നോളൂ. നിർത്തട്ടെ, നിറസ്നേഹത്തോടെ അമ്മ. 2, ജൂൺ. എന്റെ മോന, നിന്നോടു പിണങ്ങാമെന്ന് വിചാരിച്ചിരിക്കുമ്പോഴാണ് മഴ വന്നത്. വെറുമൊരു പുരുഷമല്ല. മഴക്കാലം. വർഷത്തിന്റെ ആരംഭം. അപ്പോൾ ഇടവപ്പാതിയായി എന്നൊർമ്മ വന്നു. അതോടുകൂടി എന്നും മഴയായും. ഈ സയമത്തു പിണങ്ങിയാൽ തനിയെ കിടക്ക ഒഴിതും എന്നുറപ്പ്. പുതപ്പിന്റെ അററംപോലും നീ തരില്ല. ഏതനാണെങ്കിൽ കിടന്ന ഉടനെ സുഖത്തിൽ കുറക്കുവെലി തുടങ്ങും. എനിക്ക് ഉറക്കം വരില്ല. തണുപ്പാണെങ്കിൽ അസ്ഥി കളക്കുക മരവിപ്പിക്കും. ദുര നന്നു മഴയുടെ ആരംഭം കേട്ട്, നിന്റെ നെഞ്ചിൽ മുഖംപൂർത്തി കിടക്കാൻ കൊതിയാവും. അകലെയാവുമ്പോ എന്തായാലും അടുത്താവുമ്പോ കൊതി അടക്കാനും പറയില്ല-നാണകെട്ട് നിന്നെ യൊന്നു തൊടാൻ വന്നാലുടൻ നീ നിർവികാര

ദാസ് ഭാർഗവീനിലയം

നാല്പത്താറ്

ശിഷ്യഗണങ്ങൾ

പത്മശ്രീ ബഹുമതി സ്വീകരിക്കാൻ മാർച്ച് 18-ാം തീയതി മാധവ ചാക്യാർ, മക്കൾ പി.കെ.ജി.നമ്പ്യാർ, രാഘവൻ നമ്പ്യാർ എന്നിവരുടെയുടെ ഡൽഹിയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. സൗത്തിന്ത്യൻ ബോർഡിന് ഹൗസിൽ സർക്കാരിന്റെ അതിഥിയായി താമസിച്ചു. 23-ാം തീയതി വൈകുന്നേരം ആറുമണിക്ക് രാഷ്ട്രപതി വി.വി. ഗിരിയിൽനിന്ന് മാധവ ചാക്യാർ പത്മശ്രീ ബഹുമതി സ്വീകരിച്ചു. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നെത്തിയ കലാപ്രതിഭകളെ പരിചയപ്പെട്ടു. അവാർഡുദാനത്തിനു ശേഷം രാഷ്ട്രപതിദമ്പതിമാർ നടന്ന വിരുന്നിൽ പങ്കെടുത്തു. പ്രധാനമന്ത്രി ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുമായി പരിചയപ്പെട്ടത് വിരുന്നു സന്തോഷത്തിനിടയിലാണ്.

അന്നുതന്നെ ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥത്തിൽവച്ച് രാജസഭയും പ്രബന്ധം അവതരിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. രാഷ്ട്രപതിദമ്പതിമാർ വിരുന്നുകഴിഞ്ഞ് അവിടേക്കു പോകുന്നതിനിടയിൽ വഴിതെറി. ക്ലാബ്ബിങ്ങാട്ടു രാധാകൃഷ്ണൻ നേരത്തെ നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്ന സ്ഥലത്ത് അതുകൊണ്ടു കാത്തുനില്ക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. വഴിതെറി പരിഭ്രമിച്ചു നില്ക്കുന്ന ചാക്യാരെ രാധാ കൃഷ്ണൻ കണ്ടുപിടിച്ചു. ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥത്തിലെത്തിയപ്പോൾ കുറച്ചുസമയം വൈകിയിരുന്നു.

പിറേറന്ന് ത്രിവേണി കലാസംഘത്തിന്റെ ഓപ്പൺ ഏയർ തിയേറ്ററിൽ കൂത്തു നടത്തുകയായിരുന്നു. കഥ പാഞ്ചാലീ സ്വയംവരം. കൂത്തു നടക്കുന്നതിനിടയിൽ, സദസ്സിലുണ്ടായിരുന്ന എ.എം. തോമസ്, മറേറവശത്തിരുന്നിരുന്ന കേന്ദ്രത്തിലെ കാബിനറ്റ് മന്ത്രി പനമ്പിള്ളി ഗോവിന്ദമേനോന്റെ അടുത്തേക്കു നടന്നുചെന്ന് എന്തോ സംസാരിക്കാൻ തുടങ്ങി. ചാക്യാരിൽ സ്വതസ്സിദ്യമായ ഹാസ്യം ചിറകു വിടർത്തി— “എന്താ മന്ത്രിമാർ തമ്മിൽ ഒരു കൂടിയായോചന?”

നാവും. സകല മുഖ്യം പോവാനതു മതി. അഭിശപ്തമായ ഒരു നിശയെ വിരുന്നിനു വിളിക്കേണ്ടല്ലോ എന്ന സദ്ബുദ്ധിയിൽ ബാലനോടു പിണങ്ങുന്നില്ലെന്നു തീരുമാനിച്ചു. ഇന്നു സീറോ അല്ലാന്ന് നിനക്കു നല്ല മുഡായാലുടനെ ഞാൻ പറയും. ഉത്തരം കേൾക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ഞാനോടും. എനിക്ക്

മന്ത്രിമാർ രഹസ്യം പറയുന്ന ഭാഗത്തേക്കു നോക്കി ചാക്യാർ ചോദിച്ചു. “രാജ്യകാര്യങ്ങളാവും. സംശയമില്ല. സ്വയംവരമാണല്ലോ വിഷയം. ആവശ്യക്കാർ പലരല്ലേ? പലരും ആലോചിക്കാതെ പററല്ലേ?”— രാജ്യധാനിയിലെ പ്രധാന ദിവ്യന്മാരായ മന്ത്രിമാരെ ചാക്യാർ പിടികൂടിയത് സദസ്സിനു നന്നേ രസിച്ചു. കൂട്ടച്ചിരി മുഴങ്ങി.

അടുത്തദിവസം കേരള കലാസമിതിയുടെ സ്വീകരണം. പ്രസംഗങ്ങൾക്കുശേഷം, ഏതെ

കിലും ഒരു അഭിനയമുഹൂർത്തം കാണണമെന്നായി സദസ്സർ. മാധവ ചാക്യാർ രംഗത്ത് ഒരു കസേരയിലിരുന്നു.

“ഇത് ഒരു ഉദ്യാനമാണെന്നു സങ്കല്പിക്കുക. നായകൻ ഇവിടെ ഇരിക്കുന്നു. ഭാര്യ അതിലേ കടന്നുപോകുമ്പോൾ നായകനുണ്ടാകുന്ന വികാരങ്ങൾ മുഖത്തു പ്രതിഫലിക്കുന്നു. അല്പസമയത്തിനുശേഷം കാമുകിയും അതിലേ നടന്നുവരുന്നു. കാമുകിദശനവും നായകനിൽ പ്രതികരണമുണ്ടാക്കുന്നു.”

തുടർന്ന് സുപ്രസിദ്ധമായ നേത്രാഭനേയം. ഭാര്യ ദൂരെക്കൂടി നടന്നുപോകുന്നു എന്നു സങ്കല്പം. നായകന്റെ മുഖമനഞ്ഞുനീല്പു. കണ്ണുകൾ മാത്രം രംഗത്തിന്റെ ഇടത്തേ അറ്റത്തെത്തുന്നു. അവ ഭാര്യയെ പിന്തുടർന്ന് വലത്തേ അറ്റത്തേക്കു നീങ്ങുന്നു. കണ്ണുകളുടെ സഞ്ചാരത്തിനിടയിൽ മുഖത്ത് ആശ്ചര്യവും സ്നേഹവും സന്തോഷവും സംതുപ്തിയും ഏകകാലത്തിൽ മിന്നിമറഞ്ഞു. ഭാര്യ മറയുന്നു. കണ്ണുകൾ വീണ്ടും നേരെ മുന്നിലേക്ക്.

കാമുകിയുടെ വരവായി. നേത്രസഞ്ചാരം മുൻപടിതന്നെ. മാംസപേശികളുടെയും കണ്ണു

“യെസ്” എന്നു മാത്രമേ കേൾക്കേണ്ടു. വീണ്ടും കത്തു വരാതാവുന്നു. എനിക്ക് നിരാശ തോന്നുന്നു. ദിവസേന എഴുതാനെന്താണവിടെ തടസ്സം? നാമം ഇപിക്കണപോലെ, കുളിക്കണപോലെ, ക്ഷണം കഴിക്കണപോലെ ഇതൊരു നിത്യകർമ്മമാക്കിക്കൂടെ? കിടക്കണതിനുമുമ്പ് ഒരു താളെങ്കിലും നിറച്ച്,

കളുടെയും ശ്രുതമായ സൂക്ഷ്മചലനംകൊണ്ട് മുഖത്ത് ഭ്രമം, ആവേശം, ആഹ്ലാദം, മുഖപ്രസാദം, വിടരുന്ന മന്ദഹാസം എന്നിവ പ്രതിഫലിച്ചു. കാമുകി കൺവെട്ടത്തുനിന്നു മറയുമ്പോൾ ദൃഷ്ടികൾ പിൻവലിക്കുന്നത് മനസ്സിലാക്കുന്നപ്പോഴും ഭാവവ്യത്യാസങ്ങളോടും നേത്രാഭിനയം സദസ്സർ കരഘോഷം മുഴക്കി സ്വീകരിച്ചു.

പിറേറന്ന് ഡൽഹിയിൽനിന്നു മടങ്ങി. 1974 ഡിസംബർ 12-ന് കേന്ദ്ര സംഗീതനാടക അക്കാദമി ആക്ടിംഗ് സെക്രട്ടറി മോഹൻ ഖോക്കറുടെ എഴുത്തു കിട്ടി. നാഷണൽസ്കൂൾ ഫെ് ഡ്രാമയിലെ അദ്യയാ പകനായ ഗോവർദ്യൻ പഞ്ചാലിന് കൂടിയായതെയും കൂത്തവലത്തെയും കുറിച്ചു പഠിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി അക്കാദമി ധനസഹായം നല്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും, അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഡിസംബർ 18-നും ജനുവരി 12-നുമിടയിൽ

അദ്ദേഹം കേരളത്തിലേക്കു വരുന്നുണ്ടെന്നും, വേണ്ട പഠനസഹായങ്ങൾ ചെയ്തുകൊടുക്കണമെന്നും ഖോക്കർ എഴുതി.

1975 ജനുവരിയിൽ ഗോവർദ്യൻ പഞ്ചാൽ കിളിക്കുറുന്തിമംഗലത്തെത്തി. മാധവ ചാക്യാരുടെയുടെ താമസിച്ച കൂത്തവലത്തെയും കൂടിയായതിലെ അഭിനയ സമ്പ്രദായത്തെയും കുറിച്ചു പഠിച്ചു. പിന്നീട് മോഹൻ ഖോക്കർ കെ.വി.എസ്. മേനോന്റെയുടെ മാധവ ചാക്യാരെ കാണാനെത്തി. ഫോട്ടോ എടുക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഒരുമണിക്കൂർ കൂടിയായാ അവതരിപ്പിച്ചു.

കേന്ദ്ര സംഗീതനാടക അക്കാദമിയുടെ ധനസഹായത്തോടെ കേരളകലാമണ്ഡലം ‘നാട്യകല്പദ്രുമം’ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. കൈയെഴുത്തു പ്രതി സമർപ്പിച്ച് നാലുവർഷങ്ങൾക്കുശേഷമാണ് പുസ്തകം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്. അയ്യായിരം രൂപയും പത്രങ്ങളു കോപ്പിയും ഗ്രന്ഥകർത്താവിന് കലാമണ്ഡലം പ്രതിഫലമായി നല്കി. സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണ സംഘം വിതരണം ഏറ്റെടുത്തു.

പിറേറന്ന് തപാൽപ്പട്ടിയിലിട്ടുണ്ടെ? എനിക്ക് എത്ര കത്തു കിട്ടിയാലും മതാവാണിപ്പു. പ്രേമമേട എഴുത്ത്—അട്ടപ്പാടിക്കാരനു പെണ്ണന്വേഷണം—വാർത്തതന്നെയാണല്ലോ. പെണ്ണിനു സുഖം-വൈശ്വന്തർവാലി-പ്രകൃതി-മലനിര-ചിലപ്പോളൊരു കവികൂടി ജന്മമെടുത്തേക്കും—ലീല നാട്ടിലെത്തിട്ടുണ്ട്. ഇവി

മാധവീയം മാണി

കലാമണ്ഡലത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ തിരുവനന്തപുരം വിവേകാനന്ദ സെൻറിനറി ഹാളിൽവച്ച് പുസ്തകപ്രകാശനച്ചടങ്ങ് നടത്താൻ തീരുമാനിക്കപ്പെട്ടു. പൊതുയോഗത്തെ സബന്ധിച്ച അറിയിപ്പ് രണ്ടുദിവസംമുമ്പു മാത്രമാണ് ഗ്രന്ഥകർത്താവിനു ലഭിച്ചത്. കലാമണ്ഡലം നിർദ്ദേശിച്ച ആളുടെ അവതരികയ്ക്കു പകരം ഡോ. കുഞ്ചുണ്ണി രാജയെക്കൊണ്ട് അതെഴുതിച്ചതിൽ കലാമണ്ഡലത്തിന് നിരസമുണ്ടായിരുന്നു. നാട്യകല്പദ്രുമത്തിനുവേണ്ടി സ്വന്തം ചെലവിൽ ആദ്യം എടുത്തുകൊടുത്ത ഫോട്ടോകളെല്ലാം കലാമണ്ഡലത്തിൽനിന്നു ‘കാണാതായി’. വീണ്ടും അവ എടുക്കേണ്ടി വന്നു. ഗ്രന്ഥകർത്താവിനെ പുസ്തകപ്രകാശനച്ചടങ്ങിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കി നിർത്തേണ്ടത് ചിലരുടെ യെങ്കിലും ആവശ്യമായിരുന്നു. അതേദിവസം തന്നെ കോഴിക്കോട് ആകാശവാണിനിലയത്തിൽ റെക്കോർഡിംഗുണ്ട്. മാധവ ചാക്യാർ കലാമണ്ഡലത്തിൽ പോയി ഡി.എച്ച്. നമ്പൂതിരിപ്പാടിനെ കണ്ടു. അദ്ദേഹം കലാമണ്ഡലം വക വാഹനം വിട്ടുകൊടുത്തു. തലേദിവസം കോഴിക്കോട്ടെത്തി അടുത്ത ദിവസത്തേക്കുള്ള റെക്കോർഡിംഗ് നടത്തി. അവിടെനിന്ന് നേരെ തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു തിരിച്ചു. വൈകുന്നേരം ആറുമണിക്കാണ് പ്രകാശന കർമ്മം. അരമണിക്കൂർമുമ്പ് യാത്ര കൊണ്ട് തളർന്നവശമായ ചാക്യാർ വിവേകാനന്ദ ഹാളിലെത്തി. ഗ്രന്ഥകർത്താവുതന്നെ നാട്യകല്പദ്രുമത്തിന്റെ ആദ്യപതി കെ.പി. നാരായണ പിഷാരോടിക്കു നല്കി പ്രകാശനം നിർവ്വഹിച്ചു. കൈനിക്കര കുമാരപിള്ള പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ച് സംസാരിച്ചു: “പൂർവാർജ്ജ്വതമായ കലാസമ്പത്തു മുഴുവൻ വരുതലമുറയ്ക്കു കൈമാറിയ മാണി മാധവ ചാക്യാരുടെ മഹാമനസ്കത ശ്ലാഘനീയമാണ്.” ചടങ്ങിനുശേഷം പൈങ്കുളം രാമ ചാക്യാരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ കലാമണ്ഡലം ട്രൂപ്പ് കൂടിയായാ അവതരിപ്പിച്ചു.

മാധവ ചാക്യാരുടെ മരുമകൻ ദാമോദര ചാക്യാർക്ക് കൂത്തും കൂടിയായാ പഠിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ സാംസ്കാരിക വിഭാഗം പ്രതിമാസം 450 രൂപ വീതം സ്കോളർഷിപ്പ് അനുവദിച്ചു. നടുവണ്ണൂർ സർക്കാർ ഹൈസ്കൂളിലെ അദ്യപകനായ അദ്ദേഹം മുന്നൂവർഷത്തെ ലീവെടുത്ത് അമ്മാമന്റെ അടുത്ത് ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസത്തിനെത്തി. ഇന്ന് മാണികൂടുബത്തിന്റെ നൂറോളം വരുന്ന അടിയന്തിരക്കുത്തുകൾ നടത്തിവരുന്നത് ദാമോദര ചാക്യാരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ താവഴിയിൽ പെട്ടവരുമാണ്.

കോട്ടയം പൊതിയിൽ കുടുംബത്തിലെ

ടെയും വന്നിരുന്നു. ഒരുരാത്രി തങ്ങൾ വരാമെന്നു പറഞ്ഞു-ഇപ്പോൾ ഹോസ്റ്റലിലാണ് താമസം എന്നുപറഞ്ഞു. അന്വേഷണമുണ്ട് ഓട്ടം. ശ്രീഷ്മ ഉറങ്ങുന്നു-ഒരു കട്ടിൽ മുഴുവനും വേണം അവൾക്ക്. പല്ലു വരുന്നതിന്റെ യാണൊ അറിഞ്ഞുട, നല്ല മുർച്ച തൊണ്ണൂറ്.

നാരായണ ചാക്യാർക്കും കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ സ്കോളർഷിപ്പു കിട്ടി. അദ്ദേഹം മുന്നൂവർഷക്കാലം മംഗലത്തു താമസിച്ച കൂത്തും കൂടിയായാ അഭ്യസിച്ചു. സുപ്രീം കോടതി ചീഫ് ജസ്റ്റിസിസ് ബാലകൃഷ്ണൻ ഏറാടിയുടെ മരുമകളും ടി.എം.ബി. നെടുങ്ങാടിയുടെ മകളുമായ ശാന്താ നെടുങ്ങാടിയെ നയനസാധകം അഭ്യസിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ചാക്യാർ രണ്ടുമാസം കോഴിക്കോട്ട് ചെലവഴിച്ചു. എ.കെ.ടി.കെ.എം. ഗുപ്തൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ മരമായ വെട്ടത്തുവിട്ട്വെച്ചാണ് അഭ്യാസം നടന്നത്. നർത്തകിയായ ശാന്ത മാധവ ചാക്യാരുടെ ശിഷ്യനായിത്തീർന്നു. സുപ്രസിദ്ധ നർത്തകിയായ ഇന്ദ്രാണിയുടെ നൃത്ത സംഘത്തോടൊപ്പം അമേരിക്കയിൽ പര്യടനം നടത്തി. ഡൽഹി യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലെ ഹിന്ദി അദ്യയാ പികയാണ് ശാന്താനെടുങ്ങാടി.

നാട്യകല്പദ്രുമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനങ്ങൾ പ്രമുഖ പത്രങ്ങളിൽ വന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. പുസ്തകമെഴുതാനുണ്ടായ സാഹചര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഗ്രന്ഥകർത്താവു നേടത്തിയ പ്രഭാഷണം ആകാശവാണി കോഴിക്കോടു നിലയം പ്രക്ഷേപണം ചെയ്തു—ഏറെ അതാമസിയാതെ എൻ.വി. കൃഷ്ണവാരിയുടെ പുസ്തകാഭിപ്രായവും. കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി അവാർഡ് കമ്മിറ്റിയുടെ പരിഗണ

നയ്ക്കായി നാട്യകല്പദ്രുമത്തിന്റെ മുന്നുകോപ്പികൾ സെക്രട്ടറിയെ ഏല്പിച്ചു.

പുസ്തകത്തിന് അക്കാദമിയുടെ അവാർഡു കിട്ടാൻ സാദ്യതയുണ്ടെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ തൽപ്പര കക്ഷികളായ ചില ചാക്യാന്മാർ അക്കാദമിയെ സമീപിച്ച് ‘പുസ്തകത്തിൽ ധാരാളം തെറ്റുകളുണ്ടെന്നും അവാർഡിനു പരിഗണിക്കാനുള്ള യോഗ്യതയില്ലെ’ന്നും അറിയിച്ചു. നാട്യകല്പദ്രുമത്തിന്റെ മൂല്യം അവാർഡു കമ്മിറ്റി പരിശോധിക്കുമെന്നും മറ്റ് അഭിപ്രായങ്ങളൊന്നും ആവശ്യമില്ലെന്നും അവരെ നിരാശരാക്കിക്കൊണ്ട് അം മറുപടി കൊടുത്തു.

കേരള സംഗീതനാടക അക്കാദമിയുടെ 1976-ലെ കൂത്ത്-കൂടിയായാത്തുള്ള ഫെല്ലോഷിപ്പ് മാധവ ചാക്യാർക്കു ലഭിച്ചു. കഥകളി നടൻ ഗുരു ചെങ്ങന്നൂർ രാമൻപിള്ളയും കൈനിക്കര കുമാരപിള്ളയുമായിരുന്നു ഫെല്ലോഷിപ്പ് ലഭിച്ച മറ്റു രണ്ടു വ്യക്തികൾ. തിരുവനന്തപുരം ടാഗോർ തിയേറ്ററിൽ വച്ച് മാർച്ച് 21-ാം തീയതി മാധവ ചാക്യാർ ഫെല്ലോഷിപ്പ് സ്വീകരിച്ചു.

തുശ്ശർ സ്കൂൾ ഫെ് ഡ്രാമയിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുവേണ്ടിമെയ് മാസത്തിൽ രാമവർമ്മപുരത്തുവച്ച് കൂടിയായാത്തിലെ വാചികാഭിനയത്തെക്കുറിച്ച് മാധവ ചാക്യാർ ക്ളാസ്സെടുത്തു. ഇ. ഗങ്കരപ്പിള്ളയുടെ അഭ്യർത്ഥനയനുസരിച്ചാണ് നാടകക്കളരിയിലെത്തിയത്.

(തുടരും)

ഫീഡ് ചെയ്യാൻ നല്ല വിഷമം. എന്തൊരു വേദനയാണ്. ഞാനറിയാതെ തുള്ളിപ്പോവും അവളെ. കള്ളത്തിക്കു നല്ലൊണം അറിയാലോ അപ്പോ കടികാവിടാൻ. കൂഞ്ഞിക്കൈകൾ മുഖത്തുപിണച്ച്, ചുണ്ടല്പം നീട്ടി, ഇളം പച്ചക്കുപ്പായമിട്ട് ഇതാ അവളിലിടെ, എൻറടുത്ത് ഉറങ്ങുന്നതു നോക്കിയിരിക്കെ, അറിയാതെ

എന്റെ മുഖം താഴുന്നു. വലംകവിളിലുമ്മ-അതച്ഛരന്റെ വക-വെറുതെ സജ്ജമാവുന്നു എന്റെ കണ്ണ്-ഇന്നുഴുതാൻ താളം നഷ്ടപ്പെട്ടു-എന്റെ കൂട്ടാ, സ്വപ്നത്തിലൊലും നീയൊന്നു വരുന്നെങ്കിൽ? നീല ചെപ്പുപുഷ്പവളികളിൽ പിടിച്ചു ഞാനി നടവരവിൽ... നിന്റെ അമ്മു.

(സീനിയർ അഡ്വക്കേറ്റ്, സുപ്രീംകോർട്ട്)

കലാകൗമുദി 45 മാർച്ച് 27, 1994

ഉപ്പോ? 1867-ലാണ് അവിടത്തെ ഭരണഘടനാ നിയമം-ബ്രിട്ടീഷ് നോർത്ത് അമേരിക്കാ കോളക്ട് നിലവിൽ വന്നത്. അവിടത്തെ ജനസംഖ്യ അന്ന് 20 ലക്ഷമായിരുന്നു. വിസ്തൃതി 35 ലക്ഷം ചതുരശ്ര മൈലും. ഒട്ടാവ ആസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഒരു ഫെഡറൽ ഭരണഘടനയാണ് അവിടം വാർത്തയെത്തിയത്. പതിമൂന്നു പ്രവിശ്യകൾ കേന്ദ്ര ഭരണവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ശക്തമായൊരു കേന്ദ്രം കെട്ടിപ്പടുക്കാനുദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു ഭരണഘടനയുടെ രൂപം നിർണ്ണയിച്ചത്. പക്ഷെ, നിരന്തരമായി പുറത്തുവന്ന

കേരള
ദിനേഴ്സ്
ബീഡി
കണ്ണൂർ

പുസ്തക വാർത്ത

പ്രേമവും കേതിയും

- നിത്യചൈതന്യത്തിൽ പ്രേമത്തിന്റെയും കേതിയുടെയും ഉജ്ജ്വലഭാവങ്ങൾ നിറഞ്ഞ, ജയദേവ കവിയുടെ ഗീതഗോവിന്ദത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനം. 60.00
- ശ്രീമദ്ഭഗവദ്ഗീത വ്യാഖ്യാനം: എം. എസ്. ചന്ദ്രശേഖരവാരീയർ ഭാരതത്തിലെ എല്ലാ ദാർശനിക സത്യങ്ങളുടെയും അന്ത്യത്തെയെ ആവാഹിച്ച ഗ്രന്ഥം (3-ാം പതിപ്പ്). 60.00
- സൗന്ദര്യലഹരി ശ്രീശങ്കരാചാര്യർ ദേവ്യപാസനയുടെ സമ്പ്രദായഭേദങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവയെല്ലാം സൗന്ദര്യലഹരിയിലുണ്ട്. യന്ത്രങ്ങളുടെ ചിത്രീകരണം, മൂലം, അനന്യം അനന്യതയോടെ വ്യാഖ്യാനം. വ്യാഖ്യാനം: ഡോ. ബി.സി. ബാലകൃഷ്ണൻ. 50.00
- പെരിറ്റിഹ്യമാല കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി കേരളീയ മനസ്സുകളിൽ എന്നെന്നും അഭ്യുത്ഥാദരങ്ങളുണർത്തുന്ന മഹദ്ഗ്രന്ഥം. 75.00
- പുരാണവിചിത്രകഥാസാഗരം ഡോ. സി. കെ. എൻ. നായർ പുരാണതിഹാസങ്ങളിൽനിന്ന് തിരഞ്ഞെടുത്ത വിചിത്ര കഥകൾ മാത്രം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന തികച്ചും പുതുമയറ്റ ഒരു പുരാണകഥാസാഗരം. 125.00
- വിതരണം കറന്റർ ബുക്സ് 15 ഗ്രാപ്കൾ CB 125

കോടതിവിധികൾ ആ ലക്ഷ്യം സഫലീകരിക്കാൻ സഹായകമായില്ല. [ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന പ്രവിശ്യകൾക്ക് ആയിരുന്നു നിയമ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ നടത്തിയത്.] 1980 ആയപ്പോഴേക്കും ജനസംഖ്യ രണ്ടുകോടി മുപ്പതുലക്ഷമായി. ഇപ്പോഴും പ്രവിശ്യകൾക്ക് സ്വന്തം കാലിൽ നില്ക്കാനുള്ള സാമ്പത്തിക ശേഷിയുണ്ടോ എന്ന് സംശയമാണ്. ക്യൂബക്കിന്റെ പ്രശ്നം അസംസ്ഥനങ്ങൾ ഇനിയും സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇത് ഒരു രാജ്യത്തിലെ മാത്രം സമീപനമല്ല.

ചില രാഷ്ട്രങ്ങൾ ഇംഗ്ലീഷ് മാതൃകയും ചിലവ അമേരിക്കൻ മോഡലും സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. ചിലവയൊക്കെ സമ്മിശ്ര ഘടന നടപ്പിലാക്കി രാഷ്ട്രീയം നന്നായി സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ട രാജ്യങ്ങളിൽ ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ വെസ്റ്റ് മിനിസ്റ്റർ മാതൃകയാണ് നല്ലതെന്ന് ടെമ്പിൾ മാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. പ്രസിഡൻറ് ഭരിക്കുന്ന രീതിയിൽ രൂപകം പതിയിരിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിലുണ്ടാകാത്ത അസഹിഷ്ണുതയുള്ള പ്രസിഡൻറ് അധികാരത്തിൽ വന്നാൽ ഒരുപക്ഷേ അത് ഇന്ത്യയിലുണ്ടാകാത്ത അന്ത്യത്തന്നെ കുറിച്ചുള്ള പാകിസ്ഥാൻ, ചിലി, തെക്കേ അമേരിക്കയിലേയും ആഫ്രിക്കയിലേയും ചില രാജ്യങ്ങൾ ഇതിനുദാഹരണമായി അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ഒരു പ്രധാനമന്ത്രിയെ ഡിസ് മിസ് ചെയ്യുകയും പാർലമെൻറിനെത്തന്നെ പിരിച്ചുവിടുകയും ചെയ്ത പാകിസ്ഥാൻ പ്രസിഡൻറിന്റെ സേച്ഛാധിപത്യത്തിൽ നിന്നും അവിടത്തെ ഇഡീഷ്യറി രാജ്യത്തെ രക്ഷിച്ചത് ഊയിടെ നടന്ന സംഭവമാണല്ലോ.

ചില രാജ്യങ്ങളിൽ അനുഭവം മറിച്ചാണ്. നാടകം, നാടാർക്കും അവശ്യം ആവശ്യമായ സാമ്പത്തിക പരിഷ്കാരങ്ങൾ നടപ്പാക്കുവാൻ ഇവ അവിടത്തെ പ്രസിഡൻറിന്റെ പരിശ്രമങ്ങളെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയും തുരക്കു വയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സമീപനമായിരുന്നു പാർലമെൻറിന്റെ. ഇതുകണ്ട് മനോഹരത്വ പ്രസിഡൻറ് പാർലമെൻറിനെതിരെ പിരിച്ചുവിടുകയുണ്ടായി. ഈ അനുഭവങ്ങൾ ഒരു കാര്യം നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നു. ഒരു ഭരണഘടനയ്ക്കും ഭരണാധികാരത്തിന്റെയോ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയോ അഭ്യന്തരമായ നിലനില്പ് ഉറപ്പു നല്കാൻ കഴിയുകയില്ല.

ഭരണഘടന തന്നെ ഇന്ത്യയിലുണ്ടാകാത്തതെന്ന് നിരവധി ഉദാഹരണങ്ങൾ ലോകചരിത്രത്തിൽ ഉണ്ട്. വേലി തന്നെ വിളവുതിന്നുന്ന അത്തരം അനുഭവങ്ങൾ ആവർത്തിക്കാതിരിക്കാൻ പ്രബുദ്ധമായ ഒരു ഇന്ത്യയ്ക്കുണ്ടായിരിക്കണം. രാജാവിന്റെ സേച്ഛാധിപത്യത്തിൽനിന്നും രാജ്യത്തെ രക്ഷിക്കാനായിരുന്നു ഇർമ്മനിയിലെ വിമാർ ഭരണഘടനയ്ക്കു രൂപംകൊടുത്തത്. ഉത്തര വാദിതലഭരണം ഉറപ്പുവരുത്തുവാൻ ആ ഭരണഘടനയിലുണ്ടായിരുന്ന അധികാര ഉപയോഗം

ശിച്ച് നിയമത്തിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ തികച്ചും ന്യായീകരിക്കാവുന്ന ഒരു ഭേദഗതി അവിടെ നടപ്പിലാക്കി. അധികാരം ഹിററ് ലറിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചു. ഫലമോ? ഏതൊരു ഇർമ്മൻ പൗരന്റെയും സാമ്പത്തികവും അവകാശവും നിഷ്ഠൂരമായി പിടിച്ചുപറ്റിക്കാൻ ഫ്യൂറർക്ക് അധികാരം കിട്ടി. നാസി രാഷ്ട്രസഭയ്ക്കെതിരെ പിൽക്കാല ക്രൂരതകൾ ലോകത്തെത്തന്നെ ഭൂരിതത്തിലും ഭൂപ്രതിഭാസം തള്ളിനിൽക്കുമല്ലോ?

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്നും ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ പ്രസക്തവും പ്രധാനപ്പെട്ടതുമായ പ്രവർത്തന വിഭാഗങ്ങളെ ടെമ്പിൾമാൻ പരിശോധിക്കുന്നുണ്ട്. ഏതാണ് പുനരുദ്ധാരണ ലക്ഷ്യം ചതുരശ്ര മൈൽ വിസ്തൃതിയുള്ള ഒരു ഉപഭൂമി? [വിസ്തൃതി മാത്രം വർദ്ധിച്ചിട്ടില്ല. കാട് നടാക്കുകയും നാട് നശിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രകൃതി മാത്രം തുടരുന്നു.] അനുഭവമെന്നോണം കൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജനസംഖ്യ 60 കോടിയെന്നാണ് ടെമ്പിൾമാൻ കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നത്. ഇന്നിപ്പോൾ എണ്ണപത് എന്ന ഉച്ചകോടിയിലെ അടുത്തത്തിരിക്കുകയാണ് ഇന്ത്യ. ഫെഡറൽ സംവിധാനം, നിരവധി സ്റ്റേറ്റുകൾ, പ്രതിരോധം, വിദേശകാര്യങ്ങൾ, ഗതാഗതം, ഹെയ്വേ, നാണയവിനിമയം, ബാങ്കിംഗ്, ഇൻഷുറൻസ്, കയറുമതിയും, അതിന്റെ തീരുവകളും തുടങ്ങി അതിപ്രധാനമായ 97 വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് നിയമനിർമ്മാണം നടത്താനുള്ള പൂർണ്ണാധികാരം കേന്ദ്രത്തിനു മാത്രമുള്ളതാണ്. പൊതുസമാധാനം, പൊലീസ്, വിദ്യാഭ്യാസം, പൊതുജനാരോഗ്യം, കൃഷി തുടങ്ങിയ 65 വിഷയങ്ങൾ സ്റ്റേറ്റിന്റെ നിയമനിർമ്മാണത്തിന്റെ പരിധിയിൽപ്പെടുന്നു. 48 വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച നിയമനിർമ്മാണം നടത്താൻ കേന്ദ്രത്തിനും, സ്റ്റേറ്റിനും അധികാരമുണ്ട്. ഈ നിരീക്ഷണങ്ങൾക്കുശേഷം ടെമ്പിൾ മാൻ പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കൂ!

“പൊതുവെ പറഞ്ഞാൽ ഈ വിഭജനം സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.” സ്റ്റേറ്റുകൾക്ക് കൂടുതൽ അധികാരം വേണമെന്നുള്ള മുറിവിളികൾ നടക്കുമ്പോഴും കഴിഞ്ഞ 44 കൊല്ലക്കാലം സാമാന്യം തൃപ്തികരമായ വണ്ണം പ്രവർത്തിച്ച അധികാരവിഭജനം പ്രശംസ പിടിച്ചുപറ്റിയതിൽ അദ്ഭുതത്തിന് വകാശമില്ല.

ഭരണഘടനയെ ചൂഷണം ചെയ്യുന്നത് തടയുന്നതിനുള്ള ആദ്യത്തെ പ്രതിരോധം ഭരണഘടന ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അധികാരത്തിലേർപ്പെടുത്തുന്ന കർശനമായ ഉപാധികളാണെന്ന് ടെമ്പിൾ മാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. കഴിഞ്ഞ 46 കൊല്ലങ്ങൾക്കുള്ളിൽ 70-ൽപ്പരം ഭേദഗതികൾ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. തന്റെ അഭിപ്രായമൊന്നും എടുത്തുപറഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിലും, കൂടെയുണ്ടുള്ള ഭേദഗതികളോട് അനുകൂലമായ പ്രതികരണമല്ല അദ്ദേഹത്തിന്റേതെന്ന് ഊഹിക്കാം. (തുടരും)

കൊളാടി ഗോവിന്ദൻകുട്ടി

2 ലയാളത്തിൽ കേതിപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ കരുത്തുറ കവിപ്രചാരകനായിരുന്നു പുത്താനം. ജീവാത്മാക്കൾക്കു പരമാത്മാവിൽ ആത്യന്തികമായി വിലയം പ്രാപിക്കാനാകുന്നത് കേതിയിലൂടെ മാത്രമാണെന്നുള്ളതായിരുന്നു കേതിപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ കാതൽ. സൂക്ഷ്മാശങ്ങളിൽ വ്യത്യസ്തതകൾ കാണാമായിരുന്നെങ്കിലും പരമാത്മാവ് ലക്ഷ്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ പ്രസ്ഥാന നായകന്മാർ ഏകാഭിപ്രായക്കാരായിരുന്നു.

പതിമൂന്നു മുതൽക്കുള്ള നാലഞ്ചു നൂറ്റാണ്ടുകൾ ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മദ്യകാലമെന്നു വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടാവുന്നവയാണ്. ഗ്രാമഗ്രാമാന്തരങ്ങളിലെല്ലാം അരാജകത്വമായിരുന്നു അന്നത്തെ രാഷ്ട്രീയ വ്യവസ്ഥ. ജീർണ്ണതയിലും ഭാഗ്യക്കേടിലും ആണ്ടുതുടങ്ങിയതെന്നു ഇന്നുതന്നെ. ഒരുപോക്കിനാലായിരുന്നു ഭരണാധികാരികളും ഭൂപ്രഭുക്കളും. യുദ്ധങ്ങളും വെട്ടുപ്പിടിത്തങ്ങളും ഒഴിഞ്ഞു നോക്കി. തക്കത്തിൽ കൈയ്യിലൊതുങ്ങിയ ഭരണകാലത്ത് കണ്ണിൽ ചോരയില്ലാതെ ജനങ്ങളെ പിഴിഞ്ഞ് ആവോളം വാതിക്കുട്ടിയെന്നു സേനാധിപന്മാരും രാജാക്കന്മാരും നിരന്തരമായ യുദ്ധങ്ങളുടെ ഫലമായി വിധവകളായിത്തീർന്ന എണ്ണമറ്റ സ്ത്രീജനങ്ങൾ. നിരായാശമായ കുടുംബങ്ങൾ. ചുരുക്കത്തിൽ സാധാരണ മനുഷ്യജീവിതമെന്നാൽ ഭൂരിതാഭൂലയമായ പഴയത്ര എന്നാണർത്ഥമായിരുന്നത്.

മതത്തിന്റെയും ദൈവത്തിന്റെയും പേരിലല്ലാതെ പുതിയ ചിന്തകൾക്കൊന്നും മുമ്പം കാട്ടാനാകാതിരുന്ന അക്കാലത്ത് കേതിപ്രസ്ഥാനം ഉദയംകൊണ്ടതും പ്രചാരം നേടിയതും ശ്രീരാമന്റെയും ശ്രീകൃഷ്ണന്റെയും മേൽവിലാസത്തിലായത് കേവലം സാങ്കേതികമായിട്ടായിരുന്നു. ഔതിക ജീവിതത്തിൽ എത്ര കോടി ഉച്ചനീചത്വങ്ങളും തദ്ഫലമായുള്ള ദൈവതകളുമുണ്ടെങ്കിലും ഈശ്വരന്റെ മുന്നിൽ മനുഷ്യരല്ലാത്ത തുല്യരല്ലാത്തവയായിരുന്നു പ്രസ്ഥാന നായകന്മാരുടെ സ്ഥിര ഉദ്ബോധനം. ജാതി-മത വൈരങ്ങളും തൊട്ടുകൂട്ടായ്മയും ഇതിങ്ങിക്കൂടായ്മയും അർത്ഥശൂന്യമാണെന്നു പാടിയിരുന്ന പ്രചരിപ്പിച്ചും പ്രസ്ഥാന നായകന്മാർ നാടുനീളെ ചുറ്റിക്കറങ്ങി. കേതി എന്ന ദാർശനിക മനോഭാവം യോ, ഭൂമി, നിരോധ തുടങ്ങിയ അധർമ്മവികാരങ്ങളെ അതിജീവിച്ച സർഗ്ഗാത്മകപ്രാധാന്യം കൈവരിച്ച കാലഘട്ടമായിരുന്നു അത്.

ചാതുർവർണ്യവും ജാതി-ഉപജാതി വ്യവസ്ഥകളും കൊടികുത്തി വാണിരുന്നൊരു സമൂഹത്തിൽ മനുഷ്യനും മനുഷ്യനും തുല്യരാണെന്ന ഉദ്ബോധനങ്ങൾ മുഖമുട്ടിയെന്നിരിക്കെ വിപ്ലവത്തിന്റെ കാഹളംവിളിക്കുകയാണ് അനുഭവപ്പെട്ടത്. പ്രസ്ഥാനത്തെപ്പോലെയോ പ്രസ്ഥാന നായകന്മാരെയും മോളാളർ പൊതുപിപ്പുത് ഉദ്ബോധനങ്ങൾ ഈശ്വരനാമത്തിലായിപ്പോയതുകൊണ്ടു മാത്രമായിരുന്നു. രാമകൃഷ്ണനാമങ്ങൾ ഉരുവിട്ട് കൊട്ടും പാട്ടുമായി കൂറുപോർ ഈശ്വരനെന്നതുകൊണ്ട് തങ്ങളുടെ പദവിക്കും അധികാരത്തിനും വിശേഷിച്ചൊന്നും സംഭവിക്കാനില്ലെന്നും മോളാളർ കണക്കുകൂട്ടിയിരിക്കണം.

പുത്താന സ്മരണ

ഭൂരിതങ്ങൾ അത്രയും സഹിക്കേണ്ടിവന്നത് പാവപ്പെട്ടവർക്കും സാധാരണക്കാർക്കുമായിരുന്നു. ഭൂരിതപൂർണ്ണമായ ജീവിതത്തിൽനിന്നും മോചനത്തിനുള്ള സന്ദേശവുമായി എത്തിയവരിൽ മഹാഭാരതം സാധാരണക്കാരായതും അതുകൊണ്ടുതന്നെ പ്രസ്ഥാന നേതാക്കളിൽ പ്രഥമഗണനീയനായ രാമനുള്ളതിന്റെ ശിഷ്യരിൽ പ്രധാനികൾ ക്ഷേത്രനായ റായ്ദാസും ഹിന്ദുവോ മുസ്ലിമോനോ എന്ന് ഇപ്പോഴും തിട്ടപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത കബീർ എന്ന നെയ്ത്തുകാരനുമായിരുന്നു. ഉന്നതശീർഷരായ മറ്റു നേതാക്കളിൽ ഗുരുനാനാക് ചെറുകുപ്പടക്കാരന്റെ മകനും രാമദാസ് ചെരിപ്പുകുത്തിയും നാമദേവ് തുണൽക്കാരനും മലയാളത്തിന്റെ തുഞ്ചത്തെ ബാലൻ പക്കലെന്നായതുമായിരുന്നു.

എന്നാൽ കേതിപ്രസ്ഥാന നായകന്മാർ സമൂഹത്തിന്റെ കീഴ്ത്തട്ടുകളിൽനിന്നും ഉയർന്നു വന്നവരായിരുന്നു എന്ന സാമാന്യ തത്വത്തിനുള്ള ശക്തമായ അപവാദമായിരുന്നു പുത്താനം. ഉന്നതങ്ങളിൽ ഉദയംകൊണ്ട ആ ശൂക്രനക്ഷത്രം മലയാളവാനിൽ തെളിഞ്ഞു പ്രകാശം ചൊരിയുക മാത്രമല്ല ചെയ്തത്. മലയാളത്തിനുമുമ്പെഴുതിയ കാലഘട്ടത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ട് പാവപ്പെട്ടവ

ന്റെയും സാധാരണക്കാരന്റെയും ജീവിതം യാതൊന്നുമില്ലാത്തതായിരുന്ന സാമൂഹ്യ അനാചാരങ്ങൾക്കെതിരായി ശക്തമായിത്തന്റെ തുല്യ ചലിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ആ തുല്യതയിൽനിന്നു വാർന്നുവന്ന രചനകളാകട്ടെ, ഏതു വ്യവസ്ഥയുടെ സന്തതിയാണോ താൻ പിറന്നത്, ആ ചാതുർവർണ്യ വ്യവസ്ഥയെത്തന്നെ പിടിച്ചു കൂലിക്കൊള്ളത്തു. ബ്രഹ്മമണ്യപാമാണ്യത്തിന്റെ തിരുവാക്കിന് എതിർവാക്കിലായിരുന്നു ആ കാലമുക്കാലത്ത് ബ്രഹ്മമണ്യത്തിന്റെ നേർക്ക് നേരിട്ടതെന്ന വിരൽചൂണ്ടിയ ആ ബ്രഹ്മമണ്യകവിതയുടെ മഹത്വം ഇന്നും നാം വേണ്ടത്ര ഉൾക്കൊണ്ടു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്.

കപട ബ്രഹ്മമണ്യത്തിന്റെ നേർക്ക്

സമസൃഷ്ടികളെ സ്നേഹിച്ചും സേവിച്ചും ശുദ്ധീകരിച്ചുമാണ് ഈശ്വരതാദാത്മ്യം പ്രാപിക്കേണ്ടതെന്ന മഹാതത്വം ഒരു കാലഘട്ടത്തിന്റെ മുഴുവൻ കരുത്തും സംഭരിച്ചുകൊണ്ട് തലമുറകളോട് ഉദ്ബോധിപ്പിച്ച മഹാനായ കവിയും മഹാനായ മനുഷ്യനുമായിരുന്നു പുത്താനം എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അവസാനിപ്പിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് പറയേണ്ടതു മുഴുവൻ പറഞ്ഞു എന്നു കൃതാർത്ഥതകൊള്ളാനാവില്ല.

അദ്ദേഹം തൊടുത്തുവിടുന്ന അഗ്നിബാണങ്ങൾ നോക്കുക: അഗ്നിസാക്ഷിയായ് വേട്ടാമു പന്തിയെ സ്വപ്നത്തിൽപ്പോലും കാണുന്നില്ല ചിലർ.

കാണുക നമ്മുടെ സംസാരംകൊണ്ടത്ര വിശദീകരണം നിർവ്വഹിക്കുന്ന ചിലർ ബ്രഹ്മമണ്യംകൊണ്ടു കുത്തിച്ചു കുത്തിച്ച ബ്രഹ്മമണ്യം തനിക്കൊക്കെയെന്നും ചിലർ അർത്ഥശൂന്യതയ്ക്കു വിരുദ്ധ വിജ്ഞാപൻ അഗ്നിഹോത്രാദി ചെയ്യുന്നതു ചിലർ പുത്താനത്തിന്റെ വ്യാതിഭാരത്തിലാകെ പരക്കാതെ പോയത് അദ്ദേഹം പിറന്നതു സഹ്യന്റെ ഇപ്പുറത്തായിപ്പോയതുകൊണ്ടു മാത്രമാണെന്നു കരുതേണ്ട.

പുത്താനത്തിന്റെ ജീവിതകഥാശാഖകളിൽ ഉറച്ച വിശ്വാസിക്കാവുന്ന വിവരങ്ങൾ കുറച്ചു മാത്രമേ നമുക്കു ലഭിച്ചിട്ടുള്ളൂ. മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ പെരിന്തൽമണ്ണയിൽനിന്ന് ഏഴെട്ടു

കിരോസ്ലാവ് വടക്കു കിഴക്കൻ ഭാഗത്ത് പുത്തൻ മണ്ണാണ് അദ്ദേഹം ഇനിപ്പത്. പുത്തൻ മണ്ണിന്റെ സമകാലികരാണ് (P) പറയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള മേല്പുത്തൂരിനെക്കൊണ്ടും തുഞ്ചത്തെപ്പറ്റിയെക്കൊണ്ടും ഇന്ന് മധ്യപ്രദേശത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ പുത്തൻ ഭാഗ്യവാനാണെന്നാണ് നമ്മുടെ അനുഭവം. മേല്പുത്തൂരിന്റെയും പുത്തൻമണ്ണിന്റെയും പുരത്തറകൾപോലും ഇന്നില്ല. പുത്തൻമണ്ണിന്റെ ഇല്ലാതായത്, കേട്ടപാട്ടുകൊടുക്കുവാൻ കഴിയാതെ പോയതാണ്. ഇന്നും നിലനിൽക്കുന്നു. (അടുത്ത നാളിലാണ് ഇല്ലം ഗുരുവായൂർ ദേവസ്വം ഏറ്റെടുത്തത്.) ഇല്ലം തെ മച്ചിൽ ചതുർബാഹുവായ വിഷ്ണു വിഗ്രഹവും ഭഗവതിയെ ആവാഹിച്ചിരുന്നതായ പീഠവും ഇപ്പോഴുമുണ്ട്. പുത്തൻകവിയുടെതാണ് കരുതപ്പെടുന്ന ഒരേയൊരു അടവു മച്ചിൽത്തന്നെയാണ്. സാമാന്യത്തിലേറെ വലിപ്പവും കനവുമുള്ള ആ എഴുത്താണിരിക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടായി എഴുതിപ്പോന്നിരുന്നതെങ്കിൽ ആരോഗ്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അദ്ദേഹം തികച്ചും അനുഗൃഹീതനായിരുന്നു എന്നു വേണം അനുമാനിക്കാൻ. ഇല്ലമുററത്തും പരിസരങ്ങളിലെമ്പാടും മുററിയെഴുതി വളർന്നു നിൽക്കുന്ന തുളസിപ്പൂക്കളിലൂടെ പുത്തൻ മണ്ണിന്റെ ആത്മാവ് ഇപ്പോഴും അവിടമകെ സുഗന്ധം പരത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

പുത്തൻ നമ്പൂതിരിമാർ 'ഓത്തൻമാ'രാ യിരുന്നു. ആദ്യം അവർക്കു താരതമ്യേന കുറവായിരുന്നു. നമ്മുടെ ഈ തലമുറയിലാണ് പുത്തൻ ഇല്ലം കുറിയറന്നുപോയത്. തന്റെ പിൻക്കാലം ഏഴാം തലമുറയുടെ ഇല്ലം അന്യനെന്നു പോകുമെന്നു കവിതയെ അർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ചെത്തിയെന്നുവെന്നാണ്. കേൾവി. ഏതാണ്ട് മൂന്നു ദശാബ്ദങ്ങൾക്കു മുൻപ് അന്തരിച്ച രാമൻ നമ്പൂതിരിയായിരുന്നു ഇല്ലത്തെ ഒരുവിലത്തെ കണ്ണി. 1921-ലെ മലബാർ കലാപകാലത്ത് കലാപകാരികൾക്കു തുണയായി വർത്തിച്ചു എന്നതിന്റെ പേരിൽ അദ്ദേഹത്തിന് രണ്ടുമൂന്നു കൊല്ലക്കാലം ഇയിൽശിക്ഷ അനുഭവിക്കേണ്ടി വന്നു. ഇയിൽവിമുക്തനായി വന്ന അദ്ദേഹത്തിന് അന്നത്തെ നാട്ടുനടപ്പനുസരിച്ച് നമ്പൂതിരി സമുദായം ഭക്ഷ്യ കലാപിച്ചു. നമ്പൂതിരി ഇല്ലങ്ങളിലൊന്നും അദ്ദേഹത്തെ കയറാതായി. കറിയായ അവഗണനയും അവിടുത്തെയും അവഹേളനവും സഹിച്ചുസഹിച്ച് അവസാനകാലമാകുമ്പോഴേക്കും അദ്ദേഹം ഒരു മാനസികരോഗിയായി മാറിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നുവത്രെ.

പുത്തൻകവിയുടെ മാതാപിതാക്കന്മാരെക്കുറിച്ച് നമുക്കൊന്നുമില്ല. കവിയുടെ യഥാർത്ഥ നാമമെന്ന ചെറുശ്ശേരിയുടെയും പുത്തൻമണ്ണിന്റെയും നാമങ്ങൾപോലെ അജ്ഞാതമാണ്. ബ്രഹ്മരത്നൻ എന്നായിരുന്നു പേരാണ് ഉള്ളൂർ തന്റെ 'കേരളചരിത്ര'ത്തിൽ സംശയിക്കുന്നത്. ശങ്കരനാരായണൻ എന്നായിരുന്നുവെന്നു മറ്റു ചിലരും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വേറെയും അഭിപ്രായങ്ങളുണ്ട്. തിട്ടപ്പെടുത്തി ആർക്കും പറയാനാകുന്നില്ല. അതിനാൽ, ഇപ്പോൾ പലരും സന്തോഷം

പേരിനെക്കാൾ വിട്ടുപോയിട്ടുള്ള അറിയപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാമൂഹ്യകാര്യങ്ങൾ മേൽ എഴുതലും ഇല്ലാത്തതാണ് മാത്രം അറിയപ്പെട്ടുപോയ നമ്പൂതിരി വംശജനായ പുത്തൻ ഭാവിയിലും ഇല്ലാത്തതിനാൽത്തന്നെ അറിയപ്പെട്ടുകൊള്ളട്ടെ എന്നു സമാശ്വസിപ്പിക്കുവാൻ ആകൂ.

തന്റെ ഗുരുനാഥനായ ഒരു നീലകണ്ഠനെ കവി രണ്ടു പ്രധാന കൃതികളിൽ അനുസ്മരിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്.

ശ്രീനീലകണ്ഠൻ ഗുരുനാഥന്റെ ശ്രീപാദങ്ങളും വാഴ്ക വിശേഷിച്ചും എന്നു കുമരരേണ (സന്താനഗോപാല) ത്തിലും

ശ്രീനീലകണ്ഠൻ പദപാസ്യവർഗ്ഗപ്രസാദം ശ്രീകൃഷ്ണലീലകളിലുണ്ണമൊരെന്നു ചൊന്നേൻ

എന്നു ശ്രീകൃഷ്ണ കർണ്ണാമൃതത്തിലുമുണ്ടു ഗുരുവർഗ്ഗങ്ങൾ.

ഗുരുനാഥനു പുറമെ പരാമർശമുള്ളത് ഒരു ശുഭവാണിയെക്കുറിച്ചാണ്.

ക്രമത്തിലാക്കിടുന്ന ശുഭവാണി-ശ്രമത്തിനാലിതം മതിവെച്ചിത്രം ശ്രവിച്ചു ഭാഷാശ്രവണാമൃതം മേരമിച്ചുകൊൾകച്ചതുപാദമേ

[ശ്രീകൃഷ്ണ കർണ്ണാമൃതം. ശ്ലോകം 118]

ശുഭവാണിയെക്കുറിച്ച് പല അദ്വൈതജ്ഞരും സേവകനാണെന്നും സുഹൃത്താണെന്നും ശിഷ്യനാണെന്നും മറ്റും. അദ്വൈതങ്ങൾ എന്തൊക്കെയായാലും ശ്രീകൃഷ്ണ കർണ്ണാമൃതം 'എഡിറ്റർ' ചെയ്തത് ശുഭവാണിയാണെന്നു സംശയാതീതമായിത്തന്നെ ശ്ലോകം വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്.

എന്നാൽ ചതുർത്ഥനായ എത്രയോ എതിഹാസങ്ങളാൽ പുത്തൻകവിയായി അദ്ദേഹമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മേല്പുത്തൂരിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു പരാമർശവും പുത്തൻ കൃതികളിൽ ഒരിടത്തും കാണുന്നില്ലെന്ന് അദ്ഭുതമുണ്ട്. ഏറ്റവും പ്രശസ്തമായ എതിഹാസം പുത്തൻമണ്ണിന്റെ പച്ചമലയാള കൃതി തിരുത്തിക്കൊടുക്കാൻ വിസമ്മിച്ച മേല്പുത്തൂരിന്റെ പാണ്ഡിത്യ ഗർവ്വത്തിന്റെതാണ്. അന്നു രാത്രിതന്നെ തന്റെ കേതനെ അപമാനിച്ചതിനു ഗുരുവായൂരപ്പൻ പകരം ചോദിക്കുകയും ചെയ്തു. വാതാലയം ഭജനത്താൽ ശമിച്ചിരുന്ന വാതവ്യാധി അന്നു രാത്രിതന്നെ മേല്പുത്തൂരിനു മുർച്ഛിച്ചു. അസഹ്യമായ വേദനകൊണ്ടു പുളഞ്ഞിരുന്ന മേല്പുത്തൂർ ദീനദീനം കേഴവേ ഗുരുവായൂരപ്പൻ സ്വപ്നത്തിൽ പ്രത്യക്ഷനായി ഇങ്ങനെ അരുളിച്ചെയ്തുപോൽ:

അബ്ദാഷാ കവിയുടെ സങ്കടം തീർക്കുകനി തൽപ്രീതിയുല്പാദിപ്പാമെന്നിരോധം മാറാൻ കേളിയേനി മേല്പുത്തൂരിന്റെ

വിഭക്തിയെ—
ക്കാളിഹ പുത്തൻമണ്ണിൻ കേതിയാണെന്നി ക്ഷിപ്തം.

('കേതിയും വിഭക്തിയും'— വള്ളത്തോൾ) മേല്പുത്തൂരിനെപ്പോലെ പുത്തൻമണ്ണിനെപ്പോലെ ബന്ധിക്കുന്ന എതിഹാസങ്ങൾ വേറെയുമുണ്ട്.

പല എതിഹാസങ്ങളാലും പ്രകീർത്തിക്കപ്പെട്ടുപോയ ഈ ബന്ധം വാതാലയം നിർദ്ദേശത്താൽ സംഭവിച്ച കവിത തിരുത്തിക്കൊടുക്കുകയായപ്പോൾ അവിസ്മരണീയമായൊരു മതബന്ധമായി രൂപം പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ടാകേണ്ടതാണ്. മറ്റൊരു ബന്ധം മറന്നാലും മരിക്കാൻ വയ്യാത്ത ഒരുമട്ടു ഗുരുശിഷ്യബന്ധംപോലുമായി തഴച്ചുവളർന്നിരിക്കേണ്ട ബന്ധമാണ്. ആ മേല്പുത്തൂരിനെ കൃതികളിലൊരിടത്തും പുത്തൻ സ്മരിക്കുന്നില്ലെന്നു കാണുമ്പോൾ പുത്തൻ-മേല്പുത്തൂർ എതിഹാസങ്ങൾ ചേരുന്ന പരമ്പരാ കെട്ടുകഥകളാണെന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ നാം നിർബ്ബന്ധിതരാകുന്നു.

പുത്തൻമണ്ണിന്റെ ഗുരുവായൂരപ്പനെപ്പോലെ ബന്ധിക്കുന്ന എതിഹാസങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഇവിടെ പറയേണ്ടി വരുന്നു. മഹാകവി വള്ളത്തോളന്റെ 'ആ മോതിരം' എന്ന ഖണ്ഡകവിത അതിപ്രശസ്തമാണ്. ഗുരുവായൂരപ്പനെ ദർശിക്കാനായുള്ള യാത്രയിൽ കവി വഴിയിൽവെച്ചു കൊള്ളക്കാരന്റെ കൈകളിൽ അകപ്പെടുന്നതും ഗുരുവായൂരപ്പൻ സാമൂതിരിയുടെ മന്ത്രി മങ്ങാട്ടച്ചന്റെ വേഷത്തിൽ പ്രത്യക്ഷനായി രക്ഷിക്കുന്നതുമായ കഥ. ജീവൻ രക്ഷിച്ചു മങ്ങാട്ടച്ചന് പുത്തൻ കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം സമ്മാനിച്ച മോതിരം ഗുരുവായൂരപ്പന്റെ കൈവിരലിൽ കാണാൻ കൂടാതെ ചൊല്ലുന്നു.

ഒരിക്കൽ മാത്രമല്ല, പലതവണ ഗുരുവായൂരപ്പൻ പുത്തൻമണ്ണിന്റെ രക്ഷയ്ക്കെത്തിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പുത്തൻ കൃഷ്ണഭക്തനായിരുന്നുവെന്നല്ലാതെ ഗുരുവായൂരപ്പന്റെ ഭക്തനായിരുന്നുവെന്നു വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു സന്ദർഭവും പുത്തൻ രചനകളിൽ കാണാനാകുന്നില്ല. കേതിവിഭക്തിയാടികളിലും മോതിരകഥയിലും വേറെയും പല കഥകളിലും തന്റെ മാനവും ജീവനും രക്ഷിച്ച ഗുരുവായൂരപ്പനെ മരിക്കാൻ മാത്രം കൃതഘ്നനാണോ പുത്തൻ എന്നു ചിന്തിക്കുവാൻപോലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുവാചകന്മാർക്കാകില്ല. പോരാത്തതിന് ഇഷ്ടദേവതകളെ വാഴ്ത്തുന്ന സ്വഭാവം പുത്തൻ കൃതികളിൽ പല സന്ദർഭങ്ങളിലും പ്രത്യക്ഷമാകുന്നുണ്ടുതാനും.

ഇക്കണ്ട ഭുവനം കാതെഴും നാഥം, തൊഴുന്നേൻ ചൊൽക്കൊണ്ട തിരുമാന്മാക്കുന്നിലമ്മെ തൊഴുന്നേൻ!

എന്നാണു കവി തന്റെ 'എനസംഘ' ഖണ്ഡകവിത അവസാനിപ്പിക്കുന്നത്. തിരുമാന്മാക്കുന്നിലമ്മയുടെ കേശാദിപാദവർണ്ണനയാണ് കവിതയിലെ ഇതിവൃത്തം.

വാർദ്ധക്യമായപ്പോൾ ഗുരുവായൂരിൽ പോയി ഭജിക്കാൻ കഴിയാതായി. അന്നൊരു നാൾ ഗുരുവായൂരപ്പൻ 'എന്നെ ഇടത്തു പുറത്തിരുത്തി ഭജിച്ചാൽ മതി'യെന്നു പുത്തൻമണ്ണിനു സപ്തത്തിൽ കല്പിക്കുകയും നിർദ്ദേശിച്ച സ്മലത്തുതന്നെ കഷേതം പണിയിച്ചു ദേവനെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ വാമഹുരായിശ്വരനെ (ഇടത്തു

പുറത്തുവെക്കുന്ന) പുത്തൻ വാഴ്ത്തുന്ന സന്ദർഭങ്ങൾ നിരവധിയാണ്.

കർണ്ണാമൃതം വാമഹുരായിശ്വരൻ നിന്നാൽ മതം കിഞ്ചനഭാഷയായ് ഞാൻ എന്നാൽ വരുവണ്ണമുദാരകീർത്തനം ചൊന്നാലതും പ്രീണനമായ് വരേണം.

എന്നാണു ശ്രീകൃഷ്ണ കർണ്ണാമൃതത്തിനു തുടക്കം കുറിക്കുന്നതുതന്നെ. എന്നാൽ വാമഹുരത്തുപെട്ട ഭജിക്കാൻ സംഗതിയാക്കിത്തന്ന ഗുരുവായൂരപ്പനെക്കുറിച്ചു പുത്തൻ കൈക്കൊള്ളുന്ന വാചാലമായ മാനത്തെ അത്യർത്ഥതകരമെന്നു വേണം വിശേഷിപ്പിക്കാൻ. വെറും ആസ്തികൻ മാത്രമല്ല, ഇഷ്ടദേവാരാധനയിൽ ഒരു ലുബധം പ്രദർശിപ്പിക്കാത്ത, ശുദ്ധമായൊരു നിഷ്കളങ്കനുമായ കവി ഗുരുവായൂരപ്പനെ ഒരിക്കലേങ്കിലും സ്മരിക്കാതിരിക്കുന്നതിൽനിന്ന് ഒരേ ഒരു നിഗമനത്തിലേ നമുക്ക് എത്തിച്ചേരാനാകൂ: ഗുരുവായൂരപ്പനും പുത്തൻമണ്ണും തമ്മിൽ ബന്ധമൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പുത്തൻ ഗുരുവായൂരപ്പൻ ഭക്തനായിരുന്നില്ല.

പുത്തൻ സംബന്ധമായ മറ്റൊരു മിഥ്യയെക്കുറിച്ചുകൂടി പറയേണ്ടതുണ്ട്:

കുംഭമാസത്തിലാകുന്നു നമ്മുടെ ജന്മനക്ഷത്രമശാതിനാളെന്നും

എന്ന ജ്ഞാനപ്പാനയിലെ ഈരടിയിൽപ്പിടിച്ചു പുത്തൻമണ്ണിന്റെ ജന്മദിനം കുംഭമാസത്തിലെ അശാതിയാണെന്നു ചില വൃത്തങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിച്ചു പോരുന്നുണ്ട്. കുംഭമാസത്തിലെ അശാതി പുത്തൻമണ്ണിന്റെ ജന്മദിനമായി ആഘോഷിക്കുവാനും ഈയിടെയായി തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ആ ഈരടിയിലെ ആത്മകഥാശാലായി വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതു തികഞ്ഞ വിരോധാഭാസമായൊരു പരിണമിക്കുക എന്നത് അതിനു മീതെയും താഴെയുമുള്ള ഈരടികൾ വായിച്ചാൽ മനസ്സിലാക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ. മാത്രമല്ല, സത്യമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവചരിത്രത്തെക്കുറിച്ച് ഗവേഷണം നടത്തുന്നവരെ വഴിതെറ്റിക്കുവാൻ ഇത്തരം മിഥ്യകൾ ഉതകിയെന്നും വേണമെന്നും. പ്രസ്തുത ഈരടി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതു സാർവ്വത്രികമായി ഉദ്ദേശിക്കുന്ന മനക്കോട്ടകളെ കവി പച്ചയായി പരിഹസിക്കുമ്പോഴാണ്:

വന്നുവോണം കഴിഞ്ഞു വിഷ്ണുവെന്നും വന്നില്ലല്ലോ തിരുവാതിരയെന്നും കുംഭമാസത്തിലാകുന്നു നമ്മുടെ ജന്മനക്ഷത്രമശാതിനാളെന്നും ശ്രാദായുണ്ടഹോ വൃശ്ചികമാസത്തിൽ സദയംവന്നുമെത്തുമ്പിനിയെന്നും ഉണ്ണിയുണ്ടായി വേൾപ്പിച്ചതിലൊരു ഉണ്ണിയുണ്ടായിക്കണ്ടൊരു ഞാനെന്നും കോണിക്കൽ തന്നെ വന്ന നിലമിനി കാണമെന്നുണ്ടുപിള്ളയെന്നും ഇതിമമൊരെന്നു ചിന്തിച്ചിരിക്കവേ ചത്തുപോകുന്നു പാവാ, ശിവ! ശിവ!

ഈ ഈരടികളൊക്കെ ആത്മകഥാശാലാണെന്നു വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ മുതിർന്നാൽ കവിയാട് അതിൽക്കൂടുതലൊരു അനീതി ചെയ്യാനാണുണ്ടാവില്ല. അങ്ങനെ വ്യാഖ്യാ

നിക്കുന്നവരെച്ചൊല്ലിയാണ് 'പാവാ, ശിവ! ശിവ!' എന്നു പറയേണ്ടി വരിക.

സംസ്കൃതത്തിൽ അഗാധ പണ്ഡിതനായിരുന്നില്ലെങ്കിലും ആവശ്യത്തിനുള്ള അവഗാഹം പുത്തൻമണ്ണിനുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ രചനകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. തെല്ലു സംസ്കൃത വ്യുൽപ്പത്തിയുള്ള വർക്കു മലയാളത്തിൽ കവിത രചിക്കുന്നതിനെക്കാൾ ഏതൊരു അനായാസമായി സംസ്കൃതത്തിൽ കവിത രചിക്കാനാകുമെന്ന് അനുഭവസിദ്ധമത്രെ:

ഒന്നായ്ചേർക്കെയുമാം പദങ്ങളിട—
വിട്ടെങ്ങെങ്കിലും ചേർത്തിടാം
പിന്നിൽച്ചേർത്ത വിശേഷണങ്ങളുടെ
മുൻ ചേർക്കാം വിശേഷ്യങ്ങളെ
പിന്നെ പ്രാസവ്യക്ത വേണ്ട വളരെക്കിട്ടും
പദം സംസ്കൃതേ

പുത്തൻ
കൃഷ്ണഭക്തനായിരുന്നു
വെന്നല്ലാതെ
ഗുരുവായൂരപ്പന്റെ
ഭക്തനായിരുന്നുവെന്നു
വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു
സന്ദർഭവും പുത്തൻ
രചനകളിൽ കാണാനാകുന്നില്ല.
കേതിവിഭക്തിയാടികളിലും
മോതിരകഥയിലും വേറെയും
പല കഥകളിലും തന്റെ
മാനവും ജീവനും രക്ഷിച്ച
ഗുരുവായൂരപ്പനെ മരിക്കാൻ
മാത്രം കൃതഘ്നനാണു
പുത്തൻ എന്നു
ചിന്തിക്കാൻപോലും
അദ്ദേഹത്തിന്റെ
അനുവാചകന്മാർക്കാകില്ല.

എന്നാൽ കേരളഭാഷയിൽക്കൂടുതലാണ്—
ല്ലായ്കയാൽ ദുർഘട്ടം.

എന്ന ചാത്തുക്കുട്ടി മനാടിയാരുടെ ശ്ലോകം പ്രസിദ്ധമാണ്. എന്നിട്ടും പുത്തൻ മലയാളത്തിലാണ് കവിത രചിച്ചതെന്ന കാര്യം എടുത്തു പറയേണ്ടതുണ്ട്:

ഭാഷാ കവി നിവഹനം
ഭാഷാകരവിഭാതി ഭുവന തല
പ്രായേണ വൃത്ത പീനം
സുര്യോലോകേനിരസ്തഗോ പ്രസരം.

എന്ന് അക്കാലത്തും അനേകം ഉദ്ദേശ്യന്മാർ ആർത്തുവിളിച്ചിരുന്നിരിക്കണം. ഭാഷാ കവികൾ ഏതെങ്കിലും പതിഭിന്ദനമായാലും 'അരക്കവികൾ' മാത്രമായിരുന്ന അക്കാലത്ത് ഏതു പാദമെന്നും അഭിപ്രായമായ മധുരമലയാളത്തിൽ കവിതയെഴുതി എന്നതിന്റെ പ്രാധാ

ന്യം ഏതെങ്കിലും ഉറപ്പാക്കാനാകാതെ അധികമാണെന്നു വരില്ല. മഹാകവി ഉള്ളൂർ ഇത്രത്തോളം കടന്നെഴുതിയത് വെറും വിമർശനമല്ലല്ലോ: "... കറകളെത്ത തനിലായാളത്തിന്റെ മർമ്മം കണ്ട പഴയ മഹാകവികൾ എന്റെ അനുഭവത്തിൽ മുന്നേ മുന്നേപേർ മാത്രമാണ്: (1) കൃഷ്ണഗാഥാകാരൻ. (2) പുത്തൻ. (3) കൃഷ്ണനമ്പ്യാർ... ചുരുക്കത്തിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ ഭാഷയ്ക്കു തികച്ചും അഭിമാനം കൊള്ളാവുന്ന ഒരു വന്ദ്യ കവിശരണനെയാണ് പരമ ഭാഗവതനായ പുത്തൻ. (കേരള സാഹിത്യ ചരിത്രം)

എഴുതിയ മലയാളത്തിന്റെ മാധുരി മാത്രമല്ല മലയാളത്തിൽ എഴുതിയതിന്റെ പിന്നിലെ ചങ്കുറവും അത്രതന്നെ പ്രശസ്തനായതത്രെ.

കേതിപ്രസ്ഥാന നായകന്മാർ ഒട്ടുമിക്കാലും തന്നെ ജീവിതജീർണ്ണതകളിൽനിന്നുമുള്ള ദൈന്യത്വമൊഴെപ്പൊക്കി തിരഞ്ഞെടുത്തത്. നിത്യജീവിതദൈന്യങ്ങളിൽനിന്നും അവ കേതിയിലേക്കു പലായനം ചെയ്യുകയായിരുന്നു. വലിയൊരുവോളം മുന്നോട്ടുപോയ കബീർപോലും രാമനും റഹീമും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമില്ലെന്നും ഈശ്വരനും അല്ലാഹുവും ഒന്നാണെന്നുമുള്ള തത്ത്വപ്രഖ്യാപനങ്ങൾ നടത്തി സംതൃപ്തിയടയുകയെ ചെയ്തുള്ളു. പുത്തൻമണ്ണും അവിടെനിന്നും ബഹുദൂരം മുന്നോട്ടു പോയി. ചാത്തുർവർണ്ണത്തിന്റെ മുക്കുത്തട്ടിൽനിന്നിറങ്ങി വന്ന് അദ്ദേഹം അവശ്യമായും ആർത്തയുടെയും ഭാഗത്തു പ്രത്യക്ഷമായിത്തന്നെ നിലയുറപ്പിച്ചു. സാമൂഹ്യജീവിതത്തിലെ ദുർവൃത്തിയാണുള്ളതൊലിയുരിച്ചു കാട്ടാൻ അദ്ദേഹം തന്റെ സിദ്ദികൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി. ചുറ്റുപാടു കളിലാകെ യാതനകൾ ചൂഴ്ന്നു നില്ക്കവേ, സമസ്തഷിക്ഷിത ദുരിതങ്ങളിൽ നിറഞ്ഞൊഴുകിയിരുന്ന തന്റെ മാത്രം ഈശ്വര സാക്ഷാത്കാരം തെളിപ്പാക്കുന്നതു തികഞ്ഞ സാർവ്വത്രികമായൊരു അദ്ദേഹം ഉറച്ചു വിശ്വസിച്ചു. "വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കു പോയ്ക്കൊൾവിരവേയും" എന്നു വിശ്വാസപരം വെളിപ്പെടുത്തുക മാത്രമല്ല അദ്ദേഹം ചെയ്തത്; തന്റെ സഹജീവികളെ വിർപ്പമുട്ടിച്ചിരുന്ന ദുരാചാരങ്ങൾക്കും ദുർന്നിതികൾക്കുമെതിരെ നിശിതമായിത്തന്നെ ആ അഭിപ്രായം മാത്രം പതികൻ തന്റെ തുലിക ചലിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

കൃപകൂടാതെ പീഡിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പലർ ചത്തു കൃമിയായ് പിറക്കുന്നു.

സ്ഥാനമാനങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കേൾപ്പിച്ചു നാണമെടുത്തു നടക്കുന്നതു ചിലർ മദമത്സരം ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു മതിക്കെട്ടു നടക്കുന്നതു ചിലർ ചഞ്ചലാക്ഷിമാർ വീടുകളിൽ പൂക്കു കുമ്പിരമാനായാടുന്നതു ചിലർ കോലകങ്ങളിൽ സേവകരായിട്ടു കോലംകെട്ടി നടക്കുന്നതു ചിലർ

അമ്മയ്ക്കും പുനരച്ഛന്നം ഭാര്യയ്ക്കും

ഉണ്ണിമാൻപോലും കൊടുക്കുന്നില്ലാ ചിലർ തുടങ്ങിയവ ചില 'സാഹിത്യലോകങ്ങൾ' മാത്രമാണ്. ദുർബ്രഹ്മണത്തിന്റെ നേർക്കുയർത്തിയ, നേരത്തെ ഉദ്യമിച്ച വരികളും ഇവിടെ പ്രസക്തമാകുന്നു.

സാഹിത്യ ദുർബ്രഹ്മണത്തിന്റെ തുലിക ചലിപ്പിച്ച ആദ്യത്തെ മലയാളകവി എന്ന ബഹുമതിക്കാണ് പുത്തനം ഇവിടെ അർഹനാകുന്നത്.

സുനിൽചിതമായ മരണത്തോടുള്ള ഉന്മൂലതയും തന്മൂലം സംജാതമാകുന്ന അസ്തിത്വ ദുഃഖവും അത്യാധുനിക ചിന്തയുടെ അട്ടിപ്പേറല്ലെന്നു പുത്തനം കവിതകൾ വിശേഷിപ്പിച്ചു. ജ്ഞാനപുരം വെളിപ്പെടുത്തുന്നു എന്ന വസ്തുത കൂടി പറയേണ്ടതുണ്ട്. മരണത്തെ മനോഹരമാക്കി കവിതയിലാക്കുന്ന മാസ്തർമാർ സുനിൽചിതയുടെ മുൻപുതന്നെ ഈ മലയാള മഹാകവി പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കണ്ടുകണ്ടങ്ങിരിക്കും ഇനങ്ങളെ കണ്ടില്ലെന്നു വരുത്തുന്നതും ഭവാനി

എണ്ണിയെണ്ണിക്കുന്നതായുണ്ണും മണ്ടിമണ്ടിക്കരയുന്ന മോഹവും

... ഇത്ഥമാരോന്നു ചിന്തിച്ചിരിക്കവേ

ഏകാങ്കങ്ങൾ കാമ്പസ് തിയറ്ററിന്
(Revised Edition)

ജി. ശങ്കരപ്പിള്ള, വയലം വാസുദേവൻ പിള്ള, പി. ശംഗധരൻ, ആർ. നരേന്ദ്രപ്രസാദ്, ടി.പി. സുകുമാരൻ, പി.എം. താജ്, പി.എ.എം. ഹനീഫ്, ടി.എം.എബ്രഹാം, വി.കെ. പ്രഭാകരൻ, ജോയ് മാത്യു, പി. ബാലചന്ദ്രൻ, എഡിറ്റർ - ഡോ. വയലം വാസുദേവൻപിള്ള

വില 25 രൂപ

ഫരിത പുസ്തകകേന്ദ്രം, തൃശൂർ - 1
Ph :- 24105 PP

കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ഭരണത്തിനും അതിന്റെ തകർച്ചയ്ക്കും ഇടനല്കിയ സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയ-ചരിത്ര യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളിലേക്കും അതിന്റെ പ്രതിഫലനങ്ങളിലേക്കും തുറന്ന മനസ്സോടെ ചൂഴ്ന്നിറങ്ങുന്ന പ്രഥമ ഗ്രന്ഥം.

വിമോചന സമരം ഒരു പഠനം

കെ.ജി. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ

ശ്രീ. തോട്ടം രാജശേഖരന്റെ പ്രൗഢഗംഭീരമായ അവതാരിക. നിരവധി വിവരങ്ങൾ.

പ്രസിദ്ധീകരണം: 1994 ഏപ്രിൽ 24-ന്

മുഖവില 80 രൂപ
(പിപബ്ളിക്കേഷൻ വില 60 രൂപ (ഒന്നിച്ച്)
(ഇൻഡ്യയിൽ തപാൽ ചാർജ്ജ്ക്കും)
ഏപ്രിൽ 9 വരെ പണം സ്വീകരിക്കുന്നു
എം.ഒ., ഡി.ഡി. (തിരുവനന്തപുരത്തു മാറാവുന്നത്)

അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം:

മാനേജർ
നക്സത്രം ബുക്സ്
പന്തലക്കോട്ട് ബിൽഡിംഗ്സ് മാമം, ആറ്റിങ്ങൽ 695104

ചത്തുപോകുന്നു പാവം, ശിവ! ശിവ!
എന്നാൽ മരണപ്രകീർത്തകരായ അത്യാധുനികരുടെ രചനകളിൽനിന്നും നിശ്ചിതമായൊരു വ്യത്യാസം പുത്തന രചനകളിൽ ഏതു നഗ്നദൃഷ്ടിക്കും കാണാവുന്നതാണ്: മരണത്തിന്റെ സുനിൽചിതത്വമോർത്തോർത്തു നിഷ്ക്രിയരായി മേവുകയാണു കരണിയ മെന്നോ, മരണപര്യവസായിയായ ജീവിതം ആദ്യം ധൂർത്തടിക്കുവാനുള്ളതാണെന്നോ പുത്തനം ഒരിക്കലും വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല. കൈയിൽ കിട്ടിയ ജീവിതത്തെ തനതായ മട്ടിൽ ധന്യമാക്കി കർമ്മനിരതമാക്കുകയാണു മാത്രമേ കർത്തവ്യമെന്നു സന്തോജ്ജ്വലിതമാകാൻ രചനകളെക്കൊണ്ടും വിളംബരം ചെയ്യാനാണ് അദ്ദേഹം മുതിർന്നത്.

നിഷ്കാമ ഭക്തനെന്ന ആദരത്തിനു സർവ്വമാ അർഹനാണ് പുത്തനം. ഭൗതികനേട്ടങ്ങൾക്കായുള്ള—ആയുസ്സിനോ ആരോഗ്യത്തിനോ സൗജന്യത്തിനോ ആയുള്ള—ഒരു പ്രാർത്ഥനയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിലില്ല.

പോയ് വഴിപോയി കാലം കളയാതെ വൈകുണ്ഠത്തേക്കു പോയ്ക്കൊഴിവിനെ വരും

എന്നാണ് മനുഷ്യരാശിക്കായുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്ദേശം. ഭക്തകവികൾ നമുക്ക് ഏറെപ്പേരുണ്ടെങ്കിലും നിഷ്കാമഭക്തി പ്രതനിഷ്ഠയോടെ വളർത്തിയെടുത്ത ഏക കവി പുത്തനമാണ്. ശ്രീമദ് ഭാഗവതത്തിൽ ഭഗവാൻ ദേവന്മാർക്ക് ഒരവസരത്തിൽ നല്കുന്ന ഉപദേശം കലിയുഗത്തിൽ പിറക്കാനിരിക്കുന്ന പുത്തനത്തിന്റെ ഭക്തിയെ ഉള്ളത്തിൽ കണ്ടുകൊണ്ടാണാവോ എന്നുപോലും സംശയിക്കാവുന്നതാണ്.

കിം ദുരാ പം മയിപീതേ തഥാപി വിബുധർഷഭഃ മയേകാന്തമതിരനാനു—
ന്മത്തോ വാഞ്ചരതി തത്ത്വവിത്
(ഞാൻ പ്രീതനായാൽ സാധിപ്പാൻ കഴിയാ

ത്തത് ഒന്നുമില്ല. എങ്കിലും പരമാർത്ഥമായി യുനവൻ എന്നെയല്ലാതെ മറ്റൊന്നിനെയും കാംക്ഷിക്കുന്നില്ല. ഫലകാംക്ഷയോടെ ഭജിക്കുന്നവരെക്കാൾ നിഷ്കാമഭക്തന്മാരാണ് എനിക്ക് അതിപ്രിയന്മാർ.)

ദാഹിച്ച മോഹിച്ചുണ്ടായ ഉണ്ണി അകാലത്ത് അപകടമുട്ടു അടഞ്ഞപ്പോൾപ്പോലും ആ കദംഭാരത്തെയാകെ

ഉണ്ണിക്കുഷ്ണൻ മനസ്സിൽ കളിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ണികൾ മറു വേണമോ മക്കളായ് എന്ന ഊരടിയിലലിയിച്ചൊഴുകുവാൻ കവിക്ക് കഴിഞ്ഞത് ഈ നിഷ്കാമഭക്തി കൊണ്ടാണ്.

പുത്തനത്തിന്റെ ജീവിതം ധന്യമെന്ന പോലെ ദീർഘവുമായിരുന്നു. ആ വസ്തുത അദ്ദേഹത്തെ അർത്ഥശങ്കയിടയിലാത്തവിധം വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്:

കണ്ണൻ കളിക്കും കളിക്കോപ്പു കാണുമാ—
നെന്ന കൊതിക്കുന്നു ദയാബുരാരം
തന്നാമസങ്കീർത്തനമെണ്ണിയെണ്ണി
തൊണ്ണൂറുത്തു പരിവത്സരം മേ
(ശ്രീകൃഷ്ണ കർണ്ണാമൃതം—ശ്ലോകം 148)

പുത്തനം കവിതകളിൽ യതിഭാഗവും വൃത്തഭാഗവും അഭംഗിയുള്ള പ്രയോഗങ്ങളും അപൂർവ്വമാണെന്നു കാണാവുന്നതാണ്. പക്ഷേ, കവിയുടെ അഗാധമായ ആത്മാർത്ഥതയും ഹൃദയനൈർമ്മല്യവും അത്തരം കാവ്യദോഷങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിൽനിന്നും അനുവാചകരെ അകറ്റുന്നു. ശ്രീകൃഷ്ണ കർണ്ണാമൃതത്തെപ്പറ്റി മഹാകവി ഉള്ളൂരിന്റെ പ്രസ്താവന പുത്തനത്തിന്റെ മറു രചനകൾക്കും ബാധകമാക്കാവുന്നതാണ്: "... കർണ്ണാമൃതത്തിൽ അങ്ങങ്ങു ചില അഭംഗിയുള്ള പ്രയോഗങ്ങളും യതിഭാഗാദിവൈകല്യങ്ങളും കാണാനുണ്ടെങ്കിലും അവയെല്ലാം കവിയുടെ കൃലങ്കാരമായ ഭക്തിഗംഗാപ്രവാഹത്തിൽ മാഞ്ഞുപോകുന്നു... (കേരള സാഹിത്യ ചരിത്രം)

പുത്തനം ഉടലോടെ വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കു പോയി എന്നാണ് ഐതിഹ്യം. വിമാനവുമായി വിഷ്ണുപാർഷദർ ഇല്ലെററത്തു വന്നിറങ്ങിയെന്നും പുത്തനത്തെ വിമാനത്തിൽ കയറിക്കൊണ്ടു പോയി എന്നുള്ളതെല്ലാം കഥകളാണെങ്കിലും മരണസമയത്തു താൻ വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കാണ് പോകുന്നതെന്ന്, ഏതായാ മുൻപുതന്നെ ശരീരഭിമാനം സന്തുളിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്ന ആ സത്യബോധാസക്തൻ ദൃഢമായി വിശ്വസിച്ചിരുന്നുവെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല.

സമസൃഷ്ടികളെ സ്നേഹിച്ചും സേവിച്ചും ശുദ്ധീകരിച്ചുമാണ് ഈശ്വരതാദാർത്ഥ്യം പ്രാപിക്കേണ്ടതെന്ന മഹാതത്ത്വം ഒരു കാലഘട്ടത്തിന്റെ മുഴുവൻ കരുത്തും സംഭരിച്ചുകൊണ്ടു തലമുറകളോട് ഉദ്ബോധിപ്പിച്ച മഹാനായ കവിയും മഹാനായ മനുഷ്യനും മാണ് പുത്തനം എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അവസാനിപ്പിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് പറയേണ്ടതു മുഴുവൻ പറഞ്ഞു എന്നു കൃതാർത്ഥത കൊള്ളാനാവില്ല.

സുധീർ പരമേശ്വരൻ

സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു മുമ്പും പിന്നുമുള്ള
വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിനു വേണ്ടി ചോരയും നീരും ഒഴുക്കിയ കാലഘട്ടത്തിന്റെ പ്രതീകങ്ങളായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള നമ്മുടെ ഡോക്ടർമാരെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവുകൾ ആരും രേഖപ്പെടുത്തിവെച്ചിട്ടില്ല. നമ്മുടെ ഭിഷഗ്വരചരിത്രം ഇനിയും എഴുതപ്പെട്ടിട്ടില്ല എന്ന ദുഃഖകരമായ സത്യം ഇവിടെ അവശേഷിക്കുകയാണ്. നാഴികമണിയുടെ സമയക്രമങ്ങളിൽ ഏറെയും ഉണ്ണാതെയും ഉറങ്ങാതെയും രോഗികൾക്കുവേണ്ടി സമർപ്പിച്ച ജീവിതങ്ങളുടെ ചരിത്രം നാം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്.

ഡോ. കെ.എൻ. പിള്ള

നമ്മെ രക്ഷിച്ച ചിലർ

ആ തുറലായങ്ങളിൽ ശാന്തി തേടിയെത്തുമ്പോൾ മനസ്സിന്റെ ചില്ലുജാലകങ്ങൾ തുറന്ന് സ്നേഹത്തിന്റെ തുവലയിൽ രോഗപുഷ്പങ്ങൾ ഇറുത്തെടുത്ത ജീവിതത്തിന്റെ തൊണ്ണൂറുകൾ പിന്നിട്ടവർ ഇപ്പോൾ എന്തു പറയുന്നു?

സേവനത്തിനുവേണ്ടി മാത്രമാണ് തങ്ങൾ ഈ ഭൂമിയിൽ പിറന്നതെന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരു തലമുറയുടെ പ്രതിനിധിയാണ് ഡോക്ടർ ഇലക്ട്രൽ കെ.എൻ. പിള്ള. കന്യാകുമാരി ഇല്ലയിൽ ഇരുന്നിയൽ താലൂക്കിൽ നെയ്തൂർ വില്ലേജുകാരനായ ഡോ. ഇലക്ട്രൽ കെ. നീലകണ്ഠപ്പിള്ളയ്ക്ക് ഇന്റർമീഡിയേറ്റ് കലാ ബിരുദം നേടി അഞ്ചുവർഷം മാത്രം. 95 വർഷം ജീവിച്ച ആ കണ്ണുകൾ കണ്ട ജനനവും മരണവും 'ജീവിച്ചിരിക്കേണ്ട പുനർജന്മ'വും വർത്തമാനത്തിന്റെ ഡയറിക്കുറിപ്പുകളിൽ എഴുതിവയ്ക്കപ്പെടേണ്ടവയാണ്. ഓർമ്മകളുടെ ദൈന്യം മുറിയ മുഖത്തു ശാന്തിയുടെ വിരലടയാളം. കണ്ണുകളിൽ വാർദ്ധക്യത്തിന്റെ നിഴൽ പരന്നിട്ടും ചെറുപ്പത്തിന്റെ ശബ്ദം കേൾക്കുമ്പോൾ അറിവുകളുടെയും അനുഭവങ്ങളുടെയും കൈമാറ്റത്തിനു തയ്യാറെടുക്കുകയാണ് മുതുരുത്തച്ഛനായ ഈ ആദ്യകാല ഡോക്ടർ.

നെയ്തൂരിലെ കർഷക കുടുംബത്തിന്റെ ജീവിതവൃത്തങ്ങളിൽനിന്നും എഡിൻബറോയിലെ വൈദ്യശാസ്ത്ര ക്ളാസ്സുമുറികളിൽ അറിവുകൾ തേടിപ്പോയ യൗവനം. പിന്നീട് ഒരു നിമിത്തമെന്നോണം രണ്ടാം തലമുറയിലും മൂന്നാം തലമുറയിലും വൈദ്യപാരമ്പര്യം നിലനിർത്തിക്കൊണ്ട്, വാസ്തവത്തിന്റെ സാമ്പ്ഥ്യം നൂണയുമ്പോൾ ഡോ. ഇലക്ട്രൽ കഥകൾ ഏറ്റെടുത്തുപിടിച്ചു അവയെക്കെയും എന്തെ സന്തോഷത്തോടെ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നില്ലെന്നു. 'ഞങ്ങൾ ജീവിച്ച കാലം നിങ്ങൾക്കു കിട്ടുകയില്ല. മരണത്തിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെട്ടു വരുന്ന രോഗിയുടെ നന്ദിസൂചകമായ പുഞ്ചിരിയിലും ആശ്വാസത്തിലും മാത്രമേ ഞങ്ങൾ പ്രതിഫലം കണ്ടെത്തിയിരുന്നുള്ളൂ.'

കാലപുസ്തകത്തിന്റെ താളുകൾ മറിച്ചുനോക്കി ഒരു താരതമ്യത്തിനു മുതിരുമ്പോൾ പഴയയുടെ വെള്ളിരേഖകളെപ്പറ്റി അന്തസ്സം വർത്തമാനത്തിന്റെ സ്നേഹരഹിതമായ നിശ്ശൂന്യതയും ക്ഷോഭവും ആശങ്കയും ആ കണ്ണുകളിൽ മിന്നിമറയുന്നു. ആത്മാർത്ഥതയുടെ ലേപനം പുരട്ടിയ വാക്കുകളായിരുന്നു. മറിച്ചു, സേവനത്തിന്റെ ഹൃദയപേശികൾ തന്നെയായിരുന്നു രോഗിക്കു നല്കുവാൻ ഉണ്ടായിരുന്നതും നല്കിയതും.

ഭിഷഗ്വരസങ്കല്പത്തിന്റെ പാതിപ്രത്യത്തിന് നിറഭേദം വന്നുകൂടാ. പുത്തൻ തലമുറയിലെ ഡോക്ടറന്മാരോട് ഡോ. കെ.എൻ. പിള്ളയ്ക്ക് എന്താണു പറയാനുള്ളത്?

'ഡോക്ടർമാർ തങ്ങളുടെ ജീവിതത്തെ പൂർണ്ണമായും ഒരു സേവനമായി കരുതണം. രോഗിയോടുള്ള സമീപനം നിയന്തമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾക്ക് അതീതമായിരിക്കുകയും വേണം. അക്കാഡമിക് പഠനത്തിനുശേഷം പഠനം തുടരാത്ത ഡോക്ടർക്ക് ഒരിക്കലും രോഗിയോടു നീതി പുലർത്താൻ കഴിയില്ല. ഒരു നല്ല ഡോക്ടർ ഏറ്റവും നല്ല വിദ്യാർത്ഥിയെപ്പോലെയാണ്.'

ഒരു വഴിത്തിരിവ്

ഒരു വ്യക്തിയുടെ ജീവിതത്തിലെ മുഖ്യ വഴിത്തിരിവായി മാറുന്നത് യാദൃച്ഛികമായ ഒരു ബന്ധത്തിലോ സംഭവത്തിലോ നിന്നായിരിക്കും. നാഗർകോവിൽ ക്രിസ്ത്യൻ കോളേജിൽ ഹിസ്റ്ററി വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്ന കെ. നീലകണ്ഠപ്പിള്ളയ്ക്ക് ഒരു ഡോക്ടറാകണമെന്ന അഭിലാഷമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഹോസ്റ്റലിൽ താമസിച്ച പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ പരിചയപ്പെട്ട ലണ്ടൻ മിഷൻ ആശുപത്രിയിൽ ചെന്ന നീലകണ്ഠൻ എന്ന വിദ്യാർത്ഥിയെ സ്കോട്ട്ലൻഡുകാരനായ 'പ്യൂ' എന്ന ഡോക്ടറാണ് ചികിത്സിച്ചത്. രോഗക്കിടക്കയിൽ നിരന്തരമായി പുസ്തകവായനയ്ക്ക് ഏർപ്പെട്ടിരുന്ന ആ വിദ്യാർത്ഥിയെ ഡോക്ടർ പ്യൂ ശ്രദ്ധിക്കാനിടയായി. ഒരു രോഗിയും ഡോക്ടറും തമ്മിലുള്ള ചികിത്സാമുറകൾക്കപ്പുറം സൗഹൃദത്തിനു പാത്ര

ഡോ. കെ.എൻ. പിള്ളയും സഹധർമ്മിണി സുമതി അമ്മയും

മാകുകയായി ഡോക്ടറായ പ്യൂയും വിദ്യാർത്ഥിനിയായ നീലകണ്ഠനും.

‘എന്തുകൊണ്ട് താങ്കൾക്ക് ഒരു ഡോക്ടറായിത്തീർന്നു?’ എന്നുള്ള ഡോക്ടറുടെ രോഗിയോടുള്ള ചോദ്യമാണ് ഡോ. കെ.എൻ. പിള്ളയുടെ ഇനം.

സാഹചര്യങ്ങൾ വിഭിന്നമെങ്കിലും ആത്മാർത്ഥതയും താത്പര്യവുമുള്ളവർ മാത്രമേ അന്ന് വൈദ്യവൃത്തിയിലേക്ക് ഇറങ്ങിത്തീർന്നിരുന്നുള്ളൂ. പ്രവേശനപ്പരീക്ഷകൾക്കുമുമ്പും കഠിനാധ്വാനം ചെയ്യുന്നതും ഒരു വ്യക്തിയുടെ അർപ്പണ മനോഭാവമാണ് ഏറ്റവും വലിയ യോഗ്യതയായി കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്.

ആശുപത്രിവിദ്യാർത്ഥികൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ക്ലിനിക്കായി ഡോക്ടർ പ്യൂ ഹോസ്റ്റലിൽ തന്റെ രോഗിയായിരുന്ന വിദ്യാർത്ഥിയെ കാണാനെത്തുമായിരുന്നു. അങ്ങനെ രൂപം കൊണ്ട സൗഹൃദം തികഞ്ഞ ആത്മബന്ധമായി പരിണമിച്ചു.

ചരിത്രവിദ്യാർത്ഥിയായതിനാൽ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ പഠനസൗകര്യം ലഭിക്കാതിരുന്ന നീലകണ്ഠനുള്ളയെ സ്കോട്ട് ലൻഡിൽ പോയി മെഡിസിൻ പഠിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചത് പ്യൂയുമായുള്ള സൗഹൃദമായിരുന്നു. അതിനു നിമിത്തമായിത്തീർന്നതോ ചെറിയൊരു പണിയും തലവേദനയും!

ഇതിനിടയിൽത്തന്നെ അച്ഛന്റെ ദഹ വിധിയോഗത്തോടുകൂടി വീട്ടിലെ സാഹചര്യങ്ങൾ വൈദ്യം പഠിക്കാനുള്ള ആഗ്രഹത്തെ പിന്തിരിപ്പിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും നീലകണ്ഠനുള്ളയുടെ മനസ്സിന്റെ ദൃഢനിശ്ചയം തന്നെയാണ് ഒടുവിൽ വിജയം കണ്ടെത്തിയത്. മകൻ അനുദേശത്തേക്കു പോകുന്നതിൽ അമ്മയ്ക്കു വൈമനസ്യം ഉണ്ടായിട്ടും മകന്റെ തീർപ്പാക്കിയ ആഗ്രഹത്തെ മുന്നിൽ മുന്നോട്ടുവെക്കുകയായിരുന്നു ചെയ്തത്.

അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ നാട്ടിന് പ്രശ്നമായ ഒരു ഡോക്ടറെ ലഭിച്ചു.

1930-കളിൽ ചികിത്സാരംഗത്ത് പ്രവർത്തിച്ചു തുടങ്ങിയപ്പോൾ ഇന്നത്തെ ടാബ്ലറ്റുകൾക്കു പകരം ദ്രവരൂപത്തിലുള്ള മരുന്നുകളാണ് രോഗികൾക്ക് ഏറെയും നൽകിയിരുന്നത്. രോഗവിവരം അറിയുന്നതോടുകൂടി ഡോക്ടർ രോഗിയുടെ വീട്ടിൽച്ചെന്നു ചികിത്സിക്കുന്ന സമ്പ്രദായമാണ് അന്നുണ്ടായിരുന്നത്. ഇങ്ങനെ മൈലുകളോളം നടന്ന് രോഗികളുടെ വീട്ടിലെത്തിയിട്ടുള്ള കാര്യം ഡോക്ടർ അനുസ്മരിച്ചു.

മനോരോഗാശുപത്രിയിൽ സേവനത്തിലായിരുന്ന സമയത്ത് ഉണ്ടായൊരു വൈദ്യ ഡോക്ടർ കെ.എൻ.പിള്ളയെ ഏറെ നൊമ്പരപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

മനോരോഗവിഭാഗത്തിൽ ഒരു രോഗിനീ മലം തിന്നുകൊണ്ടിരിക്കെ അവിടെ യാദൃച്ഛികമായി വന്ന ഒരു മതപുരോഹിതൻ അവരെ ചികിത്സിക്കുന്നതിനു പകരം തങ്ങളുടെ മതത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടതെന്തെന്ന് പറഞ്ഞു. അതു കേട്ട ഡോക്ടർ, തെരുവിലെ പണികൾ ഇതേ പ്രവൃത്തിയെന്നായിരുന്നു ചെയ്യുന്നതെന്നും അവരെ ഒരു പുരോഹിതനും മതത്തിൽ ചേർക്കാറില്ലെന്നും തുറന്നടിച്ചു.

രോഗചികിത്സയെപ്പറ്റിയുള്ള അങ്ങയുടെ കാഴ്ചപ്പാട് എന്താണ്?

‘കഷ്ടമായൊരു രോഗി പറയുന്നത് മുഴുവൻ കേൾക്കാൻ ഒരു ഡോക്ടർ എപ്പോഴും തയ്യാറാകണം. രോഗിയുടെ വലിപ്പച്ചെറുപ്പം മാത്രമല്ല രോഗചികിത്സയുടെ മാനദണ്ഡം, ചികിത്സിക്കുന്ന ഡോക്ടർക്കും ഒപ്പം രോഗിക്കും മാനസിക സംതുല്യത ലഭിക്കണം.’

ഇന്നത്തെ മെഡിക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായം?

‘ഇന്നത്തെ മെഡിക്കൽ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ ഭൂരിഭാഗവും സന്തം താത്പര്യപ്രകാരം

തന്നെയാണോ വൈദ്യവൃത്തി ഒരു പ്രൊഫഷനായി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമുണ്ട്. സമൂഹത്തിൽ ലഭിക്കുന്ന ഉന്നത സ്ഥാനമാണെന്നും സാമ്പത്തികലാഭവുമാണ് മിക്കവരുടെയും നോട്ടം.’

മെഡിക്കൽ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ കാണുന്ന ക്രൂരമായ റാഗിംഗ് ‘ഡോക്ടർ’ എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥത്തെ ബലികഴിക്കുന്ന ഒന്നാണെന്നാണ് ഡോ. കെ.എൻ. പിള്ളയുടെ അഭിപ്രായം. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ ‘റാഗിംഗ്’ ക്രൂരമായ അനുഭവമാക്കാതെ വിദ്യാർത്ഥികളെ സങ്കരമായി പരിചയപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ഒരു ആഹ്ലാദവേളയായിട്ടാണ് ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതെന്നു ഡോക്ടർ പറയുന്നു.

മെഡിക്കൽരംഗത്തെ പോരായ്മകൾ?

‘സർക്കാർ ആശുപത്രികളുടെ അർദ്ധ്വതാവസ്ഥ വച്ചുനോക്കിയാൽ വൈദ്യശാസ്ത്രരംഗം കൂടുതൽ സ്വകാര്യവൽക്കരിക്കുന്നതിൽ തെറ്റൊന്നുമില്ല. ഇംഗ്ലണ്ടിലും മറ്റും സ്വകാര്യ ആശുപത്രികളാണ് ഏറെയും. അവയെല്ലാം വളരെ നല്ല രീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വാങ്ങുന്ന പ്രതിഫലത്തിനേക്കിലും സേവനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു എന്നുള്ളതാണ് അതിന്റെ മേന്മയെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു.’

ദ്രവരൂപത്തിലുള്ള ക്ഷേത്രപ്രവേശനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരനുഭവം ഇന്നും ഡോ. ഇലങ്കത്ത് ഓർക്കുന്നുണ്ട്. ക്ഷേത്രത്തിൽ പോകാറില്ലെന്ന് ആരോ പറഞ്ഞുകേട്ടതനുസരിച്ച് റാണി സേതുലക്ഷ്മിയായി ഇലങ്കത്തിനോട് കാരണമാരാഞ്ഞു. ‘താൻ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പുറത്തുനിന്നു തൊഴാറുണ്ടെന്നും അകത്തു കയറുന്നില്ലെന്നു ഉള്ളു’ എന്നും ഡോക്ടർ മറുപടി പറഞ്ഞു. അത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്ന് ആരാഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞ മറുപടി ചരിത്രത്തിന്റെ നെഞ്ചിൽ കൊള്ളുന്നതായിരുന്നു.

ക്ഷേത്രത്തിൽ എല്ലാ വിഭാഗം ഇനങ്ങൾക്കും പ്രവേശനം ലഭിക്കാത്തതുകൊണ്ടാണ് താൻ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതെന്നു ഡോക്ടർ ഇലങ്കത്ത് വിനയാന്വിതമായി പറഞ്ഞു. പിന്നീട് എല്ലാ ഇനങ്ങൾക്കും ക്ഷേത്രപ്രവേശനം ലഭിച്ച ആ ദിവസം തന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും സന്തോഷകരമായ ദിവസമായി ഈ തൊണ്ണൂറിയഞ്ചു കാരൻ ഇന്നും കാണുന്നു.

ഒരുപാട് അരിക്ക് അഞ്ചുരുപയുള്ളപ്പോൾ രോഗികളെ ചികിത്സിച്ചു തുടങ്ങിയ ഡോക്ടറാണ് ഇലങ്കത്ത്. മൈലുകൾ നടന്നു ഓടിയും രോഗികളുടെ വീട്ടിലെത്തി ‘മരണത്തെ തിരിച്ചയച്ചു’ ഈ ഡോക്ടറുടെ എല്ലാ ജീവിതവിജയത്തിനും പിന്നിൽ ഭാര്യ സുമതിയമ്മയുടെ നിസ്തർക്കമായ സഹകരണം ഉണ്ടായിരുന്നു. ‘ഇലങ്കത്ത് ഫാമിലി’യിൽ ഡോക്ടർ മാരുടെ ഒരു നിര വളരുകയാണ്. മകൻ ഡോ. ഇയ്യക്കുമാർ അക്കാലത്ത് മരിച്ചു. മകന്റെ മകൻ ഡോ. സുനിൽ, കേഴ്ഷിക്കോട് മെഡിക്കൽ കോളേജിലെ ഡോക്ടറാണ്. മകൾ മിനാ

ക്ഷിയുടെ മകൻ ഡോ. രജനീഷ്കുമാർ തിരുവനന്തപുരം കോസ്തോപോളിറ്റൻ ആശുപത്രിയിൽ സേവനം നടത്തുന്നു. മക്കളോടും കൊച്ചുമക്കളോടും ഡോക്ടറായ അപ്പപ്പൻ പറയാറുണ്ട്: ‘നിങ്ങൾ, നിങ്ങളുടെ ജോലി ആത്മാർത്ഥമായി ചെയ്യുക. ഒരിക്കലും പണത്തിനുവേണ്ടി രോഗിയെ ചികിത്സിക്കരുത്.’

സാമൂഹ്യതലങ്ങളിലെ പടവുകളിൽ അവസാനത്തെ ഒന്നും ഭാരതീയർ കടന്നുകഴിഞ്ഞിരുന്ന കാലഘട്ടം. ഭാരതം അങ്ങോളമിങ്ങോളം വിമോചനത്തിന്റെ ആദ്യകിരണങ്ങൾ ദീപ്തിചൊരിഞ്ഞ ദിനങ്ങൾ. ഇങ്ങ് കേരളത്തിലും അതിന്റെ അലയിളക്കങ്ങളുടെ ആവിരം ചുറ്റും നൂരഞ്ഞുപറഞ്ഞു. തിരുവിതാംകൂറു കാരെ വിറപ്പിച്ച തിരുവിതാംകൂറുകാരനല്ലാത്ത സർ സി.പിയാണ് ഇവിടം ഭരിച്ചിരുന്നത്. ഇന്നത്പോലും ഭീതിയോടെ മാത്രം സമീപിച്ചിരുന്ന സർ സി.പി വെട്ടുനാലു വീണ്ടും സംഭവം കാഴ്ചക്കാരിലും കേൾവിക്കാരിലും അഭ്യുതവും അമ്പരപ്പുമാണു സൃഷ്ടിച്ചത്. ആ സിംഹഗർജ്ജനത്തിന്റെ രോഗാതുരമായ അവസ്ഥയെ കീഴടക്കിയ ഭിഷഗ്വരൻമാരിൽ ഒരാൾ ഇന്നും പഴയ തിരുവിതാംകൂറിന്റെ ഒരു മൂലയിൽ മൗനമായി ആരും അറിയാത്ത ആരും അറിയരുതെന്ന ആഗ്രഹവുമായി വാർദ്ധക്യത്തിന്റെ ദിനങ്ങൾ പിന്തുടരുകയാണ്—ഡോ. വലിയ കേശവൻനായർ.

ഡോ. ആർ. കേശവൻനായർ

എന്നെപ്പറ്റി ഒന്നും എഴുതണ്ട. ഞാനൊക്കെ പഴയ തലമുറയിൽപ്പെട്ടവരാണ്. ആൾക്കൂട്ടത്തിന്റെ പ്രമേലപനയിൽനിന്നു വളരെ അകന്ന് ജീവിതസായത്തത്തിന്റെ സാധ്യതയും മധുരവും മനസ്സിലാക്കി ജീവിക്കുകയാണ് ഡോ. ആർ. കേശവൻനായർ. ‘എന്റെ പേഴ്സണൽ മാറ്റുകൾ ഒന്നും തന്നെ ചോദിക്കരുത്. ഞാനതു പറയാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല.’

ഡോ. കേശവൻനായർ ഇങ്ങനെ പറയുമ്പോൾ നമ്മുടെ ആരോഗ്യരക്ഷാപ്രവർത്തന

ഡോ. ആർ. കേശവൻ നായർ

ങ്ങളുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഒരിക്കലും അവഗണിക്കാനാവാത്ത അഭ്യായമായി ആ വ്യക്തിത്വം നിലകൊള്ളുകയാണ്.

‘കവിളിലും കഴുത്തിലും കൈവിരലുകളിലും മുറിവുകളുമായി ഇന്നൽ ആശുപത്രിയിൽ കൊണ്ടുവന്ന സി.പിയെ ഉടൻ ഓപ്പറേഷൻ തിയേറ്ററിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പല്ലുകളും നാക്കുമെല്ലാം പുറത്തു കാണാമായിരുന്നു. ഇന്ന് പലരും പറയുന്നതുപോലെ സി.പിയുടെ മുക്കിന് ഒരു മുറിവും പറിയിരുന്നില്ല. പൾസ് മോശമായതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന് അനസ്തേഷ്യ കൊടുക്കാൻ മടി തോന്നി. ഡോക്ടർമാർ തമ്മിലുള്ള ഈ സംഭാഷണം കേട്ട് സി.പി അനസ്തേഷ്യ കൂടാതെ ഒപ്പുറേഷൻ നടത്താൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. അനസ്തേഷ്യ ഇല്ലാതെയാണ് പിന്നീട് ഓപ്പറേഷനും കുത്തിക്കെട്ടലുമെല്ലാം നടന്നത്. വേദന സഹിക്കാൻ തനിക്കുള്ള കഴിവ് 35

വർഷമായി നടത്തുന്ന യോഗാഭ്യാസം കൊണ്ടാണെന്ന് പിന്നീട് സി.പി പറയുകയുണ്ടായി. ഇൺ 13-ന് പേട്ടയിൽ നടന്ന വെടിവെപ്പിൽ പരിക്കുപറ്റിയ രാജേന്ദ്രൻ (പേട്ട മൈതാനം ആ പേരിലാണ് ഇന്നരിയപ്പെടുന്നത്) എന്ന വിദ്യാർത്ഥിക്കുവേണ്ടി മദിരാശിയിൽനിന്നും വരുത്തിയിരുന്ന പെനിസിലിനാണ് സി.പിക്ക് ഉപകാരപ്പെട്ടത്.

സർ സി.പി രാമസ്വാമി അയ്യർക്കു നേരെ വധശ്രമം ഉണ്ടാകുമെന്നും അതിനെപ്പറ്റി മൗണ്ട്ബാറൺ പ്രജ രഹസ്യമായി മറ്റാരാജാവിനു സൂചന നൽകിയെന്നുവെന്നും സി.പിക്ക് അപകടം പിണഞ്ഞശേഷം ദേദമാകുന്നതുവരെ മുഴുവൻ സമയവും കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന ഡോ. കേശവൻനായർ ഒരു അഭിമുഖത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

സി.പിയെ ചികിത്സിക്കാനായി മദിരാശിയിൽനിന്ന് ഒരുസംഘം ഡോക്ടറന്മാർ എത്തി. തന്റെ ഗുരുതരമായ അവസ്ഥയിൽ ആശങ്കാകുലനായ സി.പി അവരോട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു, ‘നിങ്ങൾ എന്റെ ഡോക്ടറെ കണ്ടുവോ?’ അദ്ദേഹത്തെപ്പോയി ആദ്യം കാണൂ. പിന്നെ ഏന്റടുത്തേക്കു വരൂ...

അതിനുശേഷം ഡോ. കേശവൻനായരെ വിളിപ്പിച്ച സി.പി തന്റെ മാനസികാവസ്ഥ വെളിപ്പെടുത്തി.

‘താങ്കൾതന്നെ എന്നെ ചികിത്സിച്ചാൽ മതി. എനിക്കു പരിപൂർണ്ണ വിശ്വാസം താങ്കളിലുണ്ട്.’

മുറിവേറ സി.പി ഊട്ടിയിൽ താമസമാകുമ്പോഴും ചികിത്സിക്കാൻ ഡോ. കേശവൻനായർ ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഇങ്ങനെ, കേരളത്തിന്റെ വിവിധിസ്തായ കമായ ഒരവസ്ഥയിൽ സാക്ഷ്യംവഹിക്കാൻ അപൂർവ്വഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ച ഡോ. കേശവൻനായരുടെ ജീവിതം തിരുവനന്തപുരം മെഡിക്കൽ കോളേജിന്റെ ചരിത്രംകൂടി ആകുകയാണ്. ഡോ. സി.ഒ. കരുണാകരൻ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആദ്യകാല ഭിഷഗ്വരന്മാരുടെ നിന്താണ പരിശ്രമത്തിന്റെ ഫലമാണ് ഇന്നത്തെ തിരുവനന്തപുരം മെഡിക്കൽ കോളേജ്.

പേട്ട വെടിവെപ്പു സംഭവത്തിൽ മുറിവേറ

മിസ്സസ് കേശവൻ നായർ, മിസ്സസ് രാമൻ തമ്പി, ഡോ. കേശവൻ നായർ

തിരുവനന്തപുരം മെഡിക്കൽ കോളേജിലെ ഡോക്ടർമാരുടെ ഫാൻസി ഡ്രസ്സ് (1945) മത്സരം—ഇടത്തുനിന്ന് ഡോ. അച്യുതൻപിള്ള, ഡോ. ഗോവിന്ദൻ, ഡോ. തമ്പാൻ, ഡോ. കേശവൻനായർ, ഡോ. കേശവൻനായരുടെ മകൻ.

രോഗികളെ കാണുന്നതിനായി ഇന്നുലാശ്യപത്രയിൽ എത്തിയ പട്ടാണുപിള്ളയോടും സംഘടനയോടും ഡോ. കേശവൻനായർക്ക് മുഖിഞ്ഞു സംസാരിക്കേണ്ടി വന്നിട്ടുള്ളത് ചരിത്രസംഭവമാണ്.

ഇവരെല്ലാം എന്റെ രോഗികളാണ്. പലരും ഗൗരവമുള്ള ശസ്ത്രക്രിയകൾക്കു വിധേയരായിരിക്കുകയാണ്. ഞാൻ താങ്കളെ ബഹുമാനിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ഈ അവസ്ഥയിൽ എന്റെ രോഗികളോടു സംസാരിക്കാൻ കഴിയില്ല.

കഷ്ടപ്പെട്ട് ഇറങ്ങിപ്പോയ പട്ടാണുപിള്ള പിന്നീട് മുഖ്യമന്ത്രിയായതിനുശേഷം ഡോ. കേശവൻനായരെ കണ്ടപ്പോൾ പഴയ സംഭവങ്ങളൊന്നും ഓർക്കാതെ സ്നേഹപൂർവ്വം പെരുമാറിക്കൊണ്ട് സി.പിയെ രക്ഷപ്പെടുത്തിയതിന് അഭിനന്ദിക്കുകയാണുണ്ടായത്. ഡോ. കേശവൻനായരുടെ മെഡിക്കൽ ജീവിതത്തിലെ രസകരമായ ഒരു സംഭവമാണ് തന്റെ മെഡിക്കൽ പ്രായോഗിക പരീക്ഷ. ഒരു ഇഡത്തിന്റെ കൈമുട്ടിനു സമീപമുള്ള 'ബ്രാച്ചിയൽ ആർട്ടറി' (Brachial artery) പുറത്തെടുക്കുക എന്നുള്ളതായിരുന്നു പരീക്ഷണം. വളരെനേരം ശ്രമിച്ചിട്ടും ഡോക്ടർക്ക് അതു കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

പരാജിതനായ ഡോക്ടറിനോട് കൈകഴുകി പുറത്തു പോകാൻ ഡോക്ടർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. നിരാശനായി ഡോക്ടർ മടങ്ങിപ്പോകുമ്പോൾ അതുവഴി വന്ന ഡോക്ടറായ കേണൽ ആൻഡർസൺ കാര്യം അന്വേഷിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തന്നെ ആ ഇഡത്തിന്റെ വലതു കൈയിലെ ആർട്ടറി പുറത്തെടുക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും പരാജയപ്പെടുകയും ചെയ്തു. വാസ്തവത്തിൽ ആ മനുഷ്യന് 'ബ്രാച്ചിയൽ ആർട്ടറി' ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. മനുഷ്യനിൽ വളരെ അപൂർവ്വമായ ഒരു അഭാവമായിരുന്നു ആ ഇഡത്തിൽ കണ്ടത്.

പരമ്പരാഗത ചികിത്സാസമ്പ്രദായങ്ങൾക്ക് വ്യതിയാനം വരുത്തിക്കൊണ്ട് ഈശ്വരക്കുഞ്ഞിന്റെ ആദ്യ ദശകങ്ങളിലാണ് ആധുനിക ചികിത്സാ രീതികൾ കേരളരെയിൽ എത്തിച്ചേർന്നത്. ശ്രീമൂലം തിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ ചികിത്സാകാര്യങ്ങൾ നോക്കി നടത്തിയിരുന്നത് വിദേശിയായ ഒരു ഡോക്ടറായിരുന്നു. സായ്പ് പരിശോധിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽപ്പിന്നെ ശുദ്ധി നേടുന്നതിന് രാജാവ് കുള്ളിക്കണമെന്നതായിരുന്നു പഴയ ആചാരം. അതുകൊണ്ട് രാജാവിനെ പരിശോധിക്കുന്നത് കൂടുതലും പ്രഭാതങ്ങളിലായിരുന്നു. ഇത്തരം പതിവുകൾ പരിണാമവിധേയമായത് ഡോ. രാമൻ തമ്പി ഇന്നത് ആശുപത്രിയിൽ അസിസ്റ്റന്റ് സർജനായി ചേർന്നതോടെയാണ്. 1907-ൽ എഡിൻബറോയിൽ നിന്ന് എം.ഡി.ബിരുദം നേടിയശേഷം നാട്ടിൽ തിരിച്ചെത്തിയ ഡോ.തമ്പിയെ ശ്രീമൂലം തിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ പേഴ്സണൽ ഫിസിഷ്യനായി നിയമിച്ചു. ആ ഡോക്ടർ രാമൻ തമ്പിയുടെ മകനാണ് ഡോ.ആർ. കേശവൻനായർ. തലമുറകളിലൂടെ പകർന്നുവന്ന ഈ വൈദ്യശാസ്ത്ര പാരമ്പര്യം കേശവൻനായ

ഡോ. ഗോവിന്ദൻ

രുടെ മകനായ ഡോ.രാമകൃഷ്ണൻ നായരിൽ പിൻതുടരുന്നു.

ഓർത്തോഫീഡിക്സിലും ക്യാൻസർ സർജറിയിലും റേഡിയേഷൻ തെറാപ്പിയിലും വിദഗ്ദ്ധ പരിശീലനം നേടിയ കേശവൻനായർ തിരുവനന്തപുരം ഇന്നുലാശ്യപത്രയിലെ ഡെപ്യൂട്ടി സർജനായിട്ടാണ് തന്റെ ഔദ്യോഗിക ജീവിതത്തിന് തുടക്കം കുറിക്കുന്നത്. കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ മെഡിക്കൽ കോളേജ് തിരുവനന്തപുരത്ത് ആരംഭിച്ചപ്പോൾ അവിടെത്തെ സുപ്രഭഞ്ചം സർജറി വിഭാഗം അസോസിയേറ്റ് പ്രൊഫസറും ആയിത്തീർന്നു. 1962 മുതൽ 1965 വരെ അദ്ദേഹം കോഴിക്കോട് മെഡിക്കൽ കോളേജിലെ സർജറി വിഭാഗം തലവനായിരുന്നു. 1966-ൽ കോട്ടയം മെഡിക്കൽ കോളേജിലെ പ്രിൻസിപ്പലായിരിക്കുമ്പോഴാണ് അദ്ദേഹം ഔദ്യോഗിക ജീവിതത്തിൽനിന്നു വിരമിക്കുന്നത്.

ഡോ.കേശവൻനായർ മുമ്പൊരിക്കൽ ഒരു പ്രസിദ്ധീകരണത്തിൽ ഇങ്ങനെ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 'മനുഷ്യന്റെ നിസ്സഹായ വസ്ഥയാണ് രോഗം. ഈയവസ്ഥയിൽ ശാരീരികവും മാനസികവുമായ ആശ്വാസം നൽകുകയാണ് ചികിത്സകന്റെ ലക്ഷ്യം. അതിനാവശ്യമായ പരിജ്ഞാനവും പങ്കാളിയും ഉള്ള ഒരാളിനെ ഒരു നല്ല ഡോക്ടറാക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. ഓരോ രോഗിയും ഡോക്ടർക്ക് ഒരു പുതിയ വെല്ലുവിളിയുണർത്തുന്നു. വിശദമായി പരിശോധിച്ച് രോഗനിർണ്ണയം നടത്താതെ ചികിത്സ ആരംഭിക്കരുത്. ലബോറട്ടറി പരിശോധനകളും അവയെമാത്രം ആശ്രയിച്ചിട്ടുള്ള ഔഷധ നിർദ്ദേശവും ശരിയായ നടപടിയല്ല. രോഗികളുടെ തിരക്കുള്ളപ്പോൾ കാര്യമായ ചികിത്സ നിർവ്വഹിക്കുവാൻ പ്രയാസമാകും. സാഹചര്യങ്ങൾക്കടിപ്പെട്ട് ഓരോന്ന് ചെയ്യുന്നുവെന്നുമാത്രം.

ലബോറട്ടറി പരിശോധനകളെ അമിതമായി ആശ്രയിക്കുന്നതുമൂലം 'യന്ത്രങ്ങളാണ് രോഗനിർണ്ണയം നടത്തുന്നതെന്ന്' പരിഹാസരൂപേണ പലരും പറയാറുണ്ട്. അതിശയോക്തിയാണെങ്കിൽപ്പോലും തീരെ തള്ളിക്കളയേണ്ട ഒരു വിഷയമല്ല ഇത്.

സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ തലങ്ങളിലും എന്നപോലെ വിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്തും ഉണ്ടായി കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അപചയങ്ങളിലേക്കുള്ള ചൂണ്ടുപലകയാണ് കേശവൻനായരുടെ വാക്കുകൾ. രോഗിയെ വെറും ഒരു ഉപകരണം എന്ന രീതിയിൽ മാത്രം കാണുന്ന ഭിക്ഷുഗരന്മാരുടെ വളർച്ചയിലേക്കുള്ള അടിസ്ഥാനപരമായ കാരണങ്ങളിലേക്കാണ് അദ്ദേഹം വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്.

1990-ൽ തിരുവനന്തപുരം മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ ഡോ.ജ്യോതിദേവ് കൂട്ടുകാരും തുടങ്ങിവച്ച 'മെഡിക്കൽ ബ്രദേഴ്സ് സൊസൈറ്റി', റിട്ട: ഡോക്ടർമാരെ മാത്രം പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു സെമിനാർ സംഘടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. പുതിയ തലമുറയിലെ ഡോക്ടർമാർക്ക് അറിവും വെളിച്ചവും പകർന്നു നൽകിയ ആ സംരംഭത്തിൽ ഡോ. കേശവൻനായർ അതീവ ഗുരുതരമായ പ്രശ്നങ്ങളെ അപഗ്രഥിച്ച സംസാരിച്ചത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതദർശനത്തിന് ഉപോൽബലകമായ വ്യാഖ്യാനമാണ്.

'ഒമ്പതാം ക്ലാസ്സിൽ പഠിക്കുമ്പോൾത്തന്നെ ഒരു ഡോക്ടറാകണമെന്നും സർജനാകണമെന്നും ഞാനാഗ്രഹിച്ചു. അതിനുവേണ്ടി കഠിന പരിശ്രമം ചെയ്തു. മുന്നിലുള്ള ലക്ഷ്യത്തിനുവേണ്ടി ആത്മാർത്ഥമായി പരിശ്രമിക്കുകയാണെങ്കിൽ വിജയം നിങ്ങളുടെതാണ്. നിരവധി കടമ്പകൾ കടന്നാണ് ഒരാൾ ഒരു ഡോക്ടറാകുന്നത്. സമൂഹം വളരെയേറെ ചുമതലകളും പ്രതീക്ഷകളും ഡോക്ടർക്കു നൽകുന്നു. ഒപ്പം സമൂഹത്തിൽ അയാൾക്ക് മാന്യതയും പദവിയും വളരെ യേറെയാണ്. സഹാനുഭൂതി നിറഞ്ഞ ഒരു ഹൃദയം വേണ്ടിയാണ് മറുവളവർ ഒരു ഡോക്ടറെ കാണുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഓരോരുത്തരും സ്വന്തം ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽ ബോധവാനായിരിക്കാണുവേണം ഓരോ രോഗിയെയും സമീപിക്കേണ്ടത്.

പല രോഗങ്ങളും വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിനു മുന്നിൽ അജ്ഞാതമായിരുന്ന പഴയ കാലത്ത് ചികിത്സ പ്രശ്നസങ്കീർണ്ണമായിരുന്നു. സാങ്കേതികരംഗത്ത് മുന്നേറ്റങ്ങളുടെ നേരിയ വെളിച്ചം മാത്രമേ കണ്ടുതുടങ്ങിയിരുന്നുള്ളൂ. മററു വികസിത രാഷ്ട്രങ്ങളിലെ സിവിൽ ഗതികൾ ഏറെ മുന്നിലായിരുന്നെങ്കിലും ഒരു മുന്നാം ലോകമഹായുദ്ധത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക വെള്ളപ്പൊക്കം പരിമിതീകൾക്കുള്ളിൽനിന്ന് ആത്മാർത്ഥമായ സേവനം അനുഷ്ഠിച്ച ഭിക്ഷുഗരന്മാർ ഒട്ടനവധിയുണ്ട്. ഗ്രാമങ്ങളിലേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെന്ന് ജീവകാരുണ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ മഹത്തായ പാഠങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ച ഡോക്ടർമാരുടെ ജീവിതം പലതും അറിയപ്പെടാതെ പോകുകയാണു ചെയ്തത്. ജീവചരിത്രങ്ങളുടെ ഫ്ലോഷയത്രതയെന്നുള്ള

ഡോ. ഗോവിന്ദനും പത്നിയും

മലയാളത്തിൽ വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിനുവേണ്ടി ചേരയും നീരും ഒഴുക്കിയിട്ടുള്ള അനേകങ്ങളുടെ ഹ്യൂസ് പന്ദിതന്മാർ നിലനിൽക്കിയ ഭിക്ഷുഗരന്മാരുടെ അർപ്പിതമായ സേവനം എഴുതാൻ ആരും മെന്നക്കെട്ടില്ല.

ഡോ.ഗോവിന്ദൻ

1930-കളിലെ കടയ്ക്കൽ ലഹള. ബ്രിട്ടീഷ് കൊളോണിയൽ വാഴ്ചയുടെ പിഡനങ്ങളിൽ ഭാരതമാകെ പൂളയുന്ന കാലം. കടയ്ക്കലിലെ ഒരാശുപത്രിയിൽ സേവനം അനുഷ്ഠിക്കുകയായിരുന്ന ചെറുപ്പക്കാരനായ ഒരു ഡോക്ടർ. ലഹളസമയത്ത് നാട്ടുകാരും ആശുപത്രി അധികൃതരിൽ ഏറെപ്പേരും കിടപ്പാടം വിട്ടെറിഞ്ഞ് പ്രാണരക്ഷാർത്ഥം ഓടിപ്പോയപ്പോൾ രോഗികളുടെ രക്ഷ നോക്കി സ്വന്തം ജീവൻപോലും പണയംവച്ച് ശുശ്രൂഷ നിർവ്വഹിച്ച മനുഷ്യനായിരുന്നു ഇന്നു തൊണ്ണൂറിലെ അിയ ഡോക്ടർ ഗോവിന്ദൻ.

1904-ൽ ഇന്നിച്ച് ഡോ. ഗോവിന്ദന്റെ പിതാവ് കൊട്ടാരം വൈദ്യനായിരുന്നു. അന്നേവ പ്രശസ്തനായിരുന്ന കൊട്ടാരം ശങ്കുവൈദ്യൻ എന്ന പേരിലായിരുന്നു അദ്ദേഹം അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്. ആയുർവേദ ചികിത്സാസമ്പ്രദായത്തിൽ അഗ്രഗണ്യമായ ജ്ഞാനം നേടിയിരുന്ന ആ പിതാവ് തന്റെ

മകനെയും ഒരു ആയുർവേദ വൈദ്യനാക്കാൻ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. അച്ഛൻ രോഗികളെ ചികിത്സിക്കുന്നത് കൗതുകത്തോടെ നോക്കിനിന്നിരുന്ന ആ ബാലമനസ്സിൽ ചികിത്സയുടെ ബാലപാഠങ്ങൾ കയറിപ്പറ്റി. അലോപ്പതി പഠിക്കാൻ പോകുന്നതിനു മുമ്പേ തന്നെ ആയുർവേദത്തിൽ പരമാവധി സാധ്യതമാക്കാവുന്ന അറിവുകളൊക്കെത്തന്നെ നേടിയിരുന്നു. തന്റെ കുടുംബത്തിൽ ഏഴാമനായി ഇന്നിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യക്തി ജീവിതത്തിലെ ദുരന്തങ്ങൾ തന്നെയായിരുന്നു; അലോപ്പതിയിലേക്കു തിരിയാൻ ഉണ്ടായ കാരണം. പതിനെട്ടു വയസ്സുള്ളപ്പോൾ അച്ഛൻ മരിച്ചു. ആ മരണത്തിനു അനുബന്ധമായി ഒട്ടനവധി മരണങ്ങൾ ആ കുടുംബത്തിനു പിന്നീടു സംഭവിച്ചു. അച്ഛൻ മരിച്ച് അഞ്ചുവർഷം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും അമ്മ മരിക്കുന്നു. പതിമൂന്നാം വയസ്സിൽ ഒരു സഹോദരി മരിച്ചു. രണ്ടു സഹോദരന്മാർ ടൈഫോയിഡുമൂലമാണ് മരണക്കിടക്ക പ്രാപിച്ചത്. ഒരു സഹോദരൻ ഹൃദയസ്തംഭനത്തിന് ഇരയായി. ഒരു കുടുംബത്തിലെ അംഗങ്ങളെ ചുറ്റിപ്പറ്റി മരണം ഒരു ചക്രം പൂർത്തിയാക്കാൻ ഒരുങ്ങവേ ഡോ.ഗോവിന്ദനും ടൈഫോയിഡ് പിടിപെട്ടു. പക്ഷേ, മരണത്തെ മനസ്സുകൊണ്ടും ശരീരംകൊണ്ടും കീഴടക്കിയ ആ ഭിക്ഷുഗരൻ ഇന്നും നമ്മുടെ മുന്നിലുണ്ട്. മരണം കൈയാളിയ ആ

ഭിക്ഷുവനങ്ങളെ ഓർമ്മയിൽനിന്നു ചികിത്സിക്കാത്തതുകൊണ്ട് ഡോക്ടർ ഗോവിന്ദൻ പറഞ്ഞു.

'എന്റെ അച്ഛന്റെ മരണകാരണം എന്തായിരുന്നു എന്ന് അന്നെനിക്ക് അറിയില്ലായിരുന്നു. പക്ഷേ, അത് മാരകമായ ക്യാൻസറായിരുന്നുവെന്ന് ഇന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു.'

ആയുർവേദ ആചാര്യനായിരുന്ന അച്ഛനുപോലും തന്റെ രോഗം എന്തെന്നറിയില്ലായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് മെഡിസിൻ പഠിക്കാനുള്ള തീരുമാനം ആഗ്രഹം അങ്ങനെയാണുണ്ടായത്.

അച്ഛനുമായിരുന്നെങ്കിൽ അലോപ്പതി പഠിക്കാൻ അനുവദിക്കുമായിരുന്നോ?

'ഒരിക്കലും ഇല്ല. അച്ഛൻ, ആയുർവേദം പഠിക്കണമെന്ന് എന്നെ നിഷ്കർഷിച്ചിരുന്നു.'

ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണത്തിനു കീഴിൽ ജോലിയിൽ പ്രവേശിച്ച ഡോ.ഗോവിന്ദൻ വൈദേശിക ഭരണത്തിന്റെ അടിച്ചമർത്തലുകളെ ഒട്ടും ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നില്ല.

നമ്മുടെ ആദ്യകാല ഡോക്ടർമാരിൽ മിക്കവരും സ്കോട്ട്ലൻഡിൽ നിന്നാണ് ബിരുദം നേടിയത്. കേരളത്തിൽ ഒരു പുതിയ മെഡിക്കൽ ചികിത്സാ രീതിക്ക് തുടക്കമിട്ട ഇവർ തിരുവനന്തപുരം മെഡിക്കൽ കോളേജിന്റെ സ്ഥാപക പ്രവർത്തകരായിരുന്നു. ആ കാലത്തെപ്പറ്റി ഡോക്ടർ ഗോവിന്ദന്റെ ഓർമ്മ നെടുവീർപ്പുകളിൽ അമരുന്നു.

'കേരളത്തിൽ ഒരു മെഡിക്കൽ കോളേജ് വരണമെന്നു ഞങ്ങളൊക്കെ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ഇന്നത്തെ ഇന്നത് ആശുപത്രിയുടെ ഒരു ഭാഗമായിത്തന്നെ അത് തുടർന്നാൽ മതിയെന്നായിരുന്നു ഒരു വിഭാഗത്തിന്റെ ആവശ്യം. എന്നാൽ ഡോ.സി.ഒ.കരുണാകരൻ തുടങ്ങിയവർ ഇതിനെ ശക്തിയുക്തം എതിർത്തു. സി.ഒ. കരുണാകരൻ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആദ്യകാല ഡോക്ടർമാരുടെ ഉൽക്കടമായ താത്പര്യമാണ് മെഡിക്കൽകോളേജ് ഒരു പ്രത്യേക ആശുപത്രിയായിത്തീരാൻ കാരണം. ആശുപത്രിയിലെ അസോസിയേറ്റ് പ്രൊഫസർമാരായി നോമ്പും കേശവൻനായരും നിയമിതരായി. പിന്നീട് കോഴിക്കോട് മെഡിക്കൽ കോളേജ് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ ഞാൻ അവിടെ ആദ്യത്തെ പ്രൊഫസറായി.'

യന്ത്രയുഗത്തിൽ അതിവേഗം നാം മുന്നേറുമ്പോൾ പ്രാരംഭശാസ്ത്ര വെള്ളവും വെളിച്ചവും സ്വന്തം ജീവനും നൽകി നമ്മുടെ മണ്ണിൽ വൈദ്യവ്യക്തിത്വത്തിന്റെ ശാഖകളും പൂക്കളും കനികളും നൽകി സംസ്കൃതിയെ പരിപോഷിപ്പിച്ച നമ്മുടെ മുത്തച്ഛന്മാരെ ഓർക്കാൻ നാം ഇന്ന് എത്ര നീമിഷം നീക്കിവയ്ക്കുന്നു?

1935-40 കാലഘട്ടം. തെക്കൻ തിരുവിതാംകൂറിൽ കടയ്ക്കൽ എന്ന സ്ഥലത്ത് പാവപ്പെട്ടവരായ ഇനങ്ങളിൽ ഭിക്ഷുമാ 'യാസ്' (yaws) എന്ന ലൈംഗികരോഗം പിടിപെടുകയും മാരകമായി കൂട്ടുകളിൽപ്പോലും പടർന്നു പിടിക്കുകയും ചെയ്ത സമയത്താണ് ഡോ.ഗോവിന്ദൻ അവിടെയെത്തിയത്. ഈ രോഗം വൃത്തിഹീനമായ

ആരംഭം ആവശ്യമുണ്ട്

ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റ് അംഗീകാരമുള്ള പൺഡ്യൻ ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് (ഇന്ത്യാ ലിമിറ്റഡ്) എന്ന സ്ഥാപനത്തിലേക്ക് കേരളത്തിൽനിന്നുള്ള എല്ലാ ഇളക്കുകളിൽ നിന്നും താല്പക്കുകളിൽ നിന്നും സൂപ്പർ വൈസർ, ക്ളർക്ക്, സെക്ഷൻ ഓഫീസർ, അറൻഡർ എന്നീ തസ്തികകളിലേക്ക് സ്ത്രീപുരുഷഭേദമന്യേ ആളുകളെ ആവശ്യമുണ്ട്. 1 + 1 സ്റ്റാമ്പ് പോസ്റ്റ് കാർഡിനകത്ത് ഇടണം. എട്ടാം സ്റ്റാമ്പ് ഫാർമ് മൂന്ന് ബിരുദധാരികൾവരെ അപേക്ഷിക്കുക.

**The General Manager,
PII India Limited, 2nd Floor,
174 A, North Veli Street,
Madurai—625 001.**

ഇംപ്രിൻർ ബുക്സ് ആദ്യപുസ്തകം നിതിൻ ആൽബം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത് 199 ഇന്ത്യവരിലാണ്. 1994 ഇന്ത്യവരി ഇംപ്രിൻറർന്റെ നാലാം ഇൻമടീനമാണ്. ആപ്രോ ഓഷളിലൊതെ നാലാം ഇൻമടീനത്തിൽ ഒപ്പിച്ചു പുസ്തകങ്ങളാണ് ഇംപ്രിൻർ ബുക്സ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്.

1. വ്യക്തിയും വിമർശകനും കെ.പി. അപ്പൻ	50 രൂ
2. ദൈവം പ്രവാചകനും പിന്നെ	25 രൂ
3. പ്രസ്തുതികാശാസ്ത്രത്തിലെ പ്രതിസന്ധികൾ ഡോ. പി. വിനയചന്ദ്രൻ	35 രൂ
4. പ്രമേയം-അത്-മുറാറിലെ പുഷ്പകം എ. റഷീദ്	20 രൂ
5. നല്ല സിനിമ നല്ല സമൂഹം ഡോ. ടി. ഷിറാസ്വാൻ	25 രൂ
6. മന സുരേഷ്കുമാർ	25 രൂ
7. അരങ്ങേറ്റം ഉള്ളനൂർ സുഗതൻ	15 രൂ
8. സ്വപ്നകീർത്തനം ഗോപാലകൃഷ്ണൻ	15 രൂ
9. കറുത്ത മുത്ത് ഹരി	

പ്രത്യേക സൗജന്യം

പ്രത്യേക സൗജന്യം മൂന്നു പുസ്തകമോ അതിലധികമോ ആവശ്യപ്പെടുന്നവർ 35% ഡിസ്കൗണ്ട് കിഴിച്ച് എം.ഓ/ഡി.ഡി അയയ്ക്കുക. തപാൽ സൗജന്യം.

ബുക്ക് ക്ലബ് അംഗത്വത്തിനും ബുക്കുറ്ററിനും എഴുതുക.

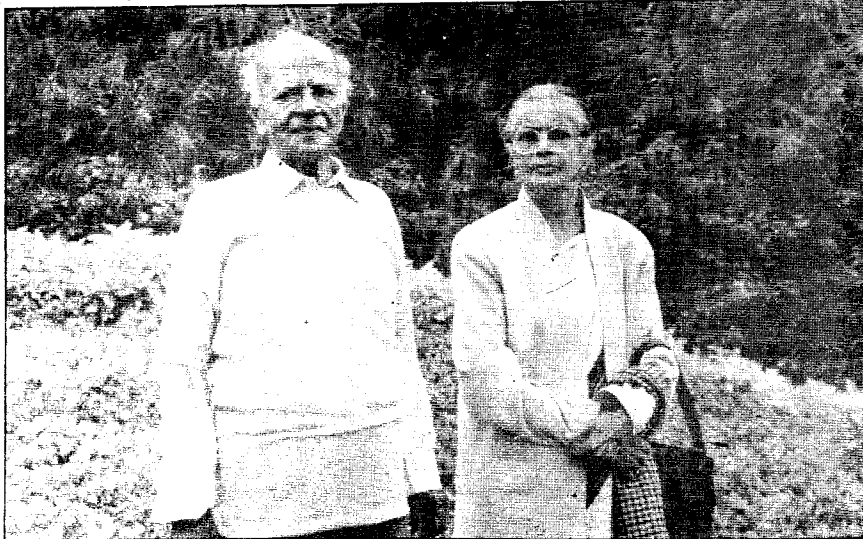
ഇംപ്രിൻറ് ബുക്സ്,
കൊല്ലം-1
ഫോൺ: 76809

സാഹചര്യങ്ങളിൽ ജീവിതം നയിച്ചു. ഒരു നേരത്തെ ആഹാരത്തിനുവേണ്ടി ബുദ്ധിമുട്ടുന്ന പാവം ഇനങ്ങളിലാണ് ആദ്യം കണ്ടുതുടങ്ങിയത്. രുക്ഷമായ ദുർഗന്ധമുള്ള ഈ രോഗമുള്ളവരെ സമീപിക്കാൻ ഡോക്ടർമാർ പോലും മടിച്ചിരുന്ന ദുരിതമുയിയിലേക്കാണ് ഡോ.ഗോവിന്ദൻ ഒരു രക്തപുരൂഷനായി ഇറങ്ങിച്ചെന്നത്. ഒരു ചെറിയ പൂണ്ണോടുകൂടി ആരംഭിക്കുന്ന ഈ രോഗം തമസിയായതെ മാരകമാകുകയും ഗതീരത്തെ വികൃതമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വാഹനസൗകര്യങ്ങളില്ലാതിരുന്ന അക്കാലത്ത് ഡോ.ഗോവിന്ദൻ മൈലുകുളം കാളവണ്ടിയിൽ സഞ്ചരിച്ചാണ് ചികിത്സ നടത്തിയിരുന്നത്. ഈ രോഗത്തിന് ഫലപ്രദമായ മരുന്നുകളൊന്നും നൽകാതിരുന്നതിനാൽ അത് കൂടുതൽ വ്യാപിക്കുകയാണു ചെയ്തത്. മരുന്ന് കണ്ടെത്തണമെന്നു തീവ്രമായി ആഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ട് പരീക്ഷണങ്ങളിൽ മുഴുകിയ ഡോ.ഗോവിന്ദൻ, കെമിസ്ട്രി

നദൻ. പരസ്പരം സ്നേഹിക്കുകയും ബഹുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു ആ സൗഹൃദം ദേവീന്റെ മരണം തന്റെ ബ്ലേസ്സറസഹോദരന്റെ മരണത്തിനു തുല്യമായിട്ടാണ് ഡോക്ടർക്ക് അനുഭവപ്പെട്ടത്.

രണ്ടു വർഷത്തനുമുമ്പ് 'സംഭവിച്ച 'ഷോക്ക്' ഡോക്ടറുടെ ഓർമ്മക്കളെ പകുതിയും മൂക്കാലും മാച്ച്ച്ചുകളഞ്ഞതിനുകയാണ്. എന്നിട്ടും വാർദ്ദധകൃശമായും വൈദ്യശാസ്ത്രരംഗത്ത് സജീവമായി നിലക്കുന്ന അപൂർവ്വം ഡോക്ടർമാരിൽ ഒരാളാണ് ഡോ.ഗോവിന്ദൻ. തിരുവനന്തപുരം ജനറൽ ആശുപത്രിയ്ക്കു സമീപമുള്ള 'ഗോവിന്ദൻ ഹോസ്പിറ്റൽ' ലിൽ ഇപ്പോഴും രോഗികളെ ചികിത്സിക്കുന്ന ഡോ.ഗോവിന്ദൻ ചികിത്സയുടെ രംഗത്ത് വാർദ്ദധകൃതനായിട്ടില്ല. മകൻ ഡോ.കൃഷ്ണകുമാർ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഡോക്ടറാണ്.

സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു മുമ്പും പിന്നുമുള്ള
വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിനുവേണ്ടി ചോരയും നീരും

ഇംഗ്ളണ്ടിൽ---ഡോ. ഗോവിന്ദനും പത്നി പങ്കജവും

ഭിപ്രാഹസരായ നാരായണൻ പോററിയുടെ സഹായം തേടി. രണ്ടാളും ചേർന്ന് ഒരു പുതിയ രാസമിശ്രിതം കണ്ടുപിടിക്കുകയും അതിന് 'സോഡിയം ബിസ്മത്ത് ടാർട്ടറേറ്റ്' (Sodium bismuth Tartarate)- 'BISOTA' എന്ന പേരു നൽകുകയും ചെയ്തു. ശുഭാപതി വിശ്വാസത്തോടുകൂടി രോഗികളിൽ മരുന്ന് പരീക്ഷിപ്പിക്കാനേക്കി. അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റിയ സമഗ്രമായ 'രോഗികളിൽ കണ്ടത്, 'യോസ്' രോഗത്തിന്റെ ഭീകരവസ്ഥ കാണിക്കുന്ന ചിത്രങ്ങൾ ഡോ. ഗോവിന്ദൻ നേരിട്ടെടുത്തു അവ ഡവലപ്പ് ചെയ്ത് പ്രിൻററക്കിയാൽ സഹധർമ്മിണിയായ പങ്കുളും ആയിരുന്നു. ഇന്നും തന്റെ ആൽബത്തിൽ ആ ചിത്രങ്ങൾ ഭദ്രമായി ഡോക്ടർ സൂക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. ഡോ.ഗോവിന്ദന്റെ അക്ഷീണമായ യത്നം വേണ്ടവിധത്തിൽ വൈദ്യശാസ്ത്രരംഗത്തോ പുറത്തോ ഇതേവേല ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

സാഹിത്യകാരനായ പി.കേശവദേവിന്റെ അടുത്ത ചങ്ങാതിയായിരുന്നു ഡോ.ഗോവി-

ഒക്കെയെ കാലപ്രവൃത്തിയെ പ്രതികരിച്ചുകൊണ്ട്
 അതിനോടൊത്തു നമ്മുടെ ഡോക്ടർമാരെക്കുറി
 ച്ചുള്ള അറിവുകൾ ആരും രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.
 നമ്മുടെ ഭിക്ഷുഗർമ്മങ്ങൾ ഇനിയും
 എഴുതപ്പെട്ടിട്ടില്ല എന്ന ദുഃഖകരമായ സന്ദർഭം
 ഇവിടെ അപഗോഷിക്കുകയാണ്.

നാഴികമണിയുടെ സമയക്രമങ്ങളിൽ ഏറെയും ഉണ്ണാതെയും ഉറങ്ങാതെയും രോഗികൾക്കു വേണ്ടി സമർപ്പിച്ച ജീവിതങ്ങളുടെ ചരിത്രം നാം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്. യന്ത്രവേലത്തിലോടുന്ന ഇന്നത്തെ മനുഷ്യൻ രോഗാണുവിന്റെ വികീര്യകൾക്കു അടിമപ്പെട്ടവോൾ ശാന്തിതേടി ഭിക്ഷുഗരന്റെ വാതിലിൽ എത്തുന്നു. നന്ദിവാക്കുകൾക്കു പകരം എണ്ണമില്ലാത്ത കറൻസിനോട്ടുകൾ വാരിയട്ടുപടിയായിപ്പോകുന്ന ആയാൾ വീണ്ടും രോഗവുമായി പകടി കളിക്കേണ്ടിവരുമ്പോഴാണ് ഇടനിലക്കാരനായ ഭിക്ഷുഗരനെ വീണ്ടും തേടിയെത്തുന്നത്. അതിനു മുമ്പും പിമ്പും ഒരു ഡോക്ടർ വെറും ഒരു 'ഡോക്ടർ' മാത്രം!

സി. ഭാസ്കരൻ

ഇ

ഇക്കഴിഞ്ഞ ഫെബ്രുവരി 27-ന് കണ്ണൂരിലെ എ.കെ.ഇ സഹകരണ ആശുപത്രിയിൽ പി. അനന്തൻ അന്ത്യശ്വാസം വലിച്ചു. അതോടെ കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന് തുഗധനനും നിസ്വാർത്ഥനുമായ ഒരു വിപ്ലവകാരി നഷ്ടമായി. ജീവിതം മുഴുവൻ തൊഴിലാളികൾക്കും അധ്വാനിക്കുന്ന ജന വിഭാഗങ്ങൾക്കുംവേണ്ടി ഉഴിഞ്ഞുവച്ച അദ്ദേഹം ജീവിതാന്ത്യംവരെ ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കാരനും ചേരുവിയത്തിൽ മാതൃകാപരമായ ജീവിതം നയിച്ചു. അങ്ങനെ പഴയ തലമുറയിൽപ്പെട്ട, പഴയ തലമുറയുടെ മുഖ്യബോധം മുറുകെപ്പിടിച്ച, ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്കാരൻ നമ്മുടെയിടയിൽനിന്നു തിരോഭവിച്ചു.

അറിയപ്പെട്ട കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്
നേതാവ്

ഇ തിരോധാനത്തിന്റെ ആഴം പുതിയ തലമുറയിൽപ്പെട്ട കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കാർപോലും വേണ്ടത്ര മനസ്സിലാക്കിക്കാണില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ കഴിഞ്ഞ കാൽനൂറ്റാണ്ടു കാലമായി പ്രത്രപവർത്തനരംഗത്തോ അല്ലെങ്കിൽ പെരളശ്ശേരി ഗ്രാമത്തിന്റെ നാലതിരു കളിലോ തന്റെ പ്രവർത്തനം ഒരുക്കി നിർത്തിയിരിക്കുകയായിരുന്നു പി. അനന്തൻ എന്ന അനന്തേട്ടൻ. പക്ഷേ, അമ്പതു കളിലും അറുപതു കളുടെ ആദ്യപകുതിയിലും കണ്ണൂരിലെ രാഷ്ട്രീയ ജീവിതത്തിൽ നിറഞ്ഞു നിന്ന വ്യക്തിയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ഇല്ലായിലെ ഇന്നത്തെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് നേതാക്കളിൽ പലരും ഇനിക്കുണിതിനു മുമ്പോ അല്ലെങ്കിൽ കുട്ടികളായിരിക്കുമ്പോഴോ ഇല്ലായിലാകെ അന്തിയപ്പെട്ട കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് നേതാവായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അമ്പതു കളിൽ ഉണ്ണുല പ്രസാദ കൻ എന്ന നിലയിലും അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധി നേടി.

1957-ൽ കമ്മ്യൂണിസറ്റ് ഗവൺമെൻ്റ് അധികാരത്തിൽ വരുന്നതിനുമുമ്പ്—1954-ൽ ലബോർ ഡിസ്ട്രിക്ട് ബോർഡിൽ കുറച്ചു കാലം കമ്മ്യൂണിസറ്റ് പാർട്ടി ഭരണം നടത്തി. ആ ബോർഡിൻ്റെ മാതൃകാപരമായ പവർത്തനം എല്ലാ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട ആളുകളെയും ആകർഷിച്ചു. കമ്മ്യൂണിസറ്റ് പാർക്ക് നന്നായി ഭരിക്കാനും കഴിയുമെന്ന് പി.ടി. ഭാസ്കരപ്പണിക്കരുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ബോർഡിൻ്റെ പ്രവർത്തനം തെളിയിച്ചു കാട്ടി. ആ ബോർഡിലെ അംഗമായിരുന്നു നന്ദനത്തേൻ.

മലബാറിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റു പാർട്ടിക്ക് ഏറെയും ശക്തിയുള്ള ഒരു താലൂക്കായിരുന്നു ചിറയ്ക്കൽ താലൂക്ക്. ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യമായി ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരൻ പഞ്ചായത്ത് ബോർഡ് പ്രസിഡന്റായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടത് ചിറയ്ക്കലിലാണ്. എ.വി. കുഞ്ഞമ്പുവും ഇ.കെ. നായനാരുമു ഈ താലൂക്കിലെ പാർട്ടി ബ്രാക്വട്ടിനായി പ്രവർത്തിച്ചവരാണ്. അതേ സമയം കുറച്ചുകാലം അനന്തേശ്വരം വഹിച്ചു.

ആദ്യകാലം

1920 ഏപ്രിൽ 21-ന് എടയ്ക്കാട് കിഴുന്ന്

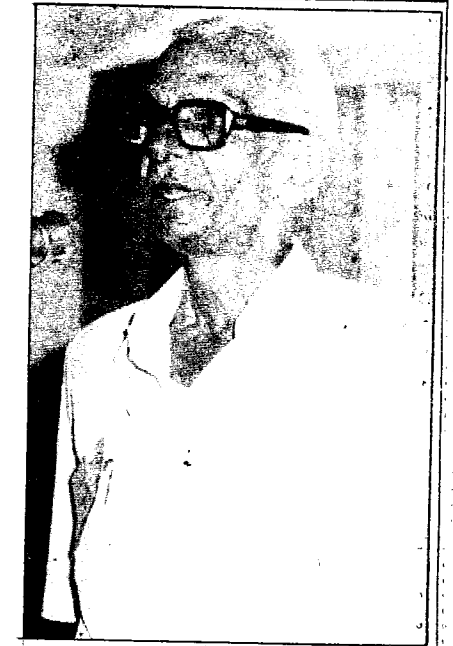
രവ കമ്യൂണിസ്ട്രകാശന്റെ മാതൃകാജീവിതം

യിൽ ജൂനിയർ അനന്തേശ്വർ വിദ്യാർത്ഥിയായിരിക്കെത്തന്നെ ദേശീയ പ്രസ്ഥാനത്തിലേക്ക് ആകർഷിക്കപ്പെട്ടു. 1930-ൽ നിയമലഘന പ്രസ്ഥാനത്തിലൂടെ പൊതുജനങ്ങളെ പ്രവേശിപ്പിച്ചു. എടയ്ക്കാട്, കടമ്പൂർ, മുപ്പിലങ്ങാട് പ്രദേശങ്ങളിൽ കോൺഗ്രസ് സംഘടന കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതിൽ പ്രധാന പങ്കു വഹിച്ചു. എടയ്ക്കാട് വില്ലേജ് കോൺഗ്രസ് കമ്മിറ്റി സെക്രട്ടറി, ചിറയ്ക്കൽ താലൂക്ക് കമ്മിറ്റി യംഗം, വടക്കേ മലബാർ കോൺഗ്രസ് കമ്മിറ്റി അംഗം എന്നീ നിലകളിൽ പ്രവർത്തിച്ചു. കേരളത്തിൽ കോൺഗ്രസ് സോഷ്യലിസ്റ്റ് പാർട്ടി രൂപംകൊണ്ടപ്പോൾ അതിൽ അംഗമായി. 1939-ൽ കേരളത്തിലെ കോൺഗ്രസ് സോഷ്യലിസ്റ്റ് പാർട്ടി ഒന്നടങ്കം കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയിൽ ലയിച്ച് ഒരു വർഷം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അനന്തേശ്വരം കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി അംഗമായി. അപ്പോൾ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി ഒളിവിൽ പ്രവർത്തിക്കുകയായിരുന്നു.

അതിനുമുമ്പ് ചരിത്രപ്രധാനമായ ഒരു സംഭവത്തിൽ അനന്തേശ്വർ ഭാഗഭാക്കായി. തിരുവിതാംകൂറിൽ ഉത്തരവാദ ഭരണത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള പ്രക്രമോഭം നടക്കുകയായി

തന്നു. ആ പ്രക്ഷോഭത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിന് കോഴിക്കോട്ടിനിന്ന് ഒരു ജാഥ എ.കെ. ജിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ തിരുവിതാംകൂറിലേക്കു തിരിച്ചു. ജാഥ തിരുവിതാംകൂറിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് നിരോധനം വന്നു. എങ്കിലും നിരോധനം ലംഘിച്ച് ജാഥ തിരുവിതാംകൂറിന്റെ അതിർത്തിയായ ആലുവയിൽ പ്രവേശിച്ചു. ജാഥാംഗങ്ങൾ മുഴുവൻ അറസ്റ്ററിലായി. തിരുവിതാംകൂറിലാകെ സമരത്തിന്റെ വേലിയേറ്റം സൃഷ്ടിച്ച ആ ജാഥയിലെ ഏറ്റവും പ്രായംകുറഞ്ഞ അംഗമായിരുന്നു അനന്തേശ്. അദ്ദേഹത്തിന് അന്ന് 17 വയസ്സ്.

അതിനുശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവൃത്തികളെക്കുറിച്ചും മീനച്ചിൽ താലൂക്കിലായി. ഉത്തരവാദി ഭരണത്തിനനുസരണമുള്ള പ്രക്രിയകളിലേക്ക് വാളണ്ടിയർമാരെ റിക്രൂട്ട് ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു ജോലി. പാർട്ടി നിർദ്ദേശപ്രകാരം അവിടെനിന്ന് താഴെ തിരിച്ചെത്തിയ അദ്ദേഹം ജാപ്പ് വിരുദ്ധ സമരത്തിന്റെ പ്രധാന പ്രചാരകനായി. ആ പ്രവർത്തനത്തിൽ വ്യാപൃതനായിക്കൂന്നാൻ പി. കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ നിർദ്ദേശം: "പ്രവർത്തനകേന്ദ്രം കോഴിക്കോട്ടേക്ക് മാറ്റുക". കോഴിക്കോട്ടെ

ത്തിയ അദ്ദേഹം പുതിയ ആസ്ഥാനമായി കിസാൻ സംഘം ഓർഗനൈസറായി പ്രവർത്തിച്ചു. അതോടൊപ്പം കല്ലായി ടിമ്പർ വർക്കേഴ്സ് യൂണിയൻ, സ്പറാർ ടൈൽ വർക്കേഴ്സ് യൂണിയൻ എന്നിവയുടെ പ്രവർത്തകനായി.

1948-ൽ "ഗവർണ്ണർ ഗോബാക്ക് കേസി"ൽ പ്രതിയായി ഒളിവിൽ പോയി. കോഴിക്കോട്ടു മുങ്ങിയ അദ്ദേഹം തൃശൂരിൽ പൊങ്ങി. കെ.കെ. വാര്യറുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അന്തിക്കാട്ടെത്തി. 1951-ൽ ഒളിവിൽനിന്നു പുറത്തു വന്നു.

വിണ്ടും സ്വന്തം നാട്ടിൽ
പിന്നീട് ചിറയ്ക്കൽ താലൂക്കിലാകെ പാർട്ടി പ്രവർത്തനം നടത്തി. 1956-ൽ പാർട്ടിയുടെ താലൂക്ക് സെക്രട്ടറിയായി. അവിടേയ്ക്കു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കണ്ണൂരിൽനിന്ന് "ജന മുന്നണി" എന്ന പുതം തുടങ്ങിയപ്പോൾ അതിന്റെ പത്രാധിപ സമിതി അംഗമായി പ്രവർത്തിച്ചു. 1964-ൽ പാർട്ടി ഭിന്നിച്ചപ്പോൾ സി.പി.ഐ (എം)ന്റെ കൂടെനിന്നു. സി.പി.ഐ (എം) തുപാക്കിടങ്ങിനുശേഷം നടന്ന ആദ്യത്തെ ജില്ലാസമ്മേളനം ജില്ലാ കമ്മിറ്റിയിലേക്കു തിരഞ്ഞെടുത്തു. 1967-ൽ പാർട്ടി നിർദ്ദേശപ്രകാരം കോഴിക്കോട് ദേശാഭിമാനിലെത്തി. നാലര വർഷം ദേശാഭിമാനി പ്രസ്സ് മാനേജറായി ജോലി നോക്കി. തുടർന്ന് 1977 മുതൽ 80-ൽ അവിടെനിന്നു പിരിയുന്നതുവരെ പത്രാധിപ സമിതി അംഗമായി

MATRIMONIAL
Suitable alliances invited from progressive minded, well settled, qualified youths for a pretty lady House Surgeon (25 years) hailing from an Ezhava-Christian inter-caste middle class family.

**Box No: K-248
Kalakaumudi
Pettah
Trivandrum-24**

**റേഡിയോ, ടി.വി.,
വി.സി.ആർ. മെക്കാനിസം**

തപാൽവഴിയും നേരിട്ടും മലയാളത്തിൽ പഠിക്കാം. വിദേശത്തുള്ളവർക്കും പഠിക്കാവുന്നതാണ്. പ്രോസ്പെക്ടസിന് 2/- രൂപ സ്പറാമ്പു സഹിതം എഴുതുക.

**M.S. RADIO INSTITUTE
KANIYAPURAM-695301
PHONE-420337**

പ്രവർത്തിച്ചു. 1980-ൽ ദേശാഭിമാനി വിട്ട അനന്തേട്ടൻ പെരളശ്ശേരിയിലെത്തി. അവിടെ സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയ-സാംസ്കാരിക രംഗങ്ങളിൽ പ്രവർത്തനം തുടർന്നു. സി.പി.ഐ (എം) ഏതൊരു കമ്മിറ്റി അംഗം, പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡൻ്റ്, ബി.ഡി.സി ചെയർമാൻ എന്നീ നിലകളിൽ കർമ്മനിരതനായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അപ്പോഴാണ് മരണം അദ്ദേഹത്തെ പിടികൂടിയത്. അതോടെ ജനസേവനം ജീവിതവ്രതമാക്കിയ ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കാരൻ നഷ്ടമായി. അനന്തേട്ടന്റെ സ്മരണയ്ക്കു മുമ്പിൽ ആദരാഞ്ജലികൾ.

ഫുലൻദേവിയെ കണ്ടപ്പോൾ
18-ാം പേജിൽ നിന്നും തുടർച്ചയുടെ പിന്നിലുണ്ട്. അതേപ്പറ്റി ആരഞ്ഞപ്പോൾ അവർ കുറെനേരം ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. ഇല്ല, അടുത്തൊന്നും അങ്ങനെ സംഭവിച്ചില്ല. രാഷ്ട്രീയക്കാരിൽ ആരോടും പ്രത്യേക മമതയൊന്നും എനിക്കില്ല. എന്നാൽ ഒരു നേതാവിനോട് എനിക്ക് ആദരമുണ്ട്. ഡോ: അംബേദ്കർ. അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ചിലരെങ്കിലും ജീവിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, ഞങ്ങളെപ്പോലുള്ളവരുടെ ജീവിതം ഇത്രമാത്രം ദൈന്യത നിറഞ്ഞതാകുമായിരുന്നില്ല. മൂലധനം സിംഗ് യാദവും കർഷകർക്കും വി.പി. സിംഗുമായിരുന്നപ്പോൾ ഫുലന്റെ മോചനത്തിനായി ശ്രമിച്ചിരുന്നത്?

"അവർ നല്ലൊരു കൃത്യമാണു ചെയ്തത്. ഞങ്ങളിൽപ്പെട്ടവരോടു സഹോദരങ്ങളുവരാണ് അവർ. മനുഷ്യചിന്തയായ അവരുടെ പ്രവൃത്തികൾ ഞങ്ങൾക്കു വലിയ തുണയാണ്." "നാനുനവീധം പണമുണ്ടാക്കുന്നവരാണ് പാവങ്ങളെ അക്രമത്തിലേക്കു തള്ളിയിടുന്നത്. പക്ഷേ, ധനികരായതുകൊണ്ട് അവരെല്ലാം മാനുന്മാരായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ആട്ടിൻ തോൽ പുതുച്ച ചെന്നായ്ക്കളാണ് അവർ. മാനുന്മാരായ ഈ അമാന്യന്മാർക്കെതിരെ നടപടികളുണ്ടായില്ലെങ്കിൽ, ഇന്നത്തെ പ്രശ്നങ്ങൾ തുടരുകയേയുള്ളൂ. സ്വതന്ത്രമായ ഒരു ജീവിതം കൈവന്നപ്പോൾ ഇനി ശാദി (വിവാഹം)യെയും കുടുംബ ജീവിതത്തെയുംപറ്റി ആലോചിക്കുന്നില്ലേ? ഇല്ല, വിവാഹമൊന്നും വേണ്ട. നിങ്ങളെതിനാണ് ഇത്തരം കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുന്നത്? വിവാഹമെന്ന വാക്കുതന്നെ എന്നിൽ അമർഷമുണ്ടാക്കുന്നു. സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തനം തുടരാൻ വിവാഹിതയൊന്നും ആകണ്ട. എന്റെ സമുദായവും എന്റെ കുടുംബവും എല്ലാവരും എന്നോടൊപ്പമുണ്ട്. ജീവിതത്തിലെ നല്ലകാലം മുഴുവൻ ഞാൻ ജയിലിലായിരുന്നു. ഇനി വിവാഹമൊന്നും വേണ്ട. പത്തു ബിഗാമി, മദ്യപ്രദേശ് ഗവൺമെൻ്റ് എന്നീക്കു തന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നിട്ടും ജീവിക്കാൻ അതു ധാരാളം. ജയിലിലായിരുന്നപ്പോൾ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ

മത്സരിക്കുന്നതിനുള്ള ആഗ്രഹം പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നപ്പോൾ, പെട്ടെന്ന് ഈ വിപ്രതിപത്തിക്കു കാരണം? എനിക്ക് നല്ല സുഖമില്ല. അടുത്തൊന്നും തന്നെ രാഷ്ട്രീയത്തിൽ പ്രവേശിക്കാൻ എനിക്ക് പറ്റാറില്ല. എന്നാൽ മൂലധനം സിംഗ്ജി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാർട്ടി ടിക്കറ്റു തന്നാൽ, ഞാനത്സർപ്പി ആലോചിക്കും. ഫുലൻദേവിയുടെ മാതൃലനായ ഹർഷൽ ചൗധരി സമാജ് വാദി പാർട്ടിയിലെ പ്രമുഖനായൊരു നേതാവാണ്. സമാജ് വാദി പാർട്ടി ജില്ലാ പ്രസിഡൻറായ അദ്ദേഹം ഡൽഹി നിയമസഭയിൽത്തെടുപ്പിൽ സദർ ബസാറിൽനിന്നും മത്സരിച്ചിരുന്നു. എണ്ണയു വോട്ടേ, പക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിനു കിട്ടിയുള്ളൂ. ധനികനാണ് അദ്ദേഹം. വസ്തുവില്പനയ്ക്കു പുറമേ ടൂർ ഓപ്പറേറ്ററാണ് ഹർഷൽ. പുത്രപ്രവർത്തകർ കള്ളമെ എഴുതു എന്ന വിശ്വാസക്കാരനാണ് ഫുലൻ. പുത്രങ്ങളു കിലോ ഭാരമുള്ള ഒരു കുഞ്ഞിന് ഞാൻ ജന്മം നല്കിയെന്ന് നിങ്ങൾ, പുത്രക്കാരല്ലേ എഴുതിയത്? എന്നെ നിങ്ങൾ വെറുതേ ആക്ഷേപിക്കുന്നു. ഞാൻ ആരോടും... അവർ പൂർത്തിയാക്കിയില്ല. ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ കാണിക്കുന്ന താല്പര്യമെല്ലാം എനിക്ക് മനസ്സിലാവുന്നതാണ്. ഒൻപതു ദിവസത്തെ ഒരർത്ഥമാണ് ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക്. അതുകഴിഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾ എന്നെ വിസ്മയ്യയുടെ ചവറുകൂട്ടയിൽ എടുത്തൊന്നും—അവർ പറഞ്ഞുനിർത്തി.

10-ാം പേജിൽ നിന്നും തുടർച്ച

ഉന്നതജാതി വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിൽ വിപുലമായി വളർന്നുവന്നിട്ടുള്ള ലാലുവിരോധവും കോൺഗ്രസ് നേതാവ് റാം ലാൽസിംഗിന്റെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ജനപിന്തുണയും ലാലു പ്രസാദിനു ഭീഷണിയായി മാറിയിട്ടുണ്ട്. ഈ സന്ദർഭത്തിലാണ് പ്രത്യേകിച്ചൊരു രാഷ്ട്രീയനീറവും താല്പര്യവുമില്ലാത്ത ഗായത്രി പരിവാർ അശ്വമേധാഗം നടത്തുന്നതിനായി സംസ്ഥാന മുഖ്യമന്ത്രിയെ സമീപിച്ചത്. കിട്ടിയ അവസരം പരമാവധി ഉപയോഗിക്കാൻതന്നെ ലാലുവും തീരുമാനിച്ചു. യാഗത്തിന് വിപുലമായ സഹായങ്ങളായിരുന്നു സർക്കാരിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നും ഉണ്ടായത്. ബീഹാർ സ്പോർ്റ് റോഡ് ട്രാൻസ്പോർട്ട് യജ്ഞവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് യാഗസമയത്തു നിന്നും പാറന്റാ റെയിൽവേ സ്റ്റേഷൻവരെ നിരന്തരം ഷട്ടിൽ സർവീസ് നടത്തി. ഫോറസ്റ്റ് ഡിപ്പാർട്ടുമെൻ്റ് യാഗത്തിനാവശ്യമായ വിറകുകൾ ശേഖരിച്ചു. വാട്ടർ അതോറിറ്റി യജ്ഞസമയത്തിനാവശ്യമായ ജലവിതരണം യഥേഷ്ടം നടത്തി. ഫെബ്രുവരി 24-ന് ലാലുവിന്റെ ഒരു പ്രസംഗം യജ്ഞസമയത്തു നടന്നു. ഇതേ വെറ്ററിനറി കോളേജിലെ പൂണായ സന്തം ജ്യേഷ്ഠനോടൊപ്പം പ്യൂൺസ് കോർട്ടേഴ്സിന് ചെലവിട്ട ബാലുകാലത്തിൽത്തുടങ്ങി ചൗരാന വിദ്യാലയ (ഇടയബാലന്മാരുടെ പഠനസൗക

സി അച്ചുതന്നെയോർ പയറിക്കുറിച്ചു

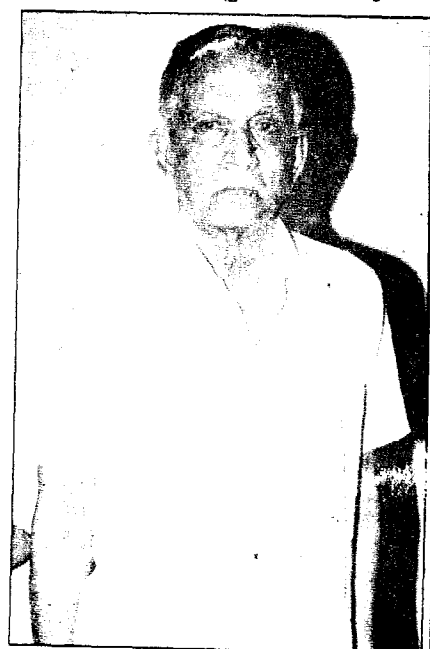
1984 നവംബർ
നവംബർ 24, ശനി.

ദാമോദൻ ട്രസ്റ്റ്, ഉച്ചിതിരിഞ്ഞു കൂടി. ജനാർദ്ദനൻ, കൊളാടി, സുരേന്ദ്രനാഥ് എന്നിവർ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവർ ഡുറാനം ഇത്തവണ വേണമോ എന്ന ചർച്ചചെയ്തു. ഇന്മദിനത്തിൽ നടക്കില്ല, അതുകൊണ്ടു ചരമിനത്തിലേക്കു നീട്ടാമെന്നു വച്ചു. അതിനുമുമ്പായി എല്ലാ അംഗങ്ങളും ഹാജരാവുന്ന ഒരു ട്രസ്റ്റ് യോഗം കൂടണമെന്നും തീരുമാനിച്ചു. കൊല്ലത്തോളം കൊടുക്കുന്ന പതിവുവിട്ട് 3 കൊല്ലം കൂടുമ്പോൾ പോരേ എന്നു സുരേന്ദ്രനാഥൻ. ഒരു ജീവചരിത്ര മെഴുതിക്കുന്ന കാര്യവും ചർച്ചചെയ്തു. അതിനൊന്നും പറയിയ ആളെ ഇപ്പോൾ കിട്ടാൻ പോകുന്നില്ല. വൈകിട്ടു പാർട്ടിയാപ്പിസുവരെ പോയി. ഇന്നിൽ ബോഡി കഴിഞ്ഞ് ആളുകൾ പോകുന്നേയുള്ളൂ. എം.എസ് സുഖക്കേട് അധികമായി ആസ്വദിച്ച്, യിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന വാർത്ത ഗോവിന്ദപ്പിള്ള വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. രാത്രി പി.കെ. വിജയം പറഞ്ഞു. സിറുചർച്ച പൂർത്തിയായി. നമുക്കു തൃശൂർ, അടൂർ, ഇടുക്കി, പൊന്നാനി എന്നീ സിറുകൾ. പൊന്നാനിയിലെ സ്മാനാർത്ഥിയെ നാളെ നിർചയിക്കും. ഉദയഭാനുവിന്റെ തെരഞ്ഞെടുത്ത ഉപന്യാസങ്ങൾ 100 ഓളം പേജ് വായിച്ചു. നവംബർ 25, ഞായർ. ISCUS-State Council. 11 A.M. Council Hall. ഇസ്കസ് കൗൺസിലിനു ഗണ്യമായ സംഖ്യ ആളുകൾ വന്നു. കോഴിക്കോട്ടെടാഴിക മറ്റൊരു സമയത്തുനിന്നും ആളുകൾ വന്നു. ശർമ്മാജിയുടെ റിപ്പോർട്ട് നന്നായിരുന്നു. ചർച്ചയും കൂടി ഒരുമണി വരെ നീണ്ടുനിന്നു. സി. രാധാകൃഷ്ണൻ സോഡി യന് ലാൻഡ് അവാർഡ് നിരസിച്ചതിനെപ്പറ്റി ചർച്ച വന്നു. അതിന്റെ സാഹചര്യങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചു. Central Hotel ൽ പോയി ഊണുകഴിച്ചു. 2 മണിക്കു AIPSO കൂടി. പകുതിയാളുകൾ പോയിരുന്നു. സെക്രട്ടറിയെ സഹായിക്കാനായി നാരായണ ജന: സെക്രട്ടറിയെ സഹായിക്കാനായി നാരായണനെക്കൂടി ഒരു സെക്രട്ടറിയായി തെരഞ്ഞെടുത്തു. നാരായണൻ ഇപ്പോൾ തിരുവനന്തപുരത്താണ്.

വ്യാർത്ഥം മേച്ചിൽപ്പുറങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പാഠശാല)ത്തിന്റെ അന്താരാഷ്ട്ര അംഗീകാരത്തിലൂടെ അനുസൃതം ആ വാഗ്ധാരണി പ്രവഹിച്ചു. ഗ്രാമീണ വനിതകളിൽ അനുതാപത്തിന്റെ ചലനങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ച്, സംഭാഷണശൈലിയിലൂടെ സദസ്സുമായി തൊട്ടുമുറപ്പാപ്പിച്ച് ലാലു പറഞ്ഞതു മുഴുവൻ 1995-ൽ സംഭവിച്ചേക്കാൻനിയുള്ള പൊതു തിരഞ്ഞെടുപ്പിലേക്കുള്ള മുതൽക്കൂട്ടായിരുന്നു. ഗായത്രിപരിവാറിന്റെ മഹനീയ ആദർശങ്ങളെ

യോഗം കഴിഞ്ഞ് മൂണ്ടശ്ശേരി ഹാളിൽ പോയി. വി.വി. രാഘവന്റെ തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചു. അവിടെ ഉദ്ഘാടനപ്രസംഗം ചെയ്തു. മടങ്ങി വീട്ടിൽ വന്നശേഷം UN Bodies-Destruction of Multilateralism എന്ന വിഷയത്തെപ്പറ്റി ഒരു ലേഖനമെഴുതി. നവംബർ 26, തിങ്കൾ. 6 മണി. ISCUS-Film Show. തേക്കൻകോട്ട ചുറ്റിയിടച്ചെങ്കിലും film show കാണാൻ മറന്നുപോയി. ഉദയഭാനുവിന്റെ ഉപന്യാസങ്ങൾ കുറെക്കൂടി വായിച്ചു. തീർന്നില്ല. Y.B. ചവാൻ അത്തരിച്ചു. 71 വയസ്സ്. എന്റെ സമുപായം. നവംബർ 27, ചൊവ്വ. 10 മണിക്കു വിവേകോദയം സ്കൂൾ. Career Master's Meet. എം.എൻ. ഗോവിന്ദൻനായർ ഇന്നു കാലത്ത് 6 മണിക്കു മരിച്ചു. വിവരം എക്സ്പ്രസ്സിലെ ശ്രീധരനാണ് 9 മണിയോടുകൂടി വിളിച്ചു പറഞ്ഞത്. അപ്പോൾ മി. ക്രിസ് ചെങ്കോ പടിക്കൽ വന്നുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തോടു വിവരം പറഞ്ഞു. അധികം സംസാരിക്കാൻ പറയില്ല. ആദ്യം അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു പോകണമെന്നു കരുതി. പിന്നീട് അതുകൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ല, സമയത്തിന് എത്തുകയില്ല എന്നു മനസ്സിലാക്കി പോകേണ്ട എന്നുവച്ചു. പിന്നീട് ആലപ്പുഴയിൽ ശവസംസ്കാരത്തിന് എത്താമെന്നു കരുതി. പിന്നീട് സഖാക്കളുടെ ഉപദേശമനുസരിച്ച് അത്യാവേശമെന്നു വച്ചു. കരിയർ മാസ്റ്ററുടെ സമ്മേളനം ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. തിരിച്ചുവന്ന് എം.എനെപ്പറ്റി ഒരു ചെറിയ അനുശോചനക്കുറിപ്പ് 'നവയുഗ'ത്തിന് എഴുതിക്കൊടുത്തു. പാർലമെൻ്റ് സ്മാനാർത്ഥികൾ എടുക്കേണ്ട ഒരു Peace Pledge ന്റെ draft ഉം കത്തുമുണ്ടാക്കി ടി.വി. ജോസഫിന് അയച്ചുകൊടുത്തു. നവംബർ 28, ബുധൻ. രാവിലെ ഇരത്തൊലക്കൂടെ പോയി. വി.വിയും ഞാനുംകൂടി. കേശവൻവെട്ടുവരെ കാണാനൊത്തില്ല. അദ്ദേഹം കൃത്യം 8 മണിക്കു ബാൾജർക്കു പോയി. സിംഗപ്പൂർക്കോ മറ്റോ പോവുകയാണത്രേ. പിന്നെ കെ.പി. ജോണിൻടുത്തു പോയി. അദ്ദേഹം 5000 ക വാഗ്ദാനം ചെയ്തു. മടങ്ങിവന്നു. എം.സി. ജേക്കബിനെ ഫോണിൽ വിളിച്ചു നാളെ ചെല്ലാമെന്നു പറഞ്ഞു. രാത്രി ചന്ദ്രനാസനെ വിളിച്ചു. വി.വി.

ലാലു മറന്നില്ല. എന്നാൽ അതു സദസ്സ് അറിയാത്തതു പ്രകടമായിപ്പോയി. കാരണം, സദസ്സിൽനിന്നും ശക്തമായ എതിർപ്പ് പ്രകടിപ്പിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ ലാലുപ്രസാദിന്റെ മുഖത്തുണ്ടായ ഭാവഭേദം ഒരു ജേതാവിന്റേതായിരുന്നു. മാത്രമല്ല, മറ്റൊരുവന്റെ വേദിയിൽ കയറിനിന്ന് തന്റെ അല്ലാത്ത കഷണിക്കപ്പെട്ട സദസ്സിനുനേരെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ലെങ്കിൽ കടന്നുപോകു എന്ന് ആജ്ഞാപിക്കാൻ ലാലുപ്രസാദ് യാദവിനു മാത്രമേ കഴിയൂ.

എം.എന്റെ ആത്മകഥ കുറെ വായിച്ചു. വൈകിട്ട് ഒന്നു നടക്കാനിറങ്ങി. ആപ്പിസിലും കയറി. നവംബർ 30, വെള്ളി. എം.എന്റെ ആത്മകഥ വായിച്ചുവസാനിപ്പിച്ചു. അഭിപ്രായവും പത്തു പുസ്തകങ്ങൾക്ക് എഴുതി വച്ചു. (തുടരും)

വിശ്വഭാവം

വിദ്യാഭ്യാസമടക്കം വിവിധ സാമൂഹ്യ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഗൗരവമായി ചിന്തിച്ചെഴുതിയ പതിനാല് ലേഖനങ്ങളടങ്ങിയ സമാഹാരമാണ് 'വിശ്വഭാവം'.

വിശ്വഭാവം. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം, സത്യത്തെ ഭാരതത്തിലെ വിദ്യാഭ്യാസ വികസനം, വിദ്യാഭ്യാസവും അഭിപ്രായപര്യവേഷണവും എന്നിവയാണ് വിദ്യാഭ്യാസസംബന്ധമായ ലേഖനങ്ങൾ. സത്യത്തെ ഭാരതവും ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയും, ഇംഗ്ലീഷിന്റെ ഉപയോഗം, ലൈംഗിക വിദ്യാഭ്യാസം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള ലേഖനങ്ങളടങ്ങിയവയാണ്. വഴിതെറ്റിയ സത്യത്തെ ഭാരതത്തിന് തന്നെല്ലാ വെളിച്ചം വിശിഷ്ടമാണെന്നു കരുതുന്ന ധർമ്മികമായ ഉത്തരവാദിത്വമാണ് ദീർഘകാലം അഭിപ്രായപര്യവേഷണത്തിലൂടെ നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തെക്കുറിച്ച് ലേഖകന്റെ തത്ത്വശാസ്ത്രപരമായ ചിന്തയെക്കുറിച്ച് ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തന്നെയാണ് വിശദീകരിക്കുന്നത്.

വിശ്വഭാവം. ഗ്രന്ഥം: വടക്കേ ശ്രീരാമനാഥൻ. വിത: നാഷണൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൾ. വില: 24 രൂപ.

തലസ്ഥാനം മുതൽ തലസ്ഥാനം വരെ

കിട്ടുകൾക്കുവേണ്ടി രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു യാത്രാവിവരണമാണ് ഈ കൃതി-അനീസ് മോൻ എഴുതുന്ന കത്തുരൂപത്തിൽ. "ഇന്ത്യാക്കാരന് അമേരിക്കക്കാരനെ അടുത്തറിയാം. റഷ്യക്കാരനെയും അറബിയെയും നീശ്ശാലയെയുമെല്ലാം കുറെക്കൂടി അടുത്തറിയാം. പക്ഷേ, ഒട്ടും അറിയാൻ വയ്യാത്തതു ഇന്ത്യാക്കാരനെ മാത്രം. തമിഴനും തെലുങ്കനും കാശ്മീരിയും മലയാളിയും ഹിന്ദിക്കാരനും ഒന്നിനെയുമെല്ലാം നമുക്ക് പരസ്പരം അന്യരാണ്..." ഈ അറിവാണ് ഇവിടെപ്പറയുന്നത്.

തലസ്ഥാനം മുതൽ തലസ്ഥാനം വരെ. ഗ്രന്ഥം: കെ. ജി. സൊമിയാജി. വിത: നാഷണൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൾ. വില: 24 രൂപ.

യാത്രാവിവരണം രചിക്കാനുള്ള പ്രേരണ. ഇന്ത്യയിലെ ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ സ്ഥലങ്ങളും സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങളും സന്ദർശിച്ച് അവയെക്കുറിച്ച് അനീസ് മോൻ എഴുതുന്നു. കൂട്ടികൾ രസകരമായിത്തന്നെ വായിച്ചുപോകും. ഇത് സാമാന്യജനത്തിന്റെ മാത്രമല്ല വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഭാഗവും കൂടിയാണ്. തലസ്ഥാനം മുതൽ തലസ്ഥാനം വരെ. ഗ്രന്ഥം: നാഷണൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൾ. വില: 25 രൂപ.

ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള ബോധവൽക്കരണ സംരംഭങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണം. പ്രസ്തുതികാശാസ്ത്രത്തിലെ പ്രതിസന്ധികൾ ഗ്രന്ഥം: ഡോ. പി. വി. നായർ. പ്രസംഗം: ഇം. പി. ജി. ബുക്ക് സ്റ്റാൾ. വില: 35 രൂപ.

ഉറുമ്പുകൾ സ്വപ്നം കാണുന്നു

ബാലകൃഷ്ണൻ മാങ്ങാട് പ്രശസ്തനായ ചെറുകഥാകൃത്തും നോവലിസ്റ്റുമാണ്. അനായാസമായി വായിച്ചുപോകാൻ കഴിയുന്ന ഒരു നോവലാണ്. വടക്കേ മലബാറിന്റെ ചുരും ചുവയുമുള്ള ഈ നോവലിലെ പ്രമേയം ജീവിതത്തിന്മേൽ നടത്തിയ സൂക്ഷ്മ നിരീക്ഷണത്തിന്റെ ഫലമാണ്. പവിഴക്കാവിലെ ജീവിതത്തിന് ഒരു ഗ്രാമീണ മിത്തിന്റെ ഭാവം നൽകിയിരിക്കുകയാണ് നോവലിസ്റ്റ്.

ഉറുമ്പുകൾ സ്വപ്നം കാണുന്നു. ഗ്രന്ഥം: ബാലകൃഷ്ണൻ മാങ്ങാട്. പ്രസംഗം: സാഹിത്യ പ്രവർത്തക സഹകരണ സംഘം. വില: 30 രൂപ.

കമ്മ്യൂണിസവും ജനാധിപത്യവും ഒരു സംവാദം

ദേശത്തു കാലത്ത് വളരെയേറെ ചർച്ചാവിധേയമായ ഒരു ഗ്രന്ഥമാണ് കെ. വേണുവിന്റെ 'ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരന്റെ ജനാധിപത്യസങ്കല്പം'. ആ ഗ്രന്ഥത്തെക്കുറിച്ച് ഞായ ചർച്ചകളിൽ വന്നു രൂപപ്പെട്ടവനായ അഭിപ്രായങ്ങൾ സമാഹരിച്ചിരിക്കുകയാണ് ഇവിടെ. ലേഖനങ്ങൾ സമാഹരിച്ചത് പ്രശസ്ത കവി കെ. ജി. ശങ്കരപ്പിള്ളയാണ്. വേണുവിന്റെ മറുപടിയും പൂസ്തകത്തിന്റെ അവസാനം ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രകൃതത്തെക്കുറിച്ച് കെ. ജി. ശങ്കരപ്പിള്ള എഴുതുന്നു. "മാമുൽ മാർക്സിസവും ഗാന്ധിസവും ധർമ്മശാസ്ത്രവും പരിസ്ഥിതിദർശനവും മുതൽ വിവിധ നവീന ജ്ഞാനമണ്ഡലങ്ങളിൽ പ്രത്യയശാസ്ത്ര നേതൃത്വമുള്ള പുതിയ മാർക്സിസത്തിന്റെ സൈദ്ധാന്തിക തേജസ്സുവരെ ഈ ലേഖനങ്ങളിൽ സംവാദമുണ്ടായി പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്."

ഇ. എം. എസ്. എം. എ. ഉമ്മൻ, ആർ. വി. ജി. മേനോൻ, ഹരിഹരൻ പൂഞ്ഞാർ, കെ. പി. വിജയൻ, അനിൽകുമാർ എ. വി., കെ. ജി. ശങ്കരപ്പിള്ള, സക്കീന, സച്ചിദാനന്ദൻ, മൈക്കിൾ തരകൻ, കെ. പി. കരുണാകരൻ, എം. ഗംഗാധരൻ, ദിവാകരൻ, കരുണാകരൻ, കെ. വേണു എന്നിവരാണ് ലേഖകർ. ലേഖകർ രാഷ്ട്രീയ ചിന്തയുടെ പല മേഖലകളിലും പെട്ടവരാണ്. കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെ മുഖം എങ്ങനെയെല്ലാം മാറണമെന്ന ചിന്തയാണ് ഇവിടെ നടക്കുന്നത്. കമ്മ്യൂണിസവും ജനാധിപത്യവും ഒരു സംവാദം. പ്രസംഗം: വിചാര പ്രസിദ്ധീകരണം. വില: 45 രൂപ.

പ്രസ്തുതികാശാസ്ത്രത്തിലെ പ്രതിസന്ധികൾ

ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ അവതാരികയിൽ ഡോ. ജി. വേലായുധൻ ഇങ്ങനെ എഴുതുന്നു. "മാതാവിനു പ്രസവത്തോടനുബന്ധിച്ചുണ്ടാകാവുന്ന അപകടങ്ങൾ ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്. ഗർഭഭാഗ് പാദനവിഷയത്തിലും ഗർഭനിരോധനത്തിലും പ്രസവരക്ഷയുടെ കാര്യത്തിലും സാമാന്യ അറിവ് സാധാരണ ജനങ്ങൾക്ക് അത്യാവശ്യമായതും

പ്രസ്തുതികാശാസ്ത്രത്തിലെ പ്രതിസന്ധികൾ. ഗ്രന്ഥം: ഡോ. ജി. വേലായുധൻ. പ്രസംഗം: വിചാര പ്രസിദ്ധീകരണം. വില: 45 രൂപ.

എം. കൃഷ്ണൻനായർ

സാഹിത്യവാദപഥം

ഒരു ചെറുകഥ വായിച്ചതിനുശേഷം 'എന്റെ ജീവിതം ധന്യമായിരിക്കുന്നു. അതു സാഹചര്യത്തിലേത്തിരിക്കുന്നു' എന്ന് ആരെങ്കിലും പറയുമോ? പറഞ്ഞാൽ അത് അത്യുക്തിയാണെന്നല്ലേ അവർ പറയൂ. എന്നാൽ ഒരത്യുക്തിയല്ലാതെ, അസത്യത്തിന്റെ ലേശം പോലുമില്ലാതെ ഞാൻ എഴുതിക്കൊള്ളട്ടെ. കനേഡിയൻ കഥാകാരൻ ലിയൻ റൂക്കിന്റെ 'The Only Daughter' എന്ന കഥ വായിച്ചതിനുശേഷം ഒട്ടും ധൈര്യക്കുറവിലാതെ ഇതെഴുതുന്നയാൾ പറയുന്നു: "ഈ കഥയുടെ പാരായണം എന്റെ ജീവിതത്തെ ധന്യമാക്കിയിരിക്കുന്നു. കഥയുടെ ഹാസരൂപം നൽകിയാൽ അതിന്റെ ഭാഗി ഇല്ലാതെയാവുമെന്നും. കാരണം കഥയെന്നത് കഥാകാരൻ എന്തെല്ലാം പറയുന്നുവോ അവയെല്ലാം കൂടിയാണ് എന്നതത്രേ. എങ്കിലും ചുരുക്കം നൽകാനല്ലേ കഴിയൂ."

ചുവന്ന പൊടിപറിയ മതിലുകൾ ഇരുവശവുമുള്ള പാതയിലൂടെ ആ കുഞ്ഞ് നടക്കുകയാണ്. ഒരു വണ്ടിക്കു കഷ്ടപ്പെട്ടു പോകാം. അത്ര വീതികുറഞ്ഞ പാത. അവളുടെ ഓരോ കൈയിലും താങ്ങാനാവാത്ത ഭാരമുള്ള ഓരോ പെട്ടി. യാത്രയാരംഭിച്ചപ്പോൾ അവളുടെ തലമുടിയിൽ റിബണുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അതില്ല. പാതയിലെ ചെളിയിൽ എവിടെയോ അതു വീണു. പുത്തണുപോയിരിക്കുന്നു. കുഞ്ഞു ധരിച്ചുകൊടുത്ത ഒരു കൂട്ടക്കു മാത്രം. അത് അവളുടെ കഴുത്തിനു വേദന നൽകിക്കൊണ്ടിരുന്നു. കോട്ടിന്റെ കീഴയിൽ ഏതാനും ചില്ലറ നാണയങ്ങൾ മാത്രം. യാത്ര തുടങ്ങിയപ്പോൾ അവളുടെ കൈയിൽ ദേറപ്പട്ട ഒരു സാഖ്യയുണ്ടായിരുന്നതാണ്. പക്ഷേ അധികം യാത്രക്കാരില്ലാത്ത ബസ്സിന്റെ ഡ്രൈവർ അത് പിടിച്ചുവാങ്ങിച്ച് കുറച്ചു ചില്ലറ നാണയങ്ങൾ മാത്രം അവളുടെ ഉള്ളുകൈയിൽ വച്ചുകൊടുത്തു. ഇനിയും കിട്ടുമെന്നു പ്രതീക്ഷിച്ച് അവൾ കൈനീട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ ഡ്രൈവർ ചോദിച്ചു. "ഞാൻ അതിൽ ഇമ്മവയ്ക്കണോ? അതോ തുപ്പണോ?" കുഞ്ഞു മിണ്ടിയില്ല. നേരമേറിയായി. അയാൾ ബസ്സ് നിറുത്തി "അതാ അക്കാണുന്നതാണു ക്രോസ് റോഡ്. പോയ്ക്കോ" എന്നു പറഞ്ഞു. അവൾ പെട്ടികളും താങ്ങി നടന്നു. "വേഗം പോ. അയാളുടെ അടുത്തേക്കു പോ. അവിടെയാണ് അയാളുടെ താമസം" എന്ന് അമ്മ പറഞ്ഞതനുസരിച്ച് അവൾ ബസ്സിൽ കയറിയതാണ്. കനമുള്ള പെട്ടികൾ ആ കുഞ്ഞിക്കൈയുകൾ മുറിച്ചു. അവ താഴെ വച്ചും വീണ്ടുമെത്തും കാട്ടിലൂടെ നടന്ന് അവൾ ഒരു നദിക്കരികിലെത്തി. അററത് ചെളികെട്ടിയ കോട്ട് കഴുകിയാലേന്ത്? അല്ലെങ്കിൽ കുളിച്ചാലേന്ത്? കുളിക്കുന്നതു ശരിയല്ല. വിമാനത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന ആരെങ്കിലും അവളെ കണ്ടാലോ? വേണ്ട. രോഗിണിയായി കിടക്കുന്ന അമ്മ അവളോടു പറഞ്ഞിരുന്നു. "നിന്റെ അച്ഛനോ? അയാൾ പോയിട്ട് എത്രകാലമായി! അവിടെ കഴിഞ്ഞുകൂടണമെങ്കിൽ പട്ടിയെ ചങ്ങലകൊണ്ടു കെട്ടിയിടുന്നതുപോലെ എന്നെയും കെട്ടിയിടണം." മകൾ ചോദിച്ചു: "അച്ഛൻ എന്നെ അറിയുമോ ഇപ്പോൾ?" അതുകേട്ട് അമ്മ പറഞ്ഞു: "നിന്നെ അറിയുമോ എന്നോ? അറിഞ്ഞേക്കാം. നീ കരയുമ്പോൾ, നിനക്കു വേണമെന്നുള്ളത് കിട്ടാതെ കരയുമ്പോൾ അയാളുടെ ആ ദയനീയമായ നോട്ടം നിനക്കുമുണ്ട്. അയാളത് തിരിച്ചറിയുമെന്നാണ് എന്റെ തോന്നൽ."

ദേശത്തിന്റെ ചരിത്രം, അതിലെ മനുഷ്യസമൂഹത്തിന്റെ ചരിത്രം ഇവയുടെ ഉല്പന്നങ്ങളാണ് സാഹിത്യസൃഷ്ടികൾ എന്ന മതം തെറ്റാണെന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല. (അതേസമയം കലാകാരൻ തന്നിൽനിന്നാണ് സൃഷ്ടി നടത്തുന്നതെന്ന വസ്തുത വിസ്മരിക്കുന്നില്ല.) എന്നാൽ ഈ ചരിത്രങ്ങളെ ലംഘിച്ച് സാഹിത്യസൃഷ്ടികൾ സാർവജനീനതയിലേക്കു ചെല്ലുമ്പോഴാണ് അവ മാസ്റ്ററർ പീസുകളായിത്തീരുന്നത്.

താണു ക്രോസ് റോഡ്. പോയ്ക്കോ" എന്നു പറഞ്ഞു. അവൾ പെട്ടികളും താങ്ങി നടന്നു. "വേഗം പോ. അയാളുടെ അടുത്തേക്കു പോ. അവിടെയാണ് അയാളുടെ താമസം" എന്ന് അമ്മ പറഞ്ഞതനുസരിച്ച് അവൾ ബസ്സിൽ കയറിയതാണ്. കനമുള്ള പെട്ടികൾ ആ കുഞ്ഞിക്കൈയുകൾ മുറിച്ചു. അവ താഴെ വച്ചും വീണ്ടുമെത്തും കാട്ടിലൂടെ നടന്ന് അവൾ ഒരു നദിക്കരികിലെത്തി. അററത് ചെളികെട്ടിയ കോട്ട് കഴുകിയാലേന്ത്? അല്ലെങ്കിൽ കുളിച്ചാലേന്ത്? കുളിക്കുന്നതു ശരിയല്ല. വിമാനത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന ആരെങ്കിലും അവളെ കണ്ടാലോ? വേണ്ട. രോഗിണിയായി കിടക്കുന്ന അമ്മ അവളോടു പറഞ്ഞിരുന്നു. "നിന്റെ അച്ഛനോ? അയാൾ പോയിട്ട് എത്രകാലമായി! അവിടെ കഴിഞ്ഞുകൂടണമെങ്കിൽ പട്ടിയെ ചങ്ങലകൊണ്ടു കെട്ടിയിടുന്നതുപോലെ എന്നെയും കെട്ടിയിടണം." മകൾ ചോദിച്ചു: "അച്ഛൻ എന്നെ അറിയുമോ ഇപ്പോൾ?" അതുകേട്ട് അമ്മ പറഞ്ഞു: "നിന്നെ അറിയുമോ എന്നോ? അറിഞ്ഞേക്കാം. നീ കരയുമ്പോൾ, നിനക്കു വേണമെന്നുള്ളത് കിട്ടാതെ കരയുമ്പോൾ അയാളുടെ ആ ദയനീയമായ നോട്ടം നിനക്കുമുണ്ട്. അയാളത് തിരിച്ചറിയുമെന്നാണ് എന്റെ തോന്നൽ."

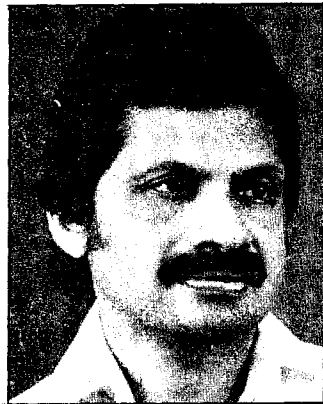
വെണ്ണ പറഞ്ഞപ്പോൾ അച്ഛൻ ഒരക്ഷരം മിണ്ടിയില്ലെന്ന് അമ്മ പറഞ്ഞത് കൃത്യത്ത് ഓർമ്മിച്ചു.

അയാൾ ഇന്നലിന്നടുത്തുകൂടെ നീങ്ങിയപ്പോൾ അവൾ തലതാഴ്ത്തിക്കളഞ്ഞു. അതാ അച്ഛൻ അവിടെ സ്നേഹിച്ചിരിക്കുകയാണ്; തീക്കുത്ത്. അച്ഛൻ ഷേർട്സിന്റെ കൂടുക്കുകൾ ഇട്ടിട്ടില്ല. നെഞ്ചിലാകെ ചുരുണ്ട രോമങ്ങൾ. കൂടുക്കുട കൂടിക്കുന്നു. അച്ഛൻ അതിമദ്യപനായിരിക്കാമെന്ന് അവൾക്കു തോന്നി. ഫോണഗ്രാഫ് ഉയർത്തിയ സംഗീതത്തിന്റെ താളത്തിന് അന്നു സരിച്ച് അയാൾ കാലു ചലിപ്പിക്കുകയാണ്. ആ പാട്ട് അവൾക്കറിയാം. അമ്മ അതു മുളന്നത് അവൾ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. "നീ അയാളുടെ ഒരേയൊരു മകളാണ്. അയാളുടെ അടുത്തേക്കു പോകൂ. ഇപ്പോൾത്തന്നെ" എന്ന് അമ്മ പറഞ്ഞത് മകൾ ഓർമ്മിച്ചു. അവൾ ശബ്ദം കേൾപ്പിച്ചുകൊണ്ടു പോർച്ചിലേക്കു കയറി. ദീർഘമായി ശ്വാസിച്ചുകൊണ്ട് അവൾ വാതിലിൽ തട്ടി. "ഞാൻ ശ്വാസിച്ചു കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. അച്ഛൻ താനാണെന്നു വ്യക്തമാക്കാൻ ഇരുപത്തിനാലു മണിക്കൂർ ഞാൻ നിലകൂ" എന്നു കൃത്യത്ത് തന്നോടുതന്നെ പറഞ്ഞു.

അച്ഛൻ മകളെ തിരിച്ചറിയുമോ? തിരിച്ചറിഞ്ഞാൽ സ്വന്തം വീട്ടിൽ പാർപ്പിക്കുമോ? അതോ ആട്ടിപ്പറ്റത്താക്കുമോ? അവളുടെ രോഗിണിയായ അമ്മ അതിനകം മരിച്ചുപോയോ? അതോ ആരും സഹായിക്കാനില്ലാതെ രോഗശയ്യയിൽക്കിടന്നു ഞരങ്ങുകയാണോ? ഒന്നുമറിഞ്ഞുകൂടാ. ജീവിതം പോലെ ഇക്കഥയ്ക്കും അനിശ്ചിതത്വമുണ്ട്. വായനക്കാരൻ ആ ശിശുവിനെപ്പോലെ നിന്നു ഭ്രമിക്കുന്നു. ഒരു ദുരന്തനാടകം വായിച്ചാലുണ്ടാകുന്ന ചിത്തവിക്ഷോഭം അനുവാചകന് ഉള്ളുവെക്കുകയാണ് കഥാകാരൻ മൗനം അവലംബിക്കുന്നു. ഈ അനിശ്ചിതത്വമാണ്, സന്ദിഗ്ദ്ധതയാണ് ഈ അപൂർവ്വ കലാശില്പത്തിന് ട്രാജഡിയുടെ മഹത്വം നേടിക്കൊടുക്കുന്നത്. ആ കുഞ്ഞിന്റെ ദുരന്തം പ്രായമേറിയവർ എന്റെയും ദുരന്തമായിത്തീരുന്നു. ആ ശിശു എന്റെ പേരക്കുട്ടിയായി മാറുന്നു. അവളുടെ ദയനീയവസ്ഥ, അവളുടെ അമ്മയുടെ ദയനീയവസ്ഥ എന്റെയും ദയനീയവസ്ഥയായി മാറുന്നു.

ദേശത്തിന്റെ ചരിത്രം, അതിലെ മനുഷ്യസമൂഹത്തിന്റെ ചരിത്രം ഇവയുടെ ഉൽപന്നങ്ങളാണു സാഹിത്യസൃഷ്ടികൾ എന്ന മതം തെറ്റാണെന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല. (അതേസമയം കലാകാരൻ തന്നിൽനിന്നാണു സൃഷ്ടി നടത്തുന്നതെന്ന വസ്തുത വിസ്മരിക്കുന്നില്ല.) എന്നാൽ ഈ ചരിത്രങ്ങളെ ലംഘിച്ച സാഹിത്യസൃഷ്ടികൾ സാർവജനീനതയിലേക്കു ചെല്ലുമ്പോഴാണ് അവ മാസ്റ്റർപീസുകളായിത്തീരുന്നത്. നൂക്കിന്റെ കഥ മാസ്റ്റർപീസാണ്, ഗ്രെയ്റാണ്. (ബുക്കർ സമ്മാനം നേടിയ Michael Ondaatje സമാഹരിച്ച The Faber Book of Contemporary Canadian Short Stories എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലാണ് ഇക്കഥയുള്ളത്. Paperback edition 1994.)

ചോദ്യം, ഉത്തരം
"കുട്ടിക്കുഷണമാരായുടെ ഭാരതപര്യടന

കെ.പി. അപ്പൻ

ഇയിലിൽക്കിടക്കുന്ന ഓസ്ട്രിയൻ വൈൽഡിനോട് ഒരാൾ ചോദിച്ചു മേരി കറല്ലിയുടെ രചനകളെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായമെന്താണെന്ന്. "അവർ എഴുതുന്ന രീതി കണ്ടാൽ അവർ കിടക്കേണ്ടത് ഇവിടെയാണ്" എന്ന് വൈൽഡ് മറുപടി നൽകി.

തെക്കൻ വിശിഷ്ടമായ വേറൊരു ഗ്രന്ഥം മലയാളത്തിലുണ്ടോ?

"നല്ല മലയാളമെഴുതുന്നത് എങ്ങനെയെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ ആ പുസ്തകം വീണ്ടും വീണ്ടും വായിക്കണം. മലയാളഭാഷയുടെ ഓജസ്സു മുഴുവൻ അതിലുണ്ട്. പക്ഷേ അതിലെ ആശയങ്ങൾ തലതിരിഞ്ഞവയാണ്. (പെർവേർഷൻ എന്നു പറയാം) അവ കുട്ടികളെയും പ്രായമായവരെയും വഴിതെറ്റിക്കും."

"നിങ്ങൾ ഈയിടെ കുന്നമ്മാവിനെക്കുറിച്ചു എഴുതിയില്ലേ ഞാൻ ഈ സിംഗിളെക്കാരനാണ്. സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു ലിസ്റ്റ് ഞാനുണ്ടാക്കി. പതിനൊന്നു പേരുണ്ട് ആ ലിസ്റ്റിൽ. പതിനൊന്നാമത്തെ പേരു നിങ്ങളുടെതാണ്. ശരിയല്ലേ?"

"ശരിതന്നെ. ഒരുപക്ഷേ ചിലവാക്കി വേണ്ടാത്ത ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കുന്നവർ കുന്നമ്മാവിന്റെ കൈൽ അവാർഡ് ഒരാളുടെ പേരുകൂടി പുറത്തുവെക്കണം. അപ്പോൾ ലിസ്റ്റ് പൂർണ്ണമാകും."

"എന്റെ ഗുരുനാഥനാണ് ശ്രീ. കെ.പി. അപ്പൻ. വിമർശകശേഷനായ അദ്ദേഹം പ്രസംഗം നിറുത്തിയിട്ടു കാലം ഏറെയായി. നിങ്ങൾ കേരളമൊട്ടാകെ തൊണ്ടകിറിക്കൊണ്ടു നടക്കുന്നു. നിറുത്തിക്കൂടെ ഈ ഏർപ്പാട്?"

spoken word—നുള്ള ശക്തി written word—ന് ഇല്ല. (വാമൊഴിക്കുള്ള ശക്തി വരമൊഴിക്കില്ല) കെ.പി. അപ്പൻ എഴുതുന്ന ലേഖനത്തിലെ ആശയങ്ങൾ അദ്ദേഹം സദസ്സിന്റെ മുൻപിൽ ആവിഷ്കരിച്ചാൽ സദസ്സിനു മാനസാന്തരം വരും. ലേഖനം അതുണ്ടാക്കണമെന്നില്ല. spoken word ആണ് ലോകത്തു പരിവർത്തനം വരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. അല്ലെങ്കിൽതന്നെ രചനയും പ്രഭാഷണവും തമ്മിൽ വലിയ വ്യത്യാസമുണ്ടോ?"

"ഭാഗ്യമെന്നാലെന്താണ്?" "മറുത്തുവെക്കു നന്മകൊണ്ടോ അവരുടെ പ്രാഗല്ഭ്യംകൊണ്ടോ ഉയർച്ചയുണ്ടാകുമ്പോൾ അസുഖമുള്ളവർ പറയുന്ന വാക്ക്. ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പിനു ജ്ഞാനപീഠം സമ്മാനം കിട്ടിയപ്പോൾ വേറൊരു കവി പ്രയോഗിച്ച വാക്കാണ് ഭാഗ്യം എന്നത്."

"ഇംഗ്ലീഷിൽ embarrassment എന്നു പറയുന്നത് എന്താണ്?"

"സ്കൂളിന്റെ പിറകിലിരിക്കുന്ന തരുണിയെ നിങ്ങൾ തുറിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ നിങ്ങളുടെ പരിചയക്കാരനായ അവളുടെ ഭർത്താവ് നിങ്ങളെ നോക്കുകയും നിങ്ങളുടെ കഴുക്കന്റെ നോട്ടം അയാൾ കണ്ടില്ലെന്നു ഭാവിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ നിങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന സവിശേഷാവസ്ഥ ഇംബാരസ്സ്മെന്റ്."

ഇംപോസ്റ്റർ

ജിദ്ദ കൃഷ്ണമൂർത്തിയെക്കാൾ സുന്ദരനായി മറൊരു പുരുഷനില്ലെന്നു ബർനാർഡ് ഷാ പറഞ്ഞത് എവിടെയോ വായിച്ച് ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ കാണാൻ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു കാലം. ഒരുദിവസം കോളേജിലെ മലയാള സമാജത്തിന്റെ കാര്യദർശി വന്നിരിക്കുക. "സാർ കൃഷ്ണമൂർത്തിയുടെ പ്രസംഗമുണ്ട് മുന്നേ മണിക്കൂർ. വരണം." ഞാൻ ചോദിച്ചു. "ജിദ്ദ

കൃഷ്ണമൂർത്തിയാണോ?" "അതേ" എന്നു മറുപടി. ഞാൻ സമയത്തിനു മുൻപ് ഹോളിലെത്തി. അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കൃഷ്ണമൂർത്തി ആഗതനായി. "ചക്കീചക്കര" നാടകത്തിൽ നായികയെ രാമക്കുറുപ്പു മുൻപി വർണ്ണിക്കുന്നതുപോലെ ഒരു പേക്കോലം. ചട്ടിമുഞ്ചി, കുഴിഞ്ഞ കണ്ണുകൾ, താണ മുക്ക്, പ്പച്ഛാമോ കേശം. കൃഷ്ണമൂർത്തി മലയാളത്തിൽ പ്രസംഗം തുടങ്ങി. ചേരപോലെ ഇഴഞ്ഞ ആ പ്രസംഗം ഒന്നരമണിക്കൂർ നേരം കേട്ടിരിക്കേണ്ടതായി വന്നു അധ്യാപകനായിരുന്ന എനിക്ക്. ഹോളിൽനിന്നിറങ്ങിപ്പോയാൽ കുട്ടികളെത്തു വിചാരിക്കും എന്ന വിചാരമായിരുന്നു എനിക്ക്. അതുകൊണ്ടു പല്ലുകടിച്ചുകൊണ്ട് അതു സഹിച്ചു.

വേറൊരു കോളേജിലെ സംഭവവും ഓർമ്മയിലെത്തുന്നു. "സാർ ഇന്നു വൈകുന്നേരം ഗുരുഗോപിനാഥിന്റെ പ്രസംഗമുണ്ട്. കേൾക്കാൻ വരണം" എന്നു കാര്യദർശിയുടെ അപേക്ഷ. ഞാൻ പോയി. ഗുരുഗോപിനാഥിനെ എനിക്ക് നേരിട്ടറിയാമായിരുന്നു. അക്കാലത്ത് മധുവയസ്കൻ. ആകൃതിസൗഹൃദമുള്ളയാൾ. പക്ഷേ ഞാൻ കണ്ടതു മെലിഞ്ഞ ഒരു ഇരുപത്തഞ്ചു വയസ്സുകാരനാണ്. സാധാരണപ്രസംഗത്തിൽ പലതവണ ഗുരുഗോപിനാഥ് എന്നു കാര്യദർശി പറഞ്ഞപ്പോൾ അതേ, ഞാൻ ഗുരുഗോപിനാഥ് തന്നെ എന്ന മട്ടിൽ ആ യുവാവ് തലയുയർത്തിയും പുരികങ്ങൾ പൊക്കിയും നവരസങ്ങൾ അപ്പോൾത്തന്നെ അഭിനയിച്ചും കസേരയിലിരുന്നു. മീറിനിങ്ങിൽ, പ്രസംഗിക്കാനെത്തിയ കൗമുദിപ്രതാപിൻ കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ "ഞാനിത് എന്റെ വാരികയിൽ എഴുതും" എന്ന് എന്നോടു പതുക്കെപ്പറഞ്ഞു. അന്നും രണ്ടുമണിക്കൂറോളം ഞാൻ ശ്രോതാവായി ഇരുന്നുകൊടുത്തു. ഇപ്പറഞ്ഞ രണ്ടു സംഭവങ്ങളും എനിക്ക് അസാധാരണമായും നിരാശയായും ഇന്നിപ്പിച്ചു. എന്താവാം ഇതിനു കാരണം? ജിദ്ദ കൃഷ്ണമൂർത്തിയെ സങ്കല്പത്തിൽ കണ്ടും ഗുരുഗോപിനാഥിനെ നേരിട്ടു പലതവണ കണ്ടും എനിക്ക് ഒരനുഭവമണ്ഡലമുണ്ട്. ആ അനുഭവമണ്ഡലത്തോടുകൂടി ഞാൻ ജിദ്ദ കൃഷ്ണമൂർത്തിയെയും ഗുരുഗോപിനാഥിയെയും വീണ്ടും കണ്ടാൽ ആ അനുഭവമണ്ഡലം കുറെക്കൂടി തീക്ഷ്ണമാകും. ആ തീക്ഷ്ണത എനിക്ക് ആഹ്ലാദമുള്പ്പെടുത്തും. എന്നാൽ കോളേജിലെ പ്ലാറ്റർഫോമുകളിൽ ഉണക്കക്കുഷ്ണമൂർത്തിയെയും ഉണക്കഗോപിനാഥിയെയും കണ്ടപ്പോൾ നേരത്തെയുണ്ടായിരുന്ന അനുഭവമണ്ഡലം തകർന്നുപോയി. ഈ തകർച്ചയാണ് നൈരാശ്യത്തിനും അസാധാരണയ്ക്കും ഹേതു.

ഈ ലേഖനത്തിന്റെ തുടക്കത്തിൽ നൂക്കിന്റെ അതിസുന്ദരമായ ഒരു ചെറുകഥയെക്കുറിച്ചു ഞാൻ എഴുതിയപ്പോൾ. അതു വായിച്ചുണ്ടായ വിശാലതയോടെ അനുഭവമണ്ഡലത്തോടുകൂടി ഞാൻ കലാകൗമുദിയിലെ "മുങ്ങാകുന്നിലെ പാറക്കെട്ടുകൾ" എന്ന ചെറുകഥ വായിച്ചു. (പ്രമുഖവർമ്മ എഴുതിയത്) ഫലം നൈരാശ്യവും അസാധാരണയും. രണ്ടുതവണ വിവാഹം കഴിച്ച ഒരു സ്ത്രീയുടെ മകൾ മുന്നൂതവണ വിവാഹം കഴിക്കുന്നതാണ് ക്ഷുഭ്രമായ ഇക്കഥയുടെ വിഷയം. ചെറുകഥയുടെ ഒരു സഭാവുമുഖമുണ്ടാകുന്നു.

ജിദ്ദ കൃഷ്ണമൂർത്തി

ഒരു വിലക്ഷണ രചന. ആളുകൾ ജിദ്ദ കൃഷ്ണമൂർത്തിയായും ഗുരുഗോപിനാഥായും സഭാവേഷങ്ങളിൽ വന്നുനില്ക്കും. ആ ഇംപോസ്റ്റർസിനെ സഹിക്കാതെ പറയൂ.

ഇരുമ്പുകൂട്

വീഴ്ചയെ കല്പയും പഴുത്ത മാൻപഴവും ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആളുകളുണ്ട്. അവരോടു പുഴുങ്ങിയ കപ്പയും മാമ്പഴവും ഇഷ്ടപ്പെട്ടുകൂടെ എന്നു ചോദിക്കുന്നതു വ്യർത്ഥമാണ്. ഉച്ചാരണ ശുഭിധിയുടെ വാക്കുകൾ പറയുന്നവെന്ന് കരുതിയവരോട് ഉച്ചാരണത്തെക്കുറിച്ചു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ല. കപ്പയ്ക്കു കല്പ എന്നും മാമ്പഴത്തിനു മാൻപഴമെന്നും രൂപാന്തരം വരുത്തുന്നത് ഒരുതരം ഇച്ഛാശക്തിയുടെ പ്രവൃത്തിയാണ്. മനുഷ്യരിൽ മാത്രമല്ല ചെടികളിലും മരങ്ങളിലും ഈ ഇച്ഛാശക്തി പ്രകടമാണ്. എന്റെ വീട്ടിനു തൊട്ടടുത്തുള്ള വീട്ടിലെ തെങ്ങുകളൊക്കെ പടഞ്ഞൊരാട്ടു വളഞ്ഞുനില്ക്കുന്നു. കിഴക്കുവശം മുഴുവനും വലിയ മരങ്ങളും അവയുടെ പച്ചിലപ്പടർപ്പും ഉള്ളതു കൊണ്ട് സൂര്യപ്രകാശം കിട്ടാൻ മാർഗ്ഗമില്ല. അതുകൊണ്ട് മരക്കുട്ടിപ്പോലാത്ത കിഴക്കുവശത്തേക്കു തെങ്ങുകൾ ചാഞ്ഞു വരുന്നു, അങ്ങനെ വളരുന്നു. തെങ്ങുകളുടെ ഇച്ഛാശക്തി പ്രകടമാണത്രെ.

എന്റെ അഭിവാദ്യസുഹൃത്തും ഉപകർത്താവും വുമായ ശ്രീ. യു.കെ. കുമാരൻ ധരിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നത് അയവിലാത്ത രീതിയിൽ എഴുതിയൊലേ സാഹിത്യമാവുകയുള്ളു എന്നാണ്. അങ്ങനെ അദ്ദേഹം എഴുതുന്നു. അതിന്റെ ഫലമാണ് മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിലെ "ഇച്ഛാ" എന്ന ചെറുകഥ. ഇച്ഛാശക്തിയുമായ രചനയിലൂടെ ഇച്ഛാശക്തിയിലാത്ത ഒരുത്തനെ ചിത്രീകരിക്കുകയാണ് കഥാകാരൻ. അയാൾക്കു താൻ സ്നേഹിച്ച പെണ്ണിനെ കെട്ടാനായില്ല. വേറൊരുത്തിയെ വിവാഹം കഴിച്ചപ്പോൾ അവൾ അയാളെ ചൊല്പടിക്കിരുത്തി. എന്തിന് ഏറെ പറയുന്നു. ഇന്നിടത്തു തന്റെ ശവം സംസ്കരിക്കണമെന്ന അയാൾ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടും ഭാര്യയും മറുത്തുവെക്കും അതു കൂട്ടാക്കുന്ന മട്ടിലു. വിഷയം കൊള്ളാം. പക്ഷേ കുമാരൻ വാക്കുകളുടെ ആയുധമണ്ഡലത്തിലാണ് അതിനെ പ്രവേശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. നിലാവുള്ള രാത്രിയിൽ നദിയിലൂടെ ഒഴുകുന്ന പലതരം പുക്കൾപോലെയോവണം കഥയിലെ വാക്കുകൾ. എങ്കിലെ അനുമതി ഇനിക്കു. യു.കെ. കുമാരന്റെ ഒരുതരം willed performance—കരുതിക്കൂട്ടിയുള്ള പ്രകീയ—മാത്രമാണ്.

അവർ പറഞ്ഞു

1. വെള്ളൻബർ എസ് സിസ്റ്ററർസിനെക്കാൾ—മസ്തിഷകപ്രവർത്തിക്കാരെ വിചാരിക്കാനോ നീങ്ങാനോ കഴിയാതെയുള്ള ജീവിതത്തെക്കാൾ—നല്ലത് ഏറെയും വലിയ വേദനയോടുകൂടി ജീവിക്കുക എന്നതാണ്. കാരണം മനസ്സിനു സൃഷ്ടിക്കുമെത്തിലേർപ്പെടാനും സൗന്ദര്യം നിർമ്മിക്കുവാനും കഴിവുണ്ട് എന്നതുതന്നെ—മിഷൽ ഫുക്കോ (Michel Foucault 1926-1984) പ്രമുഖ തത്ത്വചിന്തകൻ. എയ്ഡ്സ്

പുസ്തകങ്ങൾ സാധിനശക്തി ചെലുത്തുന്നപോലെ ഗുരുനാഥന്മാരും ശിഷ്യരിൽ സാധിനശക്തി ചെലുത്തും.

2. മിക്ക യുഗങ്ങളും വിപ്ലവങ്ങളും ഉണ്ടാകുന്നത് സ്പെറിയറിനെക്കുറിച്ചു ഏകമാന സങ്കല്പം വരുത്തുകൊണ്ടാണ്. (one-dimensional conceptualization) അടിയുറച്ചതും ജനതയെ ബഹുമാനിക്കുന്നതുമായ സ്പെറിയർ അടിസ്ഥാനപരമായി സമാധാനമുള്ളതായിരിക്കും. മനുഷ്യമുള്ളതായിരിക്കും—വാൻസ്ലാഫ് ഹാവൽ (Vaclav Havel) ചെക്ക് പ്രസിഡൻ്റ്—അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏറെയും പുതിയ ഹൃസ്വതകമായ Summer Meditations—ൽ.

സോണിയ ഗാന്ധി

സോണിയ ഗാന്ധി

കുറിപ്പ്: ഉള്ളടക്കത്തെ സഹൃദയതയോടെയും സഹൃദയത്തിനും മുമ്പിൽ നിൽക്കുന്നതും; ഗദ്യം ഉള്ളടക്കത്തെ ബുദ്ധിമുട്ടാക്കാതെ മനസ്സിലാക്കുന്നതും.

**മദ്യപാനങ്ങൾക്കു
മാർദ്ദവമില്ലെങ്കിൽ**

അഗസ്തിൻ പുണ്യാളനെ കാണാനെത്തിയ ഒരാൾ ചോദിച്ചു:- 'ഈശ്വരൻ സർവ്വവും ഭൂമിയും സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുമുമ്പുള്ള അനന്തമായ കാലത്ത് എന്തു ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു?' അഗസ്തിൻ മറുപടി പറഞ്ഞു, 'ഇമ്മാതിരിചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കുന്നവർക്കുവേണ്ടി നരകം നിർമ്മിക്കുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം'. അനൃപമ നിരണ്ണന കന്നടഭാഷയിലെഴുതിയതും വിശിഷ്ടമെന്ന മട്ടിൽ ശ്രീ. നസീർ ഹുസൈൻ മലയാളത്തിലേക്കു തർജ്ജ്ജമ ചെയ്തതുമായ 'നന്ദിഷൻ' എന്ന ചെറുകഥ ക്ലബ്ബം വാരികയിൽ വായിച്ചപ്പോൾ മുകളിലെഴുതിയത് അത്യന്തം ഞാൻ ഓർമ്മിച്ചുപോയി. 'മദ്യപാനങ്ങൾക്കു മാർദ്ദവമില്ലെങ്കിൽ' പ്രിയപ്പെട്ട വായനക്കാർ തർജ്ജ്ജമ വായിച്ചുനോക്കട്ടെ.

**സംഭവങ്ങൾ,
നിരീക്ഷണങ്ങൾ**

ഞാൻ വടക്കൻ പറവൂർ ജോളിങ്ങ് ഹൈസ്കൂളിൽ പഠിക്കുന്ന കാലം. നാലാജൽ കൃഷ്ണപിള്ളയുറാറാണ് ക്ലാസ്സ് റീച്ചർ. എന്റെ കൂടെപ്പാഠ്യ്യ്യ്യ്യുന്ന ഈരാളി വിട്ടിൽ ജോർജ്ജ് ('ഞാൻ കണ്ട അമേരിക്ക' എഴുതിയ ഈരാളിക്ക് വർഗ്ഗീസിന്റെ ബന്ധു) മാധവന്റെ 'സത്യന്ത സമുദായം' എന്ന നിരോധിക്കപ്പെട്ട പുസ്തകം എനിക്കു കൊണ്ടുതന്നു. ഓർമ്മയിൽനിന്നെഴുതിയതിനെക്കുറിച്ച് "മരംകോട്ടുന്ന മഞ്ഞുകാലത്ത് ഉദ്യാഗ സ്ഥിരമാർപോലും താടിയാം മീശപ്പോം വളർത്തി കെട്ടുകണ്ടെടുത്ത് അയ്യപ്പ പയ്യപ്പോം' എന്നു

2. പുസ്തകങ്ങൾ സ്വാധീനശക്തി ചെലുത്തു ന്നതുപോലെ ഗുരുനാഥന്മാരും ശിഷ്യരിൽ സ്വാധീനശക്തി ചെലുത്തും. അധ്യാപകർ വിചാരിച്ചാൽ ശിഷ്യന്മാർ വെറുക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ സമ്യക്കളവായി മാറും. കണക്കിനെ ഞാൻ വെല്ലാതെ പേടിപ്പിരുന്നു. അപ്പോഴാണ് ശങ്കരപ്പിള്ള സ്റ്റാൻ (പില്ക്കാലത്ത് കൊല്ലത്ത് ഡി.ഇ.ഒ ആയിരുന്ന വ്യക്തി) കണക്കു പഠിപ്പിക്കാൻ വിദ്യാലയത്തിൽ എത്തിയത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാഗല്ഭ്യത്താൽ കണക്കിനോടുള്ള എന്റെ വെറുപ്പും പേടിയും മാറി. ആ വിഷയം എനിക്കേറെയും സമ്യക്കളായി തീരുകയും ചെയ്തു.

3. ഞാൻ ആലപ്പുഴ സനാതനധർമ്മ വിദ്യാലയത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്ന കാലത്ത് മഞ്ചേരി രാമകൃഷ്ണയർസ്റ്റാറായിരുന്നു ഹെഡ്

വിഴുങ്ങിയ 'കല്പ'യും
 പഴുത്ത 'മാന്ദ്യ'വും
 ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന
 ആളുകളുണ്ട്. അവരോട്
 വിഴുങ്ങിയ കപ്പയും
 മാമ്പഴവും
 ഇഷ്ടപ്പെട്ടുകൂടെ എന്നു
 ചോദിക്കുന്നത്
 വ്യർത്ഥമാണ്.
 ഉച്ചാരണശുദ്ധിയോടെ
 വാക്കുകൾ
 പറയുന്നുവെന്നു
 കരുതിയവരോട്
 ഉച്ചാരണത്തെറ്റ്
 ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതുകൊണ്ട്
 പ്രയോജനമില്ല.

മാസ്റ്റർ. അദ്ദേഹം സ്കൂൾ കോപ്പറേഷൻ സൺഡയൽ നിർമ്മിച്ചു. വിദ്യാലയത്തിന്റെ വകയായ പണത്തിൽനിന്നു വലിയ തുക അദ്ദേഹം അതിനു ചെലവാക്കിയിരിക്കണം. സിസ്റ്റ് റിസ്റ്ററുവാച്ചുകൾ ധാരാളമുണ്ടായിരുന്ന കാലത്ത്, ഒന്നാത്തരം ക്ലോക്കുകൾ വിലകുറഞ്ഞു കിട്ടുമായിരുന്ന കാലത്ത് എന്തിന് ഈ സൺഡയൽ എന്ന് ഞാൻ എന്നോടുകൂടെ ചോദിച്ചു. ഇപ്പോൾ ഞാൻ വിചാരിക്കുകയാണ്. പുത്രങ്ങളിൽനിന്ന് പതിനൊന്നിലേക്കും പതിനൊന്നിൽനിന്ന് പത്തിലേക്കും പിറകോട്ടു പോകുന്ന നാഴികമണി ഉണ്ടാക്കുമോ? നിർമ്മിക്കാം. യന്ത്രത്തിന്റെ സംവിധാനം മാറ്റിയാൽ മതി. മഞ്ചേരിസ്റ്റാറിനെപ്പോലെ, പിറകോട്ടു പോകുന്ന നാഴികമണി നിർമ്മിക്കുന്നവനെപ്പോലെ പ്രവർത്തിക്കുകയാണ് നമ്മുടെ ചില നവീന കവികൾ. ഉന്നതസ്ഥാനത്തെത്തിയ കവിതയെ അവർ പിറകോട്ടു കൊണ്ടുചെന്നു ഗദ്യമാക്കി മാറ്റുന്നു. കവിത ഉള്ളടക്കത്തെ സഹൃദയന്റെ ഹൃദയത്തിന്റെ മുൻപിൽ നിറുത്തുന്നു; ഗദ്യം ഉള്ളടക്കത്തെ ബുദ്ധിയിരുടെ മുൻപിൽ നിറുത്തുന്നു. ഇത് മനസ്സിലാക്കാതെ ചിലർ ഈ പ്രതിലോമസ്വഭാവത്തെ വാഴ്ത്തുന്നു.

**വഴിമുട്ടിയ മുന്നണികൾ
നഷ്ടപ്പെട്ട നേട്ടങ്ങൾ**

15-ാം പേജിൽനിന്നും തുടർച്ച

എന്നു കൃത്യമായി തിട്ടപ്പെടുത്തുവാൻ മാർക്സിസ്റ്റുകൾക്ക് കഴിയില്ല. എന്നാൽ മുന്നണികളിലെ അധികൃതർക്ക് തിട്ടപ്പെടുത്തുന്ന നിലയിൽ മാർക്സിസ്റ്റുകൾക്ക് കഴിയും. കോൺഗ്രസ്സിനും തങ്ങളുടെ വലിയ കോട്ടം തട്ടാത്ത രീതിയിൽ സിറിയ വിജയം നടത്തുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഓരോ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലും അവർക്ക് കിട്ടിയ വോട്ടുകളെ അവയുടെ ബഹുജന പിന്തുണയുടെ സൂചികയായി കണക്കാക്കുന്നതിൽ തെറ്റില്ല.

മുന്നണി രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ അത്യുച്ച വേളയിൽ മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിക്കും കോൺഗ്രസ്സിനും ഓരോ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലും കിട്ടിയ വോട്ടുകളുടെ ശതമാനം ഇപ്രകാരമായിരുന്നു:

വർഷം	മാർക്സിസ്റ്റ്	കോൺഗ്രസ്
1967	22.67	35.58 *
1970	23.85	18.48 * *
1977	22.32	20.13
1980	18.67	16.75 * * *
1982	19.07	12.22 * * * *
1987	22.84	24.81

* ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ കോൺഗ്രസ് തനിപ്പാണു നിന്നത്.

* * 1969-ലെ കോൺഗ്രസ് പിളർപ്പിനുശേഷം മുളള തിരഞ്ഞെടുപ്പ്.

* * * ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ അശു
കോണ്ടിഗ്രസ്സുകാർ ഇടതുമുന്നണിയിലായി
രുന്നു.

* * * * ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ആന്റണി കോൺഗ്രസ്സുകാർ കരുണാകരൻ കോൺഗ്രസ്സുമായി സഖ്യത്തിലായിരുന്നു. അവർ നേടിയ 10.38 ശതമാനം വോട്ട് ഇവിടെ ചേർത്തിട്ടില്ല. അനവരതം മുന്നേറിയ കക്ഷികളുടെ ചിത്ര മല്ല. ഈ കണക്കുകളിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നത്. നേരേറിച്ചി, രണ്ടു പാർട്ടികളും വളർച്ച മുട്ടി മുടിച്ചത്. നിലക്കുന്നതായാണ് അവ കാണിക്കുന്നത്.

ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ മിക്കവാറും എല്ലാ കക്ഷികളും ഒരിക്കലുമില്ലാത്ത മനോരമയ്ക്കായി കോൺഗ്രസ്സിന്റെയും മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെയും താവളങ്ങളിലുണ്ടായിരുന്നു. പലപ്പോഴും ചെറിയ പാർട്ടികളെ മാത്രമല്ല, ഒന്നായിത്തീർന്നുവെക്കാനും പ്രണയിപ്പിക്കുവാനും ഇരു കക്ഷികളും നിർബ്ബന്ധിതരായി. മുസ്ലിം ലീഗ് ഒരു കക്ഷി എന്ന നിലയിൽ ഇ.എം.എസ്. നമ്പൂതിരിപ്പാടിൽനിന്ന് മലപ്പുറം ജില്ലാ നേടിയെടുത്തപ്പോൾ, കെ.കെ. നായർ എന്ന നയതന്ത്ര കരുണാകരനിൽനിന്ന് പത്തനംതിട്ട ജില്ല പിടിച്ചുപറ്റാൻ കഴിഞ്ഞു.

ഈ പ്രേമകന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, രണ്ടു ഇല്ലുകളുടെ രൂപീകരണവും ഭരണസൗകര്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ന്യായീകരിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ അവിരൂപീകരിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ച മന്ത്രിസഭകൾ രാഷ്ട്രീയ സമ്മർദ്ദത്തിനിടയിലാണ് അതു ചെയ്തത്.

ആദ്യകാല കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കൂട്ടുകെട്ടുകൾക്ക് പുരോഗമനശക്തികളുടെ ഒത്തുചേരൽ എന്ന സാധൂകരണമുണ്ടായിരുന്നു. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ 1960-ൽ

തുപംകൊണ്ട സഖ്യത്തിന് എടകകുഷ്ഠികളുടെപൊതുവായ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് റ്റുവിരോധം നീതികരണം നല്കി. ഇന്നത്തെ മുന്നണികൾ അധികാരക്കേന്ദരങ്ങളിൽ കയറ്റിപ്പറാനുള്ള ഉപാധികൾ മാത്രമാണ്. ഒരുകാലത്ത് മുന്നണി രൂപീകരണവെളിയിൽ മിനിമം പാർട്ടിയിൽ തയ്യാറാക്കുമായിരുന്നു. ഇന്ന് മുന്നണിരാഷ്ട്രീയ കളിയിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവർ അതിനൊന്നും മിനക്കെടാറില്ല. മിനക്കെട്ടാൽത്തന്നെ അതിനെ ഒരു ഗൗരവമായ പ്രക്രിയയായി ആരും കണക്കാക്കുന്നില്ല. ഇന്ന് മുന്നണിയുടെ ഏകലക്ഷ്യം അധികാരമാണ്. അധികാരം കൊണ്ടുള്ള ഏക ഉപയോഗം അന്യമായിരിക്കട്ടെ പാർശ്വവർത്തികളെ പണയമുണ്ടാക്കി ഒത്തുചേരുക ചെയ്യുകയും.

സാമാവികഗതിയിൽ കഷ്ടയിച്ചുപോകുമെന്നു കരുതിയിരുന്ന ജാതിരാഷ്ട്രീയത്തിനു മുന്നണികൾ പുതിയ ജീവൻ നൽകി. സമർത്ഥമായ രീതിയിൽ ഈ രാഷ്ട്രീയം കയ്യൊളിച്ച് മുസ്ലിം ലീഗിന്റെ പരിമിതനേട്ടം ഒഴിച്ചുനിർത്തിയാൽ, ഉന്നതജാതീയർക്കു വേണ്ടി ഉന്നതജാതീയർ നടത്തുന്ന ഉന്നതജാതീയ സംവിധാനത്തിൽ കാര്യമായ മാറ്റമുണ്ടായില്ല എന്ന ദുഃഖസത്യം എന്നിട്ടും ബാക്കിനില്ക്കുന്നു. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, ഒരു നൂറ്റാണ്ടുമുമ്പ് ആരംഭിച്ച സാമൂഹ്യവിപ്ലവത്തിന്റെ നേട്ടങ്ങൾ, സോഷ്യലിസം പ്രസംഗിച്ച കോൺഗ്രസ്സും തൊഴിലാളിവർഗ്ഗാധിപത്യത്തിന്റെ മേൽ ആണയിടുന്ന മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിയും മുന്നണി രാഷ്ട്രീയത്തിൽക്കൂടി കളഞ്ഞുകുളിച്ചിരിക്കുന്നു.

അടുത്ത ലക്കം: സവർണ്ണ വോട്ടിനുവേണ്ടിയുള്ള
മുക്കോൺ മത്സരം

NOW ON SALE

1. Dattaprasad Dabholkar: Oh Mother Narmada	Rs. 250.00
2. Ranjit Guha: Subaltern Studies 1	Rs. 125.00
3. Romila Thapar: From Lineage to State	Rs. 75.00
4. Aristophanes: The Wasps/The Poet and The Women/The Frogs	Rs. 100.00
5. Adolf Hitler: Mein Kampf	Rs. 125.00
6. Tom Peters: Liberation Management	Rs. 250.00
7. Will Durant: The Story of Civilization (11 Vols.)	
Set Price	Rs. 12782.00

MODERN BOOK CENTRE

G.P.O. JUNCTION, THIRUVANANTHAPURAM-695 001
Phone: 331826, 331815.

ഏതു വിഷയത്തിലാണ് ഈ മനുഷ്യൻ വൈദഗ്ദ്ധ്യമുള്ളത്?
കെ.കരുണാകരൻ ഡോക്ടറേറ്റ് കിട്ടിയതിനെക്കുറിച്ച് ഇ.എം.എസ്. ചിരിച്ച് കഴുത്തറക്കുന്നതിൽ.

★ ★ ★

സിററിയിലെ ഓരോ പൊലീസ് സ്റ്റേഷനിലെയും സബ് ഇൻസ്പെക്ടർമാർ പ്രതിമാസം കുറഞ്ഞത് അഞ്ചു കെ.ഡിമാരെ യെങ്കിലും പുതുതായി പിടിക്കണം.

വാർത്ത.

സബ് ഇൻസ്പെക്ടറെയും കുട്ടിയാണോ അഞ്ച്?

★ ★ ★

യാഥാർത്ഥ്യബോധവും ലക്ഷ്യബോധവും ഇടതുപക്ഷ പ്രസ്ഥാനത്തിന് നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്.

കെ.പി.ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണൻ.

ഇ.എം.എസ്സിന്റെയേ ലേഖനത്തിന് വകയാ യല്ലോ.

★ ★ ★

ഞാൻ ജനാധിപത്യത്തിന്റെ രക്തസാക്ഷിയാണ്. നേരിനെ നേരായി കാണുക

യെന്നതാണ് ജനാധിപത്യം.

കെ.ആർ.ഗൗരിയമ്മ.

ആലപ്പുഴയുടെ ഭാഗം!

പാലായിലെ വക്കീൽപ്പണിയോടൊപ്പം സൈഡ് ബിസിനസ്സായി തുടങ്ങിയ രാഷ്ട്രീയം കെ.എം.മാണി വൻ ബിസിനസ്സാക്കി മാറ്റി.

മന്ത്രി ടി.എം.ജേക്കബ്.

ജേക്കബ് എന്തൊരു നല്ല മനുഷ്യനാ... ആദർശശാലി, നിസാർത്ഥ സേവകൻ...

★ ★ ★

മന്ത്രിമാർ സ്വന്തം വകുപ്പുകൾ തങ്ങളുടെ സാമ്രാജ്യങ്ങളാക്കി മാറ്റാൻ അനുവദിക്കുകയില്ല.

കെ.സി.വേണുഗോപാൽ.

കരുണാകരനെയും അനുവദിക്കുകയില്ലേ?

★ ★ ★

മാർക്സിസ്റ്റുപാർട്ടിയുടെ ആളും തുച്ഛം സഹിച്ച് അവരുടെ അടിമകളായി ഇനിയും സി.പി.ഐ ഇടതുഭ്രമണിയിൽ തുടരുന്നത് ആ പാർട്ടിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ആത്മഹത്യാപരമാണ്.

വയലാർ രവി.

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരുടെ ഇടയിൽ ആളും തുച്ഛം എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞാൽ താത്ത്വിക വിഷയങ്ങളാണ്. രവി വിവരമില്ലാതെ ഇങ്ങനെയൊരോന്നു സംസാരിക്കരുത്.

★ ★ ★

എന്തിനെഴുതുന്നു? ഈ ചോദ്യം ഞാൻ പലതവണ എന്നോട്തന്നെ ചോദിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. വ്യക്തമായ ഉത്തരം കിട്ടിയിട്ടില്ല.

ബി.എം.സുഹറ.

ഡോ.എം.എം. ബഷീറിനോട് ചോദിച്ചില്ലേ?

★ ★ ★

എഴുതുവോൾ ഞാൻ സ്വതന്ത്രയാണ്. അപ്പോൾ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളോ പ്രസാധകരോ വായനക്കാരോ എന്റെ മുമ്പിലില്ല. രചനയുടെ ലോകത്ത് സർവാധിപതി ഞാനാണ്. അവിടെ നിയന്ത്രണങ്ങളില്ല.

പി. വത്സല.

'കാമികയുടെ പണിപ്പുര' എന്ന പുസ്തകമെഴുതാൻ പ്ലാനുണ്ടെങ്കിൽ 'കാമികന്റെ പണിപ്പുര' ഒന്നു വായിച്ചുനോക്കണം.

★ ★ ★

ഇന്ത്യയുടെ ഭീഷണികളിൽ പാകിസ്ഥാൻ ഗവൺമെന്റിന് അശ്ശേഷം പേടിയില്ല.

ബേനസിർ ഭൂട്ടോ.

നരസിംഹറാവു എന്ന കിഴവനാണ് ഇന്ത്യ എന്നു തെറ്റിദ്ധരിച്ചല്ലേ ഇങ്ങനെയൊക്കെ പറയുന്നത്.

★ ★ ★

കോൺഗ്രസ്സ് എസ്റ്റിന്റെ ജനറൽ സെക്രട്ടറിയായിരുന്ന ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണൻ രണ്ടു വർഷമായി സംഘടനയ്ക്ക് ഉറക്കഗുളിക നൽകുകയായിരുന്നു.

എ.സി.ഷൺമുഖദാസ്.

ആ തടിയൻ എവിടെയെങ്കിലും പോയി സുഖിച്ച് ജീവിക്കട്ടെ ഷൺമുഖദാസേ. ഷണമുഖ ഭാസിനെതു പേടിക്കാനോ, ആരോഗ്യവകുപ്പുതന്നെ കിട്ടും.

★ ★ ★

മാർക്സിസ്റ്റു പാർട്ടിയിൽ നിന്നു പുറത്താക്കപ്പെട്ട കെ.ആർ.ഗൗരിയമ്മ ശരിയായ പാത തിരഞ്ഞെടുത്താൽ അവർക്ക് ഉചിതമായ

സ്ഥാനം നൽകും.

മുഖ്യമന്ത്രി കരുണാകരൻ.

ദിനേശ്ബിഡിക്കമ്പനിയുടെ ചെയർമാൻ പദവി യായിരിക്കും.

★ ★ ★

സമ്പന്നവിഭാഗത്തെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്ന ഒന്നാണ് കേന്ദ്ര ബജറ്റ്.

ആർ.എസ്.പി.

ബേബിരജാണിനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുമല്ലോ.